

SZENT LECKÉK
és
EVANGÉLIUMOK

AZ EGYHÁZI ÉV
VASÁR- ÉS ÜNNEPNAPJAIRA

P. SOÓS ISTVÁN

KÁRMELITA

EGYHÁZILAG JÓVÁHAGYOTT BIBLIAFORDÍTÁSA
SZERINT

BUDAPEST
STEPHANEUM NYOMDA R. T.

1912.

Nihil obstat.

Dr. Victor Kereszty,
Censor dioecesanus.

Nihil obstat.

Dr. Alfredus Zubriczky,
censor dioecesanus.

Nihil obstat.

Dr. Michael Kmoskó,
censor dioecesanus.

Nr. 7646/911.

Imprimatur.

Strigonii, die 29. Decembris 1911.

Ludovicus Rajner,
Eppus Vicarius Generalis Archiepiscopalis.

Nos Fr. Ezechiel a S. C. Jesu, Praepositus Generalis Fratrum Excalceatorum Ordinis Bmae. V. M. de Monte Carmelo ejusdemque S. Montis Prior.

Cum Opus cui titulus «Szent leckék és evangéliumok» ab adm. R. P. Stephano a S. Theresia Ordinis nostri sacerdote professo compositum duo e nostris theologis examinerint nihilque in eo offenderint, quod catholicae fidei et bonis moribus adversetur, licentiam quantum ad Nos attinet concedimus ut typis edatur, servatis omnibus de jure servandis.

Datum Romae, die 18. Januarii 1912.

Fr. Ezechiel a S. C. Jesu,
Praep. Genlis.

Fr. Valentinus,
ab Assumptione Sritus.

I.

Leckék és evangéliumok a vasárnapokra és az Ur ünnepeire.

Advent első vasárnapján.

Lecke: Szent Pál levele a rómaiakhoz. 13, 11—14.

Testvérek! Tudjuk, hogy itt az óra, az álomból felkel-nünk. Mert most közelebb van a mi üdvösségünk, mint mikor hívökké lettünk. Az éj előrehaladt, a nap pedig elközelgetett. Vessük le tehát a sötétség cselekedeteit, és öltük fel a vilá-gosság fegyvereit! Járjunk tisztességesen, mint nappal, nem lakmározásban és részegeskedésben, nem ágyasházakban és szemtelenségekben, nem perlekedésben és versengésben; hanem öltötték magatokra az Ur Jézus Krisztust.

Evangélium: Szent Lukács 21, 25—33.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Jelek lesznek a napban, holdban és csillagokban, és a földön nagy szorongatása a népeknek, a tenger-nek és hullámoknak zajos zugása miatt. Az emberek ellankadnak a félelemtől és várakozástól az iránt, a mi az egész világra be fog következni; mert az egek erői megrendülnek. És akkor meglátják az Emberfiát a felhőben jönni nagy hatalommal és fönséggel. Mikor pedig mindez teljesedésbe kezd menni, akkor tekintetek körül és emeljétek föl fejeteket, mert közeledik a ti megváltástok. És hasonlatosságot mondott nekik: Nézzétek a füge-fát és az összes fákat! Mikor már gyümölcsöt hoznak, tudjátok, hogy közel van a nyár. Ugy ti is, mikor látjátok, hogy mindez bekövetkezik, tud-játok meg, hogy közel van az Isten országa. Bizony mondom nektek, hogy nem mulik el e nemzedék, mig mindez meg nem történik. Az ég és föld el-mulnak, de az én igéim el nem mulnak.

Advent második vasárnapján.

Lecke: Szent Pál apostol levele a rómaiakhoz : 15, 4—13.

Testvérek! Minden, ami irva van, a mi tanulságunkra van megírva, hogy béketűrés és az irások vigasztalása által reményre tegyünk szert. A béketűrés és vigasztalás Istene pedig adja meg nektek, hogy egymással egyetértsetek a mi Urunk Jézus Krisztus (példája) szerint, hogy egyetértve, egy szájjal tiszteljétek Istent, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyját. Ennek-okaért fogjátok egymásnak pártját, valamint Krisztus is pártotokat fogta, Isten dicsőségére! Mert azt mondom, hogy Jézus Krisztus szolgálja lett a körülmetélkedésnek Isten igazmondása miatt, az atyáknak tett ígéretnek megerősítésére; a pogányok pedig az ő irgalmasságáért magasztalják Istent, amint irva van: Azért magasztallak téged, Uram, a pogányok között, és énekelek nevednek. És ismét mondja: Örvendjétek pogányok az ő népével. És ismét: Dicsérjétek az Urat minden nemzetek, és magasztaljátok őt minden népek! És ismét azt mondja Izaiás: Jesszének gyökere lesz, és aki abból támad a nemzetek vezérlésére, abban biznak a nemzetek. A reménység Istene pedig töltsön el titeket minden örömmel és békeséggel a hitben, hogy bővelkedjétek a reményben és a Szentlélek erejében.

Evangelium: Szent Máté 11, 2—10.

Az időben: Midőn János meghallotta a fogásban Krisztus cselekedeteit, elküldött kettőt az ő tanítványai közül, s azt izente neki: Te vagy-e az eljövendő, vagy mást kell várnunk? Mire Jézus mondá nekik: Menjetek és jelentsétek meg Jánosnak, amit hallottatok és láttatok: Vakok látnak, sánták járnak, poklosok tisztulnak, siketek hallanak, halottak föltámadnak, szegényeknek az evangéliumot hirdetik. És boldog, aki énbennem meg nem botránkozik. Azok elmenetele után pedig így szólt Jézus a sereghez Jánosról: Mit mentetek ki a pusztába látni? Széltől hányatott nádat-e? Vagy mit mentetek ki látni? Lágy ruhákba öltözött embert? Ime, akik lágy ruhákba öltözködnek, a királyok házaiban vannak. Tehát mit mentetek ki látni? Prófétát? Igen, mondom nektek, sőt prófétánál is többet. Mert ez az, akiről irva van: Ime, én angya-

lomat küldöm szined előtt, ki elkészíti előtted a te utadat.

Advent harmadik vasárnapján.

Lecke: Szent Pál apostol levele a filippiekhez 4, 4—7.

Testvérek! Örüljete az Urban mindenkor; újra mondom, örüljete! A ti szerénységetek legyen ismeretes minden ember előtt; az Ur közel van! Ne aggódjatok semmiről; hanem minden imádságban és könyörgésben hálaadással szálljanak kéréseitek az Isten elé. És az Isten békesége, mely minden értelmet meghalad, oltalmazza meg szíveteket és elméteket Krisztus Jézusban.

Evangelium: Szent János 1, 19—28.

Az időben a zsidók Jeruzsálemből papokat és levitákat küldöttek hozzá, hogy megkérdezzék őt: Ki vagy te? És megvallotta s nem tagadta, és megvallotta: Én nem vagyok a Krisztus. És kérdezék őt: Mi tehát? Illés vagy-e te? És mondá: Nem vagyok. A próféta vagy-e? És felelé: Nem. Mondák azért neki? Ki vagy, hogy választ adjunk azoknak, kik minket küldöttek. Mit mondasz magadról? Mondá: Én a pusztában kiáltónak szava vagyok: Egyengessétek az Ur utját, amint megmondotta Izaiás próféta. És a küldöttek a farizeusok közül voltak. És kérdezék őt és mondák neki: Mit keresztelesz tehát, ha te nem vagy a Krisztus, sem Illés, sem a próféta? Felele nekik János, mondván: Én vízzel keresztelek; de közöttetek áll az, kit ti nem ismertek. Ő az, aki utánam jön, ki engem megelőzött, kinek én nem vagyok méltó, hogy sarusziját megoldjam. Ez Bethániában történt, a Jordánon tul, hol János keresztelt.

Advent negyedik vasárnapján.

Lecke: Szent Pál apostol I. levele a korintusiakhoz 4, 1—5.

Testvérek! Ugy tekintsen bennünket mindenki, mint Krisztus szolgáit és az Isten titkainak sáfárait. Itt pedig azt

kivánják a sáfároktól, hogy kiki hűnek találtsassék. Én azonban keveset törődöm azzal, hogy ti ítélkeztek fölöttem, vagy emberi törvény; de önmagam fölött sem ítélkezem. Mert lelkiismeretem ugyan semmiről sem vádol, de még azért nem vagyok igazolva, mert az Ur az, aki engem megítél. Ne ítéljetez tehát idő előtt, míg el nem jön az Ur, ki majd a sötétség rejtekeit is megvilágítja és a szívek szándékát napfényre hozza; és akkor kinek-kinek meg lesz a dicsérete az Úrtól.

Evangelium: Szent Lukács 3, 1—6.

Tiberius császár uralkodásának tizenötödik évében pedig, midőn Poncius Pilátus helytartója volt Judeának, Heródes pedig negyedes fejedelme Galileának, Fülöp, az ő testvére pedig negyedes fejedelme Itureának és Trakonitisz tartománynak, és Lizaniás negyedes fejedelme Abilínának, Annás és Kaifás főpapok alatt: szólott, az Ur Jánoshoz, Zakariás fiához, a pusztában. És bejárta a Jordán egész környékét és hirdette a bűnbánat keresztségét a bűnök bocsánatára, amint írva van Izaiás próféta beszédeinek könyvében: A pusztában kiáltónak szava: Készítsétek el az Ur útját, egyengessétek ösvényeit! Minden völgy betöltessék, s minden hegy és halom lehordassék, és ami görbe, legyen egyenessé, és ami göröngyös, sima utakká, és majd minden ember meglátja az istenküldötte szabadítót.

Karácson böjtjén.

Lecke: Szent Pál apostol levele a rómaiakhoz 1, 1—6.

Pál, Jézus Krisztus szolgálja, hivatott apostol, kiválasztva az Isten evangéliumára, melyet prófétái által a szent iratokban előre megígért, az ő Fiáról, ki test szerint Dávid nemzetségéből lett neki, a megszentelés lelke szerint azonban a mi Urunk Jézus Krisztusnak halottaiból való feltámadása által előre hatalommal kijelöltetett, mint Isten Fia, aki által a kegyelmet és az apostoli hivatalt nyertük, hogy az ő nevéért minden nemzet meghódoljon a hitnek, akik között ti is vagytok, Jézus Krisztus hivatottjai!

Evangelium: Szent Máté 1, 18—21.

Miután az ő anyja, Mária, el volt jegyezve Józsefnek, mielőtt egybekeltek, úgy találta, hogy méhében fogant a Szentlélektől. József pedig, az ő férje, mivelhogy igaz volt, és nem akarta őt rossz hirbe hozni: titkon szándékozott őt elbocsátani. Mialatt pedig erről gondolkodott, ime megjelent neki az Úr angyala álmában, mondván: József, Dávid fia, ne félj magadhoz venni Máriát, a te feleségedet, mert ami őbenne fogantatott, a Szentlélektől van. Fiat szül pedig, és te az ő nevét Jézusnak fogod hívni: mert ő szabadítja meg népét bűneitől.

Karácson ünnepén.

Első misére.

Lecke: Szent Pál apostol levele Titushoz 2, 11—15.

Kedvesem! Megjelent a mi Üdvözítő Istenünknek kegyelme minden embernek, oktatóván minket, hogy megtagadva az istentelenséget és világiás vágyakat, józanul, igazán és ájtatosan éljünk e világon, várva a boldog reményt és a nagy Isten, a mi Üdvözítő Jézus Krisztusunk dicsőségének eljövetelét, ki önmagát adta értünk, hogy megváltson bennünket minden gonosztságtól és egy tiszta, és előtte kedves népet készítsen magának, mely jó cselekedetekben buzgólkodik. Így beszélj, ints és korholj teljes hatalommal! Senki téged meg ne vessen!

Evangelium: Szent Lukács 2, 1—14.

Az időben Augusztus császár parancsot bocsátott ki, hogy irassék össze az egész földkerekség. Ez az első összeírás Cirinus, Sziria helytartója által történt. És elment mindenki, hogy bevallja magát, kiki saját városába. Felment tehát József is Galileából, Názáret városából Judeába, Dávid városába, melyet Betlehemnek hívnak, mivelhogy Dávid házából és nemzetségéből való volt, hogy bevallja magát Máriával, eljegyzett feleségével, ki

várandós volt. Történt pedig, hogy midőn ott voltak, elérkezett szülésének ideje. És szülte az ő elsőszülött Fiát, és betakargatta pólókba és jászolba fektette, minthogy a szálláson nem volt számukra hely. És pásztorok voltak ugyanazon környéken, kik virrasztottak és éjjeli őrseget tartottak nyájuk fölött. És ime az Ur angyala megállott mellettük, és Isten fényessége körülragyogta s nagy félelem szállotta meg őket. És mondá nekik az angyal: Ne féljete! mert ime nagy örömet hirdetek nektek, mely szól az egész népnek, mert Üdvözítő született ma nektek, aki az Ur Krisztus, Dávid városában. És ez lesz nektek a jel: Találni fogtok egy kisdedet pólókba takarva és jászolba fektetve. És azonnal menyei seregek sokasága jelent meg az angyal mellett, dicsérvén Istent és mondván: Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békeség a jóakartu embereknek!

Második misére.

Lecke: Szent Pál apostol levele Titushoz 3, 4—7.

Kedvesem! Megjelent a mi Üdvözítő Istenünknek kegyessége és emberszeretete, nem az általunk véghezvitt igaz cselekedetekért, hanem az ő irgalmasságánál fogva üdvözített minket, a Szentléleknek újjászülő és megújító fürdője által, kit a mi Üdvözítőnk, Jézus Krisztus révén bőségesen ránk árasztott, hogy az ő malasztja által megigazulva, reménybeli örökösei legyünk az örök életnek, a mi Urunk Jézus Krisztusban.

Evangelium: Szent Lukács 2, 15—20.

Az időben a pásztorok így szóltak egymáshoz: Menjünk át Betlehembe és lássuk e dolgot, mely történt, melyet az Ur kijelentett nekünk. És elmentek sietve és ott találták Máriát és Józsefet és a jászolban fekvő kisdedet. S midőn látták, megértették az ígét, mely nekik e gyermekről mondott. S mindnyájan, akik hallották, csodálkoztak

azon, amit a pásztorok mondtak el nekik. Mária pedig megőrizte mindezen dolgokat, szívében foltogatva azokat. És a pásztorok visszatértek, dicsérve és dicsőítve Istent mindazért, amit hallottak és láttak, amint megmondattott nekik.

Harmadik misére.

Lecke: Szent Pál apostol levele a zsidókhoz 1, 1—12.

Sokféleképen és módon szólott hajdan Isten az atyáknak a próféták által, legujabban azonban e napokban az ő Fia által szólott hozzánk, kit mindeneknek örökösévé rendelt, ki által a világot is teremtette; ki, mivel az ő dicsőségének fénye és lényegének képmása, és hatalmának igéjével mindent föntart, miután megtisztulást eszközölt a bűnökből, a Fölségnek jobbján ül a magasságban, s ki annyival előbbrevaló lett az angyaloknál, a mennyivel különb nevet öröklött náluknál.

Mert melyik angyalnak mondotta valaha: Fiam vagy te, én ma szültelek téged? És ismét: Én Atyjává leszek és ő Fiammá lesz? És midőn ismét bevezeti elsőszülöttét a föld kerek ségére, azt mondja: És imádják őt Isten minden anyagai. Az angyalokról pedig így szól: Ki az ő angyalait szélvésszé teszi, és az ő szolgáit tűzlánggá. A Fiúról pedig: A te trónod, Isten! mindörökön örökké áll, igazság pálczája a te országod pálczája. Szeretted az igazságot és gyűlölted a gonzságot; azért kent föl téged Isten, a te Istened, az örömmnek olajával társaid fölé. És: Te alapítottad, Uram, kezdetben a földet, és a te kezeid alkotmányai az egek. Azok elmulnak, te pedig megmaradsz, s mindannyian, mint a ruha, elavulnak; és mint az öltözetet, kicseréled őket és elváltoznak; te pedig ugyanaz vagy, és a te éveid el nem fogynak.

Evangelium: Szent János 1, 1—14.

Kezdetben vala az Ige, és az Ige Istennél volt, és az Ige Isten volt. Ez volt kezdetben az Istennél. Minden ő általa lett és nála nélkül semmi sem lett, ami lett. Őbenne élet volt, és az élet volt az emberek világossága. És a világosság a sötétségben világít, de a sötétség nem fogta fel azt. Volt egy ember, kit Isten küldött, kinek János volt a neve. Ez bizonyosságul jött, hogy bizonyosságot tegyen a világosságról, hogy általa mindnyájan higgyenek. Nem volt ő a világosság, hanem őneki kellett bizony-

ságot tennie a világosságról. Igaz világosság volt az, amely megvilágosít minden embert, ki a világra jő. A világon volt, és a világ ő általa lett, de a világ nem ismerte meg őt. Tulajdonába jött és övéi nem fogadták be őt. Mindazoknak pedig, akik befogadják őt, hatalmat adott, hogy Isten fiaivá legyenek; azoknak, kik hisznek az ő nevében, kik nem a vérből, sem a test akaratából, sem a férfiú akaratából, hanem Istentől születtek. És az Ige testté lőn és miköztünk lakozék, és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya Egyszülöttének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal.

Szent István első vértanu napján.

(Deczember 26.)

Lecke : Apostolok Cselekedetei 6, 8—10; 7, 54—59.

Ama napokban István telve kegyelemmel és erővel, nagy csodákat és jeleket művelt a nép között. Felléptek pedig néhányan abból a zsinagógából, melyet a Libertinusokénak, czireneiekének, alexandriaiakénak és azokénak mondanak, kik Czilicziából és Azsiából jöttek, és vitatkoztak Istvánnal, de nem tudtak ellenállni a bölcseségnek és Léleknek, mely (belőle) szólt.

Amikor ezt hallották, dultak-fultak szívékben és fogaikat vicsorgatták rája. Ámde ő telve lévén Szentlélekkel, föltekintett az égre, s látta Isten dicsőségét és Jézust az Isten jobbjára felől állani. És mondá: Ime, nyitva látom az egeket, és az Emberfiát az Isten jobbján állva. Erre főnhangon kezdtek kiabálni, befogták füleiket és egyakarattal rárohantak. És kicurcolva őt a városon kívül, megkövezték, és a tanúk lerakták ruháikat egy ifjunak lábaihoz, kit Saulnak hívtak. És kövezték Istvánt, ki imádkozott, mondván: Uram Jézus, vedd hozzád lelkemet! Erre térdreborulva főnhangon kiáltott, mondván: Uram, ne tulajdonítsd ezt nekik bűnül. És amint ezt kimondotta, elhunyt az Urban.

Evangelium : Szent Máté 23, 34—39.

Az időben mondá Jézus az írástudóknak és farizeusoknak: Ime én prófétákat, bölcséket és írástudókat küldök hozzátok, kik közül némelyeket megöltök és megfeszíttek, némelyeket megostoroztok zsinagógáitokban, és üldöztök városról városra:

hogy rátok szálljon minden igaz vér, mely kiontatott a földön, az igaz Ábel vérétől Zakariásnak, Barakiás fiának véreig, aki megöltetek a templom és az oltár között. Bizony mondom nektek, eljön mindez erre a nemzedékre. Jeruzsálem, Jeruzsálem, mely megöli a prófétákat, és megkövezed azokat, kik hozzád küldettek! Hányszor akartam egybegyűjteni fiaidat, mint ahogy a tyuk egybegyűjti csirkéit szárnyai alá, és nem akartad! Ime, pusztán marad nektek a ti házatok. Mert mondom nektek: Nem láttok engem mostantól fogva, mignem azt mondjátok: Áldott, ki az Ur nevében jó.

Szent János apostol és evangelista napján.

(Deczember 27.)

Lecke: Sirák fia 15, 1—6.

Aki Istent féli, jót cselekszik; és aki az igazságnak utána jár, birtokába jut annak, és elébe megy, mint egy tiszteletreméltó anya, s mint egy szűz nő, úgy fogadja őt. Táplálja őt az élet és értelem kenyérével és az üdvös bölcsesség vizével itatja őt, és megerősödik benne és nem ingadozik; és fönntartja őt és nem szégyenül meg; és felmagasztalja őt felebarátainál, és a gyülekezet közepette megnyitja száját és betölti őt a bölcsesség és értelem lelkével, és a dicsőség ruhájába öltözteti őt. Vigsággal és örömmel halmozza el őt és örökös nevet ad neki örökségül a mi Urunk Istenünk.

Evangelium: Szent János 21, 20—24.

Az időben mondá Jézus Péternek: Kövess engem! Megfordulva Péter, látta, hogy utána jön az a tanítvány, kit Jézus szeretett, ki a vacsoránál is keblén feküdt és mondotta: Uram, ki az, aki téged elárul? Amint tehát Péter ezt látta, mondá Jézusnak: Uram, hát ezzel mi lesz? Mondja neki Jézus: Akarom, hogy ő így maradjon, mig eljövök, mi közöd hozzá? Te kövess engem! Elterjedt tehát a testvérek között az a szóbeszéd, hogy az a tanítvány nem hal meg. Pedig Jézus nem

mondotta neki, hogy nem hal meg, hanem: Akarom, hogy ő így maradjon, míg eljövök, mi közöd hozzá? Ez az a tanítvány, aki erről bizonytságot tesz és ezt írta, s tudjuk, hogy az ő bizonytsága igaz.

Aprószentek napján.

(December 28.)

Lecke : Szent János ap. Jelenései 14, 1—5.

Ama napokban néztem és ime a Bárány Sion hegyén állott és vele száznegyvennégyezren, kiknek homlokára oda volt írva az ő neve és az ő Atyja neve. És szózatot hallottam az égből, mint sok vizek zugását és nagy mennydörgés szavát; és a szózat, melyet hallottam, olyan volt, mint a hárfáikat pengető hárfások játéka. És egy újfajta éneket zengtek a trón előtt és a négy élőlény és a vének előtt; s az éneket senkisémet tudta mondani, hanem csak az a száznegyvennégyezer, kik megváltattak a földről. Ezek azok, kik magukat asszonyokkal meg nem fertőztették, mivelhogy szűzek. Ezek követik a Bárányt, bárhova megy. Ezek kiváltattak az emberek közül első zsengek gyanánt az Istennek és a Báránynak, és az ő szájakban nem találtatott hazugság, mert ők szenny nélkül állnak az Isten trónja előtt.

Evangelium : Szent Máté 2, 13—18.

Az időben az Ur angyala megjelent Józsefnek álmában, mondván: Kelj föl, vedd a gyermeket és anyját, menekülj Egyiptomba és légy ott, amíg majd szólok neked. Mert Herodes keresni fogja a gyermeket, hogy megölje őt. Ki fölkel, fogta a gyermeket és anyját éjjel, s elköltözött Egyiptomba; és ott maradt Herodes haláláig, hogy beteljesedjék, amit az Ur mondott a próféta szava által: Egyiptomból hívtam az én fiamat. Ekkor látván Herodes, hogy a bölcsek kijátszották, igen megharagudott, és elküldvén megölette az összes fiugyermekeket, kik Betlehemben és annak egész környékén voltak, a kétévesektől kezdve lefelé, azon időhöz képest, melyet a bölcsektől kitudakolt. Akkor beteljesedett, amit Jeremiás próféta mondott, ki így szól: Hang

hallatszik Rámában, sok sirás és jajgatás; Rákel siratja fiait, és nem akar megvigasztalódni, mert nincsenek többé.

Karácsony utáni vasárnap.

Lecke: Szent Pál apostol levele a galatákhoz 4, 1—7.

Testvérek! Ameddig az örökös kised, semmiben sem különbözik a szolgától, jöllehet mindennek ura, hanem gyámok és kezelők alatt van az atyától meghatározott ideig. Így mi is, míg kisedek voltunk, a világ kezdő elemeinek szolgáltunk. De midőn elérkezett az idő teljessége, elküldötte Isten az ő Fiát, ki asszonytól lett és a törvénynek alárendeltetett, hogy azokat, kik a törvény alatt voltak, megváltsa, hogy fiakká fogadtassunk. Mivel pedig fiak vagytok, elküldötte Isten az ő Fiának Lelkét a ti szíveitekbe, ki azt kiáltja: Abba! Atya! Tehát már nem szolga, hanem fiú; ha pedig fiú, akkor örökös is Isten által.

Evangelium: Szent Lukács 2, 33—40.

Az időben József és Mária, Jézus anyja, csodálkoztak azon, amit felőle mondtak. És Simeon megáldotta őket és monda Máriának, az ő anyjának: Ime, ez sokaknak romlására és feltámadására helyeztetett Izraelben, és jelül, melynek ellene fognak mondani; sőt a magad lelkét is tör fogja átjárni, hogy napfényre kerüljenek sok szívből a gondolatok.

És volt egy Anna nevű próféta-asszony, Fánuel leánya, Ázer törzsből, ki igen előhaladott korában, és szüzessége után hét évig élt férjével. Ez mintegy nyolczvannégy éves özvegy volt, ki nem távozott a templomból, böjtölésekkel és könyörgésekkel szolgálván (az Urnak) éjjel és nappal. És ez ugyanazon órában odaérkezve, magasztalta az Urat és beszélt róla mindazoknak, kik Izrael megváltását várták.

És miután mindent elvégeztek az Ur törvénye szerint, visszatértek Galileába, az ő városukba,

Názáretbe. A gyermek pedig növekedett és erősödött telve bölcsességgel, és az Isten malasztja volt benne.

Uj-év vagy Kiskarácsony napján.

Lecke: Szent Pál apostol levele Titushoz 2, 11—15.

Kedvesem! megjelent a mi Üdvözítő Istenünknek kegyelme minden embernek, oktatóván minket, hogy megtagadva az istentelenséget és világias vágyakat, józanul, igazán és ájtatosan éljünk e világban, várva a boldog reményt és a nagy Isten, a mi Üdvözítő Jézus Krisztusunk dicsőségének eljövételét, ki önmagát adta értünk, hogy megváltson bennünket minden gonosztságtól és egy tiszta, és előtte kedves népet készítsen magának, mely jó cselekedetekben buzgólkodik. Így beszélj és ints a mi Urunk Krisztus Jézusban.

Evangelium: Szent Lukács 2, 21.

Az időben, miután eltelt nyolc nap, amikor a gyermeknek körül kellett metéltetnie, Jézusnak nevezték őt, amint az angyal nevezte, mielőtt méhben fogantatott.

Vasárnap, Uj-év után.

Lecke: Szent Pál ap. levele a galatákhoz 4, 1—7.

Ameddig az örökös kisdéd, semmiben sem különbözik a szolgától, jöllehet mindennek ura, hanem gyámok és kezelők alatt van az atyától meghatározott ideig. Így mi is, míg kisdédek voltunk, a világ kezdő elemeinek szolgáltunk. De midőn elérkezett az idő teljessége, elküldötte Isten az ő Fiát, ki asszonytól lett és a törvénynek alárendeltetett, hogy azokat, kik a törvény alatt voltak, megváltsa, hogy fiakká fogadtassunk. Mivel pedig fiak vagytok, elküldötte Isten az ő Fiának Lelkét a ti szíveitekbe, ki azt kiáltja: Abba! Atya! Tehát már nem szolgál, hanem fiu; ha pedig fiu, akkor örökös is Isten által.

Evangelium: Szent Máté 2, 19—23.

Az időben miután Herodes meghalt, ime az Ur angyala megjelent Józsefnek álmában Egyiptomban, mondván: Kelj föl, vedd a gyermeket és anyját, s menj Izrael földjére, mert meghaltak, kik a

gyermek életére törtek. Ki fölkelt, fogta a gyermeket és anyját, és Izrael földére ment. De mikor meghallotta, hogy Judeában Arkelaus uralkodik atyja, Herodes helyett, félt oda menni, és megintetvén álmában, elköltözött Galilea vidékére. És odaérkezvén, egy Názáret nevű városban lakott, hogy beteljesedjék, amit megmondottak a próféták, hogy Názáretinek fogják hívni.

Vizkereszt ünnepén.

Lecke : Izaiás próféta jóvendölése 60, 1—6.

Kelj fel, világosodjál meg, Jeruzsálem! mert eljött a te világosságod, és az Ur dicsősége feltámadott fölötted. Mert ime sötétség borítja a földet és homály a népeket; tefölötted pedig feltámad az Ur, és az ő dicsősége látható lesz benned. És a pogányok a te világosságodban járnak és a királyok a benned támadt fényességben. Emeld fel köröskörül szemeidet és lásd: mindezek egybegyültek, hozzád jöttek; a te fiaid messziről jönnek és leányaidd minden oldalról indulnak. Akkor majd meglátod és bővelkedel, csodálkozik és kitágul a szived, mikor hozzád fordul a tengernyi sokaság s hozzád jó a pogányok hatalma. Tevék sokasága borít el téged, Mádián és Éfa dromedárjai; mind eljönnek Szábából, aranyat és tömjént hozva, és az Urnak dicséretet zengedezve.

Evangelium : Szent Máté 2, 1—12.

Miután Jézus megszületett Juda Betlehemében, Herodes király napjaiban, ime bölcsek jöttek napkeletről Jeruzsálembe, mondván: Hol van a zsidók ujszülött királya? Mert láttuk az ő csillagát napkeleten, és eljöttünk imádni őt. Hallván pedig ezt Herodes király, megriadt, és vele egész Jeruzsálem. És összegyűjtvén az összes főpapokat és a nép írástudóit, tudakolta tőlük, hogy hol kell születnie a Krisztusnak. Azok pedig mondták neki: Juda Betlehemében; mert így van megírva a próféta által: És te Betlehem, Juda földe, épen nem vagy a legkisebb Juda fejedelmei között, mert tebelőled származik a vezér, ki népemet, Izraelt kormányozni

fogja. Akkor Herodes titkon hívatta a bölcseket, és pontosan kitudakolta tőlük a nekik megjelent csillag idejét; és elküldvén őket Betlehembe, mondá: Menjetek és tudakozódjatok szorgalmasan a gyermek felől; és ha megtaláljátok, izenjétek meg nekem, hogy én is elmenjek és imádjam őt. Kik, miután a királyt meghallgatták, elmentek. És ime a csillag, melyet napkeleten láttok, előttök ment, mígnem odaérvén, megállt azon hely fölött, ahol a gyermek volt. Meglátván pedig a csillagot, örvendeztek igen nagy örömmel. És bementek a házba, és megtalálták a gyermeket anyjával, Máriával, és leborulva imádják őt; és megnyitván kincseiket, ajándékokat mutattak be neki, aranyat, tömjént és mirrhát. És miután álmukban utasítást nyertek, hogy Herodeshez vissza ne menjenek, más uton tértek vissza országukba.

Első vasárnap vizkereszt után.

Lecke : Szent Pál ap. levele a rómaiakhoz 12, 1—5.

Testvérek! Kérlek azért titeket, az Isten irgalmára, ajánljátok fel a ti testeiteket élő, szent és Istennek tetsző áldozatul, észszerű hódolatotok gyanánt. És ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem alakuljatok át a ti érzéseiteknek megújulása által, hogy megvizsgáljátok mi az Isten akarata: mi előtte jó, kedves és tökéletes. A nekem jutott kegyelemnél fogva mondom tehát mindegyiteknek, hogy ne gondoljatok többet magatok felől, mint amennyit gondolni illik, hanem gondolkozzatok józanul, és ahogy Isten a hit mértékét kinek-kinek kiosztotta. Mert valamint egy testben sok tagunk van, de nem minden tagnak ugyanaz a teendője: úgy sokan egy test vagyunk Krisztusban, az egyesek pedig egymásnak tagjai, a mi Úrunk Krisztus Jézusban.

Evangelium : Szent Lukács 2, 42—52.

Mikor Jézus tizenkét éves lett, és ők az ünnepi szokás szerint felmentek Jeruzsálembe, elvégződván a napok, midőn visszatértek, a gyermek Jézus visszamaradt Jeruzsálemben és szülői nem

vették észre. Azt híven, hogy az utitársaságban van, egy napi járásnyira mentek és keresték őt a rokonok és ismerősök között. S miután nem találták, visszatértek Jeruzsálembe, hogy megkeressék. És történt, hogy harmadnap mulva megtalálták őt a templomban, amint a tanítók között ült, hallgatva és kérdezgetve őket. Mindazok pedig, akik őt hallgatták, bámultak az ő okosságán és feleletein. És midőn meglátták őt; csodálkoztak, s mondá neki anyja: Fiam, miért cselekedtél így velünk? Ime atyád és én bánkódva kerestünk téged! Mire mondá nekik: Hogy van az, hogy engem kerestetek? Hát nem tudátok, hogy abban kell lennem, ami az én Atyámé? És ők nem értették meg a szót, melyet nekik mondott. Azután lement velök és Názáretbe érkezett, és engedelmes volt nekik. Anyja pedig mindezen ígéket megtartotta szívében. És Jézus növekedett bölcsességben, korban és kedvességben Istennél és az embereknel.

Második vasárnap vízkereszt után.

Lecke: Szent Pál ap. levele a rómaiakhoz 12, 6—16.

Testvérek! A nekünk jutott kegyelem szerint különböző adományaink vannak. Ugymint: a jövendülés (adománya) — aki ezzel bir, a hit mértéke szerint (éljen vele); vagy akinek valamely hivatala van, maradjon hivatalában; aki tanít, a tanítás mellett, aki int, az intés mellett, aki adakozik, adjon egyszerűségben, aki előljáró, legyen gondossággal; aki irgalmasságot gyakorol, tegye vidámsággal.

A szeretet legyen tettetés nélkül! Gyűlöljétek a rosszat, ragaszkodjatok a jóhoz! Testvéri szeretettel szeretve egymást, legyetek egymás iránt tisztelettel! Ne legyetek tunyák a gondosságban, hanem lélekben buzgók, szolgálatkészek az Urnak. Legyetek a reményben vidámak, a szenvedésben békétűrők, az imádságban állhatatosak; a szentek szükségeiben résztvevők, vendégszeretők! Áldjátok a ti üldözőiteket; áldjátok és ne átkozzátok őket! Örvendjétek az örvendezőkkel, sirjátok a sirókkal! Legyetek egyetértők; nem fenhéjázók, hanem leereszkedők!

Evangelium: Szent János 2, 1—11.

Az időben menyegző volt Galilea Kána nevű városában és Jézus anyja ott volt. Meghívták pedig Jézust is és az ő tanítványait a menyegzőre. És elfogyván a bor, mondá Jézusnak az ő anyja: Nincs boruk! És mondá neki Jézus: Asszony, mi közöd hozzám? Nem jött még el az én óráim. Mondá anyja a szolgálknak: Bármit mond nektek, tegyétek meg! Ott állott pedig hat köveder elhelyezve a zsidóknál szokásos tisztulásra, mindegyik két vagy három mércés. Mondá nekik Jézus: Töltsétek meg a vedreket vízzel! És megtöltötték szinig. És mondá nekik Jézus: Merítsetek most és vigyetek belőle a násznagynak. És vittek neki. Amint pedig a násznagy a borra vált vizet megízlelte és nem tudta honnan való, — de a szolgálak, kik a vizet meritették, tudták, — előhívta a vőlegényt a násznagy, és mondá neki: Minden ember először a jó bort teszi fel (az asztalra), és csak mikor megittasodtak, akkor az alábbvalót. Te pedig a jó bort idáig tartogattad. Ezt az első csodatettét Jézus a galileai Kánában művelte és kinyilatkoztatta dicsőségét, és tanítványai hittek benne.

Harmadik vasárnap vízkereszt után.

Lecke: Szent Pál ap. levele a rómaiakhoz 12, 10—21.

Testvérek! Ne tartsátok önmagatokat okosoknak! Senki-nek rosszért rosszal ne fizessetek! Jóra törekedjete, nemcsak Isten előtt, hanem minden ember előtt is. Ha lehetséges, amennyiben tőletek függ, minden emberrel békében legyetek! Ne boszuljátok meg önmagatokat, szeretteim, hanem adjatok helyet a haragnak, mert irva van: Enyém a boszu, én majd megfizetek, ugymond az Ur. Sőt ha éhezik ellenséged, adj neki enni; ha szomjuhozik, adj neki inni; mert ha ezt cselekszed, parazsat raksz fejére. Ne hagyd magad legyőzetni a gonosztól, hanem jóval győzd le a rosszat!

Evangelium: Szent Máté 8, 1—13.

Az időben, mikor Jézus lejött a hegyről, nagy sereg követte őt. És ime jött egy belpoklos, és leborult előtte mondván: Uram, ha akarsz, megtisztithatsz engem. És Jézus kinyújtotta kezét, megérintette őt és mondá: Akarom, tisztulj meg! És azonnal megtisztult az ő poklossága. És monda neki Jézus: Lásd hogy ezt senkinek el ne mondd, hanem eredj, mutasd meg magadat a papnak, és vidd meg az ajándékot, melyet Mózes megparancsolt, bizonyosságul nekik!

Mikor pedig bement Kafarnaumba, egy százados járult hozzá és kérte őt mondván: Uram, az én szolgám otthon inaszakadtan fekszik és szörnyen kinlódik. És mondá neki Jézus: Elmegyek és meggyógyítom őt. Mire a százados mondá: Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, hanem csak egy szóval mondjad, és meggyógyul az én szolgám. Mert magam is felsőbbség alatt álló ember vagyok, kinek katonák állnak rendelkezésemre; és ha azt mondom ennek: Menj! — elmegy; és a másiknak: Jöjj! — jön: és szolgámnak: Tedd ezt! — és megteszi. Amint Jézus ezt hallotta, csodálkozott és mondá az őt követőknek: Bizony mondom nektek, nem találtam ennyi hitet Izraelben. Mondom pedig nektek, hogy sokan jönnek napkeletről és napnyugotról s letelepednek Ábrahámmal, Izsákkal és Jákobbal mennyek országában; az ország fiai pedig kivettetnek a külső sötétségre; ott leszen sirás és fogak csikorgatása. És mondá Jézus a századosnak: Menj el és amint hittél, úgy legyen neked! És meggyógyult a szolga azon órában.

Negyedik vasárnap vizkereszt után.

Lecke : Szent Pál ap. levele a rómaiakhoz 13, 8—10.

Testvérek! Senkinek se tartozzatok semmivel, mint csak az egymás iránt való szeretettel; mert aki szereti felebarátját, teljesítette a törvényt. Mert: Ne paráználkodjál, ne ölj, ne lopj, hamistanuságot ne szólj, ne kívánd a másét és ami egyéb parancsolat van, össze van foglalva e szóban: Szeresd felebarátodat, mint tennenmagadat! A felebaráti szeretet rosszat nem cselekszik. A törvény teljesítése tehát a szeretet.

Evangelium : Szent Máté 8, 23—27.

Az időben Jézus hajóba szállt és követték őt tanítványai. És ime, nagy vihar támadt a tengeren, úgy hogy a hajócskát elborították a hullámok, ő pedig aludt. És hozzájárultak tanítványai és fölkeltek őt mondván: Uram, ments meg minket, elveszünk! És mondá nekik Jézus: Mit féltetek, kicsinyhitűek? Erre fölkel és parancsolt a szeleknek és a tengernek, és nagy csendesség lőn. Ekkor csodálkoztak az emberek, mondván: Ki lehet ez, hogy a szelek és a tenger engedelmeskednek neki?

Ötödik vasárnap vizkereszt után.

Lecke : Szent Pál ap. levele a kolosszaiakhoz 3, 12—17.

Öltsétek tehát magatokra, mint Istennek választottai, szentjei és szerettei az irgalmasságnak indulatait, a kegyeséget, alázatosságot, szerénységet, békétűrést; viseljétek el egymást és bocsássatok meg egymásnak, ha valakinek valaki ellen panasza van; miként az Úr megbocsátott nektek, úgy ti is! Mindezek fölött pedig legyen szeretetetek, mely a tökéletességnek köteléke. És Krisztus békessége uralkodjék szíveitekben, melyre hivatva is vagytok egy testben; és hálások legyetek! Krisztus igéje lakozzék közöttetek gyakran, hogy egymást minden bölcsességben oktassátok és intsetek, zsoltárokkal, dicsőítő dalokkal és lelki énekekkel zengedezvén szíveitekben hálát adva Istennek. Bármit cselekesztek szóval vagy tettel, mindent a mi Urunk Jézus Krisztus nevében tegyetek, hálát adván Istennek és az Atyának a mi Urunk Jézus Krisztus által.

Evangelium : Szent Máté 13, 24–30.

Az időben mondá Jézus a seregeknek e példabeszédet: Hasonlóvá lett mennyeknek országa azon emberhez, ki jó magot vetett földébe. Mikor pedig az emberek aludtak, jött az ő ellensége és vadócot hintett fölül a buza közé és eltávozott. Amikor pedig a vetés felnőtt és termést hozott, akkor feltűnt a vadóc is. Elmentek tehát a gazdához az ő szolgálai, s mondák neki: Uram! nemde jó magot vetettél földedbe, honnét van tehát benne a vadóc? És mondá nekik: Ellenséges ember cselekedte ezt. A szolgák pedig mondák neki: Akarod-e, hogy elmenjünk és kiszedjük? És mondá: Nem, nehogy a vadócot szedvén, azzal együtt a buzát is kitépjétek. Hagyjátok mindkettőt nőni az aratásig, és aratáskor majd megmondom az aratóknak: Szedjétek össze előbb a vadócot és kössétek kévékbe elégetésre, a buzát pedig gyűjtsétek csűrömbé.

Hatodik vasárnap vizkereszt után.

Lecke : Szent Pál ap. első levele a tesszalónikaiakhoz 1, 2–10.

Testvérek! Hálát adunk Istennek mindenkor mindnyájatokért, megemlékezvén rólatok imádságainkban szünet nélkül, megemlékezvén hitetek tevékenységéről, fáradságtokról, szeretetetekről, türelmes reménységtekről a mi Urunk Jézus Krisztusban, a mi Istenünk és Atyánk előtt, meg lévén győzödvé, Istentől szeretett testvérek, a ti választottságtokról.

Mert a mi evangeliumunk nemcsak beszédben jutott el hozzátok, hanem erőben és a Szentlélekben is, és nagy bőségben, amint tudjátok, hogy mik voltunk nálatok tiérettetek. És ti követőink lettetek nekünk és az Urnak, befogadván az ígét sok viszontagság között, a Szentlélek örömeivel, úgy hogy példaképül szolgáljatok az összes hívőknek Macedóniában és Ahajában. Mert töletek ment hirt az Ur igéjének nemcsak Macedóniába és Ahajába, hanem mindenütt elterjedt a ti hitetek Istenben, úgy hogy arról nem is szükség beszélnünk. Mert ők magok hirdetik rólunk, minő fogadtatásra találtunk nálatok, és miképen tértetek a bálványoktól Istenhez, hogy az élő és igaz Istennek szolgáljatok és várjátok az ő Fiát mennyek-

ből (akit feltámasztott halottaiból), Jézust, ki megmentett minket a jövődő haragtól.

Evangelium : Szent Máté 13, 31—35.

Az időben mondá Jézus a seregeknek e példabeszédet: Hasonló mennyek országa a mustármaghoz, melyet vett egy ember és elvetette földébe. Ez ugyan a legkisebb minden magvak között, de ha felnő, nagyobb minden kerti veteménynél és fává lesz, úgy hogy az égi madarak jönnek és ágai között laknak.

Más példabeszédet is mondott nekik. Hasonló mennyek országa a kovászhoz, melyet vett egy asszony és elvegyített három véka lisztbe, míg az egész megsavanyodott. Mindezeket példabeszédekben mondotta Jézus a seregeknek és példabeszédek nélkül nem szólt nekik, hogy beteljesedjék, amit a próféta jövendölt mondván: Megnyitom számat példabeszédekben, kimondom ami el volt rejtve világ kezdetétől.

Hetvened (Septuagesima) vasárnap.

Lecke : Szent Pál ap. első levele a korintusiakhoz 9, 24—10. 5. v.

Testvérek! Nem tudjátok-e, hogy akik a versenypályán futnak, bár mindannyian futnak, egy nyeri el a díjat? Ugy fússatok, hogy elnyerjétek! Mindaz pedig, aki a küzdő játékban birkózik, mindentől megtartóztatja magát, és azok csak azért, hogy hervatag koszorút nyerjenek, mi pedig hervadatlant. Én tehát úgy futok, nem mint bizonytalanra; úgy vivok, nem mintha a levegőt verdesném; hanem sanyargatom testemet és szolgálás alá vetem, hogy mialatt másokat tanítok, önmagam el ne kárhozzam.

Mert nem akarom, hogy ne tudjátok, testvérek, hogy a mi atyáink mindannyian a felhő alatt voltak és mindannyian átmentek a tengeren, s Mózes által mindnyájan megkeresztelkedtek a felhőben és a tengerben, s mindnyájan ugyanazon lelki eledelt ették, mindnyájan ugyanazon lelki italt itták; — ittak pedig az őket követő lelki sziklából, e szikla pedig Krisztus volt; — de sokakban közülök nem telt kedve Istennek.

Evangelium: Szent Máté 20, 1—16.

Az időben mondá Jézus tanítványainak e példa-beszédet: Hasonló mennyek országa egy gazda-emberhez, ki korán reggel kiment munkásokat fogadni a szőlőjébe. Megszerződött tehát a munkásokkal egy denár napi bérben, és elküldötte őket szőlőjébe. És midőn három óra tájban kiment, másokat látott a piacon tétlen állni. S mondá nekik: Menjetek ti is szőlőmbe, és ami méltányos lesz, megadom nektek. Azok tehát elmentek. És ismét kiment hat és kilencz óra körül, s hasonlóképen cselekedett. Tizenegy óra tájban pedig kiment, s másokat talált veszteg állva, és mondá nekik: Mit álltok itt egész nap tétlen? Mondják neki: Mert senki sem fogadott meg bennünket. Mondja nekik: Menjetek ti is szőlőmbe! Mikor pedig beesteledett, mondá a szőlősgazda felügyelőjének: Hívd össze a munkásokat és add meg nekik béröket, kezdve az utolsóktól az elsőig. Mikor tehát előjöttek, kik tizenegy óra tájban érkeztek, kaptak egy-egy denárt. Amint pedig az első is előjöttek, azt hitték, hogy többet kapnak, de ők is egy-egy denárt kaptak. S mikor fölveték, zugolódtak a gazda ellen, mondván: Ezek az utolsók egy órát dolgoztak, és egyenlőkké tetted őket velünk, kik a nap terhét és hevét viseltük. Ő azonban felelé egyiknek közülük és mondá: Barátom! nem követek el veled igazságtalanságot; nemde egy denárban szerződöttél meg velem? Vedd ami a tied, és menj! Én pedig annyit akarok adni ez utolsóknak is, mint neked. Vagy nem szabad azt tennem, amit akarok? Vagy tán rossz szemmel nézed, hogy én jó vagyok? Így lesznek az utolsók elsőkké, az elsők utolsókká. Mert sokan vannak a hivatalosak, de kevesen a választottak.

Hatvanad (Sexagesima) vasárnap.

Lecke: Szent Pál ap. második levele a korintusiakhoz 11, 19—12. 1—9.

Testvérek! Örömet elűritek az eszteleneket, minthogy ti magatok okosak vagytok. Elűritek ugyanis, ha valaki szolgálásra vet, ha valaki kifoszt, ha valaki meghurczol, ha valaki felfuvalkodik, ha valaki arczul ver benneteket. Szégyenemre mondom ezt, mintha e részben gyengék lettünk volna. De ha valaki valamiben (dicsekedni) merészkedik, (esztelenségemben mondom) — merek én is. Ha ők zsidók, én is; ha Izraeliták, én is; ha Ábrahámivadékai, én is; ha Krisztus szolgálói (mint kevésbbé bölcs mondom) én még inkább: a sok fáradtság, a többszörös fogság, a módfölötti veretés, a gyakori halálveszélyek folytán. A zsidóktól ötször kaptam egy híján negyven ütest. Háromszor megvesszőztek, egyszer megköveztek, háromszor hajótörést szenvedtem, egy nap és egy éjjel a tenger mélyén voltam, gyakorta utaztam, veszélyekben forogtam a folyóvizeken, veszélyekben a rablók közt, veszélyekben nemzetbelijeim, veszélyekben a pogányok miatt, veszélyekben a városban, veszélyekben a pusztában, veszélyekben a tengeren, veszélyekben a hamis testvérek hözzött; munkában, nyomorúságban, sok virrasztásban, éhségben és szomjúságban, sok böjtölésben, hidegben és meztelenségben, nem számítva ami azonkívül ér, a mindennapi aggság, az összes hitközségekről való gondoskodás. Ki gyengélkedik, hogy én ne gyengélkedném? Ki botránkozik, hogy én tűzbe ne jönnék? Ha dicsekednem kell, azzal dicsekszem, ami gyarlóságomat illeti. Isten és a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja, ki áldott legyen örökké, tudja, hogy nem hazudok. Damaskusban Arétás király helytartója őriztette a damaskusiak városát, hogy engem elfogjon, és az ablakon át kosárban eresztették le a kőfalon, s így menekültem ki kezeiből.

Ha dicsekedni kell (bár ez nem ér semmit), áttérek az Urtól nyert látomásokra és kinyilatkoztatásokra. Tudok egy embert Krisztusban, ki tizennégy évvel ezelőtt, — vajjon a testben-e, nem tudom, vagy a testen kívül, nem tudom, Isten tudja, — elragadtatott a harmadik éjig. És tudom, hogy ez az ember, — testben-e vagy testen kívül, nem tudom, Isten tudja, — elragadtatott a paradicsomba, és hallott titkos ígéket, melyeket embernek nem szabad kimondania. Az ilyenben dicsekszem, magamban azonban nem dicsekszem, hacsak gyarlóságaimban nem. Mert ha dicsekedni akarnék is, nem volnék esztelen, mert igazságot mondanék; de ettől tartózkodom, ne hogy valaki többre becsüljön, mint amit rajtam lát, vagy tőlem hall.

És hogy a kinyilatkoztatások nagysága miatt el ne bizzam magamat, feltámadt bennem az én testem ösztöne, a sátán angyala, hogy zaklasson engem. Amiért háromszor kértem az Urat, hogy távozzék tőlem, de ő így szólt hozzám: Elegendő neked az én kegyelmem, mert az erő a gyengeségben tökéletesedik. Örömet dicsekszem tehát gyarlóságaimban, hogy bennem lakjék Krisztus ereje.

Evangelium: Szent Lukács 8, 4—15.

Az időben, mikor igen sok nép jött össze és a városokból Jézushoz siettek, mondá nekik példabeszédképen: Kiment a magvető elvetni az ő magvát. És amint vetett, a mag egy része az utfélre esett, hol a járókelők eltiporták és az égi madarak fölették. Egy másik rész pedig köves talajra hullott, és amint kikelt, elszáradt, mert nem volt nedvessége. A harmadik rész tövisek közé esett, és a vele együtt kikelt tövisek elfojtották. Végül a negyedik rész jó földbe hullott, és kikelvén, százszoros termést hozott. Ezt mondván, fölkiáltott: Akinek fülei vannak a hallásra, hallja meg!

Tanítványai pedig kérdezték őt, mit jelent ez a példabeszéd. Kiknek ő felelé: Tinektek megadott tudni az Isten országának titkát, a többieknek azonban csak példabeszédekben, hogy látván, ne lássák, és hallván, ne értsék. A példabeszéd értelme pedig ez: A mag az Isten ígéje. Az utfélre esők pedig azok, akik hallgatják, azután eljő az ördög és kiveszi az ígét szivükből, nehogy higgyenek és üdvözüljenek. A köves helyre esők viszont azok, akik, midőn hallják, örömmel hallgatják az ígét, de nincsen gyökerük, kik egy ideig hisznek, de a kísértés idején elpártolnak. Ami pedig a tövisek közé esett, azok, a kik hallották, de az élet gondjai, gazdagságai és gyönyörei által a fejlődés közben elfojtatva, gyümölcsöt nem hoznak. Ami pedig jó földbe esett, azok, kik hallván az ígét, szíves örömet megtartják és gyümölcsöt teremnek a béketüvésben.

Ötvened (Quinquagesima) vasárnap.

Lecke: Szent Pál apostol első levele a korintusiakhoz 13, 1—13.

Testvérek! Beszéljek bár embereknek, vagy angyaloknak nyelvén, ha szeretetem nincs, olyanná lettem, mint a zengő érc vagy pengő cimbalom. Legyen bár jövődőlő tehetségem, és tudjak minden titkot és tudományt; legyen bár oly teljes hitem, hogy hegyeket tudjak áthelyezni, ha szeretetem nincs, semmi vagyok. És ha minden vagyonomat szétszotom a szegények táplálására, és ha testemet odaadom is, úgy hogy égjek, de szeretetem nincs, mitsem használ nekem. A szeretet türelmes, kegyes; a szeretet nem irigykedik, nem cselekszik helytelenül, nem fuvalkodik fel, nem nagyravágyó, nem keresi a magáét, nem gerjed haragra, nem gondol rosszat, nem örül az igazságtalanságnak, hanem örvend az igazságnak; mindent eltűr, mindent hisz, mindent remél, mindent elvisel. A szeretet soha sem szűnik meg, habár a jövődölések véget érnek, vagy a nyelvek megszűnnek, vagy a tudomány elenyészik. Mert (csak) részleges a mi ismeretünk és részleges a mi jövődölésünk. De ha majd elérkezik, ami tökéletes, megszűnik, ami részleges. Mikor gyermek voltam, úgy beszéltem, mint a gyermek, úgy éreztem, mint a gyermek, úgy gondolkodtam, mint a gyermek. De mikor emberkorba jutottam, felhagytam azzal, ami gyermekhez illt. Most tükörben látjuk (Istent) rejtélyesen, akkor pedig majd színről-szinre. Most csak részben ismerem őt, akkor pedig majd úgy fogom ismerni, amint ő ismer engem. Egyelőre pedig megmarad a hit, remény, szeretet, ez a három; ezek között pedig legnagyobb a szeretet.

Evangelium: Szent Lukács 18, 31—43.

Az időben Jézus magához vette a tizenkettőt, és monda nekik: Ime fölme gyünk Jeruzsálembe, és be fog teljesedni mindaz, amit a próféták az Emberfiáról megirtak. Mert átadják a pogányoknak, kigunyolják, megostorozzák és leköpdösik, s miután megostorozták, megölik őt, de harmadnapra föltámad. Ám ők mindebből nem értettek semmit, és ezen ige el volt előttük rejtve, azért nem értették meg, hogy mit mond. Történt pedig, hogy mikor Jerikóhoz közeledett,

egy vak ült az utszéken és kéregetett. S midőn hallotta, hogy sok nép megy arra, kérdezte, hogy mi az. És mondták neki, hogy a názáreti Jézus megy el arra. És felkiáltott, mondván: Jézus, Dávid fia, könyörülj rajtam! Mire az előlmenők csitították, hogy hallgasson. Ő azonban, még hangosabban kiáltotta: Dávid fia, könyörülj rajtam! Jézus erre megállott és magához vezettette őt. És midőn közel volt, kérdezte őt, mondván: Mit akarsz, hogy cselekedjem neked? Az pedig felelé: Uram, hogy lássak! És Jézus mondá neki! Láss! A te hited meggyógyított téged. És azonnal látott és követte őt, magasztalván Istent. S az egész nép, amint ezt látta, dicsérte az Istent.

Hamvazó szerdán.

Lecke: Joel próféta jövendölése 2, 12—19.

Ezt mondja az Ur: Térjetez hozzám teljes szívetekből bőjtöléssel és sirással és jajgatással. És szaggassátok meg szíveiteket, nem pedig ruháitokat, és térjetez a ti Uratokhoz, Istenetekhez, mert ő kegyelmes és irgalmas, békétűrő és nagy irgalmu, ki fölülmulja a gonosztságot. Ki tudja, hátha megtér és megbocsát és áldást hagy maga után, étel- és italáldozatot a ti Uratoknak, Isteneknek? Zengjetez harsonával Sionban, szenteljetez bőjtöt, hívjátok össze a sokaságot, gyűjtsetek egybe a népet, szenteljetez meg a gyülekezetet, hívjátok össze a véneket, gyűjtsetek egybe a kisdedeket és csecsemőket; jöj-jön ki a völegény hálósobájából és a menyasszony ágyából. A tornác és az oltár között sirjanak a papok, az Ur szolgálai és mondják: Uram, irgalmazz a te népednek, és ne add örökségedet gyalázatra, hogy a pogányok uralkodjanak rajtuk, amiért azt mondják a népek között: Hol az ő Istenük? Buzgón szereti az Ur az ő földét és megkegyelmez népének. És válaszol az Ur és azt mondja népének: Ime én küldök nektek valamit, bort és olajt, hogy beteljetez vele, és nem adlak benneteket többé gyalázatra a pogányok közé, ugymond az Ur, a mindenható.

Evangelium: Szent Máté 6, 16—21.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Mikor bőjtöltök, ne legyetek, mint a képmutatók, szo-

moruak. Elcsufítják ugyanis arcukat, hogy az emberek lássák, hogy bőjtölnek. Bizony mondom nektek, hogy elvették jutalmukat. Te pedig, mikor bőjtölsz, kend meg fejedet és mosd meg arcodat, hogy az emberek ne lássák, hogy bőjtölsz, hanem Atyád, ki a rejtekben van; és Atyád, ki lát a rejtekben, megfizet neked. Ne gyűjtsetek magatoknak kincseket a földön, hol azokat rozsdá és moly megemésztí, és ahol tolvajok kiássák és ellopják; hanem gyűjtsetek magatoknak kincseket az égben, hol azokat sem rozsdá, sem moly meg nem emésztí, és ahol a tolvajok ki nem ássák, sem el nem lopják. Mert ahol a kincsed, ott a szived is.

Csütörtökön, hamvazó szerda után.

Lecke: Izaiás próféta jóvendölése 38, 1—6.

Ama napokban Ezekiás halálosan megbetegedett, és bement hozzá Izaiás próféta, Ámos fia és monda neki: Ezt mondja az Ur: Rendelkezzél házadról, mert meghalsz és nem fogsz élni. És Ezekiás a falhoz fordította orcáját és imádkozott az Urhoz és monda: Könyörgöm, Uram! emlékezzél meg, kérlek, mi módon jártam előtted igazságban és tökéletes szívvvel, és hogy ami jó a te szemeid előtt, megcselekedtem. És sirt Ezekiás nagy sirással. És megszólalt az Ur szava Izaiáshoz, mondván: Eredj és mondd meg Ezekiásnak: Ezt mondja a te atyádnak, Dávidnak Ura Istene: Hallottam imádságodat és láttam könnyeidet; ime én hozzáadok napjaidhoz tizenöt esztendő, és az Asszírok királyának kezéből kiszabadítlak téged és e várost, s megoltalmazom azt, mondja az Ur, a mindenható.

Evangelium: Szent Máté 8, 5—13.

Az időben, mikor Jézus bement Kafarnaumba, egy százados járult hozzá és kérte őt, mondván: Uram, az én szolgám otthon inaszakadtan fekszik és szörnyen kinlódik. És monda neki Jézus: Elmegyek és meggyógyítom őt. Mire a százados monda: Uram, nem vagyok méltó, hogy hajlé-

komba jöjj, hanem csak egy szóval mondjad, és meggyógyul az én szolgám. Mert magam is többség alatt álló ember vagyok, kinek katonák állnak rendelkezésemre; és ha azt mondom ennek: Menj! — elmegy; és a másíknak: Jöjj! — jön; és szolgámnak: Tedd ezt! — megteszi. Amint Jézus ezt hallotta, csodálkozott és mondá az őt követőknek: Bizony mondom nektek, nem találtam ennyi hitet Izraelben. Mondom pedig nektek, hogy sokan jönnek napkeletről és napnyugatról, s letelepednek Ábrahámmal, Izsákkal és Jákobbal menynek országában; az ország fiai pedig kivettetnek a külső sötétségre; ott leszen sirás és fogak csikorgatása. És mondá Jézus a századosnak: Menj el és amint hittél, úgy legyen neked! És meggyógyult a szolga azon órában.

Pénteken, hamvazó szerda után.

Lecke: Izaiás próféta jövendölése 58, 1—9.

Ezt mondja az Ur Isten: Kiálts, meg ne szünj, mint a trombita, emeld fel szódat, és hirdesd népemnek az ő vétkeit, és Jákob házának az ő bűneit. Mert engemet napról-napra keresnek és az én utaimat tudni akarják; mint olyan nemzedék, mely igazságot cselekedett és az ő Istenének igazát el nem hagyta; igazságos ítéleteket kérnek tőlem, és közeledni akarnak Istenhez. Miért bőjtölünk, ha te nem veszed tekintetbe? Miért alázzuk meg magunkat, ha te nem akarsz róla tudni? — Ime a ti bőjtölések napján ott van a ti akaratok, és minden adóstockat zaklatjátok. Ime pörlekedve és versengve bőjtöltök és öklözödtök gonoszul. Ne úgy bőjtöljetek, mint eddig, hogy kiabálástok a magasban hallassék. Vajjon olyan-e a bőjt, melyet én kívánok, hogy az ember napestig gyötörje lelkét, meggörbitse a fejét, mint a karika, és zsákot terítsen és hamut hintsen magára? Vajjon ezt nevezed bőjtnek és kedves napnak az Ur előtt? Nem ez-e inkább a bőjt, melyet én kívánok: Bontsd szét a gonoszságnak kötelékeit, oldd le a nyomasztó bilincseket, bocsásd szabadon az elnyomottakat és törj össze minden ígát. Törd meg kenyeredet az éhezőnek, s a szűkölködőket és hajléktalanokat vezesd be házadba; ha mezitelen látsz, takard be őt, és ne vesd meg felebarátodat. Akkor a te világosságod, mint a hajnal, fölvirrad és gyógyulásod hamarabb

megjő, és a te igazságod szined előtt jár, és az Ur dicsősége befogad téged. Akkor majd könyörögni fogsz és az Ur meghallgat; kiáltasz és azt mondja: Ime itt vagyok; mert irgalmas vagyok én, a te Urad Istened!

Evangelium: Szent Máté 5, 43—6, 4.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Halottátok, hogy az volt mondva: Szeressed felebarátodat és gyűlöljed ellenségedet! Én pedig mondom nektek: Szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót azokkal, kik titeket gyűlölnek, és imádkozzatok üldözőitekért és rágalmazóitokért, hogy fiaii legyetek a ti Atyátoknak, ki mennyekben van, ki az ő napját felvirrasztja a jókra és rosszakra, és esőt ád az igazakra és gonoszokra. Mert ha azokat szeretitek, kik titeket szeretnek, mi jutalmat érdemeltek? Nem cselekszik-e ezt a vámosok is? És ha csak testvéreiteket köszöntitek, mennyivel tesztek többet? Nem teszik-e ezt a pogányok is? Legyetek azért ti tökéletesek, valamint mennyei Atyátok is tökéletes. Óvakodjatok, hogy igazságtokat ne cselekedjétek az emberek előtt, hogy lássanak benneteket, mert különben nem lesz jutalmatok Atyátoknál, ki mennyekben van. Mikor tehát alamizsnát adsz, ne kürtöltes magad előtt, mikép a képmutatók cselekesznek a zsinagógákban és az utcákon, hogy az emberek tiszteljék őket. Bizony mondom nektek, elvették jutalmukat. Te ellenben, midőn alamizsnát adsz, ne tudja balkezed, mit cselekszik jobbkezed, hogy alamizsnád rejtekben legyen, és Atyád, ki lát a rejtekben, megfized neked.

Szombaton, hamvazó szerda után.

Lecke: Izaiás próféta jóvendölése 58, 9—14.

Ezt mondja az Ur Isten: Ha eltávolítod körödből a bilincset és megszünöl ujjadat kinyújtani és hiábavalót beszélni; ha megosztod az éhezővel, ami lelkednek kedves, és a szen-

vedő lelket betöltöd: feltámad a sötétségben világosságod, és a te sötétséged olyan lesz, mint a dél. És nyugodalmat ad neked az Ur mindenkor és fényességgel tölti el lelkedet, és megszabadítja csontjaidat, s olyan leszel, mint az öntözött kert, s mint a vízforrás, melynek vize ki nem apad. És fölépülnek általad a százados pusztaságok, s fölállítod az alapokat nemzedékről-nemzedékre; és kerítések építőjének fogsz hivatni, nyugalmat szerezvén az ösvényeken. Ha visszatartod lábadat szombaton, hogy az én szent napomon saját akaratodat ne tedd, és ha a szombatot különlegesnek tartod és az Ur dicső szent napjának, s megszenveded azt, nem végezvén utaidat és nem beszélvén tetszésed szerint hiábavalókat: Akkor majd gyönyörködöl az Urban és föl-emellek téged a földi magasságok fölé, és a te atyádnak, Jákobnak örökségéből táplálalak téged; mert az Ur szája szólott.

Evangelium: Szent Márk 6, 47—56.

Az időben, mikor beesteledett, a hajó a tenger közepén volt, ő pedig egyedül a parton. És midőn látta, hogy küzködnek az evezésben — mivel ellenkező szél fújt, — az éjnek negyedik őrváltása felé hozzájuk ment a tengeren járva, és el akart mellettük menni. Azok pedig, midőn látták, hogy a tengeren jár, kísértetnek hitték és fölkiáltottak, mert mindnyájan látták őt és megzavarodtak. De ő azonnal megszólította őket és mondá nekik: Bátrak legyetek, én vagyok, ne féljete! És beszállt hozzájuk a hajóba, és megszűnt a szél. És annál inkább álmélkodtak magukban, mivel nem értették a kenyerekkel történt dolgot; mert szívéük kemény volt.

S mikor áthajóztak a tengeren, Genezáret földére értek és kikötöttek. És amint kiszálltak a hajóból, mindjárt ráismertek, befutották (a hívívők) az egész környéket, és kezdék a betegeket ágyakban körülhordozni, ahol hallották, hogy van. És akárhova bement a falvakba, majorokba, vagy városokba, a betegeket kitették az utcákra és kérték őt, hogy legalább ruhájának szegélyét érinthessék; és ahányan csak érintették, meggyógyultak.

Bőjt első vasárnapján.

Lecke: Szent Pál apostol második levele a korintusiakhoz 6, 1—10.

Testvérek! Intünk benneteket, hogy az Isten kegyelmét hiába ne vegyétek. Mert azt mondja: Kellemes időben meghallgatlak téged, és az üdvösség napján megsegítlek téged. — Ime most van a kellemes idő, ime most az üdvösség napja! Senkinek semmi botrányt ne okozzunk, hogy hivatalunkat ne szidalmazzák; hanem mindenben úgy viseljük magunkat, mint Isten szolgálói, sok türésben, szenvedésben, szükségben, szorongatásban, vereségben, börtönben, lázadásban, munkában, virasztásban, bőjtölésben, tisztaságban, tudományban, kitartásban, nyájasságban, a Szentlélekben, tettetés nélkül való szeretetben, az igazság igéjében, az Isten erejében, az igazság fegyvereivel jobbról és balról, tisztelet és bectelenség, gyalázat és jó hírnév mellett, mint csábítók és mégis igazmondók, mint akik ismeretlenek és mégis ismeretesek, mint akik haldokolnak és ime élünk, mint akiket megvertek, de meg nem öltek; mint akik szomorkodnak, mégis mindig örvendeznek, mint akik szűkölködnék, s mégis sokakat gazdagítanak, mint akiknek semmijük sincs, s mégis mindenük van.

Evangelium: Szent Máté 4, 1—11.

Az időben Jézust a Lélek a pusztába vitte, hogy az ördögtől megkísértessék. És miután negyven nap és negyven éjjel bőjtölt, azután megéhezett. És hozzá járulván a kísértő, mondá neki: Ha Isten fia vagy, mondjad, hogy e kövek kenyerekké legyenek. Mire ő mondá: Irva van: Nem csak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, mely Isten szájából származik. Akkor felvitte őt az ördög a szent városba, és a templom ormára állította és mondá neki: Ha Isten fia vagy, vesd le magadat! Mert irva van: Angyalainak parancsolt felőled, és kezeikben hordoznak téged, hogy lábadat kőbe ne üssed. Mondá neki Jézus: Szintén irva van: Ne kísértsd a te Uradat Istenedet! Ismét felvitte őt az ördög egy igen magas hegyre és megmutatta neki a világ minden országát és azoknak pompáját, és mondá neki: Ezeket mind neked adom, ha lebo-

rulva imádsz engem. Akkor mondá neki Jézus: Távozzál sátán! Mert írva van: A te Uradat, Istenedet imádjad és csak neki szolgálj! Akkor elhagyta őt az ördög, s ime angyalok jöttek és szolgáltak neki.

Hétfőn, böjt első vasárnapja után.

Lecke: Ezekiel próféta jóvendölése 34, 11—16.

Ezt mondja az Ur Isten: Ime én magam keresem fel juhaimat és meglátogatom őket. Miként a pásztor meglátogatja nyáját a napon, mikor elszéledt juhai között van, úgy látogatom meg én is juhaimat, és megszabadítom őket mindazon helyekről, melyekre elszéledtek a fölleg és sötétség napján. És kivezetem őket a népek közül, és összegyűjtöm őket a földekről és beviszem őket saját földjükre; s legeltetem őket Izrael hegyein, a patakok mentén és az ország minden lakóhelyén. A legdusabb legelőkön legeltetem őket, és Izrael magas hegyein lesznek az ő legelőik; ott nyugosznak majd a zöldelő fűvön és a kövér legelőkön legelnek Izrael hegyein. Én legeltetem juhaimat, és én pihentetem meg őket, ugymond az Ur Isten. Ami elveszett, fölkeresem, és amit elhajtottak, visszahozom, és ami megsérült, bekötöm, és ami elgyengült, megerősítem, és ami kövér és erős, megőrizem; és legeltetem őket, ugymond az Ur, a mindenható,

Evangelium: Szent Máté 25, 31—46.

Az időben mondá Jézus az ő tanítványainak: Mikor majd eljön az Emberfia az ő dicsőségében és az összes angyalok vele, akkor leül az ő dicsőségének trónjára. És összegyűlnek eléje az összes nemzetek és elválasztja őket egymástól, miként a pásztor szétválasztja a juhokat a bakoktól. És a juhokat jobbjára állítja, a bakokat pedig baljára. Akkor mondja a király azoknak, kik jobbjára felül lesznek: Jöjjetek Atyám áldottai, birjátok a világ kezdetétől fogva nektek készített országot! Mert éheztem és ennem adtatok; szomjuhoztam és innom adtatok; idegen voltam, és befogadtatok engem; mezitelen és betakartatok engem; beteg voltam és meglátogattatok engem; börtönben voltam és eljöt-

tetek hozzám. Akkor felelik majd neki az igazak, mondván: Uram, mikor láttunk téged éhezni, és tápláltunk téged? szomjuhozni és italt adtunk neked? Mikor láttunk téged mint idegent és befogadtunk téged? vagy mezitelenül és betakartunk téged? Vagy mikor láttunk betegen, vagy a börtönben, és mentünk el hozzád? És felelvén a király, azt fogja nekik mondani: Bizony mondom nektek, amennyiben ezt egynek ezen legkisebb testvéreim közül cselekedtétek, nekem cselekedtétek. Akkor azoknak is, kik balfelől lesznek, mondani fogja: Távozzatok tőlem, átkozottak, az örök tűzre, mely az ördögnek és az ő angyalainak készített! Mert éheztem és nem adtatok ennem; szomjuhoztam és nem adtatok innom; idegen voltam és nem fogadtatok be; mezitelen és nem takartatok be; beteg és a börtönben, és nem látogattatok meg engem. Akkor majd azok is felelik, mondván: Uram, mikor láttunk éhezni vagy szomjuhozni mint idegent vagy mezitelenül, betegen, vagy a börtönben, és nem szolgáltunk neked? Akkor feleli nekik, mondván: Bizony mondom nektek, amennyiben nem cselekedtétek ezt egynek ezen legkisebbek közül, nekem sem cselekedtétek. És ezek elmennek az örök kinra, az igazak pedig az örök életre.

Kedden, bőjt első vasárnapja után.

Lecke: Izaiás próféta jóvendölése 55, 6—11.

Ama napokban szólott Izaiás próféta, mondván: Keresetek az Urat, míg föltalálható; hívjátok őt segítségül, míg közel van. Hagyja el útját az istentelen, és a gonosz férfiú gondolatait, és térjen az Úrhoz, és megkönyörül rajta, s a mi Istenünkhöz; mert ő igen kész a megbocsátásra. Mert az én gondolataim nem a ti gondolataitok; és a ti utaitok nem az én utaim, ugymond az Ur. Mert amint az ég magasabb a földnél, úgy magasabbak az én utaim a ti utaitoknál, és gondolataim a ti gondolataitoknál. És amint leszál az eső és hó

az égből, és oda többé vissza nem tér, hanem megitatja a földet és megöntözi, megtermékenyíti és magot ad a vetőnek és kenyeret az evőnek; úgy leszen az én ígém, mely számból kimegyen; nem tér vissza hozzám üresen, hanem megteszi mindazt, amit akarok, és érvényesül abban, ami végre kibocsátottam, ugymond az Ur, a mindenható.

Evangelium : Szent Máté 21, 10—17.

Az időben, midőn Jézus bement Jeruzsálembe, az egész város lázba jött, mondván: Kicsoda ez? A nép pedig azt mondotta: Ez Jézus, a názáreti próféta Galileából. És Jézus bement az Isten templomába és mind kiüzte, kik a templomban adtak és vettek, és a pénzváltók asztalait és a galamb-árusok székeit felforgatta. És mondá nekik: Irva van: «Az én házamat imádság házának hívják»; ti pedig rablóbarlanggá tettétek azt. És vakok és sánták járultak hozzá a templomban, és meggyógyította őket. Midőn pedig a főpapok és írástudók látták a csodákat, melyeket művelt, és a gyermekeket, kik a templomban kiáltoztak, mondván: Hozanna Dávid fiának! — boszankodtak. És mondák neki: Hallod, mit mondanak ezek? Jézus pedig mondá nekik: Igenis! Sohasem olvastátok, hogy a kisdedek és csecsemők szájából szereztlél dicséretet? És otthaggyva őket, kiment a városon kívül Bethániába és ott maradt.

Szerdán, böjt első vasárnapja után.

Lecke : Királyok III. könyve 19, 3—8.

Ama napokban Illés a Judában fekvő Bersabébe ment, és ott elbocsátotta szolgáját és a pusztába ment egy napi járóföldre. S mikor odaért és leült egy gyalogfenyő alá, azt kívánta lelkének, hogy meghalhasson, és így szólt: Elég nekem, Uram! vedd el lelkemet mert nem vagyok különb atyáimnál. Erre lefeküdt és elaludt a gyalogfenyő árnyékában. S ime az Ur anyála megérinté őt és mondá neki: Kelj föl és egyél! Körültekintett, és ime fejénél egy hamuban sült kenyér és egy edény víz volt; evett tehát és ivott, és ismét elaludt. Majd visszatért az Ur anyála másodszor, s megérinté őt és mondá

neki: Kelj föl, egyél, mert nagy ut van előtted. Ki, miután fölkelt, evett és ivott, s azon étel erejével negyven nap és negyven éjjel ment, az Isten hegyéig, Hóreb-ig.

Evangelium: Szent Máté 12, 38—50.

Az időben megszólították Jézust némelyek az írástudók és farizeusok közül, mondván: Mester! jelt akarunk tőled látni. Mire ő mondá nekik: A gonosz és parázna nemzedék jelt kíván. De nem adatik neki más jel, mint Jónás próféta jele. Mert valamint Jónás a hal gyomrában három nap és három éjjel volt: úgy lesz az Emberfia is a föld szívében három nap és három éjjel. A ninivei férfiak majd szembe szállnak az ítéleten e nemzedékkel és kárhoztatják azt, mert ők bűnbánatot tartottak Jónás predikálására; és ime, itt Jónásnál nagyobb van! A déli királyné majd szembeszáll az ítéleten e nemzedékkel és kárhoztatja azt, mert ő eljött a föld határaitól meghallgatni Salamon bölcsességét; és ime, itt van, aki több Salamonnál!

Mikor pedig a tisztátalan lélek kimegy az emberből, száraz helyeken jár, nyugalmat keres és nem talál. Akkor mondja: Visszatérek házamba, ahonnan kijöttem. És mikor odaér, üresen találja azt, kisöpörve és feldiszítve. Akkor elmegy és hoz magával hét más lelket, magánál gonoszabbakat, s bemennek és ott laknak; és ezen embernek utóbbi sorsa rosszabb az előbbinél. Így jár ez a fölötté gonosz nemzedék is.

Még mialatt a néphez szólott, ime az ő anyja és testvérei künn álltak és beszélni akartak vele. Mondá azért neki valaki: Ime anyád és testvéreid künn állnak és keresnek téged. Ő pedig felelé a hozzá szólónak és mondá: Ki az én anyám és kik az én testvéreim? És kinyujtva kezét tanítványaira, mondá: Ime az én anyám és testvéreim!

Mert aki az én Atyám akaratát cselekszi, ki meny-
nyekben van, az nekem testvérem és nővérem és
anyám.

Csütörtökön, bőjt első vasárnapja után.

Lecke: Ezekiel próféta jóvendölése 18, 1—9.

Ama napokban beszédet intézett hozzám az Ur, mond-
ván: Micsoda dolog az, hogy magatok között közmondásként
veszitek ama hasonlatot Izrael földén és azt mondjátok: Az
atyák ettek savanyu szőlőt, és a fiaknak fogai vástak el?
Amint hogy én élek, ugymond az Ur Isten, nem szolgál többé
nektek ez a hasonlat közmondásul Izraelben. Ime minden
lélek az enyém, amint az atya lelke, úgy a fiu lelke is enyém;
amely lélek vétkezik, az meg fog halni. És ha valamely férfi
igaz leszen, s jog és igazság szerint cselekszik, nem lakmároz
a hegyeken és szemeit nem emeli föl Izrael házának bálvá-
nyaihoz; és felebarátjának feleségét be nem szennyezi, és
havifolyásos asszonyhoz nem közeledik; és senkit meg nem
szomorít; a zálogot az adósnak visszaadja; erőszakkal semmit
el nem vesz; kenyerét az éhezőnek adja és a mezitelen be-
födi ruházattal; uzsorára kölcsönt nem ad és nem fogad el
többet; kezét a hamisságtól visszatartja és igaz ítéletet tesz
férfi és férfi között; az én parancsolataim szerint jár és meg-
tartja rendeleteimet, igazságot cselekedvén; — ez az igaz, aki
élni fog, ugymond az Ur Isten.

Evangelium: Szent Máté 15, 21—28.

Az időben elindult Jézus és eltávozott Tirus
és Szidon környékére. És ime egy kánaáni asszony,
ki ama tájakról jött, utána kiáltott mondván: Kö-
nyörülj rajtam, Uram, Dávidnak fia! az én leá-
nyomat szörnyen gyötri az ördög. De ő egy szót
sem felelt neki. És hozzá mentek tanítványai, s
kérték őt mondván: Bocsásd el őt, mert utánunk
kiabál. Ő pedig felelvén mondá: Csak Izrael
házának elveszett juhaihoz vagyok küldve. Az pedig
odajött és leborult előtte mondván: Uram, segíts
rajtam! Mire ő mondá: Nem volna jó elvenni a
gyermeknek kenyerét és az ebeknek dobni. Az
azonban mondá: De bizony Uram! mert hiszen

az ebescskék is esznek a morzsákból, melyek uraik asztaláról lehullanak. Akkor felelé Jézus és mondá neki: Oh asszony, nagy a te hited! Legyen neked, amint akarsz. És meggyógyult az ő leánya azon órától fogva.

Pénteken, böjt első vasárnapja után.

Lecke: Ezekiel próféta jövendölése 18, 20—28.

Ezt mondja az Ur Isten: Amely lélek vétkezik, az meghal; a fiu nem viseli atyja gonoszságát, és az atya nem viseli fia gonoszságát; az igaznak igazsága önmagára száll, és a gonosznak gonoszsága őreája száll. Ha azonban a gonosz bűnbánatot tart minden bűnéről, amelyeket elkövetett, és megőrzi minden parancsolatomat, s jogosan és igazságosan cselekszik; — élve él, és nem hal meg. Semmi gonoszságáról, melyet elkövetett, nem emlékezem meg, (hanem) élni fog az igazságban, melyet cselekedett. Vajjon az én akaratom-e az istentelennek halála? — ugymond az Ur Isten, és nem-e (inkább) hogy megtérjen utairól és éljen? Ha azonban az igaz eltér az ő igazságától és gonoszat cselekszik mindazon utálatosságok szerint, melyeket cselekedni szokott az istentelen, vajjon él-e? — Minden igaz tette, melyeket véghez vitt, nem jön tekintetbe; meghal abban a gonoszságban, melyet cselekedett, és bűnében, mellyel vétkezett. Azt is mondottátok: nem igaz az Ur útja. Halljátok tehát Izrael háza! Vajjon nem igaz-e az én utam, és nem inkább a ti utaitok rosszak? Mert ha az igaz eltér az ő igazságától és gonoszat cselekszik, abban hal meg; az elkövetett gonoszságban hal meg. Ha ellenben az istentelen elfordul az ő istentelenségétől, melyet véghez vitt, s jog és igazság szerint jár el, — akkor megtartja lelkét életben. Mert ha magába száll és megtér minden elkövetett gonoszságából, élve él, és nem hal meg, ugymond az Ur, a mindenható.

Evangelium: Szent János 5. f. 1—15. v.

Az időben a zsidóknak ünnepe volt, és Jézus fölment Jeruzsálembe. Van pedig Jeruzsálemben a juhkapunál egy tó, melyet zsidóul Betsaidának hívnak, és öt tornáca van. Ezekben igen sok beteg, vak, sánta és béna feküdt, várva a víz hullámmzését. Az Ur angyala ugyanis időnkint leszállt a tóba, és a víz hullámmzésbe jött. És aki először

szállt le a tóba a víz hullámozása után, meggyógyult, akármiféle betegségben sinlődött. Volt pedig ott egy ember, ki harmincnyolc évet töltött betegségében. Midőn Jézus ezt feküdni látta és megtudta, hogy már régóta szenved, mondá neki: Akarsz-e meggyógyulni? Felelé neki a beteg: Uram, nincs senkim, aki, mikor a víz fölzavarodik, bevigyen a tóba; hanem mire én jövök, már más szállott bele előttem. Mondá neki Jézus: Kelj föl, vedd ágyadat és menj! És az ember azonnal meggyógyult, és vevé ágyát és elment. Az nap pedig szombat volt. Mondák tehát a zsidók a meggyógyultnak: Szombat van, nem szabad az ágyadat vinned. Felelé nekik: Aki engem meggyógyított, az mondotta nekem: Vedd ágyadat és menj! Kérdezék tehát őt: Ki az az ember, ki azt mondotta neked: Vedd ágyadat és menj? A meggyógyult pedig nem tudta, hogy kicsoda az, mert Jézus kitért az ott álló népsokaság elől. Később találkozott vele Jézus a templomban és mondá neki: Ime meggyógyultál, többé ne vétkezzél, nehogy valami rosszabb történjék veled! Erre az ember elment, és hirül adta a zsidóknak, hogy Jézus az, aki őt meggyógyította.

Szombaton, bőjt első vasárnapja után.

Lecke: Szent Pál apostol első levele a tesszalónikaiakhoz 5, 14—23.

Testvérek! Kérünk titeket, dorgáljátok meg a nyugtalankodókat, vigasztaljátok a kislelkűeket, fogjátok pártját a gyengéknek, legyetek türelemmel mindenki iránt. Vigyázzatok, hogy senki rosszat rosszal ne fizessen vissza, hanem mindig azt cselekedjétek egymással és mindenkivel szemben, ami jó. Mindenkor örüljétek! Szünet nélkül imádkozzatok! Mindenért hálát adjatok, mert ez az Isten akarata Krisztus Jézusban mindnyájatokra nézve. A Lelket ki ne oltásátok! A jövődöléseket meg ne vessétek! Vizsgáljátok meg

azonban mindent; ami jó, tartsátok meg! A rossznak minden látszatától óvakodjatok! Maga a békeség Istene pedig szenteljen meg titeket mindenképen, hogy a ti elmétek, lelketek és testetek teljes épségben és kifogástalanul megmaradjon a mi Urunk Jézus Krisztus eljövetelére.

Evangelium: Szent Máté 17, 1—9.

Az időben maga mellé vevé stb. *(mint alább böjt második vasárnapján).*

Böjt második vasárnapján.

Lecke: Szent Pál apostol első levele a tesszalónikaiakhoz 4, 1—7.

Testvérek! kérünk titeket és intünk az Ur Jézusban, hogy amint tőlünk hallottátok, hogy hogyan éljete és járjatok Istennek kedvében, úgy is éljete, hogy egyre gyarapodjatok. Hiszen tudjátok, hogy miféle parancsokat adtam nektek az Ur Jézus által. Az tudniillik az Isten akarata, hogy szentekké legyetek; hogy a paráznaságtól magatokat megtartóztassátok: hogy mindegyiktek meg tudja őrizni a maga edényét szentségben és tisztességben; nem szenvedélyes kívánságban, mint a pogányok, kik Istent nem ismerik; és hogy senki testvérét ne nyomorgassa, se valamely ügyben meg ne csalja, mert boszut áll az Ur mindezekért, amint azelőtt megmondottuk nektek és tanuságot tettünk róla. Mert Isten nem a tisztátalanságra hívott bennünket, hanem a megszentelődésre.

Evangelium: Szent Máté, 17, 1—9.

Az időben maga mellé vevé Jézus Pétert, Jakabot és Jánost, az ő testvérét, és felvezette őket egy magas hegyre külön. És elváltozott előttük színében, és arca fénylett, mint a nap, ruhái pedig fehérek lettek, mint a hó. És ime megjelentek neki Mózes és Illés, és beszéltek vele. Mire aztán Péter mondá Jézusnak: Uram, jó nekünk itt lennünk; ha akarod, csináljunk itt három hajlékot: neked egyet, Mózesnek egyet, és Illésnek egyet. Mialatt ő még szólott, ime fényes felhő árnyékozta be őket. És ime egy hang a felhőből, mely így szólt: Ez az én szerelmes Fiam, kiben nekem jó

kedvem telik; őt hallgassátok! S amint ezt a tanítványok hallották, arcukra borultak és igen féltek. De Jézus hozzájuk ment, megérintette őket és mondá nekik: Keljetek fel és ne féljetek! Mikor pedig szemeiket felemelték, senkit sem láttak, csak Jézust magát. És a hegyről lejövet meghagyta nekik Jézus, mondván: Senkinek el ne mondjátok e látomást, míg az Emberfia halottaiból föl nem támad.

Hétfőn, böjt második vasárnapja után.

Lecke: Dániel próféta jóvendölése 9, 15—19.

Ama napokban imádkozott Dániel az Urhoz, mondván: Urunk Istenünk! ki a te népedet kihoztad Egyiptom földéről erős kézzel és nevet szereztél magadnak mind e mai napig; vétkeztünk, gonoszságot cselekedtünk, Uram, minden igazságod ellen. Forduljon el, kérlek, a te haragod és boszúságod a te városodtól, Jeruzsálemtől és a te szent hegyedtől. Mert a mi bűneinkért és atyáink gonoszságáért Jeruzsálem és a te néped gyalázat tárgyává lettek körülöttünk mindeneknek. Most tehát hallgass meg, Istenünk, a te szolgád imádságát és könyörgéseit; és mutasd meg orcádat a te szent helyeden, mely elpusztult, tenmagadért. Hajtsd hozzám, Istenem, füledet és hallgass meg; nyisd föl szemeidet és lásd a mi pusztulásunkat és a várost, mely rólad van elnevezve; mert nem a mi igazvoltunkra támaszkodva terjesztjük könyörgéseinket szined elé, hanem a te nagy irgalmasságodban bízva. Hallgass meg, Uram, légy kegyelmes, Uram, figyelmezz rá és cselekedd meg; ne késsél, én Istenem, tenmagadért, mivel a város és a te néped a te nevedet viselik, Urunk Istenünk!

Evangelium: Szent János 8, 21—29.

Az időben mondá Jézus a zsidók seregének: Én elmegyek és ti kerestek engem, de bűnötökben fogtok meghalni. Ahová én megyek, oda ti nem jöhettek. Erre mondák a zsidók: Talán megöli magát, mivel azt mondja: Ahová én megyek, oda ti nem jöhettek? És mondá nekik: Ti alulról vagytok, én felülről vagyok. Ti e világból vagytok, én nem vagyok e világból. Azért mondtam nektek, hogy meghaltok bűneitekben, mert ha nem

hiszitek, hogy én vagyok, meghaltok bűnötökben. Erre mondák neki: Ki vagy te? Jézus viszonzá: A kezdet, ki hozzátok is szólok. Sok mondani és itélni valóm volna rólatok; de aki engem küldött, igazmondó, és én azt mondom a világban, amit őtőle hallottam. És nem értették meg, hogy az Istent mondotta atyjának. Mondá tehát nekik Jézus: Amikor majd felmagasztaltátok az Emberfiát, akkor belátjátok, hogy én vagyok, és önmagamtól semmit sem teszek, hanem amire megtanított engem az Atya, azt beszélem. És aki engem küldött, velem van, és nem hagy magamra; mert én mindenkor azt teszem, ami ő előtte kedves.

Kedden, bőjt második vasárnapja után.

Lecke: Királyok III. könyve 17, 8—16.

Ama napokban szólott az Ur a teszbii Illéshez, mondván: Kelj föl és menj el a szidoniusok Szareftájába és maradj ott; mert megparancsoltam ott egy özvegyasszonynak, hogy tápláljon téged. Fölkelt és elment Szareftába. S mikor a város kapujához ért, látott egy özvegyasszonyt fát szedegetni, s megszólította őt és mondá neki: Adj nekem egy kis vizet az edényben, hadd igyam. És midőn az elment, hogy hozzon, utána kiáltott, mondván: Hozz nekem, kérlek, egy falat kenyeret is kezeden. Ki felelé: A te Urad Istenedre mondom, hogy nincs kenyérem, hanem csak annyi lisztem a vederben, amennyi egy marokba fér, és egy kevés olajam a korsóban; épen most szedek egy-két darabka fát, hogy bemenjek és megkészítem magamnak és fiamnak, hogy megegyünk és meghaljunk. Mondá neki Illés: Ne félj, hanem menj és cselekedjél úgy, amint mondom; mindazáltal nekem csinálj először egy kis hamuban sült kenyeret a kevés lisztből, és hozd el nekem; magadnak pedig és fiadnak majd azután csinálj. Mert azt mondja Izrael Ura Istene: A lisztesedény nem fogy ki, sem az olajos korsó ki nem ürül az napig, melyen az Ur esőt ad a föld színére. Az elment és Illés szava szerint cselekedett; és evett ő és az asszony és annak háznépe; és az naptól a lisztesedény nem fogyott és az olajoskorsó nem apadt az Ur ígéje szerint, melyet Illés által mondott.

Evangelium : Szent Máté 23, 1–12.

Az időben szólott Jézus a seregekhez és tanítványaihoz, mondván: Mózes székébe az írástudók és farizeusok ültek. Mindazt tehát, amit nektek mondanak, tartsátok meg és cselekedjétek; de az ő tetteik szerint ne cselekedjétek, mert mondják és nem cselekszik. Mert nehéz és elviselhetetlen terheket rónak és raknak az emberek vállaira; de ők ujjukkal sem akarják azokat megmozdítani. Hanem minden cselekedetüket azért teszik, hogy lássák őket az emberek, mert szélesre szabják imaszíjjaikat és megtoldják bojtjaikat. Szeretik az első helyeket a lakomákon és az első székeket a zsinagógákban, a köszöntéseket a nyilvános tereken, és hogy Rabbinak hívják őket az emberek. Ti azonban ne hivassátok magatokat Rabbinak, mert egy a ti Mestertek; ti pedig mindannyian testvérek vagytok. És atyátoknak se szólítsatok senkit e földön, mert egy a ti Atyátok, ki mennyekben van. Se ne hivassátok magatokat mestereknek; mert egy a ti Mestertek: Krisztus. Aki nagyobb lesz közöttetek, legyen a ti szolgátok. Aki pedig magát föl-magasztalja, megaláztatik; és aki megalázza, fel-magasztaltatik.

Szerdán, böjt második vasárnapja után.

Lecke : Eszter könyve 13, 8–17.

Ama napokban Mardokeus könyörgött az Urhoz, mondván: Uram, Uram, mindenható király, a te hatalmadban van minden, és nincs senki, aki a te akaratodnak ellenállhatna, ha elhatározod, hogy Izraelt megszabadítod. Te alkottad az eget és a földet és mind, ami az ég körében foglaltatik. Mindeknek Ura vagy és nincs, aki ellentálljon fölségednek. Mindezt ismersz és tudod, hogy nem kevélységből és megvetésből, s nem valami dicsvágyból tettem azt, hogy nem imádtam a gögös Ámánt (mert Izrael szabadulásáért örömet kész volnék lába nyomait is megcsókolni), hanem féltem, hogy az én Istenemnek tiszteletét emberre ne hárltam, és hogy senkit

ne imádják az én Istenemen kívül. És most Uram Királyom, Ábrahám Istene! Könyörülj a te népeden, mert ellenségeink el akarnak minket veszteni, és örökségedet eltörölni. Ne vesd meg osztályrészedet, melyet Egyiptomból váltottál meg magadnak. Hallgasd meg könyörgésemet, és légy kegyelmes osztályrészednek és örökségednek, s fordítsd örömré siralmunkat, hogy élve dicsérjük, Uram, a te nevedet, és ne zárd be száját azoknak, kik téged dicsérnek, Urunk Istenünk!

Evangelium : Szent Máté 20, 17—28.

Az időben, midőn Jézus elindult Jeruzsálem felé, magához vette a tizenkét tanítványt külön, és monda nekik: Ime fölme gyünk Jeruzsálembe és az Emberfia elárultatik a főpapoknak és írástudóknak, és halálra ítélik őt. És átadják őt a pogányoknak kicsufolásra, megostorozásra és megfeszítésre, de harmadnapon feltámad. Akkor hozzájárult Zebedeus fiainak anyja az ő fiaival, leborult előtte és kért tőle valamit. Mondá neki: Mit akarsz? Az feleli: Mondjad, hogy ez az én két fiam, egyik jobb, másik bal felől üljön melletted országodban. Mire Jézus monda: Nem tudjátok mit kérték. Meg tudjátok-e inni azt a poharat, melyet én inni fogok? Felelék neki: Meg tudjuk. Mondá nekik: Az én poharamat ugyan megisszátok, de hogy jobbmra, vagy balomra üljete k, azt nem adhatom meg nektek, hanem azoknak, kiknek Atyám készítette. És amint ezt a tíz meghallotta, bosszankodtak a két testvérré. Jézus pedig magához hívta őket és monda: Tudjátok, hogy a népek fejedelmei uralkodnak rajtuk, és akik felebbvalók, hatalmat gyakorolnak fölöttük. Ne így legyen tiköztetek; hanem aki közöttetek nagyobb akar lenni, legyen a ti szolgátok, és aki közöttetek első akar lenni, legyen a ti cselédetek. Valamint az Emberfia nem azért jött, hogy szolgáljanak neki, hanem hogy szolgáljon és életét adja sokakért váltságul.

Csütörtökön, böjt második vasárnapja után.

Lecke: Jeremiás próféta jóvendölése 17, 5–10.

Ezt mondja az Ur: Átkozott az ember, ki emberben bizik és testet tesz karjává, s szíve az Urtól eltávozik. Mert olyan lesz, mint tamarik a pusztában, és nem látja a jónak jövetelét, hanem szárazságban lakik a sivatagban, sovány és lakatlan földön. Áldott a férfi, ki az Urban bizik, és az Ur leszen az ő bizodalma. Olyan lesz ő, mint a víz mellé ültetett fa, mely nedvességbe ereszti gyökereit; és nem fél, mikor eljő a hőség. És az ő levele zöld lesz, és a szárazság idején nem aggódik, és nem szűnik meg gyümölcsöt teremni. Csalárd, a szíve mindenkinek és kifürkészhetlen; ki ismeri azt? Én az Ur vagyok az, ki a szívet megvizsgálom és a veséket próbára teszem; ki megfizetek kinek-kinek útja szerint, és törekvéseinek gyümölcse szerint, ugymond az Ur, a mindenható.

Evangelium: Szent Lukács 16, 19–31.

Az időben mondá Jézus a farizeusoknak: Volt egy gazdag ember, ki biborba és gyolcsba öltözködött és naponként fényesen lakmározott. És volt egy Lázár nevű koldus, ki az ő ajtaja előtt feküdt, telve fekélyekkel, s szeretett volna a gazdagnak asztaláról lehulló morzsákból jóllakni, de senki sem adott neki azokból. Sőt még az ebek is jöttek és nyalogatták sebeit. Történt pedig, hogy meghalt a koldus, és az angyalok Ábrahám kebelébe vitték. Meghalt pedig a gazdag is, és a pokolba temették. Mikor pedig a kinokban volt, fölemelte szemeit és meglátta Ábrahámot távolról és Lázárt az ő kebelén, s fölkiáltva mondá: Atyám, Ábrahám, könyörülj rajtam és küldd el Lázárt, hogy mártsa vízbe az ujjá hegyét és enyhítse nyelvemet, mert gyötrődöm e lángban! És mondá neki Ábrahám: Fiam, jusson eszedbe, hogy elvetted a jót életedben s Lázár azonképen a rosszat; most tehát ez vigasztalódik, te pedig gyötrődöl. Különb is közöttünk és közöttetek nagy örvény tátong úgy, hogy se innen oda, se onnan

ide, nem lehet menni. És mondá: Kérlek tehát, atyám, küldd el őt atyám házába, mert őt testvérem van, hogy azoknak bizonytságot tegyen, hogy azok is a gyötrelmek e helyére ne jussanak. És mondá neki Ábrahám: Ott van nekik Mózes és a próféták; hallgassák azokat! Amaz pedig mondá: Nem úgy, atyám, Ábrahám, hanem ha valaki a holtak közül elmenne hozzájuk, bűnbánatot tartanának. Mire mondá neki: Ha Mózeset és a prófétákat nem hallgatják, akkor, ha valaki a holtak közül feltámad, annak sem hisznek.

Pénteken, böjt második vasárnapja után.

Lecke: Mózes I. könyve 37, 6—22.

Ama napokban mondá József az ő testvéreinek: Halljátok álmomat, melyet láttam! Ugy tetszett, mintha kévéket kötöztünk volna a mezőn; s az én kévém fölemelkedve megállott, a ti kévéitek pedig köröskörül meghajoltak az én kévém előtt. Felelék testvérei: Talán bizony királyunk lesz, vagy uralmad alá kerülünk? És ezek az álmok és beszédek okot szolgáltatnak az irigységnek és gyűlölségnek gerjesztésére. Más álmot is látott, melyet elbeszélt testvéreinek, mondván: Láttam álmomban, mintha a nap és hold, és tizenegy csillag földreborultak volna előttem. Mikor ezt atyjának és testvéreinek elbeszélte, atya megdorgálta őt és mondá: Mit jelentsen ez az álom, melyet láttál? talán én és anyád és testvéreid földreborulunk előtted? Testvérei ennél fogva irigykedtek rá, atya pedig hallgatva tünődött a dolog fölött. Mikor pedig testvérei atya nyájait legeltetve Szikemben tartózkodtak, mondá neki Izrael: Testvéreid Szikemben legeltetik a juhokat; jer elküldlek téged hozzájuk. Ki miután azt felelte: Ime, itt vagyok, mondá neki: Menj el és nézd meg, ha jól van-e minden testvéreid és a barmok körül, és hozd hírül nekem, mi hogyan áll. Elküldetve Hebron völgyéből, Szikembe ment; és meglátta őt egy ember a mezőn bolyongani és megkérdezte őt, hogy mit keres. Ő pedig felelé: Testvéreimet keresem, mond meg, hol legeltetik a nyájakat? És mondá neki az ember: Elmentek erről a helyről; de hallottam, mikor azt mondták: Menjünk Dotainba. Elment tehát József testvérei után, és megtalálta őket Dotainban. Kik midőn messziről meglátták, mielőtt hozzájuk érkezett, azon gondolkodtak, hogy megölik őt; és így szóltak egymáshoz: Itt jön az álomlátó; jertek, öljük meg

őt és dobjuk bele egy régi vízmedenczébe, s mondjuk, hogy vadállat ölte meg őt; akkor majd kitűnik, mit használnak neki az ő álmai. Amint azonban Ruben ezt meghallotta, azon volt, hogy kiszabadítsa őt kezeikből, és így szólt: Ne vegyétek el életét, s ne ontsátok véré, hanem dobjátok bele ama vízmedenczébe, mely itt a pusztában van, és őrizzék meg tisztán kezeiteket; ezt pedig azért mondotta, mivel ki akarta őt kezeikből szabadítani és atyjának visszaadni.

Evangelium : Szent Máté 21, 33—46.

Az időben monda Jézus a zsidók seregeinek és a papi fejedelmeknek e példabeszédet: Volt egy gazdaember, ki szőlőt ültetett és körülkerítette sövénnyel, sajtót ásott bele és tornyot épített, és bérbe adta szőlőmiveseknek, s elutazott messzire. Mikor pedig a gyümölcszedés ideje elérkezett, elküldötte szolgálait a szőlőmivesekhez, hogy a termést beszedjék. Ám a szőlőmivesek megfogták az ő szolgálait, s egyiket megverték, másikat megölték, a harmadikat pedig megköveztek. Ismét más szolgálakat küldött, az előbbieknél többet, és hasonlóképp cselekedtek velük. Végre pedig fiát küldötte hozzájuk mondván: Fiamat csak meg fogják becsülni. A szőlőmivesek azonban, amint meglátták a fiút, mondák magok között: Ez az örökös, jertek, öljük meg őt és mienk lesz az ő öröksége. És megragadva őt, kidobták a szőlőből és megölték. Mikor tehát majd eljön a szőlőura, mit fog cselekedni azokkal a szőlőmivesekkel? Mondják neki: A gonoszokat gonoszul veszti el és szőlőjét más miveseknek adja bérbe, kik a termést annak idején beszolgáltatják neki. Mondá nekik Jézus: Sohasem olvastátok az írásokban: «A kő, melyet az építők megvetettek, az lett szegletfővé? Az Úrtól lett ez, és csodálatos a mi szemünkben». Azért mondom nektek, hogy elvételik tőletek az Isten országa, és oly nemzetnek adatik, mely megtermi gyümölcsét. És mindaz, aki e kőre

esik, összezuzódik, és akire ráesik, azt összemorzsolja. S mikor hallották a főpapok és farizeusok az ő példabeszédeit, megértették, hogy róluk mondja azokat. És el akarták őt fogni, de féltek a néptől, mert prófétának tartották őt.

Szombaton, bőjt második vasárnapja után.

Lecke : Mózes I. könyve 27, 6—40.

Ami napokban így szólt Rebekka az ő fiához, Jákobhoz : Hallottam, amint atyád testvéreiddel, Ezsauval beszélt és azt mondotta neki : Hozz nekem a te vadászatodból és készíts ételeket, hadd egyem és hadd áldjalak meg az Ur előtt, minekelőtte meghalok. Most azért, fiam, hallgass az én tanácsomra, és elmenvén a nyájhoz, hozd el nekem a két legjobb gödölyét, hogy azokból olyan ételeket készítsék atyádnak, amelyeneket szeret ; hogy mikor majd ezeket beviszed neki és megesz, megáldjon téged mielőtt meghalna. Mire ez felelé neki : Tudod, hogy testvérem, Ezsau szőrös, én pedig csupasz vagyok ; ha atyám megtapogat és észreveszi, attól tartok, hogy majd azt gondolja, hogy ki akarom őt játszani, és átkot vonok magamra áldás helyett. De anyja mondá : Hadd szálljon énreám ez az átok, fiam ! csak fogadd meg szavamat, s menj és hozd el amit mondotam. Elment és meghozta, és odaadta anyjának, ki olyan ételeket készített, aminőket tudta, hogy atyja szeret. És felöltöztette őt Ezsau legjobb ruháiba, melyek otthon nála voltak, a gödölyék bőröcskéit kezeire tekerte és mezitelen nyakát betakarta. Azután átadta neki az ételt és a kenyereket, melyeket süített, melyeket bevívén, mondá : Atyám ! Az pedig felelé : Hallom. Ki vagy, fiam ? És Jákob mondá : Én vagyok a te elsőszülötted, Ezsau ; úgy cselekedtem, amint parancsoltad nekem ; kelj fel, ülj ide és egyél vadászatomból, hogy megáldjon engem a te Ielked. Erre Izsák ismét mondá fiának : Hogyan találtál, fiam, ily hamar valamit ? Mire az felelé : Isten akarata volt, hogy csakhamar elémbe jöjjön, amit akartam. És mondá Izsák : Jöjj közelebb fiam, hadd tapogassalak meg és hadd győződjem meg, hogy csakugyan te vagy-e az én fiam, Ezsau, vagy nem ? Ekkor odament atyjához, és Izsák megtapogatta őt és így szólt : A hang ugyan Jákob hangja, de a kezek Ezsau kezei. És nem ismerte meg őt, mert a szőrös kezek a nagyobbikéihoz hasonlítottak. Megáldotta tehát őt és mondá : Te vagy az én fiam Ezsau ? Felelé : Én vagyok. Mire ő : Hozd ide nekem, ugymond, fiam a vadászatodból készített ételeket, hogy megáldjon az én Ielkem. Ekkor odavitte neki és megette, s bort is vitt neki, melyet miután megivott, így

szólt hozzá! Jer ide hozzám és csókolj meg, fiam! Mire odament és megcsókolta őt. S mihelyt megérezte ruháinak jóillatát, megáldván őt, mondá: Ime az én fiam illata, olyan, mint a telt mezőnek illata, melyet megáldott az Ur. Adjon neked Isten az ég harmatából s a föld kövérségéből gabonát és bort bővében! És szolgáljanak neked népek, és hódoljanak meg előtted nemzetségek! Légy urok testvéreidnek és hajoljanak meg előtted anyád fiai! Aki téged megátkoz, legyen átkozott; aki téged megáld, teljék el áldásokkal! — Alig hogy Izsák beszédét befejezte és Jákob kiment, jött Ezsau és bevitte atyjának a vadászatából főzött ételeket, mondván: Kelj föl atyám és egyél fiad vadászatából, hogy megáldjon engem a te lelked! Izsák mondá neki: De ki vagy te? Felelé: Én vagyok a te elsőszülött fiad Ezsau. Ekkor Izsák fölötte elborzadva megijedt, s szinte hihetetlen csodálkozással mondá: Kicsoda tehát az, ki az imént vadból készült ételt hozott nekem, és én ettem mindenből, mielőtt te megérkeztél? Én megáldottam őt és áldott leszen. Amint Ezsau atyjának eme szavait hallotta, hangos panaszszóra fakadt és elkeseredve mondá: Áldj meg engem is atyám! De ő így szólt: Bejött a te testvéred álnokul, és elvette áldásodat. Mire amaz felelé: Nem hiába Jákob a neve: mert ime másodizben csalt meg engem; azelőtt elvette elsőszülötti jogomat, most pedig ismét elcsente áldásomat. És ujra mondá atyjának: Hát nekem nem tartottál fön semmi áldást? Felelé Izsák: Uraddá tettem őt és összes testvéreit szolgálatába rendeltem; elláttam őt gabonával és borral; ezek után tehát mitévő legyek veled, fiam? Mondá neki Ezsau: Vajjon csak egy áldással rendelkezel, atyám? Kérlek, áldj meg engem is! Mivel pedig nagy jajgatással sirt, Izsák megindulva így szólt hozzá: A föld kövérségében és a földről jövő égi harmatban leszen a te áldásod.

Evangelium: Szent Lukács 15, 11—32.

Az időben mondá Jézus a farizeusoknak és írástudóknak e példabeszédet: Egy embernek két fia volt. S az ifjabbik közülök mondá atyjának: Atyám, add ki nekem az engem illető örökséget. És elosztotta közöttük vagyonát. És néhány nap múlva az ifjabbik fiu összeszedte mindenét, elutazott messze földre és ott kicsapongó életet élve, eltékozolta vagyonát. S miután mindenét elprédálta, nagy inség ütött ki ama tartományban és szűkölködni kezdett. És fogta magát, beszegődött ama vidék egyik polgárához, ki elküldötte őt majorjába,

hogy őrizze a sertéseket. És szeretne volna gyomrát, megtölteni a hüvelyes veteménnyel, melyeket a sertések ettek, de senki sem adott neki. Magába szállva tehát, mondá: Hány napszámos bővelkedik atyám házában kenyérben, én pedig itt éhen veszek! Fölkelek, visszamegyek atyámhoz és azt mondom neki: Atyám, vétkeztem az ég ellen és te ellened; már nem vagyok méltó fiadnak hivatni, csak napszámosaid közé fogadj be engem! S fölkelt és visszament atyjához. Mikor pedig még messze volt, meglátta őt atyja és könyörületre indulva eléje sietett, nyakába borult és megcsókolta őt. És mondá neki a fiu: Atyám, vétkeztem ellened és az ég ellen, már nem vagyok méltó, hogy fiadnak neveztessem. Mondá pedig az atya szolgálóinak: Hozzatok elő hamar a legjobb ruhát és öltöztessétek fel őt, adjatok gyűrűt a kezére és sarukat a lábaira, vezessétek elő a hizlalt borjut és öljétek le; együnk és mulassunk, mert ez az én fiam meg volt halva és feltámadt, el volt veszve és megtaláltatott. És elkezdtek mulatozni.

Az ő idősebbik fia pedig a mezőn volt, s midőn visszatérve, a házhoz közeledett, meghallotta a zenét és táncot. Ekkor magához hívott egyet a szolgálók közül és megkérdezte, hogy mi dolog ez? Mire az mondá neki: A te testvéred megjött, és atyád leölette a hizlalt borjut, mivelhogy egészségben visszanyerte őt. Erre megharagudott és nem akart bemenni. Kijött tehát az atyja, s kezdé őt kérlelni. Az pedig felelé és mondá atyjának: Ime annyi esztendő óta szolgállok neked, sohasem hágtam át parancsodat és sohasem adtál nekem egyetlen gödölyét sem, hogy barátaimmal mulathattam volna; midőn pedig ez a te fiad, ki örökségét feslett életű nőkkal eltékozolta, megjött, leöletted neki a hizlalt borjut. Ő azonban mondá

neki: Fiam, te mindig velem vagy, és mindenem a tied; de illő volt vigadni és örvendezni, mert ez a te testvéred meg volt halva és föltámadt, el volt veszve és megkerült.

Böjt harmadik vasárnapján.

Lecke: Szent Pál ap. levele az efezusiakhoz 5, 1—9.

Testvérek! Legyetek Istennek követői, mint szeretett gyermekek, és éljétek szeretetben, miként Krisztus is szeretett minket és önmagát adta oda értünk ajándéku- és kellemes illatu áldozatul Istennek.

Paráznaság és bárminemű tisztátalanság vagy fősvénység pedig ne is említették közöttetek, amint szentekhez illik; se szemérmetlenség, vagy ostoba beszéd és trágárság, ami nem illik, hanem inkább hálaadás. Mert tudjátok meg és értsetek meg azt, hogy semmiféle paráznának, vagy tisztátalannak, vagy fősvénynek — ami egyenlő a bálványimádással — nincs öröksége Krisztus és Isten országában. Senki félre ne vezessen benneteket hiábavaló beszédekkel; mert emiatt száll az Isten haragja a hitetlenség fiaira. Ne legyetek tehát társaik! Hajdan ugyanis sötétség voltatok, most pedig világosság az Urban. Járjatok, mint világosság fiai!

Evangelium: Szent Lukács 11, 14—28.

Az időben Jézus egy ördögöt üzött ki, amely néma volt. És mikor kiüzte az ördögöt, megszólalt a néma és a nép csodálkozott. Némelyek pedig közülök mondák: Belzebub, az ördögök fejedelme által üzi ki az ördögöket. Mások pedig kísértve őt, jelet kívántak tőle az égből. Ő azonban, amint látta gondolataikat, mondá nekik: Minden magában meghasonlott ország elpusztul és ház házra dől. Ha tehát a sátán is meghasonlott önmagával, hogyan állhat fönn az ő országa? minthogy azt mondjátok, hogy én Belzebub által üzöm ki az ördögöket. Ha tehát én Belzebub által üzöm ki az ördögöket, a ti fiaitok ki által üzik ki? Ennélfogva ők maguk lesznek a ti bíraitok. Ha ellenben Isten ujjával üzöm ki az ördögöket, akkor

bizonyára elérkezett hozzátok Isten országa. Ha az erős fegyveresen őrzi udvarát, biztonságban van, amivel bir. De ha nálánál erősebb megtámadja és legyőzi őt, elveszi minden fegyverét, melyekben bízott, és elosztja zsákmányát. Aki nincs velem, ellenem van; és aki nem gyűjt velem, szétszór. Mikor a tisztátalan lélek kimegy az emberből, vizetlen helyeken jár és nyugalmat keres, és ha nem talál, azt mondja: Visszatérek házamba, ahonnet kijöttem. És mikor visszajön, seprűvel kitisztítva és felékesítve találja azt. Akkor elmegy és maga mellé vesz más hét lelket, magánál rosszabbakat, és bemennek és ott laknak. És annak az embernek utolsó dolgai rosszabbak az elsőknél.

Történt pedig, midőn ezt mondá, felemelte szavát egy asszony a seregből, és mondá neki: Boldog a méh, mely téged hordozott, és az emlék, melyeket szoptál. Ő pedig mondá: De még inkább boldogok, akik Isten ígését hallgatják és megtartják.

Hétfőn, bőjt harmadik vasárnapja után.

Lecke: Királyok IV. könyve 5, 1—15.

Ama napokban Námán, a szíriai király hadvezére nagy ember volt uránál és köztiszteltben állott; mert ő általa mentette meg az Ur Szíriát; hatalmas és gazdag ember volt ugyan, de poklos. Szíriából ekkoriban rablók indultak ki és fogva vittek Izrael földről egy kis leányt, aki Námán feleségénél volt szolgálatban, és így szólt urnőjének: Vajha az én Uram volt volna a prófétánál, ki Szamariában van, az bizonyára kigyógyította volna a poklosságból, melyben szenved. Erre Námán bement az ő urához és jelentést tett neki, mondván: Ezt meg ezt mondotta egy Izrael földről való leány. Mire Szíria királya így szólott: Menj el, s majd küldök egy levelet Izrael királyának. Elment tehát, s magával vivén tíz talentum ezüstöt, hatezer aranyat és tíz öltözet ruhát, elvitte a levelet Izrael királyának, mely így szólott: Mikor e levelet veszed, tudd meg, hogy elküldöttem hozzád az én szolgámat, Námánt, hogy meggyógyítsad őt poklosságából. Mikor azonban Izrael királya a levelet elolvasta, megszárgatta ruháit és

igy szólt: Hát Isten vagyok én, hogy ölhetek és eleveníthetek, mivel ez hozzám küldött, hogy ezt az embert gyógyítsam meg poklosságából? Vigyázzatok rá és meglássátok, hogy belém akar kötni. Mikor Elizeus, az Isten embere ezt meghallotta, hogy tudniillik Izrael királya megszággatta ruháit, elküldött hozzá, s azt izente neki: Miért szaggattad meg ruháidat? Jöj-jön el hozzám és tudja meg, hogy van próféta Izraelben. Elment tehát Námán lovaival és szekereivel, és megállott Elizeus háza ajtajánál. Ekkor Elizeus követet küldött hozzá, mondván: Menj és mosakodjál meg hétszer a Jordánban, akkor majd meggyógyul a tested és megtisztulsz. Námán erre megharagudott és eltávozva, mondá: Azt hittem, hogy kijön hozzám és fölállva, segítségül hívja Ura Istene nevét, meg-érinti kezével a poklosság helyét és meggyógyít. Hát nem jobbak Damaszkus folyóvizei, Abana és Farfar Izrael minden vizénél, hogy megmosakodjam bennök és megtisztuljak? Mikor azonban megfordult és boszusan távozott, hozzá járultak szolgálai és így szóltak neki: Atyám! ha e próféta valami nagy dolgot mondott volna, bizony azt is meg kellene tenned; mennyivel inkább, mikor csak azt mondotta: Mosakodjál meg és megtisztulsz! Lement tehát és megmosakodott a Jordánban hétszer az Isten emberének parancsa szerint, és megújult a teste, mint a kisded gyermek teste, és megtisztult. Erre visszate-ért az Isten emberéhez egész kíséretével, és megállva előtte, mondá: Most tudom igazán, hogy nincs más Isten az egész földön, mint csak Izraelben.

Evangelium: Szent Lukács 4, 23—30.

Az időben mondá Jézus a farizeusoknak: Bizonyára e példabeszédet mondjátok nekem: Orvos, gyógyítsd meg tenmagadat! Hallottuk, mily nagy dolgok történtek Kafarnaumban, cselekedd azokat itt a te hazádban is! Ő pedig mondá: Bizony mondom nektek, hogy egy próféta sem kedvelt a saját hazájában. Bizony mondom nektek: Sok özvegy volt Illés napjaiban Izraelben, mikor az ég zárva volt három esztendeig és hat hónapig, mikor nagy inség lett az egész országban: de közülök egyikhez sem küldetett Illés, hanem csak a szidonföldi Szareptába, egy özvegy asszonyhoz. És sok poklos volt Izraelben Elizeus próféta alatt: és senki sem tisztult meg közülök, hanem csak a sziriai Námán. Amint ezt hallották,

mindannyian haraggal teltek el a zsinagógában. És felkelvén, kiűzték őt a városból, és felvitték ama hegy tetejére, melyen városuk épült, hogy onnan letaszítsák. Ő azonban elhaladt soraik között és elment.

Kedden, bőjt harmadik vasárnapja után.

Lecke: Királyok IV. könyve 4, 1—7.

Ama napokban egy asszony a próféták feleségei közül Elizeushoz kiáltott, mondván: A te szolgád, az én férjem meghalt, és te tudod, hogy a te szolgád istenfélő volt; s ime jön a hitelező, és elviszi két fiamat, hogy neki szolgáljanak. Mondá neki Eizeus: Mit akarsz, hogy cselekedjem veled? Mondd meg nekem, mid van a házádban? Az pedig felelé: Nincs nekem, szolgálódnak, semmim, mint egy kis olajom, mellyel magamat megkenem. Mondá neki: Menj és kérj kölcsön minden szomszédodtól nem kevés üres edényeket. Azután menj be és zárd magadra az ajtódát, mikor benn leszesz magad és fiaid; és tölts abból mindezen edényekbe, és mikor tele lesznek, tedd őket félre. Elment tehát az asszony, bezárta az ajtót magára és fiaira; azok kezéhez adogatták az edényeket, ő pedig megtöltötte. És mikor az edények tele voltak, mondá fiának: Hozz még edényt nekem! De az felelé: Nincs több. És elállt az olaj. Ő pedig elment és hirül adta az Isten emberének, ki így szólt: Eredj, add el az olajt és fizess meg hiteleződnek; te pedig és fiaid éljete a többiből.

Evangelium: Szent Máté 18, 15—22.

Az időben mondá Jézus az ő tanítványainak: Ha vétkezik ellened felebarátod, menj és fedd meg őt egyedül közötted és közöttte. Ha hallgat rád, megnyerted felebarátodat; ha pedig nem hallgat rád, végy magad mellé még egyet vagy kettőt, hogy két vagy három tanu vallomásán álljon az egész dolog. Hogyha pedig nem hallgat rájok, mondd meg az egyháznak. Ha pedig az egyházra sem hallgat, legyen neked mint a pogány és a vámos. Bizony mondom nektek: Bármit megkötöztök a földön, meg lesz kötve a mennyben is, és bármit feloldoztok a földön, föl lesz oldva a mennyben

is. Ismét mondom nektek, hogyha ketten közöletek megegyeznek a földön minden dologra nézve, amit kérnek, megleszen nekik Atyámtól, ki mennyekben van. Mert ahol ketten vagy hárman egybegyűlve vannak az én nevemben, ott vagyok közepettük. Akkor hozzáment Péter és mondá: Uram, hányszor vétkezhetik ellenem felebarátom, és hányszor bocsás-sak meg neki? Hétszer-e? Mondá neki Jézus: Nem mondom neked hétszer, hanem hetvenszerhétszer.

Szerdán, bőjt harmadik vasárnapja után.

Lecke: Mózes II. könyve 20, 12—24.

Ezt mondja az Ur Isten: Tiszteljéd atyádat és anyádat, hogy hosszú életű lehess a földön, melyet a te Urad Istened ad teneked. Ne öl. Ne paráználkodjál. Ne lopj. Hamis tanu-ságot ne szőlj felebarátod ellen. Ne kívánjad felebarátod házát; se ne kívánd az ő feleségét, se szolgáját, se szolgálóját, se ökrét, se szamarát, se semmit, ami az övé. Az egész nép pedig, amint a mennydörgést és villámlást, a harsonaszót és a füstölő hegyet látta, megrémülve és félelemmel eltelve, megállott a távolban és mondá Mózesnek: Szólj te hozzánk, és meghallgatjuk; ne szóljon nekünk az Ur, netalán meghalunk. És mondá Mózes a népnek: Ne féljetek! mert azért jött az Isten, hogy próbára tegyen titeket, és hogy az ő félelme legyen bennetek és ne vétkezzetek. És a nép megállott a távolban; Mózes pedig odament a homályhoz, melyben Isten volt. Eközben mondá az Ur Mózesnek: Ezt mondjad Izrael fiainak: Ti láttátok, hogy mennyből szólottam hozzátok. Ne csináljatok ezüst isteneket, se arany isteneket ne csináljatok magatoknak. Földből csináljatok nekem oltárt, és azon mutassátok be égő- és békeáldozataitokat, juhaitokat és barmaidat minden helyen, ahol emléke lesz az én nevemnek.

Evangelium: Szent Máté 15, 1—20.

Az időben írástudók és farizeusok jöttek Jézus-hoz Jeruzsálemből, mondván: Miért háglják át tanítványaid a régiek hagyományát? Mert nem mossák meg kezeiket, mikor esznek. Ő pedig felelvé, mondá nekik: Hát ti miért háglátok át az Isten parancsolatát a ti hagyományotok miatt? Hiszen az Isten azt mondotta: Tiszteljéd atyádat és

anyádat; és aki atyját vagy anyját átkozza, halállal haljon meg. Ti pedig azt mondjátok: Bárki mondja atyjának vagy anyjának: Minden áldozatom neked használ, — elég, ha nem tiszteli is atyját vagy anyját. És kijátszátok az Isten parancsát a ti hagyományotok miatt. Képmutatók! Jól jövendőt felőletek Izaiás, mondván: E nép ajkával tisztel engem, de szíve távol van tőlem. Pedig hiába tisztelnék engem, ha emberi tudományt és parancsokat tanítanak. És maga köré gyűjtötte a népet és mondá nekik: Halljátok és értsétek! Nem az fertőzteti meg az embert, ami a szájába bemeleg, hanem ami a szájából kijő, az fertőzteti meg az embert. Akkor hozzá mentek tanítványai és mondák neki: Tudod-e, hogy a farizeusok e beszéd hallatára megbotránkoztak? Ő pedig felelvén, mondá: Minden ültetvény, melyet nem az én mennyei Atyám ültetett, ki fog irtatni. Hagyjátok őket! Vakok ők, és vakok vezetői. Ha pedig vak vezeti a világtalant, mindketten gödörbe esnek. Mire Péter mondá neki: Magyarázd meg nekünk e példabeszédet. Ő pedig mondá: Hát még nálatok is hiányzik az értés? Nem látjátok be, hogy ami a szájon bemeleg, a gyomorba jut és a félreeső helyre kerül? Ami pedig a szájból kijő, a szívből származik, és ez fertőzteti meg az embert. Mert a szívből erednek a gonosz gondolatok, gyilkosságok, házasságtörések, paráznaságok, lopások, hamistanúságok, káromlások. Ezek azok, amik az embert megfertőztetik. De mosatlan kézzel enni: ez nem fertőzteti meg az embert.

Csütörtökön, bőjt harmadik vasárnapja után.

Lecke : Jeremiás próféta jövendőlése 7, 1—7.

Ama napokban így szólt hozzám az Ur igéje: Állj ki az Ur háza kapujába és hirdesd ott ezt az ígét, és mondjad:

Hallgassátok az Ur ígését egész Juda, kik bementek e kapukon, hogy imádjátok az Urat! Ezt mondja a seregek Ura, Izrael Istene: Jobbítsátok meg utaitokat és törekvéseiteket; és veletek lakom e helyen. Ne bizzatok a hazugság ígéiben és ne mondjátok: Az Ur temploma, az Ur temploma, az Ur temploma ez! Mert ha jól irányítjátok utaitokat és törekvéseiteket; ha igazságot tesztek egymás között, az idegent, az árvát és özvegyet nem nyomorgatjátok, sem ártatlan vért e helyen nem ontotok, és nem jártok idegen istenek után saját vesztetekre; akkor veletek lakom e helyen, a földön, melyet atyáitoknak adtam mindörökön örökké; ugymond az Ur, a mindenható.

Evangelium: Szent Lukács 4, 38—44.

Az időben elindult Jézus a zsinagógából és bement Simon házába. Simon napa pedig nagy lázban feküdt és könyörögtek neki érdekében. És melléje állva, parancsolt a láznak és elhagyta őt, mire rögtön fölkel és szolgált nekik.

Midőn pedig a nap lenyugodott, akiknek különféle nyavalyákban sinlődő betegek voltak, mind hozzá vitték. Ő pedig egyenkint rájuk tette kezeit, s meggyógyította őket. Sokakból pedig ördögök mentek ki kiáltozva, mondván: Te vagy az Isten Fia! És megdorgálva őket, nem engedte beszélni, mert tudták, hogy ő a Krisztus.

Pénteken, bőjt harmadik vasárnapja után.

Lecke: Mózes IV. könyve 20, 2—3., 6—13.

Ama napokban összegyűlekeztek Izrael fiai Mózes és Áron ellen, és föllázadva mondák: Adjatok nekünk vizet, hogy ihassunk! És elbocsátva a sokaságot, Mózes és Áron bementek a szövetség sátorába, leborultak arccal a földre és fölkiáltottak az Urhoz, mondván: Ur Isten! hallgasd meg e népek kiáltását és nyisd meg nekik kincseidet, az élő víz forrását, hogy megelégedvén, szünjék meg zugolódásuk. Ekkor megjelent fölöttük az Ur dicsősége. És az Ur szólott Mózeshez és mondá: Fogd a vesszőt és gyűjtsd össze a népet, te és bátyád, Áron, és parancsoljátok az ő szemük láttára a kősziklának és az vizet fog adni. S ha majd vizet fakasztottál a sziklából, igyék az egész sokaság barmaival együtt. Vevé tehát Mózes a vesszőt, mely az Ur színe előtt volt, amint meghagyta neki, s egybegyűjtve a sokaságot a kőszikla elé,

igy szólt hozzájuk: Halljátok ti lázongók és hitetlenek! Vajjon fakaszthatunk-e nektek vizet e kősziklából? Erre Mózes föl-emelte kezét, s vesszejével kétszer ráütött a kősziklára, mire bőséges víz fakadt, úgy hogy a nép is ivott, meg a barmok is. Ekkor mondá az Ur Mózesnek és Aronnak: Mivel nem hittetek nekem, hogy megdicsőítetek engem Izrael fiai előtt, nem viszitek be e népet ama földre, melyet nekik adni fogok. Ez az ellenmondás vize, ahol Izrael fiai szitkozódtak az Ur ellen, és ő megdicsőült bennök.

Evangelium: Szent János 4, 5—42.

Az időben Jézus Szamariának egy városába jutott, melyet Szikhárnak hívtak, ama birtok mellett, melyet Jákob az ő fiának, Józsefnek adott. Ugyanott volt Jákobnak egy kutja. Jézus tehát elfáradva az utazásban, leült a kut mellé. Ez hat óra körül volt. Jött egy asszony Szamariából vizet meríteni. Mondja neki Jézus: Adj innom! (Tanítványai ugyanis elmentek a városba, hogy élelmisszert vegyenek.) Mondá erre neki ama szamariai asszony: Hogyan kérhetsz te zsidó létedre éntőlem inni, ki szamariai asszony vagyok? Hiszen a zsidók nem érintkeznek a szamariaiakkal. Mire Jézus mondá neki: Ha ismernéd az Isten ajándékát, és hogy ki az, aki neked mondja: Adj innom, — talán te kértél volna tőle, és élő vizet adott volna neked. Mondá neki az asszony: Uram, nincs is mivel meritened, a kut pedig mély; honnét veszed tehát az élő vizet? Vajjon nagyobb vagy-e te Jákob atyánknál, ki nekünk e kutat adta, melyből ő maga is ivott, meg a fiai és barmai is? Felelé Jézus és mondá neki: Mindaz, ki e vízből iszik, újra megszomjazik; aki pedig iszik ama vízből, melyet én adok neki, nem szomjazik örökké, hanem a víz, melyet én adok neki, az örök életre fakadó víz forrásává lesz őbenne. Mondá neki az asszony: Uram, adj nekem olyan vizet, hogy ne szomjuhozzam és ne járjak ide meríteni. Mondá neki Jézus:

Eredj, hivd el férjedet és jöjj ide. Felelé az asszony és mondá: Nincs férjem. Mondja neki Jézus: Jól mondtad, hogy nincs férjed, mert őt férjed volt, és aki most van, az nem a te férjed; ezt igazán mondtad. Mondja neki az asszony: Uram, látom, hogy próféta vagy. A mi atyáink e hegyen imádták az Istent, és ti azt mondjátok, hogy Jeruzsálemben van az a hely, ahol őt imádni kell. Mondja neki Jézus: Asszony, hidd el nekem, hogy eljön az idő, midőn sem e hegyen, sem Jeruzsálemben nem imádjátok az Atyát. Ti azt imádjátok, amit nem ismertek; mi azt imádjuk, amit ismerünk; mert az üdvösség a zsidóktól ered. De eljön az óra, sőt már itt is van, amikor az igaz imádók lélekben és igazságban imádják az Atyát. Mert az Atya is ilyen imádókat kíván. Lélek az Isten, és azoknak, akik őt imádják, lélekben és igazságban kell őt imádniok. Mondá neki az asszony: Tudom, hogy eljő a Messiás (kit Krisztusnak mondanak), s mikor majd ő eljövend, tudtunkra ad mindent. Mondá neki Jézus: Én vagyok, ki veled beszélek. És nyomban jöttek tanítványai és csodálkoztak, hogy asszonnyal beszélt. De azért senki sem mondotta: Mit kérdezesz, vagy mit beszélsz vele? Az asszony tehát otthagya korsaját és bement a városba és mondá az embereknek: Jertek és lássátok azt az embert, ki nekem mindent megmondott, amit tettem, vajjon nem ő-e a Krisztus? Kimentek tehát a városból és odamentek hozzá.

Aközben kérték őt a tanítványok, mondván: Mester, egyél! Ő pedig mondá nekik: Van nekem olyan eledelem, amit ti nem ismertek. Mondák tehát a tanítványok egymásnak: Talán bizony hozott neki valaki enni? Mondá nekik Jézus: Az én eledelem az, hogy annak akaratát cselekedjem, aki engem küldött, hogy befejezzem az ő művét.

Nemde ti azt mondjátok, hogy még négy hónap van hátra, és eljön az aratás? Ime, mondom nektek: Emeljétek fel szemeiteket és lássátok a mezőket, hogy már megérték az aratásra. És aki arat, jutalmat kap és termést gyűjt az örök életre, hogy aki vet, együtt örüljön azzal, aki arat. Mert ebben igaz ama közmondás: Más aki vet, és más aki arat. Én titeket aratni küldöttelek, amit nem ti munkáltatok; mások munkálkodtak és ti beállítottatok az ő munkájukba.

Ama városból pedig sokan hittek benne a szamaritanusok közül az asszony beszédére, ki bizonyította, hogy: Mindent megmondott nekem amit tettem. Mikor tehát a samariabeliek hozzá mentek, kérték őt, hogy maradjon ott. És ott maradt két napig. És még sokkal többen hittek benne az ő beszédére. És mondák az asszonynak: Most már nem a te beszédedért hiszünk; mert magunk hallottuk és tudjuk, hogy ez valóban a világ Üdvözítője.

Szombaton, bőjt harmadik vasárnapja után.

Lecke: Dániel próféta jóvendölése 13, 1—62.

Ama napokban volt egy férfit, ki Babilonban lakott, s Joakimnak hívták. Ez Helciásnak Zsuzsanna nevű leányát vette feleségül, ki igen szép és istenfélő volt; mert szülei, mivel igazak voltak, leányukat Mózes törvénye szerint oktatták. Joakim pedig igen gazdag volt, és volt neki egy gyümölcsös kertje, közel a házához; és őhöz gyülekeztek össze a zsidók, mivelhogy legtekintélyesebb volt valamennyi között. Azon évben két olyan vént választottak bírakká a nép közül, kikről az Ur azt mondotta, hogy a gonoszság Babilonban a vén bíraktól származott, kikről úgy látszott, hogy a népet igazgatják. Ezek gyakorta jártak Joakim házába, és hozzájuk mentek mindazok, akiknek pörös ügyeik voltak. Mikor pedig a nép déltájban hazatért, Zsuzsanna bement férjének gyümölcsös kertjébe és sétált. És a vének naponként látták őt bemenni és sétálni; s gonosz kívánságra gerjedtek iránta, és elfordították elméjüket, lesütötték szemeiket, hogy ne lássák az eget, se

az igazságos ítéletek eszükbe ne jussanak. Történt pedig, hogy amint alkalmas napra vártak (Zsuzsanna), egy alkalommal, mint máskor is, csak két leánytól kísérve, bement a kertbe és meg akart fürdeni, mert meleg volt; és nem volt ott senki a két vénen kívül, kik el voltak rejtőzve és lesték őt. Mondá tehát a leányoknak: Hozzatok nekem olajt és szappant, a gyümölcsös ajtaját pedig zárjátok be, hogy megfürödhessen. Miután pedig a leányok kimentek, a két vén előjött, odafutottak hozzá és mondák: Ime a gyümölcsös ajtai zárva vannak és senki sem lát bennünket; mi megkívántunk téged, egyezz tehát bele és közösülj velünk. Ha ezt nem teszed, bizonyágot teszünk ellened, hogy egy ifju volt veled, és azért küldötted el magadtól a leányokat. Zsuzsanna erre fölfohászkodva, mondá: Szorongatás vesz körül mindenfelől; mert ha ezt megteszem, halálom lesz nekem; ha pedig meg nem teszem, kezeitekből ki nem menekedem. De jobb nekem cselekedet nélkül esnem kezeitekbe, mint vétkezni az Ur színe előtt. És Zsuzsanna fönhangon elkiáltotta magát; de a vének is kiállottak vele szemben. És az egyik elfutott a kert ajtajához és kinyitotta. Amint pedig a háziszolgák a kiáltást a kertben meghallották, berohantak a hátulsó ajtón, hogy lássák, mi történt. S miután a vének elmondották, a szolgák igen elpirultak, mivel Zsuzsannáról soha ilyesmit nem mondtak. És midőn másnap a nép eljött Joakimhoz, az ő férjéhez, eljött a két vén is telve gonosz szándékkal Zsuzsanna ellen, hogy megöljék őt. És így szóltak a nép előtt: Küldjete el Zsuzsannaért, Helciás leányaért, Joakim feleségeért! És azonnal elküldöttek. És eljött szüleivel, gyermekeivel és összes rokonaival. Övéi pedig és mindazok, kik őt ismerték, sirtak. Ekkor fölkelt a két vén a nép közepette, és kezüket fejére tették. Ő pedig, sirva tekintett föl az égre, mert szíve bizakodott az Urban. És mondák a vének: Midőn mi egyedül sétáltunk a gyümölcsös kertben, bejött ez két leánnyal, bezárta a gyümölcsöskert ajtaját és a leányokat elbocsátotta magától. Ekkor hozzá jött egy ifju, ki el volt rejtőzködve, és közösült vele. Mi pedig, kik a kert egyik sarkában voltunk, amint a gonosztettet láttuk, odafutottunk hozzájuk és láttuk őket egymással közösülni. Azt ugyan nem tudtuk megfogni, mert erősebb volt, mint mi, és felnyitván az ajtót, kiugrott; ezt pedig, miután megfogluk, megkérdeztük, hogy ki volt az ifju, de nem akarta megmondani. Erről tanuskodunk. — A sokaság, mint a nép véneinek és bíráinak, hitt nekik, és halálra ítélték őt. Ekkor Zsuzsanna hangosan fölkiáltott, mondván: Örök Isten! ki átlátod a titkokat, ki mindent tudsz előbb, hogysem megtörténnék, te tudod, hogy hamistanuságot mondtak ellenem; s ime meghalok, habár abból semmit nem tettem, amit ezek ellenem gonoszul kieszeltek. És az Ur meghallgatta az ő szavát. Mikor ugyanis a halálra vitték őt, az Ur megindította egy ifju embernek szent lelkét, kit Dánielnek

hívtak; és ő fenszóval elkiáltotta magát: Én tiszta vagyok ennek véréből! Mire az egész nép fejeje fordulva kérdezte: Micsoda beszéd ez, amit mondtál? Ő pedig közéjük lépve, így szólt: Hát ilyen balgatagok vagytok ti, Izrael fiai! hogy megfontolás és az igazságnak kutatása nélkül Izrael leányát halálra ítéltétek? Térjetek vissza a bíróságra, mert hamis tanúságot tettek ellene. A nép erre sietve visszatért, mire Dániel így szólt hozzájuk: Válasszátok el őket távol egymástól, és majd ítélekem fölöttük. S mikor el voltak egymástól különítve, előszólította az egyiket és mondá neki: Te vén gonosztevő! most fejedre szállnak a te bűneid, melyeket előzőt elkövetél, midőn igazságtalan ítéleteket hoztál, az ártatlanokat elnyomtad, a vétkeseket szabadon bocsátottad, holott az Ur azt mondja: Az ártatlant és igazat meg ne öld! Most tehát, ha láttad ezt a nőt, mondd meg, micsoda fa alatt láttad őket egymással beszélgetni? Mire az felelé: Egy mézgafa alatt. Mondá erre Dániel: Jól hazudtál a saját fejedre! Mert ime az Isten anyala, kézhez vevén az ítéletet, kettéhasít téged. S miután ezt eltávolította, előparancsolta a másikat, és mondá neki: Kánaánnak és nem Judeának ivadéka! a szépség elkápráztatott téged és a kívánság elbódította szivedet. Így cselekedtetek ti Izrael leányaival, és azok félelemből szóba álltak veletek; de Juda leánya nem tűrte el a ti gonoszságokat. Most tehát mondd meg nekem, miféle fa alatt láltad őket egymással beszélgetve? Mire az felelé: Egy tölgyfa alatt. Mondá erre Dániel: Te is jól hazudtál a saját fejedre; mert az Ur anyala vár rád, kezében a karddal, hogy középen kettévágjon és megöljön titeket. Ekkor az egész gyülekezet nagy szóval fölkiáltott és áldották Istent, ki megszabadítja a benne bizókat. És fölzudultak a két vén ellen (mert Dániel a saját szájából rájuk bizonyította, hogy hamis tanúságot mondtak), és aszerint bántak el velők, amint ők gonoszul bántak felebarátjukkal; és hogy végrehajtsák rajtuk Mózes törvényét, megölték őket, és az ártatlan vér megmenekült ama napon.

Evangelium: Szent János 8, 1—11.

Az időben Jézus kiment az Olajfák hegyére, és korán reggel ismét a templomba jött, és az egész nép köréje gyűlt, s leülve tanította őket. Az írástudók és farizeusok pedig egy házasságtörésen ért asszonyt vezettek oda, és középre állították, és mondák neki: Mester, ezt az asszonyt épen most érték házasságtörésen. A törvényben pedig Mózes azt parancsolta nekünk, hogy az ilyent kövezzük meg. Hát te mit szólsz ehhez? Ezt azonban csak

kisértésképen mondták, hogy vádolhassák őt. Jézus erre lehajolt és ujjával irt a földön. Mikor pedig tovább unszolták kérdéseikkel, fölegyenesedett és mondá nekik: Aki bűn nélkül van közöletek, az dobja rá az első követ. És ismét lehajolva, irogatott a földön. Ezt hallva, egyik a másik után kimentek, kezdve a véneken; és egyedül Jézus maradt ott, meg az asszony, a középen állva. Erre Jézus fölegyenesedett és mondá neki: Asszony, hol vannak, akik téged vádoltak? Senki sem ítél el? Ki felelé: Senki, Uram! Mire Jézus mondá: Én sem ítéllek el. Menj és többé ne vétkezzél!

Bőjt negyedik vasárnapján.

Lecke: Szent Pál ap. levele a galatákhoz 4, 22—31.

Testvérek! Irva van, hogy: Ábrahámnak két fia volt, egyik a szolgától, másik a szabadtól. De amelyik a szolgától volt, test szerint született, amelyik pedig a szabadtól, az ígért folytán, ami példázatképen van mondva. Mert ez a két szövetség. Az egyik Sina hegyén, mely szolgaságra szül, vagyis Ágár; Sina ugyanis egy hegy Arábiában, mely összefüggésben áll a mostani Jeruzsálemmel, és fiaival együtt szolgál. Ama felső Jeruzsálem pedig szabad, és az a mi anyánk. Mert irva van: Örvendj meddő, aki nem szülsz, ujjongj és kiabálj, ki nem vajudol; mert sokkal több fia van az elhagyottnak, mint akinek férje van. Mi pedig, testvérek, Izsák után az ígért fiai vagyunk. De valamint akkor a test szerint született üldözte a lélek szerint születettet, ugy most is. De mit mond az irás? Üzd el a szolgát és fiát, mert a szolgáló fia nem lesz örökös a szabadnak fiával. Így hát testvérek, nem vagyunk a szolgáló fiai, hanem a szabadé, azon szabadságnál fogva, melyre Krisztus szabadított fel minket.

Evangelium: Szent János 6, 1—15.

Az időben Jézus átkelt a Galileai, vagyis Tiberiás tengeren. És nagy sokaság követte őt, mert látták a jeleket, melyeket azokon tett, kik betegek voltak. Jézus tehát fölment egy hegyre, és ott leült tanítványaival. Közel volt pedig husvét, a zsidók ünnepe. Amint pedig Jézus fölemelte szemeit és

látta, hogy igen nagy sokaság jön hozzája, mondá Fülöpnek: Honnan veszünk kenyeret, hogy ezek ehessenek? Ezt azonban csak azért mondotta, hogy őt próbára tegye, mert ő tudta, hogy mit szándékozik tenni. Felelé neki Fülöp: Kétszáz denár áru kenyér nem elég nekik, hogy mindegyiknek valami kevés jusson. Mondá neki tanítványainak egyike, András, Simon Péternek testvére: Van itt egy gyermek, kinek öt árpakenyere és két hala van; de mi az enyinek? Mondá tehát Jézus: Telepítsétek le az embereket! Azon a helyen pedig sok széna volt. Letelepédtek tehát a férfiak, számra mintegy ötezren. Ekkor vevé Jézus a kenyereket, és miután hálát adott, szétosztotta a letelepédetteknek, hasonlókép a halakból is, amennyit akartak. Mikor pedig jóllaktak, mondá tanítványainak: Szedjétek össze a fönmaradt morzsalékokat, hogy el ne vesszenek! Összeszedték tehát, és tizenkét kosarat töltöttek meg az öt árpakenyér morzsalékaiból, melyek megmaradtak azoktól, akik ettek. Azok az emberek pedig látván a csodát, melyet Jézus tett, mondák: Ez bizonyly ama próféta, ki e világra jövendő. Jézus pedig, amint észrevette, hogy hozzá akarnak menni, hogy őt megragadják és királlyá tegyék, ismét fölsietett a hegyre, maga egyedül.

Hétfőn, bőjt negyedik vasárnapja után.

Lecke: Királyok III. könyve 3, 16—28.

Ama napokban két parázna asszony jött Salamon királyhoz és eléje álltak, kiknek egyike így szól: Uram, én és ez az asszony egy házban laktunk, és nála szültem a szobában. Harmadnap mulva pedig, hogy én szültem, szült ő is; és együtt voltunk, és senki más nem volt velünk a házban, kettőnkön kívül. Ekkor meghalt az asszonynak a fia éjjel, mert mig aludt, agyonnyomta őt. És fölkelt az éj csendjében, elvette fiamat oldalam mellől, mig én, szolgálód aludtam, és ölébe helyezte, az ő fiát pedig, aki meg volt halva, az én ölembé

tette. Mikor aztán reggel fölkeltem, hogy fiamat megszoztasam, halva találtam őt; de mikor fényes nappal gondosabban megnéztem, rájöttem, hogy nem az enyém, akit én szültem. Mire a másik asszony felel: Nem úgy van, amint te mondd, hanem a te fiad meghalt, az enyém pedig él. Amaz viszont mondá: Hazudsz, mert az én fiam él, és a te fiad halt meg. És ily módon versengtek a király előtt. Ekkor mondá a király: Ez azt mondja: Az én fiam él, és a te fiad meghalt; amaz pedig azt feleli: Nem, hanem a te fiad halt meg, enyém pedig él. Mondá azért a király: Hozzatok nekem egy kardot! És mikor a kardot odavitték a király elé, vágjátok — ugymond — kétfelé az élő gyermeket, és adjátok felét egyiknek, és felét a másiknak. Ekkor az asszony, akié az élő gyermek volt, így szólt a királyhoz (mert megesett a szíve a fián): Kérlek, uram, adjátok neki az élő gyermeket és ne öljétek meg őt. Amaz ellenben mondá: Ne legyen se az enyém, se a tied, hanem el kell osztani. Erre a király felel és mondá: Adjátok az élő gyermeket ennek, és ne öljétek meg, mert ez az anyja. Amint ezt az ítéletet, melyet a király hozott, egész Izrael meghallotta, féltek a királytól, mivel látták, hogy isteni bölcsesség lakik benne, hogy igazságot tegyen.

Evangelium: Szent János 2, 13—25.

Az időben közel volt a zsidók husvétja, és Jézus fölment Jeruzsálembe. És a templomban ülve találta az ökör-, juh- és galambárosokat és a pénzváltókat. És kötelekből ostort fonva, valamennyit kiüzte a templomból, a juhokat és ökröket is, és a váltók pénzét kiszórta, és asztalaikat felforgatta. És a galambárosoknak mondá: Vigyétek el innét ezeket, és ne tegyétek az én Atyám házát kereskedés házává! Ekkor megemlékeztek tanítványai, hogy írva van: A te házadért való buzgóság megemészt engem.

Erre megszólították őt a zsidók és mondák neki: Miféle jelt mutatsz nekünk, midőn ezt cselekszed? Felel Jézus és mondá nekik: Rontsátok le a templomot, és három nap alatt fölállítom azt. Mondák erre a zsidók: Negyvenhat évig épült ez a templom és te három nap alatt fölállítod azt? Ő azonban testének templomáról mondotta ezt. Midőn tehát feltámadott halottaiból, megemlékeztek

tanítványai, hogy ő ezt mondotta, és hittek az írásnak és a beszédnek, melyet Jézus mondott.

Mikor pedig Jeruzsálemben volt a husvéti ünnepeken, sokan hittek az ő nevében, miután látták csodajeleit, melyeket művelt. Jézus maga azonban nem bízott meg bennök, mivelhogy mindnyájokat ismerte és nem szorult senkinek bizonyosságára, mert ő tudta, hogy mi lakik az emberben.

Kedden, bőjt negyedik vasárnapja után.

Lecke : Mózes II. könyve 32, 7—14.

Ama napokban szólott az Ur Mózesnek, mondván: Eredj, menj le a hegyről: vétkezett a te néped, melyet kihoztál Egyiptom földről. Hamar letértek az utról, melyet neked mutattál; öntött borjut csináltak magoknak és imádták, s áldozatokat mutatván be neki, azt mondták: Ezek a te isteneid, Izrael, kik téged kihoztak Egyiptom földről! S mondá tovább az Ur Mózesnek: Látom, hogy ez a nép kemény nyaku; eressz engem, hadd gerjedjen föl ellenük haragom és hadd töröljem el őket; téged pedig nagy nemzetté teszek. Mózes azonban kérte az ő Urát Istenét és mondá: Miért gerjed fel, Uram, haragod a te néped ellen, melyet nagy erővel és erős kézzel kihoztál Egyiptom földről? Ne mondják, kérlek, az egyiptomiak: Alnokul kivitte őket, hogy megölje a hegyeken és eltörölje a földről; csillapuljon le haragod és engesztelődjél meg néped gonoszsága fölött. Emlékezzél meg a te szolgálodról, Ábrahámról, Izsákról és Izraelről, akiknek tenmagadra esküdtél, mondván: Megsokasítom ivadéktokat, mint az ég csillagait; és ezt az egész földet, melyről szólottam, ivadéktoknak adom, és birni fogjátok mindenkoron. Erre az Ur megengesztelődött, úgy hogy nem tette meg azt a rosszat, melyet népe ellen kimondott.

Evangelium : Szent János 7, 14—31.

Az időben, midőn az ünnep félig elmúlt, Jézus fölment a templomba és tanított. És csodálkoztak a zsidók, mondván: Hogyan érthet ez az írásokhoz, holott nem tanulta? Felelé nekik Jézus és mondá: Az én tanításom nem az enyém, hanem azé, aki engem küldött. Aki az ő akaratát akarja cselekedni, megismeri e tanításból, vajjon Istentől származik-e

az, vagy én csak magamtól beszélek. Aki magától beszél, saját dicsőségét keresi, aki pedig annak dicsőségét keresi, ki őt küldötte, az igazmondó, és abban nincs igazságtalanság. Nem Mózes adta-e nektek a törvényt? és mégsem tartja meg senki közöletek a törvényt. Miért akartok engem megölni? Felelé a sereg és mondá: Ördögöd van; ki akar téged megölni? Viszonzá Jézus és mondá nekik: Egyetlen dolgot cselekedtem és ti mindnyájan csodálkoztok rajta. Azért adta Mózes nektek a körülmetélést, — nem mintha Mózesről származnék, hanem az atyáktól, — és szombaton is körülmetéletek az embert. Ha az ember szombaton fölveheti a körülmetélést, hogy Mózes törvényén csorba ne essék, miért haragusztok rám, hogy egy egész embert meggyógyítottam szombaton? Ne ítéljete a látszat szerint, hanem ítéljete igazságosan. Mondák pedig némelyek a jeruzsálembeliek közül: Nem ez-e az, akit meg akarnak ölni? És ime nyilván beszél és nem szólunk neki semmit. Talán csakugyan belátták az előljárók, hogy ő a Krisztus? De ezt tudjuk, honnét való; a Krisztust pedig, midőn eljő, senki sem tudja, honnét való. Ekkor Jézus a templomban tanítva, hangosan kiáltott és mondá: Engem is ismertek, és azt ti tudjátok, honnét vagyok. Pedig én nem jöttem magamtól, hanem igaz aki engem küldött, kit ti nem ismertek. Én ismerem őt, mert őtőle vagyok, és ő küldött engem. Erre meg akarták őt fogni, de senki sem tette rá kezeit, mert még nem jött el az ő órája.

Szerdán, bőjt negyedik vasárnapja után.

Lecke : Izaiás próféta jóvondölése 1, 16—19.

Ezt mondja az Ur Isten: Mosakodjatok meg, tiszták legyetek, takarítsátok el gonosz szándékaitokat szemeim elől; szünjete meg rosszul tenni, tanuljatek meg jól cselekedni,

keressétek az igazságot, segítsétek az elnyomottat, tegyetek igazságot az árvának, védjétek az özvegyet. Azután jöjjetek és vádoljatok engem, ugymond az Ur: Ha bűneitek olyanok is, mint a skarlát, megfehérlőnek, mint a hó; és ha pirosak is, mint a bíbor, olyanok lesznek, mint a fehér gyapju. Ha akarjátok és reám hallgattok, élvezni fogjátok a föld javát, ugymond az Ur, a mindenható.

Evangelium: Szent János 9, 1—38.

Az időben arra menve, látott Jézus egy embert, ki születésétől fogva vak volt. És kérdék őt tanítványai: Rabbi, ki vétkezett, ez-e, vagy az ő szülei, hogy vakon született? Felelé Jézus: Sem ez nem vétkezett, sem az ő szülei, hanem hogy nyilvánosságra jussanak az Isten művei őrajta. Nekem annak műveit kell művelnem, aki engem küldött, míg nappal van. Eljő az éj, amikor senki sem munkálkodhatik. Amíg a világon vagyok, világossága vagyok a világnak. Ezt mondva, a földre köpött és sarat csinált a nyálból, és a sarat a vaknak szemeire kente, és monda neki: Eredj, mosdjál meg a Siloe tavában! (Mi annyit tesz, mint «Küldött».) Elment tehát és megmosdott, és visszajött, mint látó. Azért a szomszédok és akik őt azelőtt mint koldust látták, így szóltak: Nem ez-e az, aki itt ült és koldult? Némelyek mondák: Ez az. Mások pedig: Nem, hanem hasonló ahoz. De ő monda: Én vagyok! Mondák tehát neki: Hogyan nyíltak meg a szemeid? Felelé: Az az ember, kit Jézusnak hívnak, sarat csinált és megkente szemeimet és azt mondotta nekem: Eredj a Siloe tavához és mosdjál meg! Elmentem és megmosdottam, és látok. És mondák neki: Hol van ő? Felelé: Nem tudom. Elvezették a volt vakot a farizeusokhoz. Mikor pedig Jézus a sarat csinálta és megnyitotta szemeit, szombat volt.

Ujból megkérdezték tehát őt a farizeusok,

hogyan nyerte vissza szemevilágát. Az pedig mondá nekik: Sarat tett a szemeimre és megmosdottam, és látok. Ekkor mondák a farizeusok közül némelyek: Ez az ember nem Istentől van, mert a szombatot nem tartja meg. Mások pedig mondák: Hogyan tehet bűnös ember ilyen csodákat? És meg hasonlítás volt közöttük. Mondák tehát ismét a vaknak: Te mit mondasz arról, ki megnyitotta szemeidet? Ő pedig mondá, hogy próféta.

Ekkor a zsidók nem hitték róla, hogy vak volt és visszanyerte szemevilágát, míg el nem hívták a látását visszanyertnek szüleit, és kérdezők őket, mondván: Ez a ti fiatok, kiről azt mondjátok, hogy vakon született? Hogy van tehát, hogy most lát? Felelének nekik az ő szülei és mondák: Tudjuk, hogy ez a mi fiunk és hogy vakon született. De hogy miképen lát most, nem tudjuk; vagy ki nyitotta meg szemeit, mi nem tudjuk. Kérdezzétek őt magát! Elég idős; hadd beszéljen ő magáról. Ezt azért mondották az ő szülei, mivel félték a zsidóktól. Mert a zsidók már összebeszéltek, hogy ha valaki őt Krisztusnak vallja, a zsinagógán kívül lesz a helye. Azért mondották a szülei, hogy: Elég idős, kérdezzétek őt magát!

Ujra előhívták tehát az embert, ki vak volt, és mondák neki: Adj dicsőséget Istennek! Mi tudjuk, hogy ez az ember bűnös. Mire az mondá nekik: Hogy bűnös-e, nem tudom. Egyet tudok, hogy vak voltam és most látok. Erre mondák neki: Mit csinált veled? Hogyan nyitotta meg szemeidet? Felelé nekik: Már mondtam nektek és hallottátok; miért akarjátok újból hallani? Talán ti is tanítványai akartok lenni? Erre szidalmazták őt és mondák: Te légy az ő tanítványa, mi pedig Mózes tanítványai vagyunk! Mi tudjuk, hogy Mózeshez szólt az Isten; erről pedig azt sem tudjuk, hon-

nét való. Felele az az ember és mondá nekik: Épen az a csodálatos, hogy ti nem tudjátok honnét való, és megnyitotta szemeimet. Azt pedig tudjuk, hogy Isten a bűnösöket nem hallgatja meg; hanem aki istenfélő és az ő akaratát teljesíti, azt meghallgatja. Világ kezdetétől nem lehetett hallani, hogy valaki egy vaknak szemeit megnyitotta volna. Ha ez nem Istentől volna, nem tehetett volna semmit. Felelék és mondák neki: Mindenesztől bűnökben születél, és te tanítasz minket? És kidobták őt.

Jézus meghallotta, hogy kidobták őt, s midőn találkozott vele, mondá neki: Hiszsz te az Isten Fiában? Felele az és mondá: Kicsoda az, Uram, hogy higgyek őbenne? És mondá neki Jézus: Hiszen láttad őt, és aki veled beszél, ő az. Az pedig mondá: Hiszek uram, és leborulva imádta őt.

Csütörtökön, bőjt negyedik vasárnapja után.

Lecke: Királyok IV. könyve 4, 25—38.

Ama napokban elment a szunámi asszony Elizeushoz Kármel hegyére. És amint meglátta őt az Isten embere a távolból, mondá szolgájának, Giezinék: Ime, a szunámi asszony! Eredj tehát elébe és mondjad neki: Jól vagy-e te és férjed és fiaid? Ki felelé: Jól. És mikor fölért a hegyre az Isten emberéhez, átkarolta a lábait; mire Giezi odament, hogy eltávolítsa őt. Az Isten embere azonban így szólt: Hagyj békét neki; mert a lelke keserűségben van, de az Ur eltitkolta előttem és nem adta érte semre. Mondá neki az asszony: Vajjon kértem én fiát az én uramtól? Nem mondtam-e neked: Ne ámits engem? Mire ő így szólt Giezinék: Óvezd föl ágyékaidat és vedd kezébe a botomat és menj el. Ha valaki találkozik veled, ne köszöntsd őt; és ha valaki téged köszönt, ne viszonzd neki; és tedd botomat a gyermek arczára. A gyermek anyja azonban mondá: Amint hogy él az Ur és él a te lelked, nem eresztlek el. Fölment tehát és követte őt. Giezi pedig elment előre és a botot a gyermek arczára tette, de nem adott hangot, sem életjelt; visszatért tehát eléje és jelentette neki, mondván: A gyermek nem támadt föl. Elizeus erre bement a házba, s ime a gyermek ott feküdt halva az ágyán,

és miután bement, rázárta az ajtót magára és a gyermeke, és imádkozott az Urhoz. És föllépett és ráfeküdt a gyermekre s száját az ő szájára, szemeit az ő szemeire, kezeit az ő kezeire tette, és ráborult és a gyermek teste fölmelegedett. Erre visszahuzódva, egyszer föl-alá járt a házban, mire ismét fölszállt és ráborult, és a gyermek hétszer ásitott és fölnyitotta szemeit. Ekkor beszólta Giezit és mondá neki: Hivd elő a szunámi asszonyt! Ez a hívásra bement hozzá. És ő mondá: Vidd el a fiadat! Az odament, leborult a lábaihoz, s meghajolt a földig; azután fogta gyermekét és kiment, Elizeus pedig visszatért Galgalába.

Evangelium: Szent Lukács 7, 11–16.

Az időben Jézus egy városba ment, melynek neve Naim. S vele mentek tanítványai és nagy népsokaság. Amint pedig a város kapujához közeledett, ime, egy halottat hoztak ki, egyetlen fiát egy anyának, aki özvegy volt, és a városból sok nép kísérte. Midőn az Ur meglátta őt, megesett rajta a szive és mondá neki: Ne sirj! És odalépett és megérintette a koporsót; azok pedig, akik vitték, megállottak. És mondá: Ifju, mondom neked, kelj föl! És a halott felült és beszélni kezdett. És visszaadta őt anyjának. Erre félelem fogta el mindnyájokat és magasztalták Istent, mondván: Nagy próféta támadott közöttünk és az Isten meglátogatta az ő népét.

Pénteken, bőjt negyedik vasárnapja után.

Lecke: Királyok III. könyve 17, 17–24.

Ama napokban megbetegedett a háziasszony fia, és a betegség oly súlyos volt, hogy már lélek sem volt benne. Mondá azért Illésnek: Mi közöm nekem veled, Isten embere? azért jöttél be hozzám, hogy emlékezetbe hozd vétkeimet és megöljed fiamat? Mire Illés mondá neki: Add ide a fiadat! És elvette az öléből és felvitte a felső szobába, ahol ő lakott, és letette az ágyára. És felkiáltott az Urhoz és mondá: Uram Istenem, hát még az özvegyet is, akinél imigy-amugy táplálkozom, így bünteted, hogy megölöd a fiát? Erre háromszor kinyújtózkodott hosszában a fiu fölé és kiáltott az Urhoz és így szólt: Uram Istenem! térjen vissza, kérek, e gyermek

lelke a testébe. És meghallgatta az Ur Illés szavát, és a gyermek lelke visszatért beléje és fölébredt. Erre fogta Illés a gyermeket és levitte őt a felső szobából az alsó házba, és átadta anyjának, ki mondá: Nos, ebből megismertem, hogy te Isten embere vagy, és az Ur igéje igaz a te szádban.

Evangelium: Szent János 11, 1—45.

Az időben volt egy Lázár nevű beteg Bethániából, Máriának és az ő nővérének, Mártának falujából. (Mária pedig az volt, ki megkente az Urat kenettel és lábait hajával törölgette, kinek testvére, Lázár, beteg volt.) Elküldöttek tehát hozzá nővérei és azt izenték neki: Uram, ime akit szeretsz, beteg. Amint Jézus ezt hallotta, mondá nekik: Ez a betegség nem válik halálra, hanem Isten dicsőségére, hogy az által az Isten Fia megdicsőíttessék. Jézus ugyanis szerette Mártát és nővérét, Máriát és Lázárt. Mikor tehát meghallotta, hogy beteg, akkor még két napig maradt ugyanazon helyen.

Azután így szólt tanítványaihoz: Menjünk ismét Judeába! Mondják neki tanítványai: Rabbi! Most akartak a zsidók megkövezni, és ismét odamégysz? Felelé Jézus: Nemde tizenkét órája van a napnak? Ha valaki nappal jár, nem botlik meg, mert látja e világ világosságát. De ha éjjel jár, megbotlik, mert nincs világossága. Ezt mondotta és azután így szólt: Lázár barátunk alszik, de elmegyek és fölkeltem őt álmából. Mire tanítványai mondák: Uram, ha alszik, meggyógyul. Jézus azonban az ő haláláról mondotta azt, holott ezek azt gondolták, hogy az álombeli szenderegéről mondja. Akkor tehát Jézus nyíltan megmondotta nekik: Lázár meghalt. És én örülök timiattatok, hogy nem voltam ott, hogy higgyetek. De menjünk el hozzá! Mire Tamás, kit ikernek hívtak, így szólt tanítványtársaihoz: Menjünk mi is, hogy meghaljunk vele!

Jézus tehát odament és úgy találta, hogy már négy napja fekszik a sirban. (Bethánia pedig közel volt Jeruzsálemhez, mintegy tizenöt stádiumnyira.) A zsidók közül pedig sokan kijöttek Mártához és Máriához, hogy vigasztalják őket testvérök miatt. Márta tehát, amint meghallotta, hogy Jézus jön, elébe sietett; Mária pedig otthon ült. Mondá tehát Márta Jézusnak: Uram, ha itt lettél volna, testvérem nem halt volna meg. De most is tudom, hogy akármit kérsz Istentől, megadja neked Isten. Mondja neki Jézus: Testvéred föltámad. Mondja neki Márta: Tudom, hogy majd feltámad a feltámadáskor az utolsó napon. Mondá neki Jézus: Én vagyok a feltámadás és az élet, aki énben nem hisz, még ha meghalt is, élni fog; és mindaz, aki él és énben nem hisz, nem hal meg örökké. Hiszed ezt? Mondá neki: Igen, Uram, én hiszem, hogy te vagy a Krisztus, az élő Istennek fia, ki e világra jöttél. És miután ezt mondotta, elment és titokban kihívta nővérét, Máriát, mondván: A Mester itt van és hivat téged. Amint ezt hallotta, gyorsan fölkelt és kiment hozzá. Mert Jézus még nem ért be a faluba, hanem még azon a helyen volt, ahol Márta találkozott vele. A zsidók tehát, kik vele voltak a házban és vigasztalták őt, mikor látták, hogy Mária gyorsan fölkelt és kiment, utána mentek, mondván: A sirhoz megy, hogy ott siránkozzék. Mária pedig, mikor odaért, ahol Jézus volt és meglátta őt, leborult lábaihoz és mondá neki: Uram, ha itt lettél volna, testvérem nem halt volna meg. Mikor pedig Jézus őt és a vele jött zsidókat sirni látta, megindult lelkében és megilletődve mondá: Hová tettétek őt? Mondják neki: Jöjj Uram és lásd! És Jézus könnyekre fakadt. Mire a zsidók mondák: Lám, mennyire szerette őt! Némelyek pedig közölök mondák: Nem tehetné volna

meg ez, ki a vakon születettnek szemeit megnyitotta, hogy ez meg ne haljon?

Mire Jézus újból megrendülve magában, a sírhoz ment, amely egy barlang volt és kő volt rá téve. Mondá Jézus: Vegyétek el a követ! Mondá neki Márta, a megholtak nővére: Uram, már szaga van, mert négy napos. Mondá neki Jézus: Nem mondtam-e neked, hogy ha hiszesz, meglátod az Isten dicsőségét? Erre elvették a követ. Jézus pedig fölemelé szemeit és mondá: Atyám, hálát adok neked, hogy meghallgattál engem! Én ugyan tudtam, hogy mindig meghallgatsz, de a körülálló nép miatt mondtam azt, hogy elhiggyék, hogy te küldöttél engem. Miután ezt mondotta, fönsszóval kiáltott: Lázár, jöjj ki! És a halott azonnal kijött, lábain és kezein megkötözve pólyákkal, és arcza be volt kötve kendővel. Mondá nekik Jézus: Oldozzátok fel őt, hadd menjen! Erre a zsidók közül, kik Máriához és Mártához jöttek és látták, amit Jézus cselekedett, sokan hittek benne.

Szombaton, bőjt negyedik vasárnapja után.

Lecke: Izaiás próféta jóvendölése 49, 8—15.

Ezt mondja az Ur: A kegyelem idején meghallgattalak téged és az üdvösség napján megsegítettelek és megtartottalak és a nép szövetségesévé tettelek, hogy föltámaszd az országot és birtokodba vedd az elpusztult örökségeket, hogy azoknak, kik fogva vannak, azt mondd: Jertek ki! azoknak pedig, kik sötétségben vannak: Jöjjetek napfényre! Az utakon fognak legelni, és minden síkságon meglesznek az ő legelőik. Nem fognak éhezni, sem szomjuhozni, és nem éri őket a hőség és a nap, mert aki rajta könyörült, vezeti, és a vízforrásoknál megítatja őket. És minden hegyemet uttá teszem, és ösvényeim föl lesznek töltve. Ime ezek messzünnen jönnek, s im amazok éjszokról és a tenger felől, és ezek a délvidékről. Mondjatok dicséretet egek és vigadj föld! zengjetek dicséretet hegyek! mert az Ur megvigasztalta az ő népét és megkönyörült az ő szegényein. És mondá Sion: Elhagyott engem az Ur, és az Ur megfeledkezett rólam. Vajjon elfeledkezhetik-e az asszony

kisdédéről, hogy meg ne könyörüljön méhének fián? és ha az elfeledkeznék is, én mégsem feledkezem el rólad, ugymond az Ur, a mindenható.

Evangelium: Szent János 8, 12—20.

Az időben Jézus a zsidók seregéhez szólott és mondá: Én vagyok a világ világossága. Aki engem követ, nem jár sötétségben, hanem az élet világosságát bírja. Mondák tehát neki a farizeusok: Te önmagad mellett teszesz bizonytságot. A te bizonytságod nem igaz. Felelé Jézus és mondá nekik: Habár én önmagam mellett teszek is bizonytságot, az én bizonytságom igaz, mert tudom, honnan jövök vagy hová megyek, de ti nem tudjátok, honnan jövök, vagy hová megyek. Ti a test szerint ítélték; én nem ítélek meg senkit. És ha én ítélek, az én ítéletem igaz, mert nem vagyok egyedül, hanem én, és aki engem küldött: az Atya. A ti törvénytekben pedig meg van írva, hogy két ember bizonytsága igaz. Én vagyok aki bizonytságot teszek önmagamról, és bizonytságot tesz rólam aki engem küldött: az Atya. Mondák azért neki: Hol van a te atyád? Felelé Jézus: Sem engem nem ismertek, sem az én Atyámat. Ha engem ismernének, talán ismernének az én Atyámat is. Ezeket a szavakat Jézus a templomban tanítás közben a kincstárnál mondotta, és senki sem fogta el őt, mert még nem jött el az ő órája.

Böjt ötödik (fekete) vasárnapján.

Lecke: Szent Pál ap. levele a zsidókhoz 9, 11—15.

Testvérek! Krisztus megjelenvén, mint a jövendő jóknak főpapja, nagyobb és tökéletesebb sátoron át, mely nem kézzel készítettett, azaz nem földi alkotásu, nem is bakok vagy borjak vérével, hanem a tulajdon vérével ment be egyszer s mindenkorra a szentek szentjébe, miután örök válságot szerzett. Mert ha a bakok és tulkok vére, és az üszőnek elhintett

hamva a fertőzötteket megszenteli, úgy hogy testileg megtisztulnak: mennyivel inkább megtisztítja a mi lelkiismeretünket a holt cselekedetektől, hogy az élő Istennek szolgálhassunk, a Krisztus vére, ki a Szentlélek által önnönmagát mutatta be Istennek szeplőtelen áldozatul?

És arravaló az ujszövetség közvetítője, hogy az előbbi szövetségben történt áthágásoknak váltságára szenvedett halála révén a hivatottak elnyerjék a végnélküli örökség ígérését a mi Urunk Krisztus Jézusban.

Evangelium: Szent János 8, 46—59.

Az időben monda Jézus a zsidók seregének: Ki vádolhat engem közületek bűnről? Ha igazságot mondok nektek, miért nem hisztek nekem? Aki Istentől van, Isten igéjét hallgatja. Ti azért nem hallgatjátok, mert nem Istentől vagytok.

Felelék erre a zsidók és mondák neki: Nemde jól mondjuk mi, hogy szamaritánus vagy és ördögöd van? Felelé Jézus: Nekem nincsen ördögöm, hanem tisztelem Atyámat, és ti tiszteletlenséggel illettek engem. Én azonban nem keresem dicsőségemet; van aki keresi és ítél. Bizony, bizony mondom nektek, ha valaki beszédemet megtartja, halált nem lát örökké. Mondák erre a zsidók: Most ismertük meg, hogy ördögöd van. Ábrahám meghalt és a próféták, és te azt mondod: Ha valaki az én beszédemet megtartja, nem izleli meg a halált örökké. Vajjon te nagyobb vagy-e a mi atyánknál, Ábrahámnál, ki meghalt? És a próféták is meghaltak. Mivé teszed magadat? Felelé Jézus: Ha én dicsőítem magamat, az én dicsőségem semmi. Az én Atyám az, aki engem megdicsőít, kiről azt mondjátok, hogy a ti Istentek. De ti nem ismerétek meg őt, én pedig ismerem. S ha azt mondanám, hogy nem ismerem, hozzátok hasonló hazug lennék. De ismerem őt és beszédét megtartom. Ábrahám, a ti atyátok, örvendezve óhajtotta, hogy megláthassa az én napomat; látta, és

örült. Mondák neki erre a zsidók: Még nem vagy ötven éves, és Ábrahámot láttad? Mondá nekik Jézus: Bizony, bizony mondom nektek, mielőtt Ábrahám lett, én vagyok. Erre köveket fogtak, hogy megdobálják őt, Jézus azonban elrejtőzött és kiment a templomból.

Hétfőn, bőjt ötödik vasárnapja után.

Lecke: Jónás próféta jövendőlése 3, 1—10.

Ama napokban másodszor szólott az Ur igéje Jónás prófétához, mondván: Kelj föl és menj el Ninivébe, a nagy városba, és hirdesd ott a hirt, melyet én mondok neked. És Jónás fölkelt és elment Ninivébe az Ur igéje szerint; Ninive pedig nagy város volt, három napi járóföldnyi. És Jónás elindult a városba egy napi járóföldre, és így kiáltott: Még negyven nap, és Ninive elpusztul! És a niniveiek hittek az Istenben, és bőjtöt hirdettek és szőrzsákokba öltöztek kicsinyje, nagyja. És a hir Ninive királyához is eljutott; mire leszállott királyi trónjáról, levette magáról ruháját, szőrzsákba öltözött és hamuba ült. És Ninivében a királynak és az ő fejedelmeinek meghagyásából kikiáltották, mondván: Se emberek, se állatok, se barmok, se juhok semmit ne egyenek; se ne legeljenek, se vizet ne igyanak; hanem takaródzanak szőrzsákokba emberek és állatok, s kiáltsanak erősen az Urhoz, és térjen meg kiki az ő rossz utjáról és a gonoszságtól, mely kezéhez tapad. Ki tudja, hátha hozzánk fordul és megkegyelmez az Isten; felhagy boszujának haragjával és nem veszünk el! És az Isten tekintetbe vette cselekedeteiket, mivelhogy megtértek gonosz útjokról; és megkönyörült népen a mi Urunk Istenünk.

Evangelium: Szent János 7, 32—29.

Az időben a főpapok és farizeusok szolgálakat küldöttek ki, hogy elfogják Jézust. Mondá tehát nekik Jézus: Még egy rövid ideig veletek vagyok, azután ahhoz megyek, aki engem küldött. Keresni fogtok engem és nem találtok, mert ahol én vagyok, ti oda nem jöhettek. Mondák tehát a zsidók egymás között: Hová akar ez menni, hogy nem találjuk meg őt? Talán a szétszórva élő nemzetek közé megy és a pogányokat tanítani? Mit jelent a beszéd, melyet mondott: Keresni fogtok

engem és nem találtok, és ahol én vagyok, ti oda nem jöhettek?

Az ünnep utolsó napján pedig föllépett Jézus és így kiáltott: Ha valaki szomjazik, jöjjön hozzám és igyék. Aki énbennem hisz, annak bensejéből, miként az irás mondja, élő víznek árai fakadnak. Ezt pedig a Lélekről mondotta, melyben a benne hívők részesülendők voltak.

Kedden, böjt ötödik vasárnapja után.

Lecke : Dániel próféta jóvendölése 14, 28—42.

Ama napokban a babiloniak a királyhoz mentek és mondák: Add ki nekünk Dánielt, ki Bélt lerontotta és a sarkányt megölte, mert különben megölünk téged és házatad. Látván a király, hogy erősen reá törnek, a szükségétől kényszerítve, kezeikbe adta Dánielt. Ők pedig belevetették őt az oroszlánok vermébe, és ott volt hat napig. A veremben pedig hét oroszlán volt, melyeknek naponként két holtestet és két juhot adtak, de ekkor nem adtak nekik, hogy fölfalják Dánielt. Akkoriban Habakuk próféta élt Judeában, és ez ételt főzött és kenyeret aprított egy edénybe, s kiment a mezőre, hogy elvigye az aratóknak. Ekkor monda az Ur anygala Habakuknak: Vidd el az ebédet, mely nálad van, Babilonba Dánielnek, ki az oroszlánok vermében van. És Habakuk monda: Uram, Babilont nem láttam, és a vermet nem tudom. Ekkor az Ur anygala megragadta őt üstökénél, és hajánál fogva elvitte őt és letette Babilonban a verem fölé az ő lelkének sebességével. És Habakuk lekiáltott, mondván: Dániel, Isten szolgája! vedd az ebédet, melyet neked az Isten küldött. Mire Dániel monda: Megemlékeztél rólam, Istenem, és nem hagytad el, kik téged szeretnek. Erre Dániel fölkelt és evett. Az Ur anygala pedig nyomban visszavitte Habakukot a helyére. A hetedik napon pedig eljött a király, hogy sirassa Dánielt; és a veremhez ment és betekintett, s ime Dániel ott ült az oroszlánok között. Mire a király fönzóval kiáltott, mondván: Nagy vagy Uram, Dánielnek Istene! És kivétette őt az oroszlánok verméből. Azokat ellenben, kik az ő vesztének okai voltak, beledobatta a verembe, és egy pillanat alatt szétmarczangoltattak az ő szeme láttára. Akkor monda a király: Félték az egész földön lakók Dániel Istenét; mert ő a szabadító, ki jeleket és csodákat művel a földön, ki megszabadította Dánielt az oroszlánok verméből.

Evangelium : Szent János 7, 1—13.

Az időben Jézus Galileában járt, mert nem akart Judeában járni, mivel a zsidók meg akarták őt ölni. Közel volt pedig a zsidók egyik ünnepe, a sátoros ünnep. Mondák pedig neki az ő testvérei: Távozzál innen és menj Judeába, hogy tanítványaid is lássák cselekedeteidet, melyeket művelsz. Mert senki titkon nem cselekszik, hanem nyilván akar lenni. Ha ilyesmiket teszesz, jelentsd ki magadat a világnak. Mert még atyjafiai sem hittek benne. Mondá tehát nekik Jézus: Az én időm még nem jött el, de nektek az idő mindenkor alkalmas. Titeket nem gyűlölhet a világ, de engem gyűöl, mert én bizonyoságot teszek róla, hogy cselekedetei gonoszak. Ti menjetek föl ez ünnepre, de én erre az ünnepre nem megyek föl, mivel az én időm még nem telt be. Miután ezt mondotta, ő maga Galileában maradt.

Mihelyt azonban rokonai fölmentek, ő is fölment az ünnepre, nem nyilvánosan, hanem mintegy titkon. A zsidók pedig keresték őt az ünnepen és mondák: Hol van ő? És sok szóbeszéd folyt a nép között felőle. Mert némelyek azt mondták hogy ő jó; mások pedig azt állították, hogy nem, hanem ámitja a népet. Nyíltan azonban senki sem beszélt róla a zsidóktól való félelem miatt.

Szerdán, böjt ötödik vasárnapja után.

Lecke : Mózes III. könyve 19, 1. 2. 11—19.

Ama napokban így szólt az Ur Mózeshez: Szólj Izrael egész gyülekezetéhez és mondd nekik: Én vagyok a ti Uratok Istentek. Ne lopjatok. Ne hazudjatok, se senki felebarátját meg ne csalja. Ne esküdjél hamisan, az én nevemre, se a te Istened nevét meg ne becstelenítsd. Én vagyok az Ur. Felebarátodat meg ne rágalmazd, se erőszakkal el ne nyomd. A napszámos munkabére ne maradjon nálad reggelig. Ne átkozd a siketet, se a vak elé ne tégy akadékot; hanem féljed

a te Uradat Istenedet, mert én vagyok az Ur. Ami rossz, azt meg ne tedd, se hamisan ne ítélj. Ne nézd a szegénynek személyét, se a gazdagnak elsőbbséget ne adj. Igazságosan ítélj felebarátodnak. Ne légy rágalmozó, se árulkodó a nép között. Ne támadj felebarátod vére ellen. Én vagyok az Ur. Ne gyűlöljed atyádfiát szivedben, hanem nyilván fedd meg őt, hogy ne legyen bűnös őmiatta. Ne keress boszuállást, se polgártársaid bántalmára ne gondold vissza. Szeresd barátodat mint tenmagadat. Én vagyok az Ur! Tartsátok meg törvényeimet, mert én vagyok a ti Uratok Istentek.

Evangelium: Szent János 10, 22—38.

Az időben érkezett a templomszentelés ünnepe Jeruzsálemben és tél volt. És Jézus a templomban Salamon csarnokában járt-kelt. Ekkor körülvették őt a zsidók és mondák neki: Meddig tartod még lelkünket függőben? Ha te vagy a Krisztus, mondd meg nekünk nyiltan. Felelé nekik Jézus: Beszélek nektek és nem hiszitek. A cselekedetek, melyeket Atyám nevében véghez viszek, tanuságot tesznek rólam; de ti nem hisztek, mert nem vagytok az én juhaim közül valók. Az én juhaim hallgatnak szavamra és én ismerem őket és ők követnek engem. És én örök életet adok nekik és nem vesznek el örökké, és senki sem ragadja ki őket kezemből. Amit Atyám nekem adott, az mindennél nagyobb, és senki sem ragadhatja ki Atyám kezéből. Én és az Atya egy vagyunk.

Erre a zsidók követek vettek föl, hogy megkövezzék őt. Felelé nekik Jézus: Sok jót cselekedtem szemetek láttára Atyám megbizásából, vajjon melyik jótettemért köveztek meg engem? Felelék neki a zsidók: Nem jótettedért kövezünk meg téged, hanem káromlásodért, s mivel ember létedre Istenné teszed magadat. Felelé nekik Jézus: Nincs-e megírva törvénytekben, hogy: Én mondtam istenek vagytok? Ha azokat mondotta isteneknek, akikhez az Isten beszéde intéztetett, és az írás fel nem bontható: annak, kit az Atya megszentelt és

a világra küldött, ti azt mondjátok hogy: Káromkodol! — mivel azt mondtam: Isten Fia vagyok? Ha nem teszem Atyám cselekedeteit, ne higgyetek nekem. De ha teszem, akkor, ha nekem nem akartok hinni, higgyetek cselekedeteimnek, hogy belásátok és elhiggyétek, miszerint az Atya énbennem van és én az Atyában.

Csütörtökön, bőjt ötödik vasárnapja után.

Lecke: Dániel próféta jövődölése 3, 34—45.

Ama napokban imádkozott Azariás az Urhoz, mondván: Urunk Istenünk! Kérünk, ne szolgáltatss ki bennünket mindörökre a te nevedért, és ne bontsd fel szövetségedet, s ne vond meg tőlünk irgalmasságodat Ábrahámért, a te kedvedért, Izsákért, a te szolgáért, és Izraelért, a te szentéért, akikhez szólottál, megigérvén nekik, hogy megsokasítod ivadéukat, mint az ég csillagait, és mint a fővényt a tengerparton; mert, Uram, megfogytoktunk minden nemzeteknél inkább, és meg vagyunk alázva manapság az egész földön a mi bűneinkért. És nincs ez időben fejedelem, vezér és próféta, sem égő-, sem étel-, sem hála-, sem tömjénáldozat, sem hely a zsengek bemutatására teelőtted, hogy megnyerhetnők irgalmasságodat. De mivel törödelmes szívvel és alázatos lélekkel jövünk, fogadj be bennünket! Mintha kosokat és barmokat, s mintha ezer kővér bárányt áldoznánk, olyan legyen ma áldotunk a te színed előtt, hogy kedved teljék benne; mert a tebenned bizók meg nem szégyenülnek. És most követünk téged teljes szívvel és félünk téged és keressük színedet. Ne szégyeníts meg minket, hanemi cselekedjél velünk a te kegyesség szerint. Szabadíts meg minket csodatetteid által és dicsőítsd meg a te nevedet, Uram! Szégyenüljenek meg mindazok, kik a te szolgálóiddal rosszat cselekesznek, szégyenüljenek meg a te mindenhatóságod által és törjék meg az erejük; és tudják meg, hogy te vagy az Ur Isten egyedül, ki dicsőséges az egész föld kerekiségén, a mi Urunk Istenünk.

Evangélium: Szent Lukács 7, 36—50.

Az időben egy valaki a farizeusok közül megkérte Jézust, hogy étkezzék nála. És bement a farizeus házába és letelepedett. És ime a városnak egy bűnös asszonya, amint megtudta, hogy a farizeus házában letelepedett, egy alabastromedényt

hozott kenettel, és megállva hátul lábainál, kezdé lábait könyeivel áztatni és fejének hajfűrtjeivel törölgetni, s csókolgatta lábait és a kenettel kenegette. Midőn pedig ezt a farizeus, aki őt meghívta — látta, monda magában: Ha ez próféta volna, bizonytal tudná, hogy kicsoda és miféle asszony az, aki őt érinti, tudniillik, hogy bűnös. Mire Jézus, monda neki: Simon, valami mondani-valóm van neked. Az pedig monda: Szólj Mester! Egy hitelezőnek két adósa volt. Az egyik ötszáz denárral tartozott neki, a másik pedig ötvennel. Mivelhogy nem volt nekik miből megfizetniök, elengedte mindkettőnek. Vajjon melyik fogja őt jobban szeretni? Felelé Simon és monda: Azt hiszem, hogy az, amelyiknek többet engedett el. Ő pedig monda neki: Helyesen ítéltél. És az asszonyhoz fordulva monda Simonnak: Látod ezt az asszonyt? Bejöttem házádba, vizet lábaimra nem adtál, ez pedig könyeivel áztatta lábaimat és hajával törölgette. Csókot nekem nem adtál, ez pedig amióta bejött, nem szűnt meg lábaimat csókolgatni. Fejemet olajjal nem kentéd meg, ez pedig kenettel kenegette lábaimat. Miért is azt mondom neked: Megbocsáttatik neki sok bűne, mert igen szeretett; akinek pedig kevesebb bocsáttatik meg, kevésbbé szeret. Az asszonynak pedig monda: A te bűneid meg vannak bocsátva. És a vele együtt letelepültek mondogatták magokban: Kicsoda ez, aki még a bűnöket is megbocsátja? Mondá pedig az asszonynak: A te hited megmentett téged, menj békével!

Pénteken, böjt ötödik vasárnapja után.

Lecke: Jeremiás próféta jóvendölése 17, 13—18.

Ama napokban monda Jeremiás: Uram! mindazok, kik téged elhagynak, megszégyenülnek; akik tőled eltávoznak, a

porba iratnak, mert elhagyták az élő vizek forrását, az Urat. Gyógyíts meg engem, Úram, és meggyógyulok; szabadíts meg engem és megszabadulok; mert te vagy az én dicséretem. Ime ők azt mondják nekem: Hol van az Ur igéje? jöjjön el! De én nem ingadoztam, míg téged, mint pásztortoromat követtelek, és az ember napját nem kívántam, te tudod. Ami kijött ajkaimon, igaz volt a te színed előtt. Ne légy nekem félelmemre, te én reménységem a viszontagság napján! Szégyenüljenek meg, akik engem üldöznek, és ne szégyenüljek meg én; féljenek ők, és ne féljek én; idézd fel rájuk a szorongatás napját, és kétszeres csapással rontsd meg őket, mi Urunk Istenünk!

Evangelium: Szent János 11, 47—54.

Az időben egybehívták a főpapok és farizeusok a főtanácsot és mondták: Mitevők legyünk, mert ez az ember sok csodát művel? Ha így hagyjuk őt, mindnyájan hisznek benne, és jönnek a rómaiak és elfoglalják helyünket és nemzetünket. Egyikök pedig, egy Kaifás nevű, ki az évben főpap volt, monda nekik: Ti nem tudtok semmit és nem gondoljátok meg, miszerint jobb nektek, hogy egy ember haljon meg a népért, mintsem az egész nemzet elvesszen. Ezt azonban nem mondotta önmagától, hanem mivel az évben főpap volt, megjövendölte, hogy Jézus meg fog halni a nemzetért, és nemcsak a nemzetért, hanem hogy az Istennek elszéledt fiait egybegyűjtse. Azon naptól kezdve tehát azon voltak, hogy megöljék őt. Miértis Jézus már nem járt-kelt nyilvánosan a zsidók között, hanem félrevonult a puszta mellett fekvő vidékre, egy Efrém nevű városba és ott tartózkodott tanítványaival.

Szombaton, bőjt ötödik vasárnapja után.

Lecke: Jeremiás próféta jövendölése 18, 18—23.

Ama napokban így szóltak egymáshoz az istentelen zsidók: Jertek és gondoljunk ki az igaz ellen terveket; mert nem veszhet el a törvény a paptól, sem a tanács a bölcsőtől, sem

az ige a prófétától; jertek, verjük meg őt nyelvünkkel és ne figyeljünk semmi beszédére! Figyelmezz reám, Uram, és halljad az én ellenfeleim szavát. Hát a jóért rosszal fizetnek, hogy vermet ástak lelkemnek? Emlékezzél meg, hogy színed előtt álltam, hogy javukra szóljak és elhárítsam róluk haragodat. Azért juttasd éhségre fiaikat, őket pedig a fegyvernek martalékul; legyenek feleségeik magtalanok és özvegyek; és férjeik vesszenek el halállal; ifjaik hanyassanak kard élére a harcban. Kiáltás hallassék házaikból, mikor majd hirtelen rájok bocsátod a martalócsereget, mivel vermet ástak, hogy megfogjanak engem, és tört vetettek lábaimnak. Te azonban, Uram, tudod minden ellenem szőtt gyilkos terveiket; ne kegyelmezz gonoszáguknak, és ne töröltessék el vétkök a te színed elől; roskadjanak össze szemed láttára, és büntesd meg őket a te haragodnak idején, Urunk Istenünk!

Evangelium : Szent János 12, 10—36.

Az időben a főpapok azon tanakodtak, hogy Lázárt is megölik, minthogy ő miatta a zsidók közül sokan elpártoltak és hittek Jézusban.

Másnap pedig, mikor a nagy sokaság meghallotta, hogy Jeruzsálemben jön, pálmaágakat fogtak és kimentek elébe és kiáltozták: Hozanna, áldott, ki az Ur nevében jő, Izrael királya! És Jézus egy kis szamarat talált és ráült, amint meg van írva: Ne félj Sion leánya, ime a te királyod számárvemhén ülve jön. Ezt az ő tanítványai nem értették meg eleinte; de mikor Jézus megdicsőült, akkor eszökbe jutott, hogy ez róla volt megírva, és hogy ezt neki cselekedték. A nép tehát, mely vele volt, mikor Lázárt a sírból előhívta és halotvaiból feltámasztotta, így tett róla tanuságot. Azért ment elébe a sokaság, mivel meghallotta, hogy csodát művelte. Mire a farizeusok így szóltak egymáshoz: Látjátok, hogy nem megyünk semmire? Ime, az egész világ utána szalad!

Azok között pedig, kik az ünnepnapra feljöttek imádkozni, volt néhány görög. Ezek tehát Fülöphöz fordultak, ki a galileai Betszaidából való volt, és kérték őt mondván: Uram, szeretnők Jézust

látni. Fülöp elment és megmondotta Andrásnak, András viszont és Fülöp megmondották Jézusnak. Mire Jézus felelé nekik és mondá: Eljött az óra, hogy az Emberfia megdicsőíttessék. Bizony, bizony mondom nektek, hacsak a gabonaszem a földre nem esik és meg nem hal, maga marad; ha pedig meghal, sok gyümölcsöt hoz. Aki szereti életét, elveszti azt; és aki gyűlöli életét ez életben, megőrzi azt az örök életre. Ha valaki nekem szolgál, engem kövessen; és ahol én vagyok, ott lesz az én szolgám is. Ha valaki nekem szolgál, azt megtiszteli az én Atyám. Most az én lelkem megrendült. És mit mondjak? Atyám, szabadíts meg engem ezen órától! De hisz azért jöttem ez órára. Atyám, dicsőítsd meg nevedet! — Erre szózat hallatszott az égből: Meg is dicsőítettem és ismét megdicsőitem. Mire a sokaság, mely ott állott és ezt hallotta, azt mondotta, hogy az ég dörgött. Mások mondák: Angyal szólott hozzá. Felelé Jézus és mondá: Nem én miattam jött e szózat, hanem ti miattatok. Most ítélet tartatik a világ fölött; most e világ fejedelme kiüzetik; és én, ha majd fölmagasztaltatom a földről, mindent magamhoz vonzok. Ezt pedig azért mondotta, hogy előre jelezze, minő halállal fog meghalni. Felelé neki a sokaság: Mi a törvényből azt hallottuk, hogy a Krisztus örökké megmarad, hogy mondhatod tehát, hogy az Emberfiának fel kell magasztaltatnia? Ki az az Emberfia? Erre mondá nekik Jézus: A világosság még egy rövid ideig veletek van. Járjatok, míg világos van, hogy a sötétség meg ne lepjen benneteket, mert aki sötétben jár, nem tudja merre menjen. Míg a világosság tart, higgyetek a világosságban, hogy a világosság gyermekei legyetek. Ezt mondotta Jézus, aztán elment és elrejtőzött előlük.

Virágvasárnap.

Pálma- vagy barkaszentelésre.

Lecke : Mózes II. könyve 15, 27. 16, 1—7.

Ama napokban Izrael fiai Elimbe jutottak, hol tizenkét vízforrás és hetven pálmafa volt; és tábort ütöttek a víz mellett. És Elimből elindulva Izrael fiainak egész sokasága Sin pusztába jutott, mely Elim és Sinai között van, a második hónap tizenötödik napján, minekutána Egyiptom földéről elindultak. És zugolódozt Izrael fiainak egész gyülekezete Mózes és Áron ellen a pusztában. És Izrael fiai így szóltak hozzájuk: Bár haltunk volna meg az Ur keze által Egyiptom földén, mikor a husosfazekak mellett ültünk és jóllaktunk kenyérrel; miért vezettetek ki minket e pusztába, hogy az egész sokaságot éhséggel veszítsétek el? Mire az Ur mondá Mózesnek: Ime, én az égből hullatok nektek kenyeret; menjen ki a nép és szedjen, amennyi elég egy-egy napra, hogy próbára tegyem, vajjon az én törvényem szerint jár-e vagy sem. A hatodik napon pedig készítsenek eltennivalót, és az kétannyi legyen, mint amennyit naponkint szedni szoktak. Erre Mózes és Áron így szóltak Izrael összes fiaihoz: Estére megtudjátok, hogy az Ur vezetett ki bennünket Egyiptom földéről; és reggel meg látjátok az Ur dicsőségét.

Evangelium : Szent Máté 21, 1—9.

Az időben, midőn Jézus Jeruzsálemhez közeledett és Betfagéba ért, az Olajfák hegyéhez, elküldött két tanítványt, mondván nekik: Menjetek az átellenben fekvő helységbe, és azonnal találtok egy szamarat megkötve, és a vemhét vele; oldjátok el és vezessétek ide nekem! És ha valaki nektek valamit szól, mondjátok, hogy az Urnak van szüksége ezekre, és azonnal elengedi. Ez az egész pedig azért történt, hogy beteljesedjék, amit a próféta megjövendölt mondván: Mondjátok meg Sion leányának: Ime a te királyod jön hozzád szeliden, számaron és a teherhordónak vemhén ülve. Elmentek tehát a tanítványok és úgy cselekedtek, amint Jézus nekik parancsolta. És odavezették a szamarat és vemhét, rájuk rakták ruhái-

kat és ráültették őt. A nagy sokaság pedig leterítette ruháit az uton; mások pedig galyakat vágtak a fákról és azokat hintették az utra. A seregek pedig, melyek előtte és utána mentek, kiáltozták, mondván: Hozanna Dávid fiának! Áldott, ki az Ur nevében jó! Hozanna a magasságban!

A szent miséhez.

Lecke : Szent Pál ap. levele a filippiekhez 2, 5—11.

Testvérek! Ugyanaz az érzés legyen bennetek, mely Krisztus Jézusban volt, ki midőn isteni alakban volt, nem tartotta ragadománynak, hogy Istennel egyenlő, hanem kifosztotta önmagát, s szolgai alakot öltve, hasonlóvá lett az emberekhez, és külsejében olyan volt, mint ember. Megalázta magát, engedelmes levén mindhalálig, és pedig a kereszthalálig. Amiért az Isten fel is magasztalta őt és olyan nevet adott neki, mely minden név fölött van, hogy a Jézus névre minden térd meghajoljon, a mennyieikké, a földieké és a földalattiaké, és minden nyelv megvallja, hogy az Ur Jézus Krisztus az Atya Istennek dicsőségében van.

A mi Urunk Jézus Krisztus kinszenvedése.

Szent Máté szerint 26, 27.

Az időben monda Jézus tanítványainak: Tudjátok, hogy két nap múlva husvét lesz és az Emberfiát elárulják, hogy megfeszítsék.

Akkor egybegyültek a főpapok és a nép vénei a főpap pitvarába, kit Kaifásnak hívtak. És tanácsot tartottak, hogy Jézust álnoksággal elfogják és megöljék. Mondják azonban: Ne az ünnepnapon, hogy lázadás ne támadjon a nép között.

Mikor pedig Jézus Bethániában volt a poklos Simon házában, egy asszony járult hozzá, alabastromedényben drága kenettel, és amint az asztalnál volt, fejére öntötte. Midőn pedig a tanítványok ezt látták, boszankodtak, mondván: Mire való ez a pazarlás? Mert ezt drágán el lehetett volna adni és a szegények közt kiosztani. Amint

pedig ezt Jézus megtudta, mondá nekik: Miért bántjátok ezt az asszonyt? hiszen jót cselekedett velem! Mert szegények mindig vannak veletek, én pedig nem mindig vagyok veletek. Mert ő e kenetet testemre öntvén, az én temetésemre cselekedte. Bizony mondom nektek, valahol csak ez evangéliumot hirdetik az egész világon, azt is elmondják, amit (ő) tett, az ő emlékezetére.

Akkor egy a tizenkettő közül, kit kariatoti Judásnak neveztek, elment a főpapokhoz és mondá nekik: Mit adtok nekem, ha kezetekbe adom őt? Azok pedig harminc ezüst pénzt rendeltek neki. És attól fogva kereste az alkalmat, hogy őt kezeikbe adja.

A kovásztalanok első napján pedig Jézushoz járultak a tanítványok, mondván: Hol akarod, hogy neked helyet készítsünk a husvéti bárány elköltésére? Jézus pedig mondá: Menjetek a városba ahoz a bizonyoshoz és mondjátok neki: A mester mondja: Az én időm közel van; nálad tartom a husvétet tanítványaimmal. És a tanítványok úgy tettek, amint Jézus nekik meghagyta, és elkészítették a husvétet. Mikor pedig beesteledett, letelepedett tizenkét tanítványával. És mialatt ettek, így szólt: Bizony mondom nektek, hogy egy közöletek elárul engem. És fölötte megszorodva, kezdék egyenkint kérdezni: Vajjon én vagyok-e, Uram? Ő pedig felelé és mondá: Aki kezét velem a táliba mártja, az árul el engem. Az Emberfia elmegy ugyan, amint írva van felőle, de jaj annak az embernek, ki az Emberfiát elárulja; jobb lett volna neki, ha nem született volna az az ember. Felelé pedig Judás, ki őt elárulta és mondá: Vajjon én vagyok-e, Rabbi? Mondá neki: Te mondtad. Vacsora közben pedig kezébe vette Jézus a kenyeret, megáldotta és megtörte, s tanítványai-

nak adta, és mondá: Vegyétek és egyétek, ez az én testem. És kezébe vette a kelyhet, hálát adott és nekik adta mondván: Igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem, az új szövetségé, mely sokakért kiontatik a bűnök bocsánatára. Mondom pedig nektek: Nem iszom mostantól fogva a szőlő ezen terméséből ama napig, mikor majd amaz ujat iszom veletek Atyám országában.

S miután dicsőítő éneket mondottak, kimentek az Olajfák hegyére. Akkor mondá nekik Jézus: Ti mindnyájan megbotránkoztok énbennem ez éjjel. Mert írva van: Megverem a pásztort és elszélednek a nyáj juhái. Miután pedig föltámadok, megelőzlek titeket Galileában. Felelé erre Péter és mondá neki: Ha mindannyian megbotránkoznak is benned, én soha meg nem botránkozom. Mondá neki Jézus: Bizony mondom neked, hogy ez éjjel, mielőtt a kakas szólna, háromszor megtagadsz engem. Mondá neki Péter: Ha meg kell halnom is veled, meg nem tagadlak téged. Hasonlókép szóltak az összes tanítványok.

Akkor Jézus egy majorba ment velök, melyet Getszemáninak neveznek, és mondá tanítványainak: Üljetek itt, míg amoda megyek és imádkozom. És maga mellé vette Pétert és Zebedeus két fiát, s kezdett szomorkodni és aggódni. Akkor mondá nekik: Szomorú az én lelkem mindhalálig; várakoztatok itt és virrasszatok velem. És egy kevésse előbbre menve, arcára borult, imádkozott és mondá: Atyám! ha lehetséges, muljék el tőlem e pohár; mindazáltal nem amint én akarom, hanem amint te. És tanítványaihoz ment és alva találta őket s mondá Péternek: Így, hát nem tudtatok egy óráig virrasztani velem? Virrasszatok és imádkoztatok, hogy kísértetbe ne essetek. A lélek ugyan kész, de a test erőtlén. Ismét elment másodszor és

imádkozott, mondván: Atyám! ha el nem mulhatik e pohár a nélkül, hogy megigyam, legyen a te akaratod. És ismét jött és alva találta őket, mert szemeik elnehezedtek. És otthagya őket, ismét elment és imádkozott harmadszor, ugyanazon szavakat mondva. Azután tanítványaihoz jött és mondá nekik: Aludjatok immár és nyugodjatok! Ime elközelgetett az óra és az Emberfia a bűnösök kezeibe kerül. Keljetek föl, menjünk! Ime közeledik, aki engem elárul.

Még mialatt ő szólott, ime Judás, egy a tizenkettő közül, megjelent és vele nagy csapat kardokkal és botokkal, küldve a főpapoktól és a nép véneitől. Aki pedig elárulta őt, jelt adott nekik mondván: Akit megcsókolok, ő az, fogjátok meg őt. És azonnal Jézushoz lépve, mondá: Üdvözlégy, Rabbi! És megcsókolta őt. És monda neki Jézus: Barátom, mivégre jöttél? Akkor hozzá mentek és kezeiket Jézusra vetették és megfogták őt. És ime, egy azok közül, kik Jézussal voltak, kinyujtva kezét, kirántotta kardját és lesújtott a főpap szolgájára s levágta annak fülét. Mire Jézus mondá neki: Tedd vissza kardodat a helyére. Mert mindazok, kik fegyvert fognak, fegyver által vesznek el. Vagy azt gondolod, nem kérhetem Atyámat és azonnal rendelkezésemre bocsát többet tizenkét légio angyalnál? De mikép teljesednek be akkor az irások, melyek szerint így kell történni? Azon órában mondá Jézus a csapatnak: Mint egy rabló ellen, úgy jöttetek ki kardokkal és botokkal, elfogni engem. Naponkint nálatok ültem és tanítottam a templomban, és nem tartóztattatok le. Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjenek a próféták irásai. Ekkor a tanítványok mind elhagyták őt és elfutottak.

Amazok pedig megragadták Jézust és elkísér-

ték Kaifáshoz, a főpaphoz, hol az írástudók és vénék egybe voltak gyűlve. Péter pedig követte őt távolról a főpap pitvaráig. És oda bement és leült a szolgák közé, hogy lássa a dolog végét. A főpapok pedig és az egész gyülekezet, hamis bizonytságot kerestek Jézus ellen, hogy őt halálra ítélhessék. És nem találtak, bár sok hamis tanu jelentkezett. Utóljára pedig jött két hamis tanu, és így szóltak: Ez mondotta: Leronthatom az Isten templomát és három nap múlva felépíthetem azt. Erre fölkelt a főpap, és mondá neki: Semmit sem felelsz arra, amit ezek ellened bizonyítanak? Jézus pedig hallgatott. És a főpap mondá neki: Kényszerítlek téged az élő Istenre, hogy mondd meg nekünk, ha te vagy-e a Krisztus, az Istennek fia? Mondá neki Jézus: Te mondtad. Azonban mondom nektek: Mostantól fogva látjátok az Emberfiát ülni az Isten erejének jobbján és eljönni az ég felhőin. Akkor a papi fejedelem megszaggatta ruháit, mondván: Káromkodott! mi szükségünk még tanukra? Ime most hallottátok a káromlást. Mit gondoltok? Azok pedig felelék és mondák: Méltó a halálra. Akkor arcára köptek, ökleikkel ütötték, mások pedig arcul verték őt, mondván; Találd el, Krisztus, kicsoda az, aki téged megütött?

Péter pedig kívül ült a pitvarban és hozzálépett egy szolgáló, mondván: Te is a galileai Jézussal voltál. Ő pedig tagadta mindnyájok hallatára, mondván: Nem tudom mit mondasz. Mikor pedig kiment az ajtón, meglátta őt egy másik szolgáló és így szólt azoknak, kik ott voltak: Ez is a názáreti Jézussal volt. És ismét tagadta esküvel: Nem ismerem az embert. És kis vártatva hozzámentek, akik ott álltak és mondák Péternek: Bizonyára te is azok közül vagy, mert beszéded is elárul téged. Akkor kezdett átkozódni és eskü-

dőzni, hogy nem ismeri azt az embert. És mindjárt megszólalt a kakas. És eszébe jutott Péternek Jézus szava, melyet mondott: Mielőtt a kakas szól, háromszor megtagadsz engem. És kimenvén, keservesen sirt.

Amint pedig megvirradott, tanácsot tartottak az összes főpapok és a nép vénei Jézus ellen, hogy halálra adják őt. És megkötözve vitték őt és átadták Poncius Pilátus helytartónak. Midőn Judás, ki őt elárulta, látta, hogy el van ítélve, bánattól indíttatva, visszavitte a harminc ezüstpénzt a főpapoknak és véneknek, mondván: Vétkeztem, mert elárultam az igaz vért. Ők pedig mondák: Mi közünk hozzá? Te lássad! És elszórva az ezüstpénzt a templomban, eltávozott, és elmenve fölakasztotta magát egy kötéllel. A főpapok pedig fölszedték az ezüstpénzt és mondák: Nem szabad azt a templom pénztárába tenni, mert vér díja. Miután pedig tanácsot tartottak, megvették rajta egy fazekas telkét, az idegenek temetkezési helyéül. Azért nevezik azt a telket Hakeldamának, azaz vérmezőnek a mai napig. Akkor beteljesedett, amit Jeremiás próféta megjövendölt, mondván: És fogták a harminc ezüstpénzt, a megbecsültnek árát, akit megbecsültek Izrael fiai részéről, és a fazekas telkeért adták, amint az Ur meghagyta nekem.

Jézus pedig a helytartó előtt állt, és kérdezte őt a helytartó, mondván: Te vagy a zsidók királya? Mondá neki Jézus: Te mondod. És midőn a főpapok és vének vádolták, semmit sem felelt. Akkor mondja neki Pilátus: Nem hallod-e, mennyi bizony-ságot mondanak ellened? És nem felelt neki egy szavára sem, úgy hogy a helytartó fölötte csodálkozott.

Az ünnepnapon pedig a helytartó egy foglyot szokott szabadon bocsátani a népnek, akit akartak. Volt pedig akkor egy hirhedt foglya, kit Barabbás-

nak hívtak. Mondá tehát Pilátus az egybegyűlteknek: Kit akartok, hogy elbocsássak nektek, Barabbást-e vagy Jézust, kit Krisztusnak mondanak? Mert tudta, hogy irigységből adták őt kezeibe. Mialatt pedig ő az ítélőszéken ült, hozzá küldött a felesége, mondván: Semmi dolgod ne legyen azzal az igazzal, mert sokat szenvedtem ma álmodban őmiatta. A főpapok és vének azonban rábeszéltek a népet, hogy Barabbást kérjék, Jézust pedig veszítsék el. Mire a helytartó mondá nekik: Kit akartok, hogy nektek a kettő közül elbocsássak? Azok pedig mondák: Barabbást. Mondá nekik Pilátus: Mit cselekedjem tehát Jézussal, kit Krisztusnak mondanak? Mondák mindannyian: Feszíttessék meg! Mondá nekik a helytartó: De mi gonoszt cselekedett? Azok pedig még inkább kiálták, mondván: Feszíttessék meg! Minthogy tehát Pilátus látta, hogy semmire sem megy, hanem még nagyobb zajongás támad, vizet vett és legmósta kezeit a nép előtt, mondván: Én ártatlan vagyok ez igaznak véréből; ti lássátok! Mire az egész nép mondá: Az ő vére mirajtunk és a mi fiainkon!

Akkor elbocsátotta nekik Barabbást; Jézust pedig, miután megostoroztatta, átadta nekik, hogy megfeszíttessék. Akkor a helytartó katonái magokkal vitték Jézust a tanácsházba, egybegyűjtötték köréje az egész csoportot, és levetköztetvén őt, biborszínű palástot adtak rá, és tövisből koronát fonva, fejére tették és nádat a jobb kezébe. És térdelhajtva előtte, csufolták őt, mondván: Üdvözlégy zsidók királya! És ráköpdöstek és fogták a nádat és fejét verték vele. És miután kigunyolták őt, levették róla a palástot és saját ruháiba öltöztették és elvezették őt, hogy megfeszítsék.

Kifelé menve pedig találtak egy Simon nevű cirenei embert; ezt kényszerítették, hogy vigye az

ő keresztjét. És elértek azon helyre, melyet Golgotának, vagyis agykoponya helyének mondanak. És epével vegyített bort adtak neki inni. De mikor megízlelte, nem akart belőle inni. Miután pedig megfeszítették őt, elosztották ruháit, sorsot vetvén rájuk, hogy beteljesedjék, amit a próféta megjövendölt, mondván: Elosztották ruháimat magok között, és köntösömrre sorsot vetettek. S leültek és őrizték őt. És feje fölé függesztették halála okát írva: Ez Jézus, a zsidók királya. Akkor megfeszítettek vele két latrot is, egyiket jobb-, másikat balfelől. Az arramenők pedig káromolták őt, fejeiket hajtogatva, mondván: Hej, ki lerontod az Isten templomát és három nap alatt újra fölépítetd azt, szabadítsd meg magadat; ha Isten fia vagy, szállj le a keresztről! Hasonlókép a főpapok is az írástudókkal és vénekkel együtt gunyolódva mondák: Másokat megszabadított, önmagát nem tudja megszabadítani. Ha ő Izrael királya, szálljon le most a keresztről és hiszünk neki. Az Istenben bízott, szabadítsa meg most, ha akarja; mert azt mondotta, hogy: Isten Fia vagyok. Ugyanazzal szidalmazták a latrok is, kiket vele megfeszítettek. Hat órától pedig sötétség lett az egész földön kilencz óráig. És kilencz óra tájban Jézus nagy szóval kiáltotta, mondván: Éli, Éli, lamma szabaktáni? azaz: Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem? Némelyek pedig az ott állók közül, amint ezt hallották, mondák: Illést hívja! És egyikök mindjárt elfutott, fogott egy szivacsot, megtöltötte ecettel, nádra tűzte és inni adott neki. A többiek pedig mondák: Hadd lássuk, jön-e Illés, hogy megszabadítsa őt! Jézus pedig ismét nagy szóval kiáltott és kiadta lelkét. És ime a templom függönye ketté hasadt fölülről egész aljáig, és a föld megrendült, a kősziklák repedeztek, a sírok

megnyiltak, és sok elhunyt szenteknek testei föltámadtak. És előjövén sirjaikból az ő föltámadása után, bementek a szent városba és sokaknak megjelentek. A százados pedig és akik Jézus őrizetére vele voltak, a földrengés és a történetek láttára igen megijedtek és mondák: Valóban Isten fia volt ez! Volt pedig ott sok távolról néző asszony, ki Jézust Galileából követte, hogy neki szolgáljon. Ezek között volt Mária Magdolna és Mária, Jakab és József anyja, és Zebedeus fiainak anyja.

Mikor pedig beesteledett, jött egy József nevű gazdag ember Arimathiából, ki szintén Jézus tanítványa volt. Ez elment Pilátushoz és elkérte Jézus holttestét. Mire Pilátus elrendelte, hogy a holttestet neki átadják. És József fogta a testet, tiszta gyolcsba takarta, és a saját uj sirboltjába helyezte, melyet a kősziklába vágott, s nagy követ hengerített a sir ajtaja elé és elment. Ott volt pedig Mária Magdolna és a másik Mária, a sirral szemben ülve.

Másnap pedig, mely a készüllet napjára következik, egybegyültek a papi fejedelmek és farizeusok Pilátushoz mondván: Uram, eszünkbe jutott, hogy az a csaló még életében azt mondotta: Harmadnap mulva feltámadok. Parancsold meg tehát, hogy a sirt harmadnapig őrizték; nehogy talán eljöjjenek tanítványai s ellopják őt, és azt mondják a népnek: Föltámadott halottaiból! — mert ez utóbbi csalás rosszabb lesz az elsőnél. Mondá nekik Pilátus: Van őrségtek, menjetek, őrizétek, ahogy tudjátok. Azok tehát elmentek és megerősítették a sirt örökkel, és lepecsételték a követ.

Nagyhétfőn.

Lecke : Izaiás próféta jóvendőlése 50, 5—10.

Ama napokban mondá Izaiás: Az Ur Isten megnyitotta fülemet, én pedig nem ellenkeztem, nem hátráltam meg. Tes-

temet átadtam a verőknek és orcáimat a tépdésőknek; nem fordítottam el orcámat a szidalmazóktól és rám pökdösőktől. Az Ur Isten az én segitőm, azért nem szégyenültem meg; azért tettem orcámat olyanná, mint a legkeményebb kőszikla, és tudom, hogy meg nem szégyenülök. Közel van, aki igazat ad nekem, ki mer nekem ellentmondani? álljunk egymás mellé, ki az én ellenfelem? Közeledjék hozzám! Ime az Ur Isten az én segitőm; ki az, aki engem elítél? Lám mindnyájan elkopnak, mint a ruha, megeszi őket a moly. Ki félti közöletek az Urat és hallgat az ő szolgájának szavára? Aki sötétben jár és nincs világossága, bízzék az Ur nevében és támaszkodjék Istenére.

Evangelium : Szent János 12, 1—9.

Hat nappal husvét előtt Jézus Bethániába érkezett, ahol Lázár meghalt, kit Jézus feltámasztott. És lakomát készítettek neki ott; és Márta felszolgált, Lázár pedig egyike volt azoknak, kik vele az asztalhoz letelepedtek. Ekkor Mária vett egy fontnyi drága legfinomabb nárduskenetet és megkenete Jézus lábait és hajával törölgette lábait, és a ház betelt a kenet illatával. Mondá tehát tanítványainak egyike, karioti Judás, ki őt később elárulta: Miért nem adták el ezt a kenetet háromszáz denáron, és adták volna a szegényeknek? Ezt azonban nem azért mondta, mintha a szegényekkel törődött volna, hanem mivel tolvaj volt és nála lévő az erszény, amit bele tettek, ő hordozta. Mire Jézus mondá: Hagyjatok békét neki, hadd tartsa meg temetésem napjára! Mert szegények mindig vannak veletek, de én nem mindig vagyok veletek. Ekkor egy nagy sereg zsidó megtudta, hogy ott van, és odamentek nemcsak Jézusért, hanem hogy Lázárt láthassák, akit feltámasztott halottaiból.

Nagykedden.

Lecke : Jeremiás próféta jóvendőlése 11, 18—20.

Ama napokban mondá Jeremiás: Te, Uram, megmutattad nekem és megtudtam; akkor mutattad meg nekem az ő

törekvéseiket. És én, mint a szelid bárány, melyet áldozatra visznek, nem tudtam, hogy tanácsot tartottak fölöttem és azt mondták: Tegyük fát a kenyérébe és irtsuk ki őt az élők országából, hogy ne is említették többé az ő neve. Te azonban, seregek Ura! ki igazságosan ítélsz és a veséket és sziveket vizsgálod, hadd látnom rajtok boszuállásodat, mert terád bíztam ügyemet, Uram Istenem!

A mi Urunk Jézus Krisztus kinszenvedése.

Szent Márk szerint 14. 15, 1—46.

Az időben két nap múlva husvét volt és a kovásztalan kenyerek ünnepe, s a főpapok és írástudók azon törték fejöket, hogyan foghatnák el és ölhetnék meg Jézust csellemel. Mondák azonban: Ne az ünnepnapon, hogy esetleg zavargás ne támadjon a nép között. És mikor Bethániában volt a belpoklos Simon házában s asztalnál ült, jött egy asszony, alabastromedényben drága kalásznárduszenettel és eltörvén az alabastromot, fejére öntötte. Voltak azonban, akik emiatt magokban nehezelték és mondták: Minek történt ez a kenetpazarlás? Hisz ezt a kenetet el lehetett volna adni több mint háromszáz denárért, és a szegények közt kiosztani. És boszankodtak rá. Jézus azonban monda: Hagyjatok neki békét! Miért bántjátok őt? Hiszen ő jót tett velem! Mert szegények mindig vannak veletek, és amikor akartok, jót tehettek velök; de én nem mindenkor vagyok veletek. Amit tehetett, azt tette; eleve megkente testemet a temetésre. Bizony mondom nektek: Ahol csak ezen evangélium hirdettetni fog az egész világon, azt is elmondják, amit ez cselekedett, az ő emlékezetére.

És kariató Judás, egy a tizenkettő közül, elment a főpapokhoz, hogy őt nekik elárulja. Kik midőn ezt hallották, megörültek és ígérték, hogy pénzt adnak neki. És módot keresett rá, hogy alkalmasan kezökbe adhassa.

És a kovásztalan kenyerek első napján, midőn a husvéti bárányt megölték, mondták neki a tanítványok: Hová akarod, hogy menjünk és helyet készítsünk neked a husvéti bárány elköltésére? És elküldött kettőt tanítványai közül és mondá nekik: Menjetek a városba és találkozni fogtok egy emberrel, ki egy vizeskorsót visz; kövessétek őt, és ahová bemegy, mondjátok a házigazdának, hogy a Mester azt izeni: Hol van számomra az étkező terem, hol a husvéti bárányt tanítványaimmal elkölthetem? S mutat majd nektek egy nagy éttermet fölterítve, és ott készítetek nekünk. Elmentek tehát tanítványai és a városba értek s úgy találták, amint mondotta nekik, és elkészíték a husvéti bárányt.

Mikor pedig beesteledett, megérkezett a tizenkettővel. És amint letelepedtek és ettek, így szólt Jézus: Bizony mondom nektek, hogy egy közületek, ki velem eszik, elárul engem. Azok pedig elszomorodtak és mondogatták neki egyenkint: Csak nem én? Ki mondá nekik: Egy a tizenkettő közül, ki velem kezét a táliba mártja. S az Emberfia elmegy ugyan, amint róla írva van, de jaj annak az embernek, ki által az Emberfia elárultatik! Jobb lett volna neki, ha nem születik az az ember. És míg ők ettek, vevé Jézus a kenyeret, és megáldván megtörte, nekik adta és így szólt: Vegyétek, ez az én testem! És vevén a kelyhet, hálát adva nekik adta, és ittak belőle mindnyájan. És mondá nekik: Ez az én vérem, az új szövetségé, mely sokakért kiontatik. Bizony mondom nektek, hogy már nem iszom a szőlőnek ezen terméséből ama napig, midőn majd amaz ujat iszom az Isten országában.

És miután a dics-éneket elmondották, kimentek az Olajfák hegyére. És mondá nekik Jézus:

Mindnyájan megbotránkoztok én bennem ez éjjel, mert írva van: Megverem a pásztort, és elszélednek a juhok. De ha majd feltámadok, előttetek megyek Galileába. Péter pedig mondá neki: Ha mindnyájan megbotránkoznak is benned, de én nem. És mondá neki Jézus: Bizony mondom neked, hogy te ma, ez éjjel, mielőtt a kakas kétszer szól, háromszor megtagadsz engem. De ő annál inkább erősítette: Ha meg kell is halnom veled, meg nem tagadlak téged. Hasonlókép beszéltek a többiek is mindannyian.

És jöttek egy majorba, melynek neve Getszemáni. És mondá tanítványainak: Üljetek le itt, mig imádkozom. És magával vitte Pétert, Jakabot és Jánost, és elkezdett reszketni és borzadni. És mondá nekik: Szomorú az én lelkem mind halálig. Várjatok itt és virrasszatok! És egy kissé előbbre menve, arcával a földre borult és imádkozott, hogy, ha lehetséges, muljék el tőle ez az óra. És mondá: Abba, Atyám! neked minden lehetséges. Vedd el tőlem e poharat! Mindazonáltal ne (az történjék), amit én akarok, hanem amit te. És hozzájok ment és alva találta őket. És mondá Péternek: Simon, alszol? Nem virraszthattál egy óráig? Virrasszatok és imádkozzatok, hogy kísértetbe ne essetek! A lélek ugyan kész, de a test erőtlén. És újra elment és imádkozott, ugyanazon szavakkal. És midőn visszatért, ismét alva találta őket, mert szemek el voltak nehezdedve és nem tudták, mit feleljenek neki. És harmadszor jött és mondá nekik: Aludjatok immár és nyugodjatok! Elég; eljött az óra. Ime, az Emberfia a bűnösök kezeibe adatik. Keljetek fel, menjünk! Ime, aki engem elárul, közel van.

És midőn még szólott, odaért karioti Judás, egy a tizenkettő közül és vele nagy sereg, kar-

dokkal és botokkal, (küldetve) a főpapoktól, írástudóktól és vénektől. Az áruló pedig jelt adott nekik, mondván: Akit megcsókolok, ő az, fogjátok meg őt és vezessétek óvatosan. S mikor odaért, mindjárt odalépett hozzá és így szólt: Üdvözlégy, Rabbi! és megcsókolta őt. Azok pedig rávetették kezeiket és megfogták őt. Egy valaki pedig a körülállók közül, kivonta kardját, rácsapott a főpap szolgájára és levágta a fülét. Mire Jézus mondá nekik: Mint egy rabló ellen, úgy jöttetek ki kardokkal és botokkal, elfogni engem. Naponkint nálatok voltam és tanítottam a templomban, és nem fogtatok el engem. De be kell teljesedni az írásoknak. Akkor tanítványai elhagyták őt és mind elfutottak. Egy ifju azonban követte őt, csupán gyolcslepelbe öltözötten és megfogták őt. Az pedig otthagyván a gyolcsot, elmenekült tőlük pőréen.

Erre elvezették Jézust a főpaphoz, és egybegyűltek az összes papok, írástudók és vénék. Péter pedig távolról követte őt, egészen be, a főpap udvarába, és leült a szolgákkal a tűz mellé és melegedett. A főpapok pedig és az egész tanács bizonytságot kerestek Jézus ellen, hogy halálra ítélhessék, de nem találtak. Mert sokan hamis tanubizonytságot mondtak ellene, de a bizonytságek nem voltak egyezők. És némelyek fölállottak és hamis tanuságot hoztak föl ellene, mondván: Mi hallottuk őt, mikor mondotta: Én lerontom ezt a kézzel épített templomot és három nap alatt mást építek, mely nem kézzel készült. De nem volt egyező az ő bizonytságu. Ekkor a főpap kilépve a középbe, megkérdezte Jézust, mondván: Hát nem felelsz semmit arra, amit ezek ellened bizonyítanak? Ő pedig hallgatott és nem felelt semmit. Ismét kérdezte őt a főpap és mondá neki: Te vagy-e a

Krisztus, az áldott Istennek Fia? Mire Jézus mondá neki: Én vagyok, és majd meglátjátok az Emberfiát ülni az Isten erejének jobbán és eljönni az égnek felhőin. A főpap erre megszaggatta ruháit és mondá: Minek kívánunk még tanukat? Hallottátok a káromlást. Mit gondoltok? Mire mindannyian halálra méltónak ítélték őt. Ekkor kezdték őt némelyek leköpdösni, arcát befödni, ökleikkel verni, mondván neki: Jövendölj! És a szolgák arcul verték őt. S míg Péter odalent volt az udvarban, odament egy a főpap szolgálói közül, és amint meglátta Pétert melegedni, rátekintett és így szólt: Te is a Názáreti Jézussal voltál. Ő pedig tagadta, mondván: Sem nem tudom, sem nem értem, mit mondasz. Erre kiment a tornác elé és megszólalt a kakas. Mikor azután ismét meglátta őt a szolgáló, újból mondotta a körülállóknak: Ez azok közül való. De ő ismét tagadta. És kis vártatva ismét mondták a körülállók Péternek: Bizonyára azok közül vagy, mert te is galilei vagy. Ő pedig kezdett átkozódni és esküdözni: Nem ismerem azt az embert, akit mondotok. És mindjárt megszólalt ismét a kakas. Erre eszébe jutott Péternek, amit Jézus mondott neki: Mielőtt a kakas kétszer szól, háromszor megtagadsz engem. És elkezdett sirni.

És a főpapok mindjárt reggel tanácsot tartottak a vénekkel, írástudókkal és az egész főtanács-csal, és megkötözve Jézust, elvitték és átadták Pilátusnak. És kérdezte őt Pilátus: Te vagy-e a zsidók királya? Ő pedig felelé és mondá neki: Te mondod. És vádolták őt a főpapok sok mindenről. Pilátus tehát ismét megkérdezte őt, mondván: Nem felelsz semmit? Lám mennyivel vádolnak! Jézus azonban semmit sem felelt többé, úgy hogy Pilátus csodálkozott. Az ünnepnapra pedig

szokása volt a foglyok közül egyet elbocsátani, akit kértek. Volt pedig egy Barabbás nevezetű, ki a lázadókkal került fogságba, s ki a lázadás alkalmával gyilkosságot követett el. És a nép felment és követelte, amit máskor megtett nekik. Mire Pilátus így felelt nekik: Akarjátok-e, hogy elbocsássam nektek a zsidók királyát? Mert tudta, hogy irigységből adták őt kezébe a főpapok. A főpapok azonban felizgatták a népet, hogy inkább Barabbást bocsássa szabadon nekik. Pilátus pedig ismét felelvén, monda nekik. Mit akartok tehát, hogy a zsidók királyával cselekedjem? Mire azok újra kiáltották: Feszítsd meg őt! Pilátus pedig monda nekik: De mi gonoszt cselekedett? De ők még inkább kiáltották: Feszítsd meg őt!

Pilátus tehát eleget akarván tenni a népnek, elbocsátotta nekik Barabbást, Jézust pedig, miután megostoroztatta, átadta nekik, hogy megfeszíttessék. A katonák pedig a tanácsház udvarába vették őt és egybehívták az egész csoportot, s felöltöztették őt biborba, és tövisből koronát fonva, fejére tették. És köszöntgették őt: Üdvözlégy zsidók királya! És fejét náddal verték, és leköpdösték, s térdet hajtva előtte, imádták őt.

És miután kigunyolták őt, levették róla a bibort, és felöltöztették saját ruháiba és kivezették, hogy megfeszítsék. És egy arramenő Simon nevű cirenei embert, Sándor és Rufus atyját, ki a mezőről jött, kényszerítették, hogy vigye az ő keresztyét.

És kivezették őt a Golgota nevű helyre, melyet agykoponyák helyének mondanak. És mirrhával vegyített bort adtak neki inni, de nem fogadta el. S miután megfeszítették őt, elosztották ruháit, sorsot vetve rájuk, ki mit vigyen el. Volt pedig három óra, midőn megfeszítették őt. És az ő halá-

lának oka így volt felírva: A zsidók királya. És vele együtt megfeszítettek két latrot, egyiket jobbra, másikat balja felől. És beteljesedett az írás, mely azt mondja: A gonosztevők közé számíttatott. Az arramenők pedig káromolták őt, hajtogatván fejüket és mondván: Hej, ki lerontod az Isten templomát és három nap alatt újra felépíted azt, szabadítsd meg magadat és szállj le a keresztről! Hasonlóképen a főpapok is az írástudókkal együtt csufolódva mondták egymásnak: Másokon segített, önmagán nem tud segíteni. Krisztus, Izrael királya, szálljon le most a keresztről, hogy lássuk és higgyünk. És akiket vele megfeszítettek, szintén szidalmazták őt. És hat órákor sötétség lett az egész földön kilenc óráig. És kilenc órákor felkiáltott Jézus nagy szóval, mondván: Eloj, Eloj, lamma szabaktani? mi annyit tesz: Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem? És amint ezt némelyek a körülállók közül meghallották, mondák: Ime, Illést hívja! Mire egyik odafutott, megtöltött egy szivacsot ecettel, és izsópszárra tűzve azt, inni adott neki, mondván: Hadd lássuk, eljön-e Illés, hogy levegye őt! Jézus pedig nagy szóval felkiáltott és kiadta lelkét.

Ekkor a templom kárpitja kettéhasadt fölülről egész aljáig. A százados pedig, ki átellenben állott, látván, hogy így kiáltva halt meg, monda: Valóban, ez az ember Isten Fia volt. Voltak pedig ott távolról néző asszonyok is, közöttük Mária Magdolna és Mária, a kisebbik Jakabnak és Józsefnek anyja és Szalóme, kik, mikor Galileában volt, követték őt és szolgáltak neki, és sok más, kik vele együtt feljöttek Jeruzsálembe. És mikor már beesteledett, — mivelhogy készület, azaz szombat előtti nap volt, — eljött arimateai József, egy nemes tanácsstag, ki maga is az Isten országát

várta, és bátran bement Pilátushoz és elkérte Jézus testét. Pilátus pedig csodálkozott azon, hogy már meghalt. És magához hívatta a századost, és megkérdezte őt, vajjon meghalt-e már. S miután a századostól erről meggyőződött, odaajándékozta a testet Józsefnek. József pedig gyolcsot vásárolt és levette őt, betakarta a gyolcsba, és betette egy sirba, mely kősziklába volt vágva, és követ hengerített a sirbolt ajtaja elé.

Nagyszerdán.

I. Lecke: Izaiás próféta jóvendölése 62, 11—12, 63, 1—7.

Ezt mondja az Ur Isten: Mondjátok meg Sion leányának: Ime jön a te Üdvözítőd; ime az ő jutalma vele van. Kicsoda ez, ki Edomból jó, festett ruhákban Bozrából? ez az ékes az ő hosszú ruhájában, ki erejének teljes tudatában lépdel? — Én vagyok, aki igazságot szólok és előharczos vagyok a megszabadításra. De miért vörös az öltözeted és ruháid, mint a sajtóban taposóké? A sajtót egyedül tapostam, és a népek közül nem volt velem senki. Összetapostam őket mérgemben, és eltiportam haragomban; és az ő vérük ruhámra fecskendezett és egész öltözetemet beszennyeztem. Mert szívemben a boszuállás napja, eljött az én megváltásom eszten-deje. Körülnéztem és nem volt segítő; kerestem és nem volt, aki segített volna; de megszabadított engem a karom, és maga az én haragom segített rajtam. És összetiportam mérgemben a népeket és boszuságomban megrészegítettem őket és földre tepertem erejüket. Megemlékezem az Ur irgalmasságáról, dicséret az Urnak mindenért, amit nekünk adott, a mi Urunk Istenünk!

II. Lecke: Izaiás próféta jóvendölése 53, 1—12.

Ama napokban mondá Izaiás: Ki hitt a mi hallomásunknak? és az Ur karja kinek jelentetett ki? Felnövekedik előtte, mint a vesszőszál, és mint a gyökér a szomjuhozó földből; nincs neki színe, sem ékessége; láttuk őt, de tekintete nem volt kíváncsi; őt, a lenézettet és a legutolsót az emberek között, a fájdalmak férfiát, ki tudja, mi a nyomorúság; kinek arcza mintha el volna rejtve és utálatos, azért nem is törődünk vele. Valóban, ő viselte bajainkat, ő vállalta magára fájdalmainkat; és mi mintegy poklosnak, Istentől megvertnek és

megalázottnak tartottuk őt. Pedig ő a mi gonoszságainkért sebeztetett meg, a mi bűneinkért bántalmaztatott; a mi békeségünkért érte őt a fenyítés, és az ő sebei által gyógyultunk meg. Mi mindnyájan elfévedtünk, mint a juhok, kiki a maga útjára tért; és az Ur őreá rakta mindnyájunk gonoszságát. Föláldoztatott, mert maga akarta, és nem nyitotta föl száját; miként a juh, úgy vitetik a leölésre, és miként a bárány nyirője előtt, úgy elnémul és nem nyitja ki száját. A szorongatásból és ítéletből kiragadtatott; ki beszéli el az ő nemzetiségét? hiszen kivágotott az élők földéből; az én népem bűneiért vertem meg őt. Odaadja az istenteleneket temetéseért és a gazdagot haláláért; mivel igazságtalanságot nem cselekedett, sem csalárdság nem volt szájában. És az Ur szenvedéssel akarta őt megtörni; de ha majd életét föláldozza a bűnért, hosszú életű ivadékot lát, és az Ur akarja az ő keze által valósul meg. Azért, hogy munkálkodott az ő lelke, látni fog és betelik; tudományával ő, az én szolgám, sokakat igazakká tesz és gonoszságukat ő viseli. Azért igen sokakat osztályrészül adok neki, és az erők zsákmányában osztozkodik; mivel-hogy halálra adta életét, és a bűnösök közé számíttatott; és ő sokak bűnét viselte és a gonosztevőkért könyörgött.

A mi Urunk Jézus Krisztus kinszenvedése.

Szent Lukács szerint 22, 23, 1—53.

Az időben elközeledett a kovásztalan kenyerek ünnepe, melyet husvétnak hívnak. És a főpapok és írástudók azon tanakodtak, hogyan ölhetnék meg Jézust; de féltek a néptől.

Ekkor a sátán megszállta karioti Judást, egyet a tizenkettő közül. És elment és megbeszélte a főpapokkal és előljárókkal, hogy mi módon adja őt kezeikbe. Ezek örültek és megegyeztek abban, hogy pénzt adnak neki. S ő beleegyezett és alkalmat keresett arra, hogy népcsődület nélkül átadhassa őt.

Elérkezett pedig a kovásztalan kenyerek napja, melyen a husvéti bárányt meg kellett ölni. És elküldé Pétert és Jánost, mondván: Menjetek és készítsétek el nekünk a husvéti vacsorát, hogy elköltsük. Azok pedig mondák: Hol akarod, hogy elkészítsük? És mondá nekik: Ime, amint bemen-

tek a városba, találkoztok egy emberrel, ki egy vizeskorsót visz; kövessétek őt a házba, melybe bemegy és mondjátok a házigazdának: A Mester azt ízeni: Hol van az a terem, ahol a husvéti bárányt tanítványaimmal elkölthetem? Erre ő mutat majd nektek egy feldiszitett nagy termet, és ott tegyétek meg az előkészületeket. Elmentek tehát és úgy találták, amint mondotta nekik és elkészítették a husvéti vacsorát.

És midőn eljött az óra, letelepedett, és vele a tizenkét apostol. És monda nekik: Vágyva vágytam e husvéti lakomát megenni veletek, mielőtt szenvednék. Mert mondom nektek, hogy mostantól fogva többé nem eszem ilyen, míg be nem teljesedik az Isten országában. És kezébe véve egy serleget, hálát adott és monda: Vegyétek és osszátok el magatok között! Mert mondom nektek, hogy nem iszom többé a szőlő terméséből, míg el nem jön az Isten országa. És kezébe véve a kenyeret, hálát adott, megtörte és nekik adta, mondván: Ez az én testem, mely értetik adatik; ezt cselekedjétek az én emlékezetemre! Hasonlóképen a serleget is, miután megvacsorált, mondván: Ez a kehely az ujszövetség az én véremben, mely érettetek ontatik. De ime, az engemet elárulónak keze velem van az asztalon. Az Emberfia elmegy ugyan, amint el van végezve; de jaj annak az embernek, aki elárulja őt. És kezdék magok között kérdezni, vajjon melyikök volna az, aki ezt megteszi?

Versengés is támadt pedig közöttük az iránt, hogy ki látszik közölök nagyobbnak. Mire monda nekik: A nemzetek királyai uralkodnak azokon és akik hatalmat gyakorolnak fölöttük, azokat kegyeseknek hívják. Ti azonban nem így; hanem aki legnagyobb közöttetek, legyen olyan, mint a legkisebb, és aki előljáró, legyen mint a főlszolgáló.

Mert ki nagyobb, aki az asztalnál ül, vagy aki főlshozgál? Nemde, aki az asztalnál ül? Én azonban olyan vagyok közöttetek, mint aki szozgál. Ti pedig azok vagytok, akik kitartottatok velem megpróbáltatásaimban, és én elrendelem nektek, mint ahogy az én Atyám elrendelte nekem az országot, hogy egyetek és igyatok asztalomnál az én országomban, és trónokon üljetek, és Izrael tizenkét nemzetsége fölött ítélkezzetek.

Mondá erre az Ur: Simon, Simon, ime a sátán kikért benneteket, hogy megrostáljon, mint a buzát. Én azonban imádkoztam érted, hogy a te hited meg ne fogyatkozzék; és ha majd egykor megtértél, erősítsd meg testvéreidet!

Ki felelé neki: Uram, kész vagyok veled a börtönbe, sőt a halálba is menni. Ő pedig mondá: Mondom neked, Péter, nem szól ma a kakas, míg háromszor le nem tagadod, hogy ismersz engem. És mondá nekik: Midőn erszény, táska és saruk nélkül küldöttelek el titeket, vajjon szenvedtetek-e valamiben hiányt? Azok pedig mondák: Semmi-
ben. Mondá tehát nekik: Most azonban, akinek erszénye van, vigye magával, hasonlóképen a táskát is, s akinek nincsen, adja el köntösét és vegyen kardot. Mert mondom nektek, hogy még annak is teljesedésbe kell rajtam menni, ami írva van: És a gonosztevők közé számíttatott. Mert ami én rólam szólt, az be van fejezve. Azok pedig mon-
dák: Uram, ime itt van két kard! Mire ő felelé nekik: Ez elég!

És elindulva, az ő szokása szerint, kiment az Olajfák hegyére. Követték pedig őt a tanítványok is. És midőn odaért, mondá nekik: Imádkozzatok, hogy kísértetbe ne essetek! És ő eltávozva tőlök mintegy kőhajtásnyira, térdeire ereszkedett és imádkozott, mondván: Atyám, ha akarsz, vedd el tőlem

e poharat! Mindazáltal ne az én akaratom legyen, hanem a tied! Ekkor megjelent neki egy angyal az égből és megerősítette őt. És a halállal tusakodva hosszasabban imádkozott. És olyan lett az ő verejtéke, mint a földre lefolyó vérnek csöppjei. És amint az imádságból fölkelte és tanítványaihoz ment, alva találta őket a szomorúság miatt. És mondá nekik: Mit alusztok? Keljetek föl, imádkozzatok, hogy kísértetbe ne esetek!

S mialatt ő még beszélt, ime jött egy csapat, s egy a tizenkettő közül, kit Judásnak hívtak, előttök ment és Jézushoz közeledett, hogy megcsókolja őt. Jézus pedig mondá: Judás, csókkal árulod el az Emberfiát? Mikor pedig azok, akik körülötte voltak, látták, hogy mi fog történni, mondák neki: Uram, kirántsuk a kardot? És egyikök rácsapott a főpap szolgájára és levágta jobb fülét. Jézus azonban felszólalt és mondá: Hagyjatok békét, ne tovább! És megérintve fülét, meggyógyította őt. Mondá pedig Jézus az ellene kivonult főpapoknak, templomi tisztviselőknek és véneknek: Mint egy rabló ellen, úgy jöttetek ki ellenem kardokkal és botokkal. Mialatt naponkint veletek voltam a templomban, nem nyujtottátok ki rám kezeiteket; de ez a ti órátok és a sötétség hatalma.

Erre megragadták őt és elvezették a főpap házába, Péter pedig távolról követte. Mikor pedig tüzet raktak az udvar közepén és körülülték, Péter közöttük volt. S amint meglátta őt egy szolgáló a tüznél ülni és jobban megnézte, így szólt: Ez is vele volt. De az megtagadta őt, mondván: Asszony, nem ismerem őt. És amint kis vártatva meglátta őt egy másik, mondá: Te is azok közül vagy. De Péter viszonzá: Oh ember, nem vagyok. S körülbelül egy óra mulva más valaki bizonyította, mondván: Valóban ez is ővele volt, mert ő

is Galileából való. De Péter mondá: Ember, nem tudom, mit mondasz. És rögtön, még mialatt ő beszélt, megszólalt a kakas. És az Ur odafordulva, rátekintett Péterre. Mire Péternek eszébe jutott az Ur szava, amint megmondotta: Mielőtt a kakas szólna, háromszor megtagadsz engem. S Péter kiment és keservesen sirt.

És a férfiak, kik őt fogva tartották, csufolták és verték őt. S letakarták, arculcsapdosták és kérdezték őt, mondván: Találd el, kicsoda az, aki téged megütött? És sok egyéb káromlást mondotak ellene.

És amint megvirradt, egybegyültek a népnek vénei és a főpapok és írástudók, s bevezették őt gyülekezetükbe, mondván: Ha te vagy a Krisztus, mondd meg nekünk. És mondá nekik: Ha megmondom nektek, nem hisztek nekem. Ha pedig én kérdezlek titeket, nem válaszoltok nekem, sem el nem bocsáttotok. Mostantól fogva pedig az Emberfia az Isten erejének jobbján fog ülni. Mondák erre mindnyájan: Tehát az Isten Fia vagy te? Felelé: Ugy van, én vagyok. Mire azok mondák: Mi szükségünk még bizonyásra? Hiszen magunk hallottuk az ő szájából!

Erre valamennyien fölkeltek és elvezették Pilátushoz. Kezdek pedig őt vádolni, mondván: Azt találjuk, hogy ez fölzavarja népünket és tiltja a császárnak adót fizetni, mivel azt mondja, hogy ő Krisztus, a király. Pilátus erre kérdezé őt, mondván: Te vagy a zsidók királya? Ő pedig felelé és mondá: Az vagyok. Mondá tehát Pilátus a főpapoknak és a népnek: Semmi okot nem találok ezen emberben. De azok még nagyobb hévvel erősíték, mondván: Lázítja a népet, tanítva egész Judeában, kezdve Galileától egész idáig.

Pilátus pedig, amint a Galilea szót hallotta,

megkérdezte, vajjon galileai ember-e. És midőn megtudta, hogy Heródes birodalmából való, elküldé Heródeshez, ki maga is Jeruzsálemben volt ama napokban. Heródes pedig Jézus láttára igen megörült, mert régóta kívánta őt látni, mivel sokat hallott róla és remélte, hogy majd valami csodajelet láthat tőle. Kérdezé tehát őt sok beszéddel. De ő semmit sem felet neki. A főpapok és írástudók pedig ott állottak, szüntelen vádolva őt. Heródes pedig udvari kíséretével együtt megvetette őt, és fehér ruhába öltöztetve, kigunyolta, s visszaküldte Pilátushoz. Azon a napon Heródes és Pilátus jó barátokká lettek; míg azelőtt ellenségei voltak egymásnak.

Pilátus erre egybehívta a főpapokat, előljárókat és a népet, és mondá nekik: Elém hoztátok ezt az embert, mint olyant, ki a népet lázitja, és ime én tielőttetek kikérdezhvén őt, semmi okot nem találtam benne mindabból, amiről őt vádoljátok. De Heródes sem; mert elküldöttelek beneteket őhozzá, és ime semmi sem tudódott ki róla, ami miatt halálra volna méltó. Megfenyítve tehát őt, elbocsátom. Az ünnepnapon ugyanis tartozott egyet szabadon bocsátani nekik. Ám az egész sereg főnhangon kiáltá, mondván: Vidd ezt, és bocsásd szabadon nekünk Barabbást, — ki a városban történt valami lázadásért és gyilkosságért vettetett a börtönbe. Pilátus azonban újból beszélt nekik, el akarván Jézust bocsátani. De azok még inkább kiáltozták, mondván: Feszítsd meg, feszítsd meg őt! Az pedig harmadszor mondá nekik: De mi rosszat cselekedett? Semmi okot a halálra nem találok benne, megfenyítem tehát őt és elbocsátom. De azok sürgették és hangos lármával követelték, hogy megfeszíttessék; és lármájuk egyre nagyobb lett. Mire Pilátus kimondotta az ítéletet, hogy legyen

meg a kívánságuk. Elbocsátotta tehát nekik azt, aki gyilkosságért és lázadásért volt a börtönbe vetve, akit kértek; Jézust pedig tetszésökre bízta.

És midőn vezették őt, megfogtak egy Simon nevű cirenei embert, ki majorjából jött, és rátették a keresztet, hogy Jézus után vigye. Követte őt pedig nagy népsokaság és asszonyok, kik szánoztak és siránoztak fölötte. Jézus pedig hozzájuk fordulva, mondá: Jeruzsálem leányai, ne sirjatok énrajtam, hanem sirjatok magatokon és fiaitokon. Mert ime eljönnek a napok, melyeken azt fogják mondani: Boldogok a magtalanok és az asszonyok, kik nem szültek, és az emléők, melyek nem szoptattak. Akkor majd kezdik mondani a hegyeknek: Szakadjatok ránk! és a halmoknak: Borítsatok el minket! Mert ha a zöldelő fával így bánnak, mi lesz akkor a szárazzal?

Vezettek pedig vele még más két gonosztevőt is, hogy kivégezzék őket. És mikor azon helyre értek, melyet Kálváriának hívnak, ott megfeszítették őt és a latrokat, egyiket jobbjára, másikat balja felől. Jézus pedig mondá: Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják mit cselekszenek! Erre elosztván ruháit, sorsot vetettek rájuk. A nép pedig ott állt bávészködva, és az előljárók velök együtt gunyolták őt, mondván: Másokon segített, segítsen önmagán, ha ez a Krisztus, az Isten választotta. De csufolták őt a katonák is, miközben hozzámmentek, ecetet nyújtottak neki és mondák: Ha te vagy a zsidók királya, szabadítsd meg magadat! Föléje pedig egy fölirat volt helyezve, görög, latin és héber betűkkel írva: Ez a zsidók királya.

Egyik pedig az ottfüggő latrok közül káromolta őt, mondván: Ha te vagy a Krisztus, szabadítsd meg magadat és minket is. A másik azonban feddé őt, mondván: Te sem félsz az Istentől,

holott ugyanazon büntetés alatt vagy? Hiszen mi méltán szenvedünk, mert azt kapjuk, amit cselekedeteinkkel megérdemeltünk; de ez semmi rosszat sem tett. És mondá Jézusnak: Uram, emlékezzél meg rólam, midőn országodba jutsz! És mondá neki Jézus: Bizony mondom neked: Ma velem leszel a paradicsomban.

Volt pedig mintegy hat óra, és sötétség támadt az egész földön kilenc óráig. A nap elsötétedt és a templom kárpitja közepén kettéhasadt. És Jézus nagy szóval kiáltva, mondá: Atyám, a te kezeidbe ajánlom lelkemet! És ezt mondván, kimult. Midőn pedig a százados látta, hogy mi történt, magasztalta Istent, mondván: Ez az ember valóban igaz volt. És az egész sokasága azoknak, kik ama látványosságnál jelen voltak és látták, mi történt, mellöket verve tértek vissza. Ott álltak pedig összes ismerősei a távolban, és az asszonyok, kik őt Galileából elkisérték és látták mindezt.

És ime egy József nevű ember, nemes tanács- tag, jó és igaz férfiu, ki nem egyezett bele az ő tervükbe és cselekedeteikbe, — Aremateából, Judea városából — ki maga is Isten országát várta, be- ment Pilátushoz és elkérte Jézus testét. És levevén (a keresztről), gyorsba takarta és kivágott sirba helyezte, melyben még senki sem feküdt.

Nagycsütörtökön.

Lecke: Szent Pál. apostol I. levele a korintusiakhoz 11, 20—32.

Testvérek! Mikor aztán egybegyűltök, az már nem az Ur vacsorájának megtartása. Mert kiki a maga vacsoráját előre megeszi, és míg az egyik éhezik, a másik részeg. Vajjon nincsenek házaitek az evésre és ivásra? Vagy megvetitek az Isten egyházát és megszegyenítitek azokat, akiknek nincsen? Mit mondjak nektek? Dicsérjelek benneteket? Ebben nem dicsérlek. Mert én az Urtól hallottam, amit veletek is közöltem,

hogy az Ur Jézus azon éjjel, melyen elárultatott, kezébe vette a kenyeret, és hálát adva, megtörte és mondá: Vegyétek és egyétek, ez az én testem, mely érettetek adatik; ezt cselekedjétek az én emlékezetemre! Hasonlóképen a kelyhet is, miután megvacsorált, mondván: Ez a kehely az ujszövetség az én véremlében, ezt cselekedjétek, valahányszor isszátok, az én emlékezetemre. Mert valahányszor e kenyeret eszitek és e kelyhet isszátok, az Ur halálát hirdetitek, amíg eljő. Bárki tehát méltatlanul eszi e kenyeret, vagy issza az Ur kelyhét, vétkezik az Ur teste és vére ellen. Vizsgálja meg tehát az ember önmagát, és úgy egyék ebből a kenyérből és igyék e kehelyből. Mert aki méltatlanul eszi és issza, ítéletet eszik és iszik, mivel az Ur testét meg nem különbözteti. Azért vannak köztetek oly sokan betegek és gyengék, s (azért) szenderegnek oly sokan. De ha önmagunkat megítélnők, bizonyára nem ítéltetnénk meg. Midőn azonban megítéltetünk, az Ur megfenyít bennünket, hogy e világgal el ne kárhozzunk.

Evangelium: Szent János 13, 1—15.

A husvét ünnepe előtt, — mivel Jézus tudta, hogy eljött az ő órája, hogy e világból az Atyához menjen, mivel szerette övéit, kik a világon voltak, mindvégig szerette őket. És a vacsora végeztével, mikor már az ördög Judásnak, a karioti Simon fiának szívébe adta, hogy elárulja őt, habár tudta, hogy az Atya mindent kezébe adott, és hogy az Istentől indult ki és az Istenhez tér vissza; fölkel a vacsorától, letette ruháit, fogott egy vászonkendőt és maga elé kötötte. Azután vizet öntött egy medenczébe és kezdé mosogatni tanítványainak lábait, és a maga elé kötött kendővel törölgetni. Odament tehát Simon Péterhez. És mondá neki Péter: Uram, te mosod meg nekem lábaimat? Felelé Jézus és mondá neki: Amit én teszek, te azt most nem érted, de majd megérted azután. Mondja neki Péter: Nem mosod meg te az én lábaimat soha! Felelé neki Jézus: Ha meg nem moslak téged, nem lesz részed énvelem. Mondja neki Simon Péter: Uram, ne csak lábaimat, hanem kezeimet és fejemet is! Mondja neki Jézus: Aki megfürdött, nincs szük-

sége másra, mint hogy a lábait megmossa, s akkor egészen tiszta. Ti is tiszták vagytok, de nem mindnyájan. Tudta ugyanis, hogy ki az, aki őt elárulja, azért mondotta: Nem vagytok tiszták mindnyájan.

Miután tehát lábait megmosta és ruháit felöltötte, amint ismét leült az asztalhoz, mondá nekik: Tudjátok-e, mit cselekedtem veletek? Ti engem Mesternek és Urnak neveztek, s jól mondtátok, mert az vagyok. Ha tehát én, a Mester és az Ur, megmostam lábaitokat, ti is tartoztok egymásnak lábait megmosni. Mert példát adtam nektek, hogy amint én cselekedtem veletek, ti is úgy cselekedjetek.

Nagypénteken.

I. Lecke: Ozeás próféta jóvendőlése 6, 1—6.

Ezt mondja az Ur: Inségünkben korán hozzám indulnak (mondván): Jertek és térjünk vissza az Urhoz; mert ő ejtett fogságba és ő is szabadít meg minket; ő sebez meg és ő gyógyít meg minket. Megelevenít két nap múlva, s harmadnapon feltámaszt minket, hogy az ő színe előtt éljünk. Tudjuk meg és legyünk rajta, hogy megismerjük az Urat; mint a hajnal, el van készítve az ő indulása, és úgy jön hozzánk, mint a földre a tavaszi és őszi eső. Mit cselekedjem veled, Efraim? mit cselekedjem veled, Juda? A ti irgalmasságtok olyan, mint a reggeli felhő, és mint a korán elmuló harmat. Azért verettem őket a prófétákkal és öldököltem őket az én szám igéivel; és a te ítéleteid úgy törnek elő, mint a világosság. Mert irgalmasságot kívánok és nem áldozatot, és Isten ismeretét inkább, hogysem égő áldozatokat.

II. Lecke: Mózes II. könyve 12, 1—11.

Ama napokban mondá az Ur Mózesnek és Áronnak Egyiptom földén: Ez a hónap legyen nektek a hónapok kezdete; ez legyen az első az év hónapjai között. Szóljatok Izrael fiainak egész gyülekezetéhez és mondjátok nekik: E hónap tizedik napján vegyen kiki egy bárányt a családja és háza számára. Ha pedig kevesebb a szám, hogysem egy bárányt elfogyaszthasson, vegye magához szomszédját, ki mellette lakik, a lélekszámhoz képest, mely elegendő egy bárány elköltésére. A bárány pedig hiba nélkül, him és esztendősen legyen; ugyanezen előírás szerint vegyetek egy kecskebakot is. És

tartsátok azt e hónap tizenegyedik napjáig, s akkor este mutassa be áldozatul Izrael fiainak egész sokasága. És vegyenek annak véréből és tegyenek belőle mindakét ajtófél fájára és felső küszöbére azon háznak, melyekben azt eszik. És egyék meg azon éjjel a tűzön sült húst és a kovásztalan kenyeret vad salátával. Ne egyetek belőle semmit nyersen, sem vízben főzve, hanem csak tűzön sütvé; a fejét lábaival és belső részeivel együtt megegyétek. S ne maradjon belőle reggelre semmi; ha pedig valami maradna, égessétek el tűzön. Egyetek pedig eképen: Ágyékaitokat övezzétek föl, és saruitok legyenek lábaitokon, bot a kezetekben, és sietve egyetek, mert az az Urnak Fázéja, azaz átmenete.

A mi Urunk Jézus Krisztusnak kinszenvedése.

Szent János szerint 18, 19.

Az időben kiment Jézus tanítványaival a Cedron-patakon túl, hol egy kert volt, melybe bement ő és tanítványai. Tudta pedig Judás is, ki őt elárulta, azt a helyet, mert Jézus gyakorta odagyült össze tanítványaival. Judás tehát, miután maga mellé vett egy katonai csapatot, és a főpapoktól és farizeusoktól szolgálkat, odament lámpákkal, fáklyákkal és fegyverekkel. Mivel pedig Jézus mindent tudott, ami reá várt, előre lépett és mondá nekik: Kit kerestek? Felelék neki: A názáreti Jézust. Mondá nekik Jézus: Én vagyok. Velök állott pedig Judás is, ki őt elárulta. Amint tehát azt mondotta: Én vagyok, hátra hökkentek és a földre estek. Ekkor újra kérdé őket: Kit kerestek? Azok pedig mondták: A názáreti Jézust. Felelő Jézus: Mondottam nektek, hogy én vagyok. Ha tehát engem kerestek, ezeket hagyjátok elmenni. Hogy beteljesedjék a beszéd, melyet mondott, hogy: Akiket nekem adtál, nem vesztettem el belőlök egyet sem. Ekkor Simon Péter, kinél kard volt, kirántotta, rácsapott a főpap szolgájára és levágta a jobb fülét. A szolga neve pedig Malkus volt. Ekkor mondá Jézus Péternek: Tedd vissza kardodat hüvelyébe! Azt a kelyhet, melyet nekem az Atya adott, ne igyam-e meg?

Erre a csapat, a hadnagy és a zsidók szolgálai megragadták Jézust és megkötözték őt. És elvezették először Annáshoz, mivelhogy ipa volt Kaifásnak, ki főpap volt azon esztendőben. Kaifás pedig az volt, aki tanácsot adott a zsidóknak, hogy jobb, ha egy ember hal meg a népért. Követte pedig Jézust Simon Péter és egy másik tanítvány. Ez a tanítvány pedig ismerőse volt a főpapnak, és bement Jézussal a főpap udvarába. Péter pedig az ajtónál állott kívül. Ekkor az a másik tanítvány, ki ismerőse volt a főpapnak, kiment és szólt a kapusnőnek, és bevezettette Pétert.

Ekkor mondá Péternek a kapusnő: Nemde te is ezen embernek tanítványai közül vagy? Az mondja: Nem vagyok. A szolgák és cselédek pedig a parázs mellett álltak, mert hideg volt, és melegedtek.

A főpap erre Jézust az ő tanítványai és tanítása felől kérdezte. Felelé neki Jézus: Én nyíltan szóltam a világnak: én mindig a zsinagógában és a templomban tanítottam, ahová az összes zsidók egybegyűlnek, és titokban nem beszéltem semmit. Mit kérdezel engem? kérdezd azokat, akik hallották, mit beszéltem nekik. Ime, ezek tudják, hogy én mit mondtam. Amint pedig ezt mondotta, az ott álló szolgák egyike arczul ütötte Jézust, mondván: Így felelsz a főpapnak? Felelé neki Jézus: Ha rosszul szóltam, bizonyítsd be, hogy rossz volt, ha pedig jól, miért ütsz engem?

És Annás elküldötte őt megkötözve Kaifás főpaphoz. Simon Péter pedig ott állott és melegedett. Ekkor mondák neki: Talán te is az ő tanítványai közül vagy? Tagadta és mondá: Nem vagyok. Mondja neki a főpap szolgálínak egyike, rokona annak, kinek Péter levágta a fülét: Nem láttalak-e én téged a kertben övele? Mire Péter újból tagadta és nyomban megszólalt a kakas.

Erre elvezették Jézust Kaifástól a törvényházba. Reggel volt pedig, és ők nem mentek be a törvényházba, hogy meg ne fertőztessék magokat, hanem hogy megehessék a husvétii bárányt. Pilátus tehát kiment hozzájuk és mondá: Miféle vádat hoztok fel ezen ember ellen? Felelék és mondák neki: Ha ez nem volna gonosztevő, nem adtuk volna őt kezedbe. Mire Pilátus mondá nekik: Vigyétek el őt ti, és ítéljétek el saját törvényetek szerint! A zsidók azonban felelék neki: Nekünk nem szabad senkit megölnünk. Hogy beteljesedjék Jézus szava, melyet mondott, midőn előre jelezte, hogy minő halállal hal meg. Pilátus tehát újra bement a törvényházba, maga elé hivatta Jézust és mondá neki: Te vagy a zsidók királya? Felelé Jézus: Magadtól mondod ezt, vagy mások mondották neked rólam? Felelé Pilátus: Hát zsidó vagyok én? A te nemzedet és a főpapok adtak át nekem. Mit tettél? Felelé Jézus: Az én országom nem e világból való. Ha e világból volna az én országom, szolgálaim bizonyára harcra kelnének, hogy a zsidók kezébe ne kerüljek, de hát az én országom nem innét való. Mondá erre neki Pilátus: Tehát király vagy te? Felelé Jézus: Te mondod, hogy király vagyok. Én arra születtem és avégre jöttem a világra, hogy az igazságról bizonyosságot tegyek. Mindaz, aki az igazságból van, meghallgatja szavamat. Mondá neki Pilátus: Mi az igazság?

És miután ezt mondotta, ismét kiment a zsidókhoz és mondá nekik: Én semmi okot nem találok benne. Szokástok azonban nektek, hogy a husvétra egyet elbocsássak. Akarjátok hát, hogy elbocsássam a zsidók királyát? Mire mindannyian újból kiálták, mondván: Ne ezt, hanem Barabbást! Barabbás pedig rabló volt.

Erre fogta Pilátus Jézust és megostoroztatta.

És a katonák koronát fontak tövisből és fejére tették és biborruhába öltöztették őt. És hozzá mentek és mondák neki: Üdvözlégy zsidók királya! — és arczul csapdosták őt.

Pilátus erre ismét kiment és mondá nekik: Ime kihozom őt nektek, hogy belássátok, hogy semmi okot sem találok benne. (Jézus tehát kiment, viselve a töviskoronát és a biborruhát.) És mondá nekik: Ime az ember! De mikor a főpapok és szolgák meglátták őt, kiáltoztak, mondván: Feszítsd meg! Feszítsd meg őt! Mondá nekik Pilátus: Vegyétek és feszítsétek meg őt magatok, mert én nem találok benne okot. Felelék neki a zsidók: Nekünk törvényünk van, és e törvény szerint meg kell halnia, mivel Isten fiává tette magát.

Mikor pedig Pilátus e beszédet hallotta, még jobban megijedt. És ujra bement a törvényházba és mondá Jézusnak: Honnan való vagy? Jézus azonban nem válaszolt neki. Erre mondá neki Pilátus: Velem nem beszélsz? Nem tudod-e, hogy hatalmamban áll téged megfeszíteni és hatalmamban áll elbocsátani? Felelé Jézus: Nem volna velem szemben semmi hatalmad, ha fölülről nem adatott volna neked. Ennek okáért, aki engem kezedbe adott, annak nagyobb bűne van.

És attólfogva Pilátus azon volt, hogy elbocsáthassa őt. A zsidók azonban kiáltoztak, mondván: Ha ezt elbocsátod, nem vagy a császár barátja. Mert mindaz, aki királlyá teszi magát, ellene mond a császárnak. Mikor pedig Pilátus e beszédeket hallotta, kivezettette Jézust és az ítélőszékbe ült azon a helyen, melynek Lithosztrotosz a neve, héberül pedig Gabbatha. Épen husvét előkészület napja volt, hat óra körül, és mondá a zsidóknak: Ime a ti királytok! Azok pedig kiáltozták: Vidd, vidd, feszítsd meg őt! Mondá nekik Pilátus: A ti király-

tokat feszítsem meg? Felelék a főpapok: Nincs királyunk, hanem csak császárunk. Ekkor tehát kezökbe adta őt, hogy megfeszíttessék. Ők pedig fogták Jézust és kivezették.

És vállán vivén a keresztet, kiment azon helyre, melynek neve Kálvária, héberül pedig Golgota; ahol megfeszítették őt és vele más kettőt kétfelől, középütt pedig Jézust.

Pilátus pedig feliratot is irt és a kereszt fölé helyezte. Irva volt pedig: Názáreti Jézus, a zsidók királya. Ezt a feliratot aztán a zsidók közül sokan olvasták, mert a hely, ahol Jézust megfeszítették, közel volt a városhoz. És irva volt héberül, görögül és latinul. Mondották tehát Pilátusnak a zsidó főpapok: Ne irjad: «A zsidók királya», hanem hogy ő azt mondotta: A zsidók királya vagyok. Felelé Pilátus: Amit irtam, megirtam.

A katonák pedig, miután megfeszítették őt, fogták ruháit, és négy részre osztották, minden katonának egy részt és a köntöst. A köntös pedig varratlan volt, fölülről kezdve egészen szőve. Mondották tehát egymásnak: Ne metéljük szét, hanem vessünk sorsot rája, hogy kié legyen. Hogy beteljesedjék az irás, mely azt mondja: Elosztották ruháikat magok között és köntösömre sorsot vetettek. És a katonák csakugyan ezt tették.

Jézus keresztje mellett pedig ott állt az ő anyja, és anyjának nővére, Mária, Kleofas felesége és Mária Magdolna. Midőn tehát Jézus látta, hogy anyja és a tanítvány, akit szeretett, ott állanak, mondá anyjának: Asszony, ime a te fiad! Azután mondá a tanítványnak: Ime a te anyád! És attól az órától fogva a tanítvány magához vette őt. Azután, mivel Jézus tudta, hogy minden be van végezve, hogy beteljesedjék az irás, így szólt; Szomjuhozom! Ott állt pedig egy edény telve

ecettel. Azok tehát egy ecettel megtöltött szivacsot izsópszárra tűzve, szájához nyújtottak. Amint erre Jézus az ecetet magához vette, mondá: Beteljesedett! És meghajtva fejét, kiadá lelkét.

A zsidók erre (minthogy készület nap volt), hogy a testek szombaton a kereszten ne maradjanak (mert ez a szombat nagy nap volt), kérték Pilátust, hogy törjék meg lábszáraikat és vegyék le őket. Odamentek tehát a katonák és az elsőnek csakugyan megtörték lábszárait és a másinak is, aki vele meg volt feszítve, de mikor Jézushoz jöttek, mivel látták, hogy már meg van halva, nem törték meg lábszárait, hanem a katonák egyike lándzsával megnyitotta oldalát, és azonnal vér és víz jött ki belőle. És aki látta ezt, bizonyoságot tett róla, és az ő bizonyosága igaz. És ő tudja, hogy igazat mond, hogy ti is elhigyjétek. Mert ez azért történt, hogy beteljesedjék az írás: Csontot meg meg ne törjétek benne! És ismét más írás mondja: Nézni fognak arra, akit átszegeztek.

Ezután pedig aremathiai József (ki Jézusnak tanítványa volt, de a zsidóktól való félelem miatt csak titokban), megkérte Pilátust, hogy Jézus testét elvihesse. És Pilátus megengedte. Odament tehát és elvitte Jézus testét. De megjelent Nikodémus is, ki Jézushoz először éjjel jött, mintegy száz fontnyi mirrha- és áloévegyítéket hozva magával. Vevék tehát Jézus testét és lepedőkbe takargatták fűszerekkel, mint ahogy a zsidóknál szokás temetni. Azon a helyen pedig, ahol megfeszítették, egy kert volt, és a kertben egy új sírbolt, melybe még senki sem volt temetve. A zsidóknak készületnapja miatt tehát, mivel a sírbolt közel volt, odahelyezték Jézust.

Nagyszombaton.

Lecke : Szent Pál ap. levele a kolosszaiakhoz 3, 1—4.

Testvérek! Ha Krisztussal feltámadtatok, azt keressétek, ami odafönn van, ahol Krisztus az Atyának jobbján ül; az odafönn valókról elmélkedjétek, ne a földiekről! Mert meghaltatok, és a ti életek el van rejtve Krisztussal az Istenben. Midőn majd Krisztus, a ti életek megjelenik, akkor ti is megjelentek vele a dicsőségben.

Evangelium : Szent Máté 28, 1—7.

A szombat után pedig, mikor a hét első napjára virrad, Mária Magdolna és a másik Mária elmentek megnézni a sirt. És ime nagy földrengés támadt: mert az Ur angyala leszállott a mennyből, és odamenve, elhengerítette a követ és reá ült. Az ő tekintete pedig olyan volt, mint a villám, és ruházata, mint a hó. Tőle való féltőkben pedig az örök megrémültek, és olyanok lettek, mint a holtak. Az angyal pedig megszólalt és mondá az asszonyoknak: Ne féljétek! mert tudom, hogy Jézust keressétek, ki megfeszítettet. Nincs itt, mert föltámadott, amint megmondotta. Jertek és lássátok a helyet, ahová az Ur helyezve volt. És menjétek gyorsan és mondjátok meg tanítványainak, hogy feltámadott, s ime előttetek megy Galileába; ott meglátjátok őt. Ime előre megmondottam nektek.

Husvét napján.

Lecke : Szent Pál ap. első levele a korintusiakhoz 5, 7—8.

Testvérek! Tisztítsátok ki a régi kovászt, hogy új tészta legyetek, amint hogy kovásztalanok vagytok. Mert a mi husvéti bárányunk, Krisztus, fölládoztatott. Ünnepejünk tehát nem a régi kovással, sem a rosszaságnak és gonoszságnak kovásával, hanem az őszinteségnek és igazságnak kovásztalan kenyérével.

Evangelium : Szent Márk 16, 1—7.

És midőn elmúlt a szombat, Mária Magdolna és Mária, Jakab anyja, és Szalome fűszereket vásároltak, hogy elmenjenek és megkenjék Jézust. És korán reggel a hét első első napján, mikor a nap már fölkel, a sirhoz mentek. És mondták egymásnak: Ki hengeríti el nekünk a követ a sirbölt ajtajától? És amint odatekintettek, látták, hogy a kő el van hengerítve, holott az igen nagy volt. És midőn bementek a sirboltba, egy ifjút láttak ülni jobb felől, fehér ruhába öltözve, és megremültek. De az mondá nekik: Ne féljete! Ti a megfeszített názáreti Jézust keressétek. Feltámadt, nincs itt. Ime a hely, ahová tették őt! De menjete, mondjátok meg tanítványainak és Péternek, hogy előttelek megy Galileába, ott meglátjátok őt, amint megmondotta nektek.

Husvéthétfőn.

Lecke : Apostolok cselekedetei 10, 37—43.

Ama napokban fölállt Péter a nép között és így szólt: Testvérek! Tudjátok mi ment végbe egész Judeában, kezdve Galileától a János által hirdetett keresztség után; hogy miként kente fel Isten a názáreti Jézust Szentlélekkel és erővel; ki jót cselekedve járt körül, s meggyógyította mindazokat, kik az ördögnek hatalmába estek, mert az Isten volt vele. És mi tanúi vagyunk mindannak, amit Zsidóországban és Jeruzsálemben tett, ő, akit megöltek, felfüggesztvén a fára. Ezt az Isten harmadnapra feltámasztotta és kinyilatkoztatta nem az egész népnek, hanem nekünk, az Istentől előre meghatározott tanuknak, akik ettünk és ittunk vele, miután halottaiból feltámadott. És meghagyta nekünk, hogy hirdessük a népnek és bizonyítsuk, miszerint ő az, akit Isten az élők és holtak birájává rendelt. Erről bizonyítják az összes próféták, hogy az ő nevében megnyerik bűneiknek bocsánatát mindazok, akik benne hisznek.

Evangelium : Szent Lukács 24, 13—35.

Az időben Jézus tanítványai közül ketten egy Emmausz nevű faluba mentek, mely Jeruzsálemtől

hatvan stádiumnyi távolságra volt, és egymás között mindazokról beszélgettek, amik történtek. És történt, hogy amint beszélgettek és egymástól kérdezősködtek, maga Jézus is hozzájuk közeledett és velők ment. Az ő szemeik azonban fogva voltak, hogy meg ne ismerjék őt. És mondá nekik: Miféle beszédek azok, melyeket utközben egymással váltotok s miért vagytok szomorúak? És felelé az egyik, kinek Kleofás volt a neve, és mondá neki: Te vagy-e az egyedüli idegen Jeruzsálemben, ki nem szereztél tudomást arról, ami ott eme napokban történt? S mondá nekik: Mi? És mondák: A názáreti Jézussal, ki próféta volt, hatalmas szóban és tettben Isten és a nép előtt. Hogy mi módon adták őt halálra a mi főpapjaink és előljáróink, és feszítették meg őt. Mi pedig reméltük, hogy ő fogja megváltani Izraelt; s hozzá ma már harmadnapja, hogy ez történt. De néhány hozzánk tartozó asszony is megijesztett bennünket, kik virradat előtt a sirnál voltak, s miután az ő testét nem találták, visszajöttek, és azt mondták, hogy angyalok jelenését is látták, kik azt állítják, hogy él. És néhányan a mieink közül kimentek a sirhoz és úgy találták, amint az asszonyok mondták, őt magát pedig nem találták. Mire ő így szólt nekik: Oh ti balgák és nehéz felfogásuak! Mily nehezen hiszitek el mindazt, amit a próféták mondtak! Vajjon nem kellett-e a Krisztusnak ezt szenvednie és úgy bemenni az ő dicsőségébe? S elkezdve Mózesen és az összes prófétákon, sorra fejtegette nekik az írásokat, melyek ő róla szóoltak. És közeledtek a helységhez, ahová indultak, de ő úgy tett, mintha tovább akarna menni. De azok marasztalták őt, mondván: Maradj velünk, mert esteledik és a nap már hanyatlik. És bement velők.

És történt, hogy mikor velők asztalnál ült,

kezébe vette a kenyeret, megáldotta, megtörte és odanyújtotta nekik. És megnyíltak szemeik és megismerték őt, de ő eltűnt szemeik elől. És mondák egymásnak: Nemde lángolt bennünk a szívünk, midőn utközben beszélt és az írásokat fejtegette?

És utrakelve, ugyanazon órában visszatértek Jeruzsálembe, és egybegyűlve találták a tizenegyet és akik velök voltak, kik mondák: Valóban föl-támadott az Ur és megjelent Péternek. Ezek pedig elbeszélték, hogy mi történt az uton és miként ismerték meg őt a kenyértörésnél.

Husvét-kedden.

Lecke: Apostolok cselekedetei 13, 16. 26—33.

Ama napokban föllállott Pál és kezével csendre intve, így szólt: Testvérek, Ábrahám nemzetségének fiai, és akik közöttetek az Istent féltik, nektek küldetett az üdvösségnek ezen ígéje. Mert Jeruzsálem lakói és előjárói nem ismerték meg őt, hanem azáltal, hogy őt elítélték, teljesítették a próféták szavait, melyek minden szombaton felolvastatnak, midőn, bár semmi okot a halálra nem találtak benne, azt követelték Pilátustól, hogy megölhessék. És miután mindent betöltöttek, ami róla irva volt, levették őt a fáról és sirba tették. Isten azonban feltámasztotta őt halottaiból harmadnapon, és sok napon át megjelent azoknak, akik vele együtt feljöttek Galileából Jeruzsálembe, kik maiglan is tanui a nép előtt. Mi is azt az ígéretet hirdetjük nektek, mely atyáinknak tétetett, mert az Isten teljesítette ezt a mi fiainkon, midőn feltámasztotta a mi Urunk Jézus Krisztust.

Evangélium: Szent Lukács 24, 36—47.

Az időben Jézus megjelent tanítványai között és mondá nekik: Békesség nektek! Én vagyok, ne féljetek! De ők megzavarodva és megijedve azt hitték, hogy szellemet látnak. Mire mondá nekik: Miért vagytok megzavarodva és miért támadnak ilyen gondolatok szívetekben? Nézzétek kezeimet és lábaimat, hogy én vagyok magam; tapintsatok

meg és lássátok, mert a szellemnek nincsen husa és csontja, mint ahogy látjátok, hogy nekem van. És ezt mondva, megmutatta nekik kezeit és lábait. Mivel pedig még mindig nem hittek és örömben csodálkoztak, mondá: Van-e itt valami enni-
valótok? Ők pedig eléje tettek egy darab sült halat és lépesmézet. És miután evett előttük, fogta a maradékot és nekik adta. És így szólt hozzájuk: Azt mondtam nektek, midőn még veletek voltam, hogy be kell teljesednie mindennek, ami rólam Mózes törvényében, a prófétáknál és a zsoltárookban írva van. Erre megnyitotta elméjüket, hogy megértsék az írásokat, és mondá nekik: Így van megírva, és így kellett Krisztusnak szenvednie és harmadnapon halottaiból feltámadnia, és az ő nevében kell bűnbánatot és bűnbocsánatot hirdetni minden népnek, elkezdve Jeruzsálemtől.

Husvét után első (fehér) vasárnap.

Lecke: Szent János ap. I. levele 5, 4—10.

Szeretteim! Mindaz, ami Istentől származott, meggyőzi a világot, és ez a győzelem, mely a világot meggyőzi, a mi hitünk. Ki az, aki a világot meggyőzi, mint aki hiszi, hogy Jézus az Isten Fia? Ez az, aki víz és vér által jött, Jézus Krisztus, nemcsak egyedül víz által, hanem víz és vér által. És a Lélek az, aki bizonyítja, hogy Krisztus az igazság. Mert hárman vannak, akik bizonyosságot tesznek a mennyben: az Atya, az Ige és a Szentlélek; és ez a három egy. És hárman vannak, akik bizonyosságot tesznek a földön: a Lélek, a víz, és a vér; és ez a három egy. Ha az emberek bizonyosságát elfogadjuk, az Isten bizonyossága nagyobb, mert ez az Istennek bizonyossága, amely nagyobb, hogy bizonyosságot tett az ő Fiáról. Aki hisz az Isten Fiában, az önmagában bírja Isten bizonyosságát.

Evangelium: Szent János 20, 19—31.

Az időben, mikor a hét első napján beesteledett, és az ajtók zárva voltak, ahol a tanítvá-

nyok a zsidóktól való félelmökben összegyűltek, megjelent Jézus és megállva a középén, mondá nekik: Békesség nektek! És miután ezt mondotta, megmutatta nekik kezeit és oldalát. Ekkor örültek a tanítványok, hogy láthatták az Urat. Mire újból mondá nekik: Békesség nektek! Ahogy engem küldött az Atya, úgy küldlek én is titeket. Amint ezt mondotta, rájuk lehelt és mondá nekik: Vegyétek a Szentlelket! Akiknek megbocsátjátok bűneiket, megbocsáttatnak nekik, és akiknek megtartjátok, meg vannak tartva.

Tamás pedig, egy a tizenkettő közül, kit ikernek neveznek, nem volt velők, mikor Jézus megjelent. Mondák tehát neki a többi tanítványok: Láttuk az Urat. Az pedig mondá nekik: Hacsak nem látom kezein a szegek nyomát, s nem tehetem ujjamat a szegek helyére, és nem dughatom kezemet az ő oldalába, nem hiszem. És nyolc nap múlva ismét benn voltak tanítványai, és Tamás velők. Megjelent Jézus zárt ajtóknál, s megállt a középén és mondá: Békesség veletek! Azután mondá Tamásnak: Tedd bele ide ujjadat és lássad kezeimet; nyujtsd ide kezedet és tedd bele oldalam sebébe; s ne légy hitetlen, hanem hívő! Felelé Tamás és mondá neki: Én Uram, én Istenem! Mondá neki Jézus: Mivel láttál, Tamás, hittél. Boldogok akik nem láttak és hittek.

Ugyancsak sok más csodát is tett Jézus tanítványinak szemeláttára, melyek nincsenek megírva e könyvben. Ezek pedig megirattak, hogy higgyék, hogy Jézus a Krisztus, az Istennek Fia; és hogy hívén, életetek legyen az ő nevében.

Husvét után második vasárnap.

Lecke : Szent Péter ap. I. levele 2, 21—25.

Testvérek! Krisztus is szenvedett érettünk, példát hagyván nektek, hogy az ő nyomdokait kövessétek; ő, aki bűnt nem tett, sem álnokság az ő szájában nem volt található; ki midőn szidalmazták, nem szidalmazott; midőn szenvedett, nem fenyegetődzött, hanem átadta magát az őt igazságtalanul elítélőnek; ki a mi bűneinket maga vitte fel saját testében a fára, hogy a bűnőknek meghalva, az igazságnak éljünk; kinek sebei által meggyógyultatok. Mert olyanok voltatok, mint a tévelygő juhok, de most megtértetek a ti lelkeitek pásztorához és püspökéhez.

Evangélium : Szent János 10, 11—16.

Az időben mondá Jézus a farizeusoknak: Én vagyok a jó pásztor. A jó pásztor életét adja juhaiért. A béres azonban és aki nem pásztor, kinek a juhok nem tulajdonai, látja, hogy jön a farkas és otthagyja a juhokat és elfut; és a farkas elragadja és szétkergeti a juhokat. A béres pedig elfut, mert béres, és nem törődik a juhokkal. Én jó pásztor vagyok és ismerem enyéimet és az enyémeek ismernek engemet, miként az Atya ismer engem és én ismerem az Atyát, és életemet adom juhaimért. Vannak más juhaim is, melyek nem ez akolból valók. Azokat is ide kell terelnem, és hallgatni fognak szavamra, s leszen egy akol és egy pásztor.

Husvét után harmadik vasárnap.

Lecke : Szent Péter apostol első levele 2, 11—19.

Szeretteim! Kérlek titeket, mint jövevényeket és zarándokokat; tartóztassátok magatokat a testi vágyaktól, melyek a lélek ellen harcolnak; jó magaviseletet tanusítván a pogányok között, hogy ahelyett hogy titeket, mint gonosztevőket rágalmazzanak, jócselekedeteitek láttára dicsőítsék Istent a látogatás napján!

Engedelmesek legyetek tehát minden emberi teremtménynek az Istenért, akár a királynak mint legfelsőbbnek, akár a helytartóknak, mint tőle küldötteknek a gonosztevők meg-

fenyítésére, a jóknak pedig dicséretére. Mert ez az Isten akarat, hogy jó cselekedvén elnémitsátok az oktan emberek tudatlanságát; mint szabadok, és nem mint olyanok, kik a szabadságot, a gonoszság elpalástolására használják, hanem mint Isten szolgálói. Mindenkit megbecsüljétek, a testvériséget szeressétek, az Istent féljétek, a királyt tiszteljétek!

Szolgák, engedelmesek legyetek uraitoknak teljes tisztelettel, nemcsak a jóknak és szelideknek, hanem a szeszélyeseknek is. Mert az kegyelem, a mi Urunk Jézus Krisztusban.

Evangelium: Szent János 16, 16—22.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Egy kis idő még, s már nem láttok engem; s ismét egy kis idő múlva megláttok engem, mert az Atyához megyek. Ekkor mondák némelyek a tanítványai közül egymásnak: Mi ez, amit nekünk mond: Egy kis idő, és nem láttok engem; és ismét egy kis idő, és megláttok engem, és hogy az Atyához megyek? Mondák tehát: Mi ez, amit mond: Egy kis idő? nem tudjuk mit beszél. Ekkor észrevette Jézus, hogy kérdezni akarják őt, és mondá nekik: Azon tanakodtok, hogy azt mondtam: Egy kis idő múlva nem láttok engem és ismét egy kis idő múlva megláttok engem? Bizony, bizony mondom nektek, hogy ti majd sirtok és keseregtek, a világ ellenben örül; ti majd szomorkodtok, de szomorúságtok örömmre változik. Az asszony, mikor szül, szomorkodik, mert elérkezett az ő órája; miután pedig a gyermeket megszülte, már nem gondol vissza szorongattatására az öröm miatt, hogy ember született a világra. Ti is tehát most ugyan szomorkodtok, de majd viszont látlak titeket, és örülni fog szívetek, s örömtöket senki el nem veszi tőletek.

Husvét után negyedik vasárnap.

Lecke: Szent Jakab ap. levele 1, 17—21.

Szeretteim! Minden jó adomány és minden tökéletes ajándék onnan felülről származik, alászállva a világosság Atyjára.

tól, kinél nincs változás, sem árnyéka a változandóságnak. Mert szabad akaratból szült minket az igazság igéjével, hogy mintegy zsengeje legyünk az ő teremtésének. Tudjátok, szeretett testvéreim! Legyen pedig minden ember gyors a hallásra; de lassu a szólásra, és lassu a haragra. Mert a férfi haragja nem teszi azt, ami Isten előtt igazságos. Azért felhagyva minden tisztátalansággal és mindenféle felburjánzó gonosszággal, fogadjátok szelidséggel a belétek oltott igét, mely lelkeiteket megmentheti.

Evangelium: Szent János 16, 5—14.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Most elmegyek ahoz, aki engem küldött, és senki közületek nem kérdi: Hová mégy? Hanem mivel ezt mondtam nektek, szomorúság töltötte el sziveiteket. Ám én megmondom nektek az igazságot: Jó nektek, hogy én elmegyek, mert ha el nem megyek, a Vigasztaló nem jön el hozzátok; ha pedig elmegyek, elküldöm őt hozzátok. És ha majd ő eljön, meggyőzi a világot a bűnről és az igazságról és az ítéletről. A bűnről ugyanis, mert nem hittek bennem; az igazságról pedig, mivel az Atyához megyek és többé nem láttok engem; végre az ítéletről, mivel e világ fejedelme már megítéltetett. Sok minden mondanivalóm volna még nektek, de most nem tudjátok elviselni. De ha eljön az igazság Lelke, ő majd megtanít titeket minden igazságra, mert ő nem magától beszél, hanem elmondja mindazt, amit hall, és kijelenti nektek a jövődőt. Ő majd megdicsőít engem, mert az enyémből veszi és hirdeti nektek.

Husvét után ötödik vasárnap.

Lecke: Szent Jakab ap. levele 1, 22—27.

Szeretteim! Legyetek inkább az igének követői és nemcsak hallgatói, megcsalván tennenmagatokat. Mert ha valaki hallgatója az igének és nem teljesítője, az ilyen hasonló ahhoz

a férfiúhoz, ki természetes ábrázatát a tükörben nézi; de ha megnézte magát, elmegy és rögtön elfeledi, milyen volt. Aki azonban betekint a szabadság tökéletes törvényébe és megmarad benne, nem lévén feledékeny hallgató, hanem a cselekedetnek véghezvivője, az boldog lesz cselekedetében. Aki pedig magát vallásosnak tartja, de nyelvét meg nem fékezi, hanem megcsalja önszívét, annak vallásossága hiábavaló. A tiszta és szeplőtelen vallásosság az Isten és az Atya előtt ebben áll: meglátogatni az árvákat és özvegyeket az ő szorongatásukban, és magát szeplőtelenül megőrizni e világtól.

Evangelium; Szent János 16, 23—30.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Bizony, bizony mondom nektek: Ha valamit kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek. Eddig nem kértetek semmit az én nevemben. Kérjeteek és kaptok, hogy örömetek teljes legyen. Ezt példabeszédekben mondtam nektek. Eljön az idő, amikor már nem példabeszédekben fogok hozzátok szólni, hanem nyíltan beszélek nektek az Atyáról. Ama napon majd az én nevemben kértek, és nem mondom nektek, hogy én kérem az Atyát teéretetek. Mert ő maga az Atya szeret titeket, mivel-hogy ti szerettetek engem és elhittétek, hogy én Istentől jöttem. Kiindultam az Atyától és a világra jöttem; ismét elhagyom a világot és visszatérek az Atyához. Mondják neki tanítványai: Lám, most nyíltan beszélsz, és nem mondasz semmi hasonlatot. Most tudjuk, hogy mindent tudsz és nincs szükséged arra, hogy valaki kérdezzen. Ennélfogva hisszük, hogy Istentől jöttél.

Keresztjáró napokon.

Lecke: Szent Jakab ap. levele 5, 16—20.

Szeretteim! Valljátok meg tehát egymásnak bűneiteket és imádkozzatok egymásért, hogy üdvözüljeteek; mert az igaznak állhatatos könyörgése sokat megtehet. Illés hozzánk hasonló ember volt, szenvedéseknek alávetve; és imádkozva imádkozott, hogy ne essék eső a földre, és nem esett három évig

és hat hónapig. És ismét imádkozott, és az ég esőt adott és a föld megadta termését.

Testvéreim! ha valaki közöletek eltévelyedik az igazságtól és valaki megtéríti őt, tudja meg, hogy aki a bűnöst téves utjáról visszatéríti, megmenti annak lelkét a haláltól és betakarja a bűnöknek sokaságát.

Evangelium: Szent Lukács 11, 5—13.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Ha valakinek közöletek egy barátja volna, és az elmenne hozzá éjféلكor, s azt mondaná neki: Barátom, adj nekem három kenyeret kölcsön, mert egy barátom érkezett hozzám az utról, és nincs mit élje tennem; s amaz belülről felelne és azt mondaná: Ne alkalmatlankodjál rajtam, az ajtó már be van zárva és gyermekeim velem együtt vannak a fekvőhelyen, nem kelhetek fel, s nem adhatok neked; de ha amaz állhatatosan zörgetne: mondom nektek, hogy ha nem is kelne fel és adna neki azért, mivel barátja, de az ő erőszakoskodása miatt fel fog kelni és ad neki amennyire szüksége van. Én is azt mondom nektek: Kérjeteк és adatik nekteк; keressetek és találtok; zörgessetek és megnyittatik nekteк. Mert mindaz, aki kér, kap; aki keres, talál, és a zörgetőnek megnyittatik. Ha pedig valaki közöletek atyjától kenyeret kér, vajjon követ ad-e neki? Vagy ha halat, vajjon hal helyett kigyót ad-e neki? Vagy ha tojást kér, vajjon skorpiót nyujt-e neki? Ha tehát ti, akik rosszak vagytok, tudtok jó adományokat adni gyermekeiteknek, mennyivel inkább meg fogja adni a ti mennyei Atyátok a jó lelket azoknak, kik azt tőle kérik.

Áldozó csütörtökön.

Lecke: Apostolok Cselekedetei 1, 1—11.

Első beszédem, szólt Teofil, mindarról, amit Jézus cselekedett és tanított kezdettől fogva ama napig, melyen az általa kiválasztott apostoloknak, a Szentlélek által megbízást adott,

és fölvetetett. Ezeknek sok tanubizonyosság szerint kinszenvedése után élve mutatta magát, megjelenvén nekik negyven napon át és beszélvén nekik az Isten országáról. És együtt étkezve velük, meghagyta nekik, hogy Jeruzsálemből ne menjenek el, hanem várják meg az Atya ígését, melyet hallottatok, — ugymond, — az én számból. Mert János ugyan vízzel keresztelt, ti pedig Szentlélekkel fogtok megkereszteltetni nemsokára eme napok után. Az egybegyűltek erre megkérdezték őt mondván, Uram, mostanában állítod helyre Izrael országát? Mire mondá nekik: Nem tartozik hozzátok tudni az időt és pillanatot, melyet az Atya saját hatalmánál fogva meghatározott: hanem elnyeritek a reátok szálló Szentléleknek erejét és tanuim lesztek Jeruzsálemben, és egész Judeában és Szamariában és a föld végső határáig. És miután ezt mondotta, szemök láttára fölemelkedett és egy felhő elfödte őt szemeik elől. És mialatt utána néztek, amint az égbe fölment, ime két férfiú jelent meg mellettük fehér ruhákban, kik is mondák nekik: Galileai férfiak, mit álltok itt az égbe nézve? Ez a Jézus, aki fölvitett tőletek az égbe, úgy jön el majd, amint őt az égbe föl szállni láttátok.

Evangelium: Szent Márk 16, 14—20.

Az időben megjelent Jézus a tizenegynek, mikor az asztalnál ültek, és szemükre hányta hitetlenségüket és keményszívűségüket, mivelhogy azoknak, kik látták, hogy feltámadott, nem hittek. És mondá nekik: Menjetek el az egész világra, hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek. Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözülni fog; aki pedig nem hisz, elkárhozik. Azokat pedig, akik hisznek, ezek a jelek követik: Az én nevemben ördögöket üznek ki, új nyelveken szólnak, kígyókat vesznek kezökbe, és ha valami halálosat isznak, nem árt nekik; a betegek ráteszik kezeiket és meggyógyulnak.

Az Ur Jézus pedig, miután szólott hozzájuk, felvetetett mennybe, és ül az Istennek jobbján. Azok pedig elmentek és tanítottak mindenütt, és az Ur velök együtt munkálkodott és megerősítette szavukat a rá következő csodajelekkel.

Husvét után hatodik vasárnap.

Lecke: Szent Péter ap. I. levele 4, 7—11.

Szeretteim! Legyetek tehát okosak, és virrasszatok az imádságban! Mindenek előtt pedig legyetek állandó kölcsönös szeretettel egymás iránt, mert a szeretet sok bűnt eltakar. Legyetek egymás iránt vendégszeretők zugolódás nélkül. Ki mily mértékben részesült a kegyelemben, úgy fordítsa azt másnak javára, mint jó sáfárai Isten sokféle kegyelmének. Ha valaki beszél, mintegy Isten szavaival beszéljen; ha valaki szolgálatot tesz, úgy tegye, mintha Istentől nyert erővel tenné; hogy mindenben Isten dicsőíttessék Jézus Krisztus által.

Evangelium: Szent János 15, 26—27; 16, 1—4.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Mikor pedig eljön a Vigasztaló, kit én küldök nektek az Atyától, mint az igazság Lelkét, ki az Atyától származik, az majd tanuságot tesz rólam. És ti is tanuságot tesztek, mert kezdettől fogva velem vagytok. Ezt mondtam nektek, hogy meg ne botránkozzatok. Kizárnak benneteket a zsinagógákból, sőt el jön az óra, hogy mindaz, aki titeket megöli, azt hiszi, hogy szolgálatot tesz az Istennek. És ezt azért teszik veletek, mert nem ismerik az Atyát, sem engem. De ezt azért mondtam nektek, hogy midőn eljön az óra, eszetekbe jusson, hogy én megmondtam nektek.

Pünkösöd napján.

Lecke: Apostolok Cselekedetei 2, 1—11.

Mikor elérkezett a pünkösöd napja, mindannyian együtt voltak ugyanazon helyen. És hirtelen zaj támadt az égből mint valami heves szélvésznek zugása és betöltötte az egész házat, ahol ültek. És szétosztott nyelvek jelentek meg nekik, mint a tűz, és leszállott mindegyikökre egy-egy. És beteltek Szentlélekkel és kezdettek beszélni különféle nyelveken, amint a Szentlélek nyelvekre adta.

Akkor Jeruzsálemben istenfélő zsidóférfiak tartózkodtak minden nemzetségből, mely az ég alatt van. Amint tehát e

zaj támadt, egybegyűlt a sokaság és zavarba jött, mivelhogy mindegyik a saját nyelvén hallotta őket beszélni. Álmélkodtak és csodálkoztak pedig mindnyájan és mondták: Ime, nem mindannyian galileaiak ezek, akik beszélnek? S hogyan hallhattuk mi mindegyikünk a saját nyelvünket, amelyben születünk? Partusok, médek, elamiták, és akik Mezopotámiában, Judeában és Kappadóciában, Pontusban és Ázsiában, Frigiában és Pamfiliában, Egyiptomban és Libia részein, Círene körül laknak, római jövevények, valamint zsidók és prozeliták, krétaiak és arabok: halljuk őket a mi nyelvünkön hirdetni az Isten csodatetteit!

Evangelium: Szent János 14, 23—31.

Az időben monda Jézus tanítványainak: Ha valaki szeret engem, megtartja beszédemet, és az én Atyám szereti őt, és hozzá megyünk és lakást veszünk nála. Aki engem nem szeret, nem tartja meg beszédeimet. És a beszéd, melyet hallottatok, nem az enyém, hanem azé, aki engem küldött: az Atyáé. Ezt mondtam nektek, míg nálatok voltam. A vigasztaló Szentlélek pedig, akit majd az Atya küld az én nevemben, az megtanít benneteket mindenre, és eszetekbe juttat mindent, amit én nektek mondtam.

Békességet hagyok nektek, az én békességemet adom nektek, nem amint a világ adja, adom én nektek. Ne háborogjon szívetek és ne aggódjék. Hallottátok, hogy én azt mondtam: Elmegyek és visszajövök hozzátok. Ha szeretnétek engemet, csak örülnétek azon, hogy az Atyához megyek; mert az Atya nagyobb nálam. És most megmondtam nektek, mielőtt megtörténnék, hogy mikor majd megtörténik, higgyétek. Már nem sokat beszélek veletek, mert jön e világ fejedelme, de hozzám semmi köze. Hanem hogy megismerje a világ, hogy szeretem az Atyát, és amint nekem az Atya meghagyta, úgy cselekszem.

Pünkösd-hétfőn.

Lecke: Apostolok cselekedetei 10, 34, 42—48.

Az időben Péter megnyitotta száját és így szólt: Testvérek! Az Ur megparancsolta nekünk, hogy hirdessük a népnek és bizonyítsuk, hogy ő az, kit Isten az elevenek és holtak bírójává rendelt. Erről az összes próféták bizonytságot tesznek, hogy a bűnök bocsánatát az ő neve által mindnyájan megnyerik, kik őbenne hisznek. Még mialatt Péter e szavakat mondá, a Szentlélek leszállt mindnyájokra, kik az igét hallgatták. És a körülmételésből való hívek, kik Péterrel jöttek, elbámultak, hogy a Szentlélek malasztja a pogányokra is kiáradt. Mert hallották, hogy nyelveken beszélnek és Istent dicsérik. Ekkor felelé Péter: Vajjon megtagadhatja-e valaki a vizet, hogy meg ne kereszteltessenek ezek, kik a Szentleket épen úgy elnyerték, mint mi? És meghagyta, hogy keresztelkedjenek meg az Ur Jézus Krisztus nevében.

Evangelium: Szent János 3, 16—21.

Az időben mondá Jézus Nikodémusnak: Ugy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát odaadta, hogy senki, aki őbenne hisz, el ne vesz-szen, hanem örök élete legyen. Mert nem azért küldötte Isten az ő Fiát a világra, hogy a világot ítélje, hanem hogy a világ üdvözüljön őáltala. Aki őbenne hisz, nem ítéltetik meg; aki pedig nem hisz, már megvan ítélve, mert nem hisz az Isten egyszülött Fiának nevében. Épen ebben áll az ítélet, hogy a világosság a világra jött, és az emberek jobban szerették a sötétséget, mint a világosságot; mivel az ő cselekedeteik gonoszak voltak. Mert mindaz, aki rosszat tesz, gyűlöli a világosságot és nem jön a világosságra, hogy meg ne róják cselekedeteit. Aki pedig igazságosan cselekszik a világosságra jön, hogy cselekedetei napfényre jussanak, mivel Istenben vannak téve.

Pünkösd-kedden.

Lecke: Apostolok cselekedetei 8, 14—17.

Ama napokban, midőn a Jeruzsálemben levő apostolok meghallották, hogy Szamaria befogadta az Isten igéjét, elkül-

döttek hozzájuk Pétert és Jánost; kik odaérkezve imádkoztak értök, hogy elnyerjék a Szentlelket; mert még egyre sem szállott le közülök, hanem csak meg lettek keresztezve az Ur Jézus nevében. Ekkor rájuk tették kezeiket és elnyerték a Szentlelket.

Evangelium : Szent János 10, 1—10.

Az időben mondá Jézus a farizeusoknak: Bizony, bizony mondom nektek, aki nem az ajtón megy be juhakolba, hanem másfelől mászik be, az tolvaj és rabló. Aki pedig az ajtón megy be, az a juhok pásztora. Ennek az őr nyitja ki az ajtót, és a juhok hallják az ő szavát, és tulajdon juhait nevékről szólítja és kivezeti őket. És mikor a saját juhait kieresztette, előttük megy és a juhok követik őt, mert ismerik a hangját. Idegent pedig nem követnek, hanem futnak tőle, mert az idegennek hangját nem ismerik. Ezt a példabeszédet mondotta nekik Jézus, ők azonban nem értették meg, hogy mit beszél nekik.

Mondá azért ismét nekik Jézus: Bizony, bizony mondom nektek: Én vagyok a juhakol ajtaja. Mind, ahányan jöttek, tolvajok és rablók, és a juhok nem hallgattak rájuk. Én vagyok az ajtó. Ha valaki énrajtam megy be, üdvözülni; ki- és bejár és legelőre talál. A tolvaj csak azért jön, hogy lopjon, öljön és pusztítson. Én azért jöttem, hogy életök legyen és bőségesen legyen.

Pünkösdszerdán.

(Kántor.)

Lecke : Apostolok cselekedetei 2, 14—21.

Ekkor föllállott Péter a tizeneggyel, fölemelte szavát és így szólt hozzájuk: Zsidó férfiak és mindnyájan, kik Jeruzsálemben laktok, vegyétek tudomásul és halljátok meg fületekkel az én szavaimat! Mert nem részek ezek, amint ti gondoljátok, hiszen a napnak harmadik órája van; hanem ez az, amit Joel próféta megjövendölt: És lesz majd az utolsó napokban — ugymond az Ur, — hogy kiárasztok az én lel-

kemből minden emberre, és jövendőlni fognak a ti fiaitok és leányaitok, és ifjaitoknak látomásai lesznek és véneiteknek álomlátásai. És kiöntök ama napokban az én Lelkemből szolgálóimra és szolgálóimra, és jövendőlnék. És csodákat teszek fönn az égen és jeleket lenn a földön, vért és tüzet és füstpárát. A nap sötétséggé változik, a hold pedig vérré, mielőtt eljön az Urnak nagy és nyilvánvaló napja. És történik, hogy mindaz, ki az Urnak nevét segítségül hívja, üdvözlül.

Evangelium: Szent János 6, 44—52.

Az időben monda Jézus a zsidók seregeinek: Senki sem jöhet énhozzám, hacsak nem vonzza őt az Atya, aki engem küldött, és én föltámasztom őt az utolsó napon. Irva van a prófétáknál: És mindnyájan az Isten tanítottjai lesztek. Mindenki, aki az Atyától hallott és tanult, énhozzám jön. Nem mintha valaki látta volna az Atyát, mert csak aki Istentől van, az látta az Atyát. Bizony, bizony mondom nektek: Aki énbenem hisz, örök élete van. Én vagyok az élet kenyere. Atyáitok mannát ettek a pusztában és meghaltak. Ez a mennyből alászálló kenyér, hogy aki ebből eszik, meg ne haljon. Én vagyok az élő kenyér, ki mennyből szállottam alá. Ha valaki e kenyérből eszik, örökké él; és a kenyér, melyet én adok, az én testem a világ életéért.

Pünkösdpénteken.

(Kántor.)

Lecke: Joel próféta jövendöléséből 2, 23. 24. 26. 27.

Ezt mondja az Ur: Sion fiai örvendjete és vigadjatok a ti Uratok Istentekben; mert megadta nektek az igazság tanítóját és reátok hullatja a korai és késői esőt, miként kezdetben. És megtelnek a szérük gabonával és a sajtók áradoznak a bortól és olajtól. Akkor ehettek jóllakásig és betelhettek és dicsérni fogjátok a ti Uratok Istentek nevét, ki veletek csodadolgokat cselekedett; és nem vall szégyent az én népem örökké. És megtudjátok, hogy én Izrael között vagyok; s hogy én vagyok a ti Uratok Istentek és nincs több kívülem; és nem vall szégyent az én népem örökké, ugymond az Ur, a mindenható.

Evangelium: Szent Lukács 5, 17—26.

Történt egy napon, hogy Jézus leült és tanított. És ott ültek a farizeusok és írástudók, kik Galileának és Judeának minden falujából és Jeruzsálemből jöttek; és az Ur ereje velök volt, hogy őket meggyógyítsa. S ime néhány férfi egy embert hozott, ki inaszakadt volt, s be akarták őt vinni és elébe tenni. De mivel a néptömegben nem találtak utat, amerre őt bevigyék, felmentek a háztetőre és a cseréptetőn át leeresztették ágyastul a közepre, Jézus elé. Kiknek midőn hitét látta, mondá: Ember, megbocsáttatnak neked a te bűneid! Mire az írástudók és farizeusok gondolkozóba estek, mondván: Kicsoda ez a káromkodó. Ki bocsáthatja meg a bűnöket, mint egyedül az Isten. Amint pedig Jézus az ő gondolataikat észrevette, szót emelt és mondá nekik: Mit gondoltok szívetekben? Mi könnyebb? azt mondani-e: Megbocsáttatnak neked a te bűneid? vagy azt mondani: Kelj fel és járj? De hogy tudjátok, hogy az Emberfiának van hatalma a földön a bűnök megbocsátására, — mondá az inaszakadtnak: Mondom neked: kelj fel, vedd ágyadat és menj haza! És az rögtön, az ő szemük láttára fölkelt, fogta az ágyat, melyen feküdt, és elment haza, magasztalva az Istent. És csodálat fogta el mindnyájokat és dicsérték Istent, s félelemmel eltelve, mondogatták: Csodadolgokat láttunk ma.

Pünkösdszombaton.

(Kántor.)

Lecke: Szent Pál ap. levele a rómaiakhoz 5, 1—5.

Testvérek! Megigazulva a hitből, legyünk békében az Istennel a mi Urunk Jézus Krisztus által, aki által a hit révén hozzáférhetünk ahoz a kegyelemhez, melyben állunk és dicsekszünk az Isten fiai dicsőségének reményében. De nemcsak ebben, hanem dicsekszünk a szenvedésekben is, mivel tudjuk,

hogy a szenvedés béketűrést eredményez, a béketűrés pedig megpróbáltatást, a megpróbáltatás pedig reménységet, a reménység pedig meg nem szégyenít; mert az Isten szeretete kiáradt a mi sziveinkben a Szentlélek által, ki nekünk adatott.

Evangelium : Szent Lukács 4, 38—44.

Az időben Jézus elindult a zsinagógából és bement Simon házába. Simon napa pedig nagy lázban feküdt és könyörögtek neki érdekében. És melléje állva, parancsolt a láznak és elhagyta őt, mire az rögtön fölkelt és szolgált nekik.

Midőn pedig a nap lenyugodott, akiknek különféle nyavalyákban sinlődő betegek voltak, mind hozzá vitték. Ő pedig egyenkint rájuk tette kezeit, s meggyógyította őket. Sokakból pedig ördögök mentek ki kiáltozva, mondván: Te vagy az Isten Fia! És megdorgálva őket, nem engedte beszélni, mert tudták, hogy ő a Krisztus.

Mikor pedig megvirradt, kiment egy magányos helyre és a nép kereste őt, s hozzá férkőztek és tartóztatták, hogy ne menjen el tőlük. De ő azt mondotta nekik: Más városoknak is kell hirdetnem az Isten országát; mert avégre küldettem. És predikált Galilea zsinagógaiban.

Szent Háromság vasárnapján.

Lecke : Szent Pál apostol levele a rómaiakhoz 11, 33—36.

Oh Isten bölcseségének és tudományának mélységes gazdagsága! mily megfoghatatlanok az ő ítéletei, és megvizsgálhatlanok az ő utai! Mert ki láthat át az Ur végzésein? Vagy ki volt az ő tanácsadója? Vagy ki adott neki előbb, hogy visszaadassék neki? Mert őtőle, és őáltala, és őbenne van minden. Őneki legyen dicsőség örökké! Amen.

Evangelium : Szent Máté 28, 18—20.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Nekem megadatott minden hatalom mennyben és a földön. Menjetek el tehát és tanítsatok minden népet, meg-

keresztelvén őket az Atyának és Fiunak és Szentléleknek nevében, és tanítsátok őket megtartani mindazt, amit nektek parancsoltam. És ime én veletek vagyok mindennap, a világ végezetéig.

Pünkösöd után első vasárnap.

Lecke: Szent János apostol első levele 4, 8—21.

Szeretteim! Isten a szeretet. Abban nyilvánult meg az Isten szeretete miirántunk, hogy Isten az ő egyszülött Fiát küldötte a világra, hogy ő általa éljünk. Ebben áll a szeretet; nem mintha mi szerettük volna az Istent, hanem mivel ő előbb szeretett minket és elküldötte Fiát engesztelésül a mi bűneinkért. Kedvesim, ha Isten így szeretett minket, mi is tartozunk egymást szeretni. Istent sohasem látta senki. Ha szeretjük egymást, Isten bennünk lakik és az ő szeretete tökéletes bennünk. Arról ismerjük meg, hogy benne maradunk és ő mibennünk, hogy az ő Lelkéből adott nekünk. És mi láttuk és bizonyítjuk, hogy az Atya elküldötte Fiát, mint a világ Üdvözítőjét. Bárki vallja, hogy Jézus az Isten Fia, abban az Isten marad, és ő az Istenben. És mi megismertük és hittünk a szeretetben, mellyel Isten irántunk viseltetik. Isten a szeretet, és aki a szeretetben marad, Istenben marad és az Isten őbenne. Annyiban tökéletes bennünk az Isten szeretete, amennyiben bizalommal tekintünk az ítélet napja elé, mivel amilyen ő, olyanok vagyunk mi is e világon. A szeretetben nincs félelem, hanem a tökéletes szeretet kizárja a félelmet, mert a félelem gyötrellemmel jár; aki pedig fél, nem tökéletes a szeretetben. Mi tehát szeressük az Istent, mert Isten előbb szeretett minket. Ha valaki azt mondja, hogy: Szeretem az Istent, de felebarátját gyűlöli, az hazug. Mert aki nem szereti felebarátját, akit lát, Istent, akit nem lát, hogyan szerethetné? És az a parancsunk van az Istentől, hogy aki Istent szereti, szeresse felebarátját is.

Evangelium: Szent Lukács 6, 36—42.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Legyetek irgalmasok, valamint a ti Atyátok is irgalmas! Ne ítéljetek és nem fogtok ítéltetni; ne kárhoztasatok és nem fogtok kárhoztattatni; bocsássatok meg és megbocsáttatik nektek. Adjatok és adatik nektek, jó és tömött, megrázott és kifolyó mértéket adnak a ti öletekbe. Mert ugyanazon mérték-

kel, mellyel ti mérték, mérnek vissza nektek. Mondott pedig nekik hasonlatosságot is: Vajjon a vak vezetheti-e a vakot? Nem esnek-e mindketten a gödörbe? A tanítvány nem fölebbvaló mesterénél; tökéletes lesz pedig mindaz, aki van olyan, mint a mestere. Mit is nézed a szálkát testvéred szemében, holott a gerendát, mely saját szemedben van, nem veszed észre? Vagy hogy mondhatod testvérednek: Testvér, hadd vegyem ki szemedből a szálkát, mikor a saját szemedben nem látod meg a gerendát? Képmutató! vedd ki előbb a gerendát a te szemedből, s aztán lásd, hogyan huzod ki a szálkát testvéred szeméből.

Urnapján.

Lecke: Szent Pál ap. I. levele a korintusiakhoz 11, 23—29.

Testvérek! Én az Urtól hallottam, amit veletek is közöltem, hogy az Ur Jézus azon éjjel, melyen elárultatott, kezébe vette a kenyeret, és hálát adva megtörte és mondá: Vegyétek és egyétek, ez az én testem, mely értetetek adatik; ezt cselekedjétek az én emlékezetemre! Hasonlóképen a kelyhet is, miután megvacsorált, mondván: Ez a kehely az új szövetség az én véremben, ezt cselekedjétek, valahányszor isszátok, az én emlékezetemre. Mert valahányszor e kenyeret eszitek és e kelyhet isszátok, az Ur halálát hirdetitek, amíg eljő. Bárki tehát méltatlanul eszi e kenyeret, vagy issza az Ur kelyhét, vétkezik az Ur teste és vére ellen. Vizsgálja meg tehát az ember önmagát, és úgy egyék ebből a kenyérből és igyék e kehelyből. Mert aki méltatlanul eszi és issza, ítéletet eszik és iszik, mivel az Ur testét meg nem különbözteti.

Evangelium: Szent János 6, 56—59.

Az időben mondá Jézus a népseregnek: Az én testem valóban étel, és az én vérem valóban ital. Aki eszi az én testemet és issza az én véremet, énbennem marad, és én őbenne. Amint engem küldött az élő Atya, és én az Atya miatt élek, úgy az is, aki engem eszik, én miattam él. Ez az a

kenyér, mely az égből szállott alá. Nem úgy, mint atyáitok mannatát ettek és meghaltak. Aki e kenyeret eszi, örökké él.

Pünkösöd után második vasárnap.

Lecke: Szent János I. levele 3, 13—18.

Szeretteim! Ne csodáljátok, ha a világ gyűlöl titeket! Mi tudjuk, hogy a halálból az életre jutottunk, mivel szeretjük felebarátainkat. Aki nem szeret, a halálban marad. Mindaz, aki gyűlöl felebarátját, gyilkos. És tudjátok, hogy egy gyilkosnak sincs örök élete, mely benne maradandó volna. Arról ismertük meg az Isten szeretetét, hogy ő életét adta miértünk. Minekünk is oda kell hát adnunk életünket embertársainkért. Aki bírja a világ javait és azt látja, hogy embertársa szűkölködik, és elzárja előle a szívét: hogyan maradhat abban az Isten szeretete? Fiacskáim! Ne szeressünk szóval, se nyelvvvel, hanem tettel és igazsággal.

Evangelium: Szent Lukács 14, 16—24.

Az időben mondá Jézus a farizeusoknak e példabeszédet: Egy ember nagy lakomát szerzett és sokakat meghívott. És elküldé szolgáját a vacsora idején megmondani a hivatalosoknak, hogy jöjjenek, mert már minden készen van. És kezdék magokat mindannyian mentegetni. Az első azt izente neki: Majort vettem és ki kell mennem megnézni, kérlek, ments ki engem. És egy másik mondá: Öt pár ökröt vettem, és azokat megyek megpróbálni, kérlek, ments ki engem. Ismét másik mondá: Feleséget vettem, azért nem mehetek. S visszatérve a szolga, elmondotta urának. Erre a házigazda megharagudott, és mondá szolgájának: Menj ki hamar a város tereire és utcáira, és vezesd be ide a szegényeket, bénákat, vakokat és sántákat. És mondá a szolga: Uram, meglett amint parancsoltad és még van hely. És mondá az ur a szolgának: Menj ki az utakra és sövények mentére és (akiket ott találsz) kényszerítsd bejönni, hogy megteljen az én házam.

Mondom pedig nektek, hogy azon férfiak közül, kik hivatalosak voltak, egy sem izleli meg az én lakomámat.

Pünkösd után harmadik vasárnap.

Lecke: Szent Péter ap. I. levele 5, 6—11.

Szeretteim! Alázzátok meg magatokat az Isten hatalmas keze alatt, hogy a látogatás idején fölmagasztaljon titeket, órája bizván minden gondotokat, mert ő gondoskodik rólatok. Józanok legyetek és vigyázzatok, mert a ti ellenségetek, az ördög, mint az ordító oroszlán, körüljár keresván, kit nyeljen el. Alljatok neki ellent erős hittel és tudjátok meg, hogy ugyanazon szenvedés vár a ti testvéreitekre, kik e világon vannak! A minden kegyelemnek Istene pedig, ki bennünket Krisztus Jézusban az ő örök dicsőségére meghívott, maga fog bennünket, ha egy kevésbé szenvedtünk, tökéletesekké tenni, megerősíteni és megszilárdítani. Öneki legyen dicsőség és uralom, mindörökön örökké! Amen.

Evangelium: Szent Lukács 15, 1—10.

Az időben közeledtek Jézushoz a vámosok és bűnösök, hogy hallgassák őt. És zugolódtak a farizeusok és írástudók, mondván: Ez fogadja a bűnösöket és együtt eszik velök. S mondá nekik a következő példabeszédet: Ki az az ember közöletek, kinek száz juha van, s ha egyet azokból elveszít, nem hagyja-e ott a kilenczvenkilenczet a pusztában, és elmegy az után, amely elveszett, míg meg nem találja? És ha megtalálta, örömmel veszi vállaira, s hazaérkezve összehívja barátait és szomszédait és így szól hozzájuk: Örvendjetek velem, mert megtaláltam elveszett juhomat! Mondom nektek, hogy szintugy öröm leszen mennyben egy bűnbánó bűnösön inkább, mint kilenczvenkilencz igazon, kiknek nincs szükségök bűnbánatra.

Vagy melyik az az asszony, a kinek ha tíz drahmája van, és elveszít egy drahmát, nem gyújt gyertyát, és nem söpri ki a házat és keresi szorgalmasan, míg meg nem találja? S midőn meg-

találta, összehívja barátnőit és szomszédasszonyait, mondván: Örvendjetelek velem, mert megtaláltam a drahmát, melyet elvesztettem! Így, mondom nektek, öröm lesz az Isten angyalai között egy bűnbánó bűnös fölött.

Pünkösd után negyedik vasárnap.

Lecke: Szent Pál apostol levele a rómaiakhoz 8, 18—23.

Testvérek! Azt tartom, hogy a jelen idei szenvedések nem hasonlíthatók a jövődő dicsőséghez, mely rajtunk megnyilvánul. Mert a természet várva várja az Isten gyermekeinek (dicsőséges) megjelenését. Mulandóságnak van ugyanis a természet alávetve, nem önszántából, hanem a miatt, aki meghódította a reménység fejében. Mert maga a természet is fel fog szabadulni az enyészet szolgaságából, az Isten gyermekeinek dicsőséges szabadságára. Tudjuk ugyanis, hogy minden teremtmény fohászkodik és vajudik mindez ideig. De nemcsak az, hanem mi magunk is, kik a lélek zsongéit bírjuk, mi is fohászkodunk magunkban, várva az Isten gyermekeivé fogadtatást, testünknek váltságát, a mi Urunk Jézus Krisztusban.

Evangelium: Szent Lukács 5, 1—11.

Az időben, midőn a nép Jézushoz tódult, hogy az Isten igéjét hallgassa, akkor ő a Genezáret tava mellett állott, és látott két hajót a tó szélén állani; a halászok pedig kiszállottak és hálóikat mosogatták. Beszállva pedig az egyik hajóba, mely Simoné volt, kérte őt, hogy evezzen a szárazföldről egy kissé beljebb, s leült és a hajócskából tanította a sokaságot. Mikor pedig megszűnt beszélni, mondá Simonnak: Evez ki a sik tengerre és vessétek ki hálóitokat halfogásra. Mire Simon viszonzá és mondá neki: Mester, egész éjjel fáradtunk és semmit sem fogtunk, de a te szavadra kivetem a hálót. S mikor ezt megtették, nagy mennyiségű halat fogtak; de hálójuk szakadozni kezdett. Intettek tehát társaiknak, kik a másik hajón voltak, hogy jöjjenek és segítsenek nekik. És odamentek és megtöltötték

mindkét hajót úgy, hogy majdnem elmerültek. Mikor ezt Simon Péter látta, Jézus térdeihez borult, mondván: Távozzál tőlem Uram, mert bűnös ember vagyok! Mert álmélkodás fogta el őt és mindazokat, kik vele voltak a halfogáson, melyet tettek, hasonlóképen Jakabot és Jánost is, Zebedeus fiait, kik Simonnak társai voltak. És mondá Jézus Simonnak: Ne félj! Ezentul már embereket fogsz. És kivonták hajóikat a szárazra, s elhagytak mindent és követték őt.

Pünkösöd után ötödik vasárnap.

Lecke : Szent Péter apostol I. levele 3, 8—15.

Szeretteim! Legyetek mindannyian egyetértők, szónakozók, testvériesek, irgalmasok, szerények, alázatosak; nem viszozván rosszat rosszal, sem szidalmat szidalommal, hanem ellenkezőleg áldáskivánással; mert arra vagytok hivatva, hogy az áldást örökségül birjátok. Mert aki az életet szereti és jó napokat akar látni, fékezze nyelvét a rossztól, és ajkai ne szóljanak álnokságot. Forduljon el a gonosztól és cselekedjék jót; keresse a békét és kövesse azt. Mert az Ur szemei az igazakra irányulnak és fülei az ő könyörgéseikre hallgatnak; az Ur arca pedig azok ellen fordul, kik gonoszat cselekesznek.

És ki árthat nektek, ha a jóra buzgón törekedtek? Ha pedig az igazságért valamit szenvedtek is, boldogok vagytok! Fenyegetéseiktől meg ne ijedjete! és meg ne háborodjatok! Hanem aldjátok az Ur Krisztust szíveitekben.

Evangelium : Szent Máté 5, 20—24.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Ha a te igazságtok fölül nem mulja az írástudókét és farizeusokét, nem mentek be mennyek országába. Hallottátok, hogy a régieknek az lett mondva: Ne ölj! Aki pedig öl, az a törvényszék ítélete alá esik. Én pedig mondom nektek, hogy mindaz, aki testvéreire haragszik, a törvényszék ítélete alá esik. Aki pedig testvérének azt mondja: Raka! a főtörvényszék ítélete alá esik. Aki pedig azt mondja: Bolond! méltó a gehenna tüzére. Ha tehát aján-

dékodat az oltárra viszed és ott eszedbe jut, hogy testvérednek van ellened valami panasza, hagyd ott ajándékodat az oltár előtt, és menj el előbb kibékülni testvéreddel, és akkor eljövén, ajánld fel ajándékodat.

Pünkösöd után hatodik vasárnap.

Lecke : Szent Pál apostol levele a rómaiakhoz, 6, 3—11.

Testvérek! Mind, akik Jézus Krisztusban meg vagyunk keresztelve, az ő halálában kereszteltettünk meg? Mert eltemettünk vele együtt a keresztség által a halálba; hogy valamint Krisztus feltámadott halottaiból az Atyának dicsősége által, úgy mi is új életet éljünk. Mert ha egyesültünk vele az ő halálának hasonlatossága révén, feltámadásában is ugy leszünk. Tudjuk azt, hogy a bennünk élő régi ember vele együtt megfeszítettett, hogy a bűnös test lerontassék és többé ne szolgáljunk a bűnnek. Mert aki meghalt, megigazult a bűntől. Ha pedig meghaltunk Krisztussal, hisszük, hogy élni is fogunk Krisztussal együtt. Mert tudjuk, hogy Krisztus, miután halottaiból feltámadott, már nem hal meg, a halál órajta többé nem uralkodik. Mert amennyiben a bűnnek meghalt, egyszer halt meg; amennyiben pedig él, Istennek él. Így képzeljétek ti is magatokat meghalva a bűnnek, de élve Istennek, a mi Urunk Jézus Krisztusban.

Evangelium : Szent Márk 8, 1—9.

Ama napokban, midőn sok nép volt együtt és nem volt mit enniök, egybehíván a tanítványokat, mondá nekik: Sajnálom a sereget, hogy már harmadnapja kitaranak mellettem, és nincs mit enniök. És ha étlen bocsátom őket haza, kimerülnek az uton, mert némelyek közlök messziről jöttek. S felelék neki tanítványai: Honnét elégitheti ki ezeket valaki kenyérrel itt a pusztában? Mire kérdé őket: Hány kenyerek van? Mondották: Hét. És megparancsolta a seregnek, hogy telepedjék le a földre. És vevén a hét kenyeret, hálát adott, megtörte és odaadta tanítványainak, hogy tegyék eléjük, és eléje tették a népnek. És volt kevés halacszkájok, ezeket is megáldotta és eléjük tetette. És ettek és jóllak-

tak, ami pedig megmaradt a hulladékokból, felszedték, hét kosárral. Voltak pedig akik ettek, mintegy négy ezeren. És elbocsátotta őket.

Pünkösöd után hetedik vasárnap.

Lecke : Szent Pál ap. levele a rómaiakhoz 6, 19—23.

Testvérek! Emberileg szólok a ti testi gyarlóságtok miatt: valamint ugyanis följánlottátok tagjaitokat a tisztátalanságnak és gonoszságnak szolgálatára, hogy gonoszat tegyetek, ugy adjátok most tagjaitokat az igazság szolgálatába, hogy üdvözljétek. Mert mikor a bűnnek szolgáló voltatok, szabadok voltatok az igazságtól. Mi hasznatok volt akkor abból, ami miatt most szégyenkeztek? Hisz annak vége a halál. Most azonban megszabadulva a bűntől, és Isten szolgálivá válva, hasznatok van a megszentelődésre, melynek célja az örök élet. Mert a bűn zsoldja a halál, Isten malasztja pedig az örök élet, a mi Urunk Jézus Krisztusban.

Evangélium : Szent Máté 7, 15—21.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Óvakodjatok a hamis prófétáktól, kik juhok ruházatában jönnek hozzátok, belül pedig ragadozó farkasok! Gyümölcsseikről ismeritek meg őket. Vajjon szednek-e a tövisekről szőlőt, vagy a bojtorjánról fügét? Így minden jó fa jó gyümölcsöt terem, a rossz fa pedig rossz gyümölcsöt terem. Nem teremhet a jó fa rossz gyümölcsöt, sem a rossz fa nem teremhet jó gyümölcsöt. Minden fa, mely nem hoz jó gyümölcsöt, kivágatik és tüzre vettetik. Tehát gyümölcsseikről ismeritek meg őket. Nem mindenki, aki azt mondja nekem: Uram, Uram! megy be mennyek országába, hanem aki Atyám akaratát cselekszi, ki mennyekben van, az megy be mennyek országába.

Pünkösöd után nyolcadik vasárnap.

Lecke : Szent Pál ap. levele a rómaiakhoz 8, 12—17.

Testvérek! Nem tartozunk a testnek azzal, hogy a test szerint éljünk. Mert ha a test szerint éltek, meghaltok; ha

pedig a lélek által a test cselekedeteit megöldöklitek, élni fogtok. Mert mindazok, kiket Isten lelke vezérel, Isten gyermekei. Mert nem a szolgaság lelkét kaptátok, hogy ismét féljete, hanem a fogadott gyermekek lelkét kaptátok, melyben azt kiáltjuk: Abba (atyá)! Ugyanis a Lélek maga tesz bizonysgot a mi lelkünknek, hogy Isten gyermekei vagyunk. Ha pedig gyermekei, akkor örökösei is; vagyis örökösei Istennek, Krisztusnak pedig örököstársai; ha ugyan vele szenvedünk, hogy vele meg is dicsőíttessünk.

Evangelium : Szent Lukács 16, 1—9.

Az időben mondá Jézus tanítványainak e példabeszédet: Volt egy gazdag ember, kinek volt egy sáfára. És ezt arról vádolták előtte, hogy eltékozolta a vagyonát. Magához hivatta tehát őt és így szólt hozzá: Mit hallok én felőled? Adj számot sáfárkodásodról; mert tovább nem sáfárkodhatol. Mondá erre a sáfár magában: Mitévő legyek, ha az uram elveszi tőlem a sáfárságot? Kapálni nem tudok, koldulni szégyenlek. Tudom mit teszek, hogy mikor a sáfárságból elmozdítanak, (az emberek) befogadjanak házaikba. Erre egybehívta urának összes adósait és mondá az elsőnek: Mennyivel tartozol uramnak? Mire az felelé: Száz korsó olajjal. Mondá neki: Vedd adósleveledet, s ülj le gyorsan és írd ötvenet. Azután így szólt a másikhöz: Hát te mennyivel tartozol? Ki felelé: Száz mérő búzával. Mondá neki: Fogd leveledet és írd nyolczvanat. És megdicsérte az ur a hamis sáfárt, hogy okosan cselekedett, mert hát a világ fiai okosabbak a maguk nemében a világosság fiainál.

Én is mondom nektek: Szerezsetek magatoknak barátokat a hamis mammonból, hogy mikor meghaltok, befogadjanak benneteket az örök hálaikba.

Pünkösöd után kilencedik vasárnap.

Lecke : Szent Pál ap. I. levele a korintusiakhoz 10, 6—13.

Testvérek! Ne vágyódjunk a rossz után, miként ők vágyódtak. Bálványimádók se legyetek, miként közölök néhányan, amint írva van: Leült a nép enni és inni, és fölkeltek játszani. Se ne paráználkodjunk, miként közölük néhányan paráználkodtak és elestek egy napon huszonhárom ezren. Se ne kísértjük Krisztust, mint ahogy közölük némelyek kísértették és a kigyók által elpusztultak. Se ne zúgolódjatok, miként azok közül némelyek zúgolódtak és a pusztító (angyal) által elvesztek. Mindez azonban jelképben történt velök, megíratott pedig a mi okolásunkra, kikre az utolsó idők jutottak. Aki tehát azt gondolja, hogy áll, vigyázzon, hogy el ne essék! Emberi kísértésnél egyéb meg ne lepjen titeket. Hű azonban az Isten, ki nem hagy benneteket kísértetni azon fölül, amit megbírtok, hanem a kísértésnek olyan lefolyást ad, hogy elviselhesétek.

Evangelium : Szent Lukács 19, 41—47.

Az időben Jézus Jeruzsálemhez közeledett és meglátta a várost, sirva fakadt fölötte, mondván: Vajha te is fölismerted volna, és pedig ezen a te napodon, ami békeségedre szolgál! Ámde el van rejtve szemeid elől. Mert eljönnek rád a napok, midőn ellenségeid körülvesznek árokkal és körülzárnak, és szorongatnak mindenfelől. És a földre sujtanak téged és fiaidat, kik benned vannak, s nem hagynak benned követ követ, mivelhogy nem ismerted meg a te látogatásod idejét.

És bemenve a templomba, kezdé kiüzni az árusokat és vásárlókat, mondván nekik: Irva van, hogy az én házam az imádság háza; ti pedig latrok barlangjává tettétek azt! És naponkint tanított a templomban.

Pünkösöd után tizedik vasárnap.

Lecke : Szent Pál ap. I. levele a korintusiakhoz 12, 2—11.

Testvérek! Tudjátok, hogy mikor pogányok voltatok, amint vezettek benneteket, a néma bálványokhoz jártatok.

Azért tudtotokra adom, hogy senki, aki az Isten lelkében beszél, nem mondja: «Átok Jézusra!» És senki sem mondhatja: «Uram Jézus!» hanem csak a Szentlélek által.

Az ajándékok között azonban különbségek vannak, bár a Lélek ugyanaz. És különbségek vannak a szolgálatokban, habár az Úr ugyanaz. És különbségek vannak a hatásokban, bár ugyanaz az Isten, ki mindent művel mindenben. A Lélek megnyilatkozása pedig mindenkinek hasznára adatik. Az egyiknek ugyanis a bölcs beszéd ajándéka adatik meg a Lélek által, a másinak a tudós beszédé ugyanazon Lélek szerint; másnak a hit, ugyanazon Lélekben; másnak a gyógyítások ajándéka egyazon Lélekben; másnak a csodatevés, másnak a jövendölés, másnak a lelkek megkülönböztetése, másnak különféle nyelvek, másnak a beszédek magyarázása. Mindezt pedig egy és ugyanaz a Lélek műveli, szétosztva kinek-kinek, ahogy akarja.

Evangelium: Szent Lukács 18, 9—14.

Az időben mondá Jézus egyeseknek, kik magokban bíztak, mint afféle igazak, és a többieket megvetették, e példabeszédet: Két ember fölment a templomba imádkozni, egy farizeus és egy vámos. A farizeus odaállt és így imádkozott magában: Hálát adok neked, Istenem, hogy nem vagyok olyan, mint a többi emberek, kik ragadozók, igazságtalanok, házasságtörők, miként ez a vámos is. Bőjtölök kétszer hetenkint, tizedet adok mindenemből, amim van. A vámos pedig távol állva, szemeit sem merte az égre emelni, hanem mellét verte, mondván: Isten, légy irgalmas nekem, bűnösnek! Mondom nektek, hogy ez megigazulva ment haza, inkább mint amaz; mert mindaz, aki magát fölmagasztalja, megaláztatik, és aki magát megalázza, felmagasztaltatik.

Pünkösöd után tizenegyedik vasárnap.

Lecke: Szent Pál ap. I. levele a korintusiakhoz 15, 1—10.

Testvérek! Tudtotokra adom az evangeliumot, melyet nektek hirdettem, melyet el is fogadtatok, melyben álhatatosak is vagytok, amely által üdvözültök is, ha, amint hirdettem nektek, megtartjátok; hacsak hiába nem hittetek. Mert minde-

nekelőtt azt adtam elétek, amit én is úgy vettem át, hogy tudniillik Krisztus meghalt a mi bűneinkért, az írások szerint, és hogy megjelent Kéfásnak és azután a tizenegyznek. Azután megjelent több mint ötszáz testvérnek egyszerre, kik közül sokan még most is élnek, némelyek pedig elhunytak. Azután megjelent Jakabnak, később az összes apostoloknak. Legutoljára pedig valamennyi között megjelent nekem is, mintegy idétlennek. Én ugyanis a legutolsó vagyok az apostolok között, ki nem érdemlem meg, hogy apostolnak nevezzenek, mert üldöztem az Isten egyházát. De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, és az ő kegyelme nem volt bennem meddő.

Evangelium: Szent Márk 7, 31—37.

Az időben kimenvén Jézus Tirus határaiból, Szidonon át a galileai tengerhez ért, a Decapolis határai közé. És hoztak eléje egy siketnémát, és kérték őt, hogy tegye reá kezét. És félrevezette őt a seregtől, füleibe bocsátotta ujjait, köpött és megérintette nyelvét. S föltekintve az égre, fölshajtott és mondá neki: Effeta, azaz nyiljál meg! És azonnal megnyíltak fülei és megoldódott nyelvének köteléke és helyesen beszélt. És meghagyta nekik, hogy senkinek meg ne mondják. De mennél inkább tiltotta nekik, annál inkább hirdették. És annál inkább csodálkoztak, mondván: Mindent jól cselekedett; a siketeket hallókká tette, és a némákat szólókká.

Pünkösd után tizenkettedik vasárnap.

Lecke: Szent Pál ap. II. levele a korintusiakhoz 3, 4—9.

Testvérek! Ilyen bizalommal pedig Krisztus által viseltünk Istenhez; nem mintha képesek volnánk mi magunktól valamit gondolni, mintegy a saját erőnkéből, hanem a mi képességünk Istentől van, aki minket az új-szövetségnek alkalmas szolgáláivá is tett, nem betű, hanem lélek szerint; mert a betű ő, a lélek pedig életet.

Már pedig ha a halál szolgálata, mely betűkkel volt kőbe vésve, megdicsőítő volt ugyannyira, hogy Izrael fiai nem nézhettek Mózes orczájára az ő ábrázatának fényessége miatt, mely pedig mulandó; hogy ne lenne még inkább megdicsőítő a Lélek szolgálata? Mert ha a kárhozat szolgálata dicsőség, sokkal inkább bővelkedik dicsőségben az igazság szolgálata.

Evangelium: Szent Lukács 10, 23—37.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Bol-dogok a szemek, melyek azt látják, amit ti láttok. Mert mondom nektek, hogy sok próféta és király akarta látni, amit ti láttok, és nem látta; és hallani, amit ti hallotok, és nem hallotta.

És ime fölállt egy törvénytudó, hogy meg-kísértse őt, és mondá: Mester, mit kell cseleked-nem, hogy az örök életet elnyerjem? Ő pedig mondá neki: Mi van írva a törvényben? Mikép olvasod? Amaz felelé és mondá: Szeressed a te Uradat Istenedet teljes szivedből, teljes lelkedből, minden erődből és egész elmédből; és felebará-todat mint tennenmagadat. Mire mondá neki: Helye-sen feleltél; tedd ezt, és élni fogsz! Amaz pedig az igaz színében akarván feltűnni, mondván Jézus-nak: S ki az én felebarátom? Viszonzá Jézus és mondá: Egy ember leutazott Jeruzsálemből Jeri-kóba, s rablók kezeibe esett, kik őt kifosztották, sebekkel tetézték, és ott hagyva őt félholtan, el-illantak. Történt pedig, hogy egy pap jött le azon az uton, s látta őt és elment mellette. Hasonló-kép egy levita is, midőn ahhoz a helyhez ért és látta őt, tovább ment. Egy szamaritánus pedig arra utazván, oda ment hozzá, és amint meglátta őt, könyörületre indult, bekötözte sebeit, olajat és bort öntve azokba. S föltevén őt barmára, szállóba vitte és gondját viselte. És másnap két denárt vett elő és a gazdának adta mondván: Viseld gondját, és amit ezen felül költesz, visszajövet megadom neked. E három közül mit gondolsz, melyik volt felebarátja annak, ki a rablók kezeibe esett? Amaz pedig mondá: Aki irgalmasságot cse-lekedett vele. És mondá neki Jézus: Menj, és te is hasonlóképen cselekedjél!

Pünkösd után tizenharmadik vasárnap.

Lecke: Szent Pál ap. levele a galatákhoz, 3, 16—22.

Testvérek! Az ígéretek Ábrahámnak tétettek és az ő ivadéknak. Nem azt mondja: «És ivadéknak», mintha sokaknak szólna, hanem mintha egynek: «és ivadéknak», mely a Krisztus. Mire én azt mondom, hogy az Isten által jogerőre emelt végrendeletet a négyszázharmincz év után létrejött törvény nem helyezi érvényen kívül, hogy az ígérést meghiusítsa. Mert ha az örökség a törvénnél fogva szállna ránk, akkor nem az ígéretnél fogva. Ábrahámnak pedig ígératképen ajándékozta azt az Isten.

Mirevaló tehát a törvény? Az áthágások miatt hozott, miglen eljő az ivadék, melynek az ígérést tette, — rendezve angyalok által, közvetítő révén. Ámde közvetítője egynek nem lehet. Isten pedig csak egy. Tehát a törvény ellenkezik Isten ígéreteivel? Épen nem. Mert ha a törvény úgy volna adva, hogy képes legyen életre kelteni, akkor a megigazulás valóban a törvényből származnék. Ámde az írás mindent bűn alá foglalt, hogy az ígért a Jézus Krisztusban való hit által adassék meg a hívőknek.

Evangelium: Szent Lukács 17, 11—19.

Az időben, midőn Jeruzsálem felé tartott, áment Szamarián és Galileán. És amint bement egy faluba, elébe jött tíz poklos férfi, kik megálltak a távolban és fölemelték szavukat, mondván: Jézus, Mester, könyörülj rajtunk! Kiket midőn meglátott, mondá: Menjetek, mutassátok meg magatokat a papoknak! S történt, hogy mialatt odamentek, megtisztultak. Egy pedig közölök, látván hogy megtisztult, visszatért, fönsszóval magasztalta Istent és hálálkodva arcra borult lábai előtt; s ez szamaritanus volt. Mire Jézus mondá: Nemde tizen tisztultak meg? Hol van hát a (többi) kilenc? Nem találkozott más, aki visszatért és hálát adott volna Istennek, mint csak ez az idegen? És mondá neki: Kelj fel és menj, mert a te hited megszabadított téged.

Pünkösöd után tizennegyedik vasárnap.

Lecke: Szent Pál ap. levele a galatákhoz: 5, 16—24.

Testvérek! Lélek szerint járjatok és a test kívánságait ne teljesítsétek! Mert a test a lélek ellen vágyódik, a lélek pedig a test ellen. Ezek ugyanis ellenkeznek egymással, hogy ne azt tegyétek, amit akartok. De ha a lélek vezérel benneteket, nem álltok a törvény alatt. Nyilvánvalók a test cselekedetei, úgy mint: paráznaság, tisztátalanság, szemérmertlenség, fajtalanság, bálványozás, babonaság, ellenségeskedés, viszálykodás, versengés, harag, perlekedés, visszavonás, pártoskodás, irigykedés, gyilkosság, részegeskedés, tobzódás és ezekhez hasonlók, amelyekről előre mondom nektek, valamint azelőtt is mondtam, hogy akik ilyesmiket tesznek, Isten országát el nem nyerik. A lélek gyümölcsei pedig ezek: szeretet, öröm, békeség, türelem, kegyesség, jóság, kitartás, szelidség, hit, szerénység, önmegtartóztatás, tisztaság. Ilyesmikkel a törvény nem ellenkezik. Akik pedig Krisztuséi, testöket megfeszítették a vétkekkel és kívánságokkal együtt.

Evangelium: Szent Máté 6, 24—33.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Senki sem szolgálhat két Urnak; mert vagy az egyiket gyűlöli és a másikat szereti; vagy az egyiket eltűri, s a másikat megveti. Nem szolgálhattok Istennek és a mammonnak.

Azért mondom nektek: Ne aggódjatok éltetekről, mit egyetek, se testetekről, mibe öltözzetek. Nem több-e az élet az eledelnél, és a test nem több-e a ruházatnál? Tekintsetek az ég madaraira! Ezek nem vetnek, sem nem aratnak, sem csűrökbe nem gyűjtenek; és a ti mennyei Atyátok táplálja őket. Vajjon nem vagytok-e ti azoknál sokkal becsesebbek? És melyiktek adhat aggodása által természetéhez egy kenyőknýt? És a ruházatról miért aggódtok? Nézzétek a mező liliomait, mint növekednek! Nem munkálkodnak, se nem varrnak. Mondom pedig nektek, hogy Salamon minden dicsőségében sem volt úgy felöltözve, mint ezeknek egyike. Ha pedig a mezei fűvet, mely ma

van, és holnap a kemencébe vettetik, az Isten így ruházza, mennyivel inkább titeket, kicsinyhitűek! Ne aggódjatok tehát mondván: Mit fogunk enni, vagy mit fogunk inni, vagy mivel fogunk ruházkodni? Mert mindezt a pogányok keresik. Hisz tudja a ti Atyátok, hogy mindezekre szükségtek van. Keressétek azért először az Isten országát és az ő igazságát, és ezek mind hozzáadottnak nektek.

Pünkösöd után tizenötödik vasárnap.

Lecke: Szent Pál ap. levele a galatákhoz 5, 25. 26; 6, 1—10.

Testvérek! Ha lélekben élünk, a lélek szerint járjunk is. Ne vágyódjunk hiu dicsőségre, egymásra támadva, egymással irigykedve.

Testvérek! Ha valaki valamely bűnre vetemedett is, ti, kik szellemiek vagytok, oktassátok az ilyent a szelidség szellemében, magadra ügyelvén, nehogy te is kísértésbe essél. Viseljétek egymás terhét, és úgy teljesítitek Krisztus törvényét. Mert ha valaki magát valaminek tartja, holott semmi, önmagát csalja meg. Azért kiki vizsgálja meg a maga cselekedetét, s akkor majd csak önmagában keresi a dicséretet és nem másban. Mert kiki a maga terhét fogja viselni. Akit szóval tanítanak, ossza meg minden javát azzal, aki őt tanítja.

Meg ne csalogozzatok! Isten nem hagy magából gunyot üzni. Mert amit az ember vet, azt fogja aratni is. Aki tehát a testében vet, testéből is aratja majd a romlást; aki pedig lélekben vet, lélekből aratja az örök életet. Meg ne szünjünk tehát jót cselekedni; mert ha megszününk, annak idején nem arathatunk. Tehát míg időnk van, tegyünk jót mindenkivel, főképen pedig hitsorsosainkkal.

Evangelium: Szent Lukács 7, 11—16.

Az időben Jézus egy városba ment, melynek neve Naim. S vele mentek tanítványai és nagy népsokaság. Amint pedig a város kapujához közeledett, ime, egy halottat hoztak ki, egyetlen fiát egy anyának, aki özvegy volt, és a városból sok nép kísérté. Midőn az Ur meglátta őt, megesett rajta a szive és mondá neki: Ne sirj! És oda-

lépett és megérintette a koporsót; azok pedig, akik vitték, megállottak. És mondá: Ifju, mondom neked, kelj föl! És a halott felült és beszélni kezdett. És visszaadta őt anyjának. Erre félelem fogta el mindenjüket és magasztalták Istent, mondván: Nagy próféta támadott közöttünk és az Isten meglátogatta az ő népét.

Pünkösd után tizenhatodik vasárnap.

Lecke : Szent Pál ap. levele az efezusiakhoz 3, 13—21.

Testvérek! Azért kérem, hogy el ne csüggedjete éretetek viselt szenvedéseim miatt, melyek a ti dicsőségekre válnak. Emiatt hajtom meg térdeimet a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja előtt, kiről minden atyaság nevét viseli égen és a földön: adja meg nektek az ő dicsőségének gazdagsága szerint, hogy az ő Lelkének erejével a belső emberre nézve megerősödjete, hogy Krisztus lakozzék a hit által sziveitekben, meggyökerezve és alapozva a szeretetben, hogy minden szentekkel együtt felfoghassátok, hogy mekkora a (Krisztus szeretetének) szélessége és hosszúsága, magassága és mélysége, hogy megérthesséte Krisztusnak minden tudást felülmuló szeretetét, hogy Istennek egész teljességeig beteljete.

Annak pedig, ki a bennünk működő erő által mindent bőven megtehet azon túl is, amit kérünk, vagy megértünk, Ő neki legyen dicsőség az anyaszentegyházban Jézus Krisztus által minden nemzedéken át örökön örökké! Amen.

Evangelium : Szent Lukács 14, 1—11.

Az időben, midőn Jézus egy előkelő farizeus házába betért étkezni szombatnapon, szemmel tartották őt. És ime egy vizkóros ember jelent meg előtte. És Jézus, szót emelve mondá a törvénytudóknak és farizeusoknak: Szabad-e szombaton gyógyítani? De azok hallgattak. Mire ő fogta, meggyógyította és elbocsátotta őt. És hozzájuk fordulva mondá: Ha valamelyiketeknek szamara vagy ökre a kutba esik, vajjon nem huzza-e ki mindjárt szombatnapon is? És nem tudtak rá neki válaszolni.

Mondott pedig a meghívottaknak is példabeszédet, midőn észrevette, hogyan válogatják az első helyeket, így szólván hozzájuk: Ha valaki meghí menyegzőre, ne ülj az első helyre, hogy ha talán náladnál előbbrevaló volna meghiva, aki téged is meg őt is meghívott, hozzád ne jöjjön és azt mondja: Adj ennek helyet; s akkor szégyenkezve kelljen elfoglalnod az utolsó helyet. Hanem mikor meghivnak, menj és ülj az utolsó helyre, hogy mikor jön, aki téged meghívott, azt mondja neked: Barátom, menj följebb! Akkor becsületet fogsz vallani vendégtársaid előtt. Mert mindaz, aki magát felmagasztalja, megaláztatik, s aki magát megalázza, felmagasztaltatik.

Pünkösd után tizenhetedik vasárnap.

Lecke: Szent Pál ap. levele az ehezusiakhoz 4, 1—6.

Testvérek! Kérlek titeket én, fogoly az Urban, hogy méltóan járjatok ahhoz a hivatáshoz, melyre hivatva vagytok, teljes alázatossággal, szelidséggel és türelemmel, elviselvén egymást szeretetben, igyekeztvén megőrizni a lelki egységet a béke kötelékében. Egy test és egy lélek, amint hivatástoknak is egy reményére vagytok hivatva. Egy az Ur, egy a hit, egy a keresztség. Egy az Isten és mindenek Atyja, ki minden fölött van és minden által és mindnyájunkban. Ki áldott örökkön örökké. Amen.

Evangelium: Szent Máté 22, 35—46.

Az időben a farizeusok Jézushoz járultak és kérdé őt egyikök, egy törvénytudó, kísértvén őt: Mester! melyik a legnagyobb parancsolat a törvényben? Mondá neki Jézus: Szeressed a te Uradat Istenedet teljes szivedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez a legnagyobb és első parancsolat. A második pedig hasonló ehhez: Szeresd felebarátodat, mint tennenmagadat. E két parancsolaton függ az egész törvény és a próféták.

Mikor pedig a farizeusok egybegyűltek, kérdé

őket Jézus, mondván: Mit tartotok a Krisztus felől? Ki fia ő? Mondják neki: Dávidé. Mondá nekik: Miképen hívja tehát őt Dávid lélekben Urának, mondván: Mondá az Ur az én Uramnak: Ülj az én jobbomra, míg ellenségeidet lábaid számolyává teszem? Ha tehát Dávid őt Urának szólítja, hogyan lehet az ő fia? És senki sem tudott neki egy szót sem felelni, sem nem merte őt senki többé az naptól fogva kérdezni.

Kántor-szerdán.

Lecke: Ezdrás 11. könyve 8, 1—10.

Ama napokban összegyűlt az egész nép mint egy ember a vizi kapu előtt levő térre, és azt mondták az írástudó Ezdrásnak, hogy hozza elő Mózes törvénykönyvét, melyre az Ur Izraelt kötelezte. Előhozta tehát Ezdrás pap a törvényt a sok férfi és nő, s mindazok elé, kik képesek voltak megérteni, a hetedik hónap első napján. És olvasott belőle nyilvánosan a vizi kapu előtt levő téren reggeltől délig a férfiak, nők és értelmeselek előtt; és az egész nép figyelemmel hallgatta a könyvet. Ezdrás írástudó pedig egy faemlévényen állt, amelyet avégre készítet, hogy onnan beszéljen (és mellette álltak jobb felől Matatiás és Szemeia, Ania és Uria Helcia és Maazia; bal felől pedig Fadaia, Mízael és Melkia, Hazum és Hazbadana, Zakaria és Mozollam). És fölnyitotta Ezdrás a könyvet az egész nép előtt; mert az egész nép fölött kimagaslott; és mikor kinyitotta, az egész nép fölállott. És áldást mondott Ezdrás a nagy Ur Istenre, mire az egész nép felelé: Amen, Amen, fölemelvén kezeit; azután meghajoltak és imádták az Istent, arccal a földre borulva. Erre a leviták lecsendesítették a népet, hogy hallgassa a törvényt; a nép pedig helyén állott. És olvastak az Isten törvényének könyvéből világosan és magyarul, hogy megérthessék, s meg is értették, amit olvastak. Mondák pedig Nehemiás és Ezdrás, a pap és törvénytudó, s a leviták, kik a törvényt az egész népnek megmagyarázták: Ez a nap a mi Urunknak Istenünknek van szentelve, ne szomorkodjatok és ne sirjatok. Az egész nép sirt ugyanis, amint a törvény ígét hallotta. És mondá nekik: Menjetek és egyetek kövér húst és igyatok édes bort, és küldjete azoknak is, kik nem készítettek magoknak; mert az Urnak szent napja van, és ne szomorkodjatok: hiszen az Ur öröme a mi erősségünk.

Evangelium : Szent Márk 9, 16—28.

Az időben felszólalt egy a seregből és mondá: Mester, elhoztam hozzád fiamat, kiben néma lélek lakik, mely bárhol megragadja őt, lecsapja, és habzik (a szája), fogait csikorgatja és összeaszik. És mondtam tanítványaidnak, hogy üzzék ki belőle, de nem tudták. Ki felelvén nekik mondá: Oh hitetlen nemzedék, meddig leszek még nálatok? Meddig türlek még titeket? Hozzátok őt ide hozzám! És oda vitték. És amint meglátta őt, a lélek azonnal rángatni kezdte, és elterülve a földön, habot hányva hentergett. És kérdezte atyját: Mennyi ideje, hogy ez a baja történt? Az pedig mondá: Gyermekségétől fogva; és sokszor beledobta őt a tűzbe és vízbe, hogy eleméssze. De ha tehetsz valamit, légy segítségünkre, könyörülj rajtunk! Jézus pedig mondá neki: Ha hinni tudsz, a hívőnek minden lehetséges. És a gyermek atyja rögtön felkiáltott, s könnyek között mondá: Hiszek, Uram, segíts az én hitetlenségemen! Látván pedig Jézus, hogy a nép összeszalad, ráparancsolt a tisztátalan lélekre, mondván neki: Siket és néma lélek, én parancsolom neked, menj ki belőle, és többé bele ne menj! Mire kiáltozva és erősen rángatva őt, kiment belőle, és (a gyermek) olyan lett, mint a halott, úgy hogy sokan azt mondták: Meg van halva. Jézus pedig kezénél fogva felemelte őt, és fölkelte. S mikor betért a házba, tanítványai titkon kérdezték őt: Miért nem tudtuk mi kiűzni azt (az ördögöt)? És mondá nekik: Ez a fajta másképen ki nem űzhető, hanem csak imádsággal és böjtöléssel.

Kántor-pénteken.

Lecke : Ozeás próféta jóvendőlése 14, 2—10.

Ezt mondja az Ur Isten: Térj meg, Izrael, a te Uradhoz, Istenedhez, mert romlásra jutottál gonoszságod miatt.

Vegyétek szívetekre az igéket és térjete az Urhoz és mondjátok neki: Távolíts el minden gonoszszágot, fogadd el a jót; s bemutatjuk ajkaink tulkait. Asszur nem szabadít meg minket, nem ülünk lóra, sem nem mondjuk többé: A mi isteneink kezeink művei, mert a benned bizó árván megkönyörülsz. Meggyógyítom sebeiket, önként fogom szeretni őket; mert elfordult róluk az én haragom. Olyan leszek, mint a harmat, Izrael virágozni fog, mint a lilium, és gyökere kihajt, mint a Libanoné. Ágai kiterjednek, és dicsősége olyan lesz, mint az olajfa, illata pedig mint a Libanoné. Visszatérnek, akik árnyékában ülnek; búzával élnek és zöldelnek, mint a szőlőskert; hirneve olyan, mint a Libanon bora. Efraim! mire valók még a bálványok? én meghallgatom és én irányítom őt, mint a zöldelő jegenyét; én általam lesz rajtad gyümölcs található. Ki az a bölcs, aki ezt megérti? az az okos, aki ezt tudja? Mert egyenesek az Ur utjai, s az igazak járnak azokon; a gonoszok pedig elesnek rajtok.

Evangelium: Szent Lukács 7, 36—50.

Az időben egy valaki a farizeusok közül megkérte Jézust, hogy étkezzék nála. És bement a farizeus házába és letelepedett. S ime a városnak egy bűnös asszonya, amint megtudta, hogy a farizeus házában letelepedett, egy alabastromedényt hozott kenettel, és megállva hátul lábainál, kezdé lábait könyeivel áztatni és fejének hajfűrtjeivel törölgetni, és csókolgatta lábait és a kenettel kenegette. Midőn pedig ezt a farizeus, aki őt meghitta — látta, mondá magában: Ha ez próféta volna, bizonynal tudná, hogy kicsoda és miféle asszony az, aki őt érinti, tudniillik, hogy bűnös. Mire Jézus mondá neki: Simon, valami mondanivalóm van neked. Az pedig mondá: Szólj Mester! Egy hitelezőnek két adósa volt. Az egyik ötszáz denárral tartozott neki, a másik pedig ötvennel. De mivel nem volt nekik miből fizetniök, elengedte mindkettőnek. Vajjon melyik fogja őt jobban szeretni? Felelé Simon és mondá: Azt hiszem, hogy az, amelyiknek többet engedett el. Ő pedig mondá neki: Helyesen itéltél. És az asszonyhoz fordulva mondá:

Simonnak: Látod ezt az asszonyt? Bejöttem házadba, vizet lábaimra nem adtál, ez pedig könnyeivel áztatta lábaimat és hajával törölgette. Csókot nekem nem adtál, ez pedig, amióta bejött, nem szűnt meg lábaimat csókolgatni. Fejemet olajjal nem kentet meg, ez pedig kenettel kenegette lábaimat. Miértis azt mondom neked: Megbocsáttatik neki sok bűne, mert igen szeretett; akinek pedig kevesebb bocsáttatik meg, kevésbé szeret. Az asszonynak pedig mondá: A te bűneid meg vannak bocsátva. És a vele együtt letelepültek mondogatták magokban: Kicsoda ez, aki még a bűnöket is megbocsátja? Mondá pedig az asszonynak: A te hited megmentett téged, menj békével!

Kántor-szombaton.

Lecke: Szent Pál ap. levele a zsidókhoz 9, 2—12.

Testvérek! Egy elősátor állítottatott fel ugyanis, melyben a gyertyatartók voltak és az asztal, és a kitett kenyerek, az ugynevezett Szentély. A második kárpit mögött volt a sátor, melyet szentek szentjének neveztek, ebben volt az aranytömjénező és a minden oldalról arannyal borított szövetség szekrénye, benne egy aranyveder a mannával és Áron veszszeje, mely kivirágzott, és a szövetség táblái, fölötté pedig voltak a dicsőség kerubjai, beárnyékozva a kegyelem trónját, mikről nem szükség most egyenként szólni. Így volt ez elrendezve, és a papok az elősátorba mindenkor bementek az áldozati szolgálat elvégzésére; de a második sátorba csak a főpap ment be egyszer egy évben, s nem vér nélkül, melyet a saját maga és a nép tudatlanságáért mutatott be; azt jelezvén ezáltal a Szentlélek, hogy a szentek szentjéhez vezető út még nem nyílt meg, ameddig az elősátor fönnáll. Ez előképe a jelen időnek, amely szerint oly ajándékok és áldozatok mutattnak be, melyek a szolgálattevőt lelkiismeretben tökéletessé nem tehetik, miután csak ételekre és italokra, s különféle mosakodásokra vonatkozó testi szertartásokban állottak, melyek a javítás idejéig voltak rendelve.

Krisztus azonban megjelenvén, mint a jövődő jóknak főpapja, nagyobb és tökéletesebb sátoron át, mely nem kézzel készítettett, azaz nem földi alkotásu, nem is bakok vagy borjak vérével, hanem a tulajdon vérével ment be egyszer s

mindenkorra a szentek szentjébe, miután az örök váltságot megszerezte.

Evangelium : Szent Lukács 13, 6—17.

Az időben mondá Jézus a népnek ezen példabeszédet: Valakinek egy fügefa volt ültetve szőlőjében, és kiment, hogy gyümölcsöt keressen rajta, de nem talált. Mondá tehát a vincellérnek: Ime három esztendeje, mióta idejárok és gyümölcsöt keresek e fügefán és nem találok. Vágd ki tehát! Minek is foglalja el itt a helyet? De az felelé és mondá neki: Uram, hagyd meg még az idén, míg körülásom és megtrágyázom. Talán így hoz majd gyümölcsöt. Ha pedig nem, jövőre kivághatod.

Tanított pedig zsinagógájokban szombatonkint. És ime jött egy asszony, kiben a betegség lelke tizennyolc év óta lakozott; és annyira meg volt görnyedve, hogy föl sem tudott nézni. Midőn Jézus meglátta őt, magához hívta és mondá neki: Asszony, meg vagy szabadítva betegségedtől. Es rája tévén kezeit, azonnal kiegyenesedett és dicsérte Istent. A zsinagóga főnöke pedig boszankodva felszólalt, hogy Jézus szombaton gyógyított és mondá a népnek: Hat nap van, melyen dolgozni kell; jöjjetek tehát ezeken és gyógyíttassátok magatokat, nem pedig szombatnapon. Mire az Ur felelé és mondá: Képmutatók! Nem oldja-e el mindegyiketek ökrét vagy szamarát szombaton is a jászollól és vezeti ki megitatni? Ábrahám ezen leányát tehát, kit a sátán immár tizennyolc éven át tartott lekötve, nem kellett-e feloldani e kötelékből szombatnapon? És midőn ezt mondotta, összes ellenfelei szégyenkeztek, és az egész nép örvendezett azon dicső tetteken, melyeket végbevitt.

Pünkösd után tizennyolcadik vasárnap.

Lecke : Szent Pál ap. I. levele a korintusiakhoz 1, 4—8.

Testvérek! Hálát adok értetek mindenkor az én Istenemnek azért az isteni kegyelemért, mely nektek Krisztus Jézusban adatott; hogy ő általa mindenben meggazdagodtatok, minden tanításban és ismeretben; valamint hogy a Krisztusról szóló bizonyoságtétel megerősödött közöttetek, úgy hogy semmiféle kegyelemben hiányt nem szenvedtek, kik a mi Urunk Jézus Krisztusnak megjelenését várjátok, aki majd véglegesen is megerősít titeket, hogy a mi Urunk Jézus Krisztusnak eljövetele napján kifogástalanok legyetek.

Evangelium : Szent Máté 9, 1—8.

Az időben Jézus hajóba szállva átkelt és az ő városába érkezett. És ime egy ágybanfekvő inaszakadtat hoztak. És látván Jézus az ő hitőket, mondá az inaszakadtnak: Bizzál fiam! megbocsáttatnak neked a te bűneid. És ime némelyek az írástudók közül mondák magukban: Ez káromkodik. És látván Jézus az ő gondolataikat, mondá: Miért gondoltok rosszat szívetekben? Mi könnyebb, azt mondani: Megbocsáttatnak neked bűneid, vagy mondani: Kelj föl és járj? Hogy pedig tudjátok, hogy az Emberfiának hatalma van a földön a bűnök megbocsátására, — mondá az inaszakadtnak: Kelj föl, vedd ágyadat és menj haza. És fölkelt és haza ment. Midőn a seregek ezt látták, megijedtek és dicsőítették Istent, ki ilyen hatalmat adott az embereknek.

Pünkösd után tizenkilencedik vasárnap.

Lecke : Szent Pál ap. levele az efezusiakhoz 4, 23—28.

Testvérek! Ujuljatok meg gondolkozástok szellemében és öltözzetek uj emberbe, ki Isten szerint van alkotva, igazságban és valódi szentségben.

Ennekokáért félretéve a hazugságot, beszéljétek az igazságot kiki az ő embertársával; mert egymásnak tagjai vagyunk. Haragudjatok és ne vétkezzetek; a nap le ne nyugodjék haragotok fölött! Ne adjatok helyet az ördögnek! Aki lopott, ne lopjon többé, hanem inkább dolgozzék és tegyen jót keze munkájával, hogy a szűkölködőnek legyen miből adnia.

Evangelium : Szent Máté 22, 1—14.

Az időben Jézus példabeszédekben szólott a főpapoknak és farizeusoknak, mondván: Hasonló mennyek országa a királyhoz, ki fiának menyekzőt tartott. És elküldötte szolgálait, hogy a menyekzőre hivatalosakat hívják, de azok nem akartak eljönni. Ismét más szolgálait küldött, mondván: Mondjátok meg a hivatalosoknak: Ime elkészítettem ebédemet, ökreim és hizlalt állataim le vannak ölve, és minden kész: jöjjetek a menyekzőre! Azok pedig nem törődtek vele és elmentek, ki a majorgába, ki a keresete után. A többiek pedig megfogták szolgálait és méltatlanságokkal illetve, megölték őket. Amint pedig ezt a király meghallotta, megharagudott, és elküldvén hadait, elpusztította ama gyilkosokat és városukat felgyújtotta. Azután mondá szolgálainak: A menyekző kész ugyan, de a hivatalosak nem voltak méltók. Menjetek ki tehát az utszélekre és akiket csak találtok, hívjátok a menyekzőre! És kimenvén a szolgálak az utakra, összegyűjtötték mind, akiket találtak, jókat és rosszakat, és megtelt a menyekzősház vendégekkel. Bement pedig a király, hogy lássa a vendégeket, és látott ott egy embert, aki nem volt menyekzős ruhába öltözve. És mondá neki: Barátom, hogy jöttél te ide be, holott nincs menyekzős ruhád? Az pedig elnémult. Akkor mondá a király a szolgálaknak: Kötözzétek meg kezeit és lábait s dobjátok ki őt a külső sötétségre! Ott sirás lesz és fogak csikorgatása. Mert sokan vannak a hivatalosak, de kevesen a választottak.

Pünkösöd után huszadik vasárnap.

Lecke : Szent Pál ap. levele az efezusiakhoz 5, 15—21.

Testvérek! Vigyázzatok, hogyan járjatok óvatosan, nem mint esztelenek, hanem mint bölcssek, jól felhasználva az

időt, mert rossz napokat élünk. Ne legyetek tehát okialanok, hanem értsétek meg, mi az Isten akarata. Se meg ne részegdjetek borral, melyben bujaság rejlik, hanem teljete el Szentlélekkel, és zsoltárokból, magasztaló lelki énekekben foglalatoskodjatok magatok közt, zengedezve és dicséretet mondva szíveitekben az Urnak, hálát adván mindenkör mindenért a mi Urunk Jézus Krisztus nevében Istennek és az Atyának. Legyetek egymásnak fejhajtók Krisztus félelmében.

Evangélium : Szent János 4, 46—53.

Az időben volt egy királyi ember, kinek fia Kafarnaumban betegen feküdt. Ez, mikor meghalotta, hogy Jézus Judeából Galileába érkezett, elment hozzá és kérte őt, hogy jöjjön le és gyógyítsa meg fiát, mert már halálán volt. Mondá azért neki Jézus: Hacsak jeleket és csodákat nem láttok, nem hisztek. Mondá neki a királyi ember: Uram, jöjj le, mielőtt fiam meghalna. Mondá neki Jézus: Menj, a te fiad él! Az ember hitt a beszédnek, melyet Jézus mondott, és elment. De még utban volt lefelé, midőn szolgálai elé jöttek és jelentették, hogy fia él. Megkérdezte tehát tőlük az órát, melyben jobban lett, és mondák neki: Tegnap hét órákor hagyta el őt a láz. Fölsimerte tehát az atya, hogy az az óra volt, melyben Jézus mondotta neki: A te fiad él. És hitt ő, és egész háza.

Pünkösd után huszonegyedik vasárnap.

Lecke : Szent Pál ap. levele az efezusiakhoz 6, 10—17.

Testvérek! Erősödjete meg az Urban és az ő erejének hatalmasságában. Öltsetek fel az Isten fegyverzetét, hogy az ördög incselkedéseivel szemben megállhassatok, mert nem a test és vér ellen kell küzdenünk, hanem a fejedelmek és hatalmak, e sötét világ kormányzói ellen, a gonoszság szellemei ellen az égi magasokban. Ennekokáért ragadjátok meg az Isten fegyverzetét, hogy a gonosz napon ellenállhassatok és mindenben teljesen megálljátok helyeteket. Alljatok tehát körülövezve ágyékaikat igazsággal, és felöltözve az igazságosság mellvértjébe, lábaitokon saruk gyanánt készen a békéség evangé-

liumának hirdetésére; mindezen felül vegyétek kezetekbe a hit paizsát, mellyel a gonosznak minden tüzes nyilát elolthassátok; és tegyétek föl az üdv sisakját és a lélek kardját, mely az Isten ígéje.

Evangelium : Szent Máté 18, 23—35.

Az időben mondá Jézus tanítványainak e példabeszédet: Hasonló mennyek országa a királyhoz, ki szolgálival le akart számolni. És mikor számolni kezdett, eléje hoztak egyet, ki tizezer talentummal tartozott neki. Mivel pedig nem volt miből fizetnie, megparancsolta az ura, hogy adják el őt, feleségét, fiait és mindenét, amiye van, és így fizesse meg tartozását. A szolga azonban leborulva kérte őt, mondván: Légy türelemmel irántam és mindent megfizetek neked! Megkönyörült tehát az ur ama szolgán, elbocsátotta őt és elengedte neki adósságát. Amint pedig ama szolga kiment és egyik szolgatársával találkozott, ki száz denárral tartozott neki, megfogta és fojtogatta őt, mondván: Add meg, amivel tartozol! És szolgatársra leborulva kérte őt, mondván: Légy türelemmel irántam és mindent megfizetek neked! Amaz azonban nem akart, hanem fogta és börtönbe vetette őt, míg meg nem fizette tartozását. Mikor tehát szolgatársai látták, mi történt, igen megszorodtak és elmenvén, elmondották uruknak mindazt, ami történt. Akkor maga elé idézte őt és mondá neki: Gonosz szolga! minden adósságodat elengedtem, mivel kértél engem. Nem kellett volna-e neked is könyörölnöd szolgatársadon, mint ahogy én is megkönyörültem rajtad? És haragjában átadta őt ura a kinzóknak, míg minden adósságát le nem fizeti. Így cselekszik az én mennyei Atyám is veletek, ha meg nem bocsátok, kiki az ő atyafiának, szívetekből.

Pünkösöd után huszonkettedik vasárnap.

Lecke: Szent Pál ap. levele a filippiekhez 1, 6—11.

Testvérek! Reményilem bizvást, hogy aki bennetek a jót megkezdette, a Krisztus Jézus napjáig be is fogja végezni. Amint méltó is, hogy így vélekedjem mindnyájatokról, mert szívemben hordozlak titeket, mivel úgy fogságomban, mint az evangéliumnak védelmezésében és megerősítésében mindnyájan osztoztok az én örömömben. Mert Isten rá a tanum, hogy mennyire szeretlek mindnyájatokat Jézus Krisztus szívében.

És azért imádkozom, hogy a ti szeretetetek mindjobban és jobban növekedjék ismeretben és minden értelemben, hogy meg tudjátok különböztetni, mi a jó, s hogy tiszták és kifogástalanok legyetek Krisztus (eljövele) napjára, telve az igazság gyümölcseivel Jézus Krisztus által Istennek dicsőségére és dicséretére.

Evangelium: Szent Máté 22, 15—21.

Az időben a farizeusok elmentek és tanácsot tartottak, hogyan foghatnák meg Jézust beszédében. És elküldötték hozzá tanítványaikat a herodiánusokkal, mondván: Mester, tudjuk, hogy igazmondó vagy és az Isten utját igazságban tanítod és nem törődöl senkivel, mert nem tekinted az emberek személyét. Mondd meg tehát nekünk, mit gondolsz: Szabad-e adót fizetni a császárnak, vagy nem? Jézus azonban felismerve az ő álnokságukat, mondá: Mit kísértetek engem, képmutatók? Mutassátok meg nekem az adópénzt! Azok pedig odanyújtottak neki egy denárt. És mondá nekik Jézus: Kié ez a kép és e fölirat? Mondják neki: A császáré. Akkor mondá nekik: Adjátok meg tehát, ami a császáré, a császárnak, és ami Istené, az Istennek.

Pünkösöd után huszonharmadik vasárnap.

Lecke: Szent Pál ap. levele a filippiekhez 3, 17—21.
4, 1—3.

Testvérek! Legyetek követőim és figyeljete azokra, kik úgy viselkednek, ahogy előttetek van a mi példaképünk. Mert sokan, akikről sokszor mondtam (most pedig

szinte sirva mondom), úgy viselkednek, mint Krisztus keresztjének ellenségei; kiknek vége a romlás, kiknek istenük a has; és dicsőségük az ő gyalázatukban áll, kik a földieket hajhászszák. A mi hazánk pedig mennyekben van, ahonnan az Üdvözítőt is várjuk, a mi Urunk Jézus Krisztust, ki átalakítja a mi megalázott testünket, és hasonlónak teszi az ő megdicsőült testéhez, azon erejénél fogva, mellyel azt is megteheti, hogy mindent meghódít magának.

Ennélfogva kedves és hön óhajtott testvéreim, én örömem és koronám! így álljatok az Urban, szeretteim!

Evodiat kérem, Szintikesnek pedig könyörgök, hogy értsetek egyet az Urban. Sőt téged is kérlek, hű tisztársam, légy segítségükre azoknak, kik az evangéliumban velem munkálkodtak Kelemennel és egyéb munkatársaimmal, kiknek nevei be vannak írva az élet könyvébe.

Evangelium: Szent Máté 9, 18—26.

Az időben, midőn Jézus a sereghez szólott, ime egy előjáró lépett hozzá és lábaihoz borulva mondván: Uram, a leányom épen most halt meg, de jöjj, tedd rá kezedet, és élni fog. És Jézus fölkel és követte őt tanítványaival. És ime egy asszony, ki tizenkét esztendő óta vérfolyásban szenvedett, hátul hozzá járult és megérintette ruhája szegélyét. Mert — mondá magában: Ha csak ruházatát érintem is, meggyógyulok. Jézus pedig megfordult és látván őt, mondá: Bizzál leányom! a te hited meggyógyított téged. És meggyógyult az asszony azon órától fogva. És midőn Jézus az előjáró házába ért és látta a siposokat és a tolongó sereget, mondá: Távozzatok! mert nem halt meg a leány, hanem alszik. Mire kinevették őt. S miután a sereg kitakarodott, bement, megfogta a kezét, és a leány feltámadt. És ennek hire elterjedt azon az egész vidéken.

Pünkösöd után huszonnegyedik vasárnap.

Lecke: Szent Pál ap. levele a kolosszaiakhoz 1, 9—14.

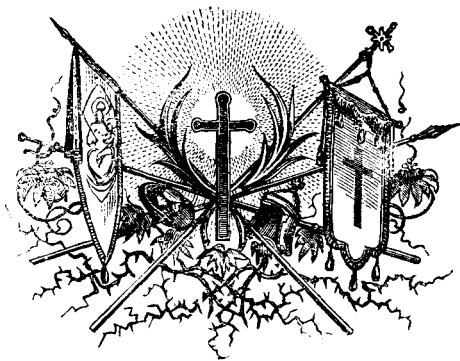
Testvérek! Nem szününk meg érettetek imádkozni és könyörögni, hogy beteljen az ő akaratának ismeretével, min-

den bölcseséggel és lelki értelemmel, hogy Istenhez méltóan éljete, mindenben az ő tetszését keresvén, minden jó cselekedetben gyümölcsözve és gyarapodva az Isten ismeretében; megerősödve minden erényben az ő dicsőségének hatalmánál fogva, teljes békétülésben és örömmel teljes kitartásban, hálát adván az Atya Istennek, ki bennünket a szentek osztályrészesévé méltatott a világosságban; ki minket a sötétség hatalmából kiragadott, és átvitt az ő szerelmes fiának országába, akiben váltságunk van az ő vére által, a bűnök bocsánatára.

Evangelium: Szent Máté 24, 15—35.

Az időben mondá Jézus az ő tanítványainak: Mikor majd tehát látjátok, hogy a pusztulás undoksága, melyet Dániel próféta megjövendölt, a szent helyen áll — aki olvassa, értse, — akkor, akik Judeában vannak, fussanak a hegyekre; és aki a háztetőn van, le ne szálljon, hogy valamit kivigyen házából; és aki mezőn van, vissza ne térjen, hogy köntösét elvigye. Jaj pedig a viselősöknek és szoptatóknak ama napokban! Imádkozzatok tehát, hogy futástok ne történjék télen, vagy szombaton. Mert nagy szorongatás lesz akkor, amilyen nem volt világ kezdetétől fogva mindeddig, és nem is lesz. És ha meg nem rövidítenének ama napok, nem menekülne meg egy ember sem; de a kiválasztottakért megrövidítenek azok a napok. Akkor, ha valaki azt mondja nektek: Ime, itt a Krisztus vagy amott, ne higgyétek. Mert támadnak hamis krisztusok és hamis próféták, és nagy jeleket és csodákat művelnek, úgy hogy (ha lehetséges volna) még a választottak is tévedésbe essenek. Ime, előre megmondtam nektek! Ha tehát azt mondják nektek: Ime a pusztában van, ne menjetek ki; ime odabenn — ne higgyétek. Mert valamint a villám napkeleten támad és látszik napnyugotig: úgy lesz az Emberfiának eljövetele is. Ahol a hulla van, odagyűlnek a sasok is. Nyomban pedig ama napok gyötrelme után a nap elsötétedik, és a hold nem

adja világát, a csillagok lehullanak az égről és az egek erői megrendülnek. És akkor feltűnik az Emberfiának jele az égen, és akkor jajveszékelnek a föld minden nemzetségei és látni fogják az Emberfiát jönni az ég felhőin, nagy hatalommal és fönséggel. És szétküldi angyalait hangos trombitaszóval, és egybegyűjtik az ő választottait a négy szél felől, az ég egyik végétől a másikig. A fügefáról pedig vegyetek példát! Mikor ága már gyenge és levelei kisarjadoztak, tudjátok, hogy közel van a nyár. Azonképen ti is, ha mindezt látjátok, tudjátok, hogy közel van az ajtóban. Bizony mondom nektek, hogy nem mulik el ez a nemzedék, míg mindez meg nem történik. Ég és föld elmulnak, de az én igéim el nem mulnak.

II.

Leckék és evangéliumok a szentek és az Ur kisebb ünnepeire.

A) *Nem változó ünnepek.*

(A változó ünnepeket lásd alább a 225. oldalon.)

Szent András apostol napján.

(November 30.)

Lecke: Szent Pál ap. levele a rómaiakhoz 10, 10—18.

Testvérek! Szívvvel hiszünk az igazságra, szájjal pedig történik a vallomás az üdvösségre. Mert az írás azt mondja: Mindaz, aki benne hisz, meg nem szégyenül. Mert nincs különbség zsidó és (pogány) görög között, mivel ugyanaz az egy az Úr mindnyájuknak, ki gazdag mindazok iránt, kik őt segítségül hívják. Mert mindaz, aki az Ur nevét segítségül hívja, üdvözülni fog.

Ámde hogyan fogják segítségül hívni, akiben nem hisznek? Vagy hogyan hisznek annak, akit nem hallottak? Hogyan halljanak azonban tanító nélkül? Hogyan tanítanak pedig, hacsak nem küldetnek? miként írva van: Mily szépek a békét, a jót hirdetőknak lábai! De nem mindannyian engedelmeskednek az evangéliumnak. Azért mondja Izaiás: Uram, ki hisz a mi hallomásunknak. A hit tehát a hallásból ered, a hallás pedig Krisztus ígéje által (történik). De azt mondom: Vajjon nem hallották? Hiszen az egész földre kihatott az ő szavok és a földkerekség határait az ő ígéjök.

Evangélium: Szent Máté 4, 18—22.

Az időben, mikor Jézus a Galileai tenger mellett járt, látott két testvért, Simont, ki Péternek hivatik, és Andrást az ő testvérét, amint a hálót kivetették a tengerre, (mert halászok voltak), és monda nekik: Jöjjetek utánam és én emberhalászokká teszek titeket! Azok pedig rögtön elhagyván a hálókat, követték őt. És onnan tovább menve, másik két testvért látott, Jakabot, Zebedeus

fiát és Jánost, az ő testvérét, a hajóban atyjukkal, Zebedeussal, amint hálóiakat javígtatták, és meghívta őket. Azok pedig rögtön otthagyván hálóiakat és atyjokat, követték őt.

Xavéri szent Ferenc napján.

(Dec. 3.)

Lecke: Szent Pál ap. levele a rómaiakhoz 10, 10—18.
(Mint Szent András ap. napján. 171. old.)

Evangelium: Szent Márk 16, 15—18.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Menjetek el az egész világra, hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek. Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözülni fog; aki pedig nem hisz, elkárhozik. Azokat pedig, akik hisznek, ezek a jelek követik: Az én nevemben ördögöket üznek ki, új nyelveken szólnak, kígyókat vesznek kezökbe és ha valami halálosat isznak, nem árt nekik; a betegekre ráteszik kezeiket és meggyógyulnak.

Szent Borbála szüz és vértanu napján.

(Dec. 4.)

Lecke és evangelium mint valamely szüz és vértanu ünnepén I. 247. old.

Szent Miklós püspök napján.

(Dec. 6.)

Lecke: Szent Pál ap. levele a zsidókhoz 13, 7—17.

Testvérek! Emlékezzetek meg előljáróitokról, kik nektek az Isten igéjét hirdették, kiknek látván életök végét, kövessétek hitőket! Jézus Krisztus ugyanaz tegnap és ma, és ugyanaz lesz mindörökké. Különféle idegen tanítások által el ne hagyjátok magatokat csábíttatni! Mert legjobb a szívet kegyelemmel erősíteni, nem étkekkel, melyek nem használtak azoknak, kik velők éltek. Van oltárunk, melyről enni nem áll jogukban azoknak, kik a sátornál szolgálnak. Mert amely állatoknak vére a főpap által bevitetik engesztelő áldozatként a szentélybe,

azoknak teste a táboron kívül megégettetnek. Minekokáért Jézus is, hogy az ő vére által a népet megszentelje, a kapun kívül szenvedett. Menjünk ki tehát hozzá a táboron kívül, hordozva az ő gyalázatát. Mert nincs itt maradandó városunk, hanem a jövődőt keressük.

Ő általa mutassuk be tehát mindenkor Istennek a dicséret áldozatát, vagyis az ő nevét dicsérő ajkak gyümölcseit. A jótékonyaságról pedig és az adakozásról meg ne feledkezzetek, mert az ilyen áldozatokban kedve telik Istennek. Engedelmeskedjete elöljáróitoknak és legyetek nekik fejhajtók. Mert ők vigyáznak rátok, mint akik számot fognak adni lelkeitekért.

Evangelium : Szent Máté 25, 14—23.

Az időben mondá Jézus tanítványainak e példabeszédet: Egy messzire elutazó ember, előhívta szolgálait és átadta nekik minden vagyonát, és az egyiknek adott öt talentumot, a másiknak kettőt, a harmadiknak pedig egyet, mindegyiknek a saját tehetsége szerint, és azonnal elindult. Elment tehát aki öt talentumot kapott, üzérkedett vele és más ötöt nyert. Hasonlókép aki kettőt kapott, más kettőt nyert. Aki pedig egyet kapott, elment, elásta a földbe, és elrejtette urának pénzét. Sok idő múlva azonban megjött amla szolgálknak ura és leszámolt velök. És előlépett aki öt talentumot kapott s más öt talentumot mutatott föl, mondván: Uram, öt talentumot adtál át nekem, ime más ötöt nyertem rajta. Mondá nekik ura: Jól van, derék és hű szolga! mivel kevésben hű voltál, sokat bizok rád, menj be a te urad örömébe. Előlépett pedig az is, ki két talentumot kapott, és mondá: Uram, két talentumot adtál át nekem, ime más kettőt nyertem. Mondá neki ura: Jól van, derék és hű szolga! mivel kevésben hű voltál, sokat bizok rád, menj be a te urad örömébe!

Szent Ambrus püspök és egyháztanító napján.

(Dec. 7.)

Lecke: Szent Pál ap. második levele Timoteushoz 4, 1—8.

Evangelium: Szent Máté 5, 13—19.

(Mint valamely egyháztanító napján I. 243. old.)

Boldogasszony szeplőtelen fogantatása ünnepén.

(Dec. 8.)

Lecke: Példabeszédek könyve 8, 22—35.

Én az Uré voltam utai kezdetén, mielőtt valamit alkotott kezdettől fogva. Öröktől fogva el voltam rendelve és régi időktől, mielőtt a föld lett. Még nem voltak a mélységek, és én már fogantattam; még a vízforrások sem fakadtak ki; még a hegyek sem állapodtak meg nehéz tömegükkel; a hal-
mok előtt vajudtam én; még nem teremtette a földet és a folyóvizeket és a földkerekség sarkait. Mikor az egeket készítette, ott voltam; mikor az örvényeket bizonyos törvény szerint gáttal vette körül; mikor a levegőt megerősítette odafönt és megmérte a vízforrásokat! mikor a tengernek kimérte határát és a vizeknek törvényt szabott, hogy át ne lépjék határait; mikor lerakta a földnek alapjait; vele voltam, mindent rendezgetve, és gyönyörködtem naponként, játszadozva előtte minden időben; játszadozva a föld kerekiségén; s gyönyörűségem az emberek fiaival lenni. Most tehát, fiaim, hallgassatok engem: Boldogok, kik megőrzik utaimat! Hallgassatok az oktatást és legyetek bölcssek, s ne vessétek meg azt. Boldog ember, ki engem hallgat, és ki ajtófélfám mellett őrködik, vigyáz minden nap, s várakozik ajtóm küszöbénél. Aki engem megtalál, életet talál és üdvöt merít az Úrtól.

Evangelium: Szent Lukács 1, 26—28.

Az időben elküldötte Isten Gábiel angyalt Galileának Názáret nevű városába, egy szűzhöz, ki egy József nevű férfiúnak volt eljegyezve, Dávid házából, és a szűznek neve Mária volt. És midőn az angyal bement hozzá, így szólt: Üdvözlégy, malaszttal teljes, az Ur van teveled, áldott vagy te az asszonyok között!

Szent Tamás apostol napján.

(Dec. 21.)

Lecke: Szent Pál ap. levele az efezusiakhoz 2, 19—22.

Testvérek! Már nem vagytok többé idegenek és jövevények, hanem a szenteknek polgártársai és Istennek háznépe, ráépítve az apostolok és próféták alapjára, míg a főszegetkő maga Jézus Krisztus, kiből az egész építmény összeszerkesztve, szent templommá növekszik az Urban, aki által lélekben ti is egybegyűltök Isten hajlékává.

Evangelium: Szent János 20, 24—29.

Az időben Tamás, egy a tizenkettő közül, kit ikernek neveznek, nem volt velők, mikor Jézus megjelent. Mondák tehát neki a többi tanítványok: Láttuk az Urat. Az pedig mondá nekik: Hacsak nem látom kezein a szegek nyomát, s nem tehetem ujjamat a szegek helyére, és nem dughatom kezemet az ő oldalába, nem hiszem. És nyolc nap múlva ismét benn voltak tanítványai, és Tamás velők. Megjelent Jézus zárt ajtók mellett, s megállt a közepén és mondá: Békesség veletek! Azután mondá Tamásnak: Tedd bele ide ujjadat és lássad kezeimet; nyujtsd ide kezedet és tedd bele oldalam sebébe; s ne légy hitetlen, hanem hívő! Felelé Tamás és mondá neki: Én Uram, én Istenem! Mondá neki Jézus: Mivel láttál, Tamás, hittél. Boldogok, akik nem láttak és hittek.

Remete szent Pál hitvalló napján.

(Január 15.)

Lecke: Szent Pál ap. levele a filippiekhez 3, 7—12.

(Mint valamely szent hitvalló ünnepén, aki nem volt püspök. 245. old.)

Evangelium: Szent Máté 11, 25—30.

Az időben felszólalt Jézus és mondá: Hálát adok neked, Atyám, mennynek és földnek Ura, hogy

ezt elrejtette a bölcsek és okosak elől és kijelentette a kisdedeknek. Igen, Atyám! mert így tetszett neked. Minden átadatott nekem Atyámtól; és senki sem ismeri a Fiut, csak az Atya; sem az Atyát nem ismeri senki, csak a Fiu, és akinek a Fiu ki akarja jelenteni. Jöjjetek hozzám mindnyájan, kik fáradoztok és terhelve vagytok, és én megnyihlek titeket. Vegyétek magatokra az én igámat és tanuljatok tőlem, mert szelid vagyok és alázatos szívű; és nyugalmat találtok lelketeknek. Mert az én igám édes és az én terhem könnyű.

Szent Antal apát napján.

(Január 17.)

Lecke : Jézus Sirák fia könyvéből 45, 1—6.

Mint valamely szent apát ünnepén. 246. old.

Evangelium : Szent Lukács 12, 35—40.

Ágyékaitok legyenek felővezve stb. 245. old.

Szent Fábián és Sebestyén vértanuk napján.

(Január 20.)

Lecke : Szent Pál ap. levele a zsidókhoz 11, 33—39.

Mint több szent vértanu ünnepén a husvéti időn kívül III. 241. old.

Evangelium : Szent Lukács 6, 17—23.

Midőn Jézus lejött a hegyről stb. 240. old.

Szent Ágnes szüz és vértanu napján.

(Január 21.)

Lecke : Jézus Sirák fia könyvéből 51, 1—8. 12. 247. old.

Evangelium : Szent Máté 25, 1—13.

Mint valamely szüz és vértanu ünnepén I. 247. old.

Szűz Mária eljegyzése napján.

(Január 23.)

Lecke: A bölcsesség (Példab.) könyvéből 8, 22--35.

Mint Boldogasszony szeplőtelen fogantatása ünnepén. 174. o.

Evangelium: Szent Máté 1, 18--21.

Mint szent József ünnepén. 183. old.

Alamizsnás szent János püspök napján.

(Január 23.)

Lecke: Szent Pál ap. levele a zsidókhoz 7, 23--27.

Mint valamely szent püspök és hitvalló napján II. 243. old.

Evangelium: Szent Lukács 6, 36--42.

Legyetek irgalmasok stb. mint pünkösd után első vasárnap. 140. old.

Szent Pál megtérése napján.

(Január 25.)

Lecke: Apostolok Cselekedetei 9, 1--22.

Ama napokban Saul egyre fenyegetőzve és öldöklésért lihegve az Ur tanítványai ellen, elment a főpaphoz és levelet kért tőle Damaszkusba a zsinagógákhoz, hogy ha ezt a tanítást követő férfiakat és nőket találna, megkötözve hozhassa őket Jeruzsálembe. És amint az uton ment, történt, hogy Damaszkushoz közeledett és hirtelen fényesség ragyogta őt körül az égből. És a földre esve szózatot hallott, mely azt mondá neki: Saul, Saul, miért üldözz engem? Mire kérdezé: Ki vagy, Uram? És amaz mondá: Én vagyok Jézus, akit te üldösz. Kár az ostor ellen rugdalóznod! Mire reszketve és álmélkodva mondá: Uram, mit akarsz, hogy cselekedjem? És az Ur mondá neki: Kelj föl és menj be a városba, és ott majd megmondják neked mitévő légy. Azok a férfiak pedig, akik őt kísérték, bámulva állottak, mivel a hangot ugyan hallották, de nem láttak senkit. Saul erre fölkelt a földről, s amint kinyitotta szemeit, semmit sem látott. Miért is kezénél fogva bevezették Damaszkusba. És ott volt három nap, anélkül, hogy látott volna, és sem nem evett, sem nem ivott.

Volt pedig Damaszkusban egy Ananiás nevezetű tanítvány, kihez az Ur látomásban így szólt: Ananiás! Ő pedig mondá: Itt vagyok, Uram! És az Ur viszonzá: Kelj fel és menj el az ugynevezett «egyenes» utczába és keress Judás

házában egy Saul nevű tarzusi embert! Mert ime, imádkozik. (Az pedig látott egy Ananiás nevű férfit, amint bement hozzá és reá tette kezeit, hogy látását visszanyerje.) Felelé erre Ananiás: Uram, sokaktól hallottam erről az emberről, hogy mennyi rosszat tett a te szenteidnek Jeruzsálemben. És itt is megbízása van a főpapoktól, hogy lánczrafűzze mindazokat, akik a te nevedet segítségül hívják. Az Ur pedig mondá neki: Menj csak! Mert kiválasztott edényem az nekem, hogy elvigye nevemet a pogányok, királyok és Izrael fiai elé. Mert én majd megmutatom neki, hogy mennyit kell az én nevemért szenvednie. És Ananiás elindult és bement a házba és reá téve kezeit, mondá: Saul testvér, engem az Ur Jézus küldött, ki megjelent neked az uton, amerre jöttél, hogy láss és beteljél Szentlélekkel. És rögtön leestek az ő szemeiről valami halpikkelyfélék és visszanyerte látását; mire fölkelt és megkeresztelkedett. És miután ételt vett magához, megerősödött. És ott maradt a tanítványokkal, kik Damaszkusban voltak, néhány napig. És azonnal hirdette a zsinagógákban Jézust, hogy ő az Isten Fia. Mindazok pedig, akik hallották, csodálkoztak és mondták: Nem ez-e az, aki Jeruzsálemben azok ellen harcolt, kik e nevet segítségül hívták? És ide is azért jött, hogy azokat megkötözve a főpapokhoz vigye. Saul pedig mindjában megerősödött és czáfolta a zsidókat, kik Damaszkusban laktak, erősitve, hogy ez a Krisztus.

Evangelium: Szent Máté 19, 27—29.

Az időben mondá Péter Jézusnak: Ime, mi mindent elhagyunk és követtünk téged, mi lesz tehát velünk? Jézus pedig mondá nekik: Bizony mondom nektek, hogy ti is, kik engem követtetek, az újjászületéskor, mikor majd az Emberfia az ő fönségének trónján ül, tizenkét széken ültök, és ítélitek Izraelnek tizenkét törzsét. És mindaz, aki elhagyja házat, vagy testvéreit, vagy nővéreit, vagy atyját, vagy anyját, vagy feleségét, vagy fiait, vagy szántóföldeit az én nevemért, százannyit kap és az örök életet bírja.

Magyar boldog Margit szüz napján.

(Január 28.)

Lecke és evangelium mint valamely szent szüz ünnepén.
250. old.

Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén.

(Február 2.)

Lecke: Malakiás próféta jóvendőlése 3, 1—4.

Ezt mondja az Ur Isten: Ime én elküldöm követemet, hogy elkészítse az utat az én szímem előtt. És mindjárt eljön templomához az Uralkodó, kit ti kerestek, és a szövetség angyla, kit ti óhajtotok. Ime jön, mondja a seregek Ura. Ámde ki tudja elgondolni az ő jövele napját, és ki bírja elviselni, ha megjelenik? Mert hisz olyan ő, mint az olvasztó tűz, s mint a ruhafestők lugja; és leülván összeolvasztja és megtisztítja az ezüstöt, s megtisztítja Lévi fiait és kiselejtezi őket, mint az aranyat, s miként az ezüstöt, és igazságban mutatnak majd be áldozatokat az Urnak. És tetszeni fog az Urnak Juda és Jeruzsálem áldozata, miként hajdani napokban és a régi esztendőkből, ugymond az Ur, a mindenható.

Evangelium: Szent Lukács 2, 22—32.

Az időben miután beteltek Mária tisztulásának napjai, Mózes törvénye szerint, felvitték Jézust Jeruzsálembe, hogy bemutassák az Urnak, amint elő van írva az Ur törvényében, miszerint minden fiú gyermek, ki anyja méhét megnyitja, az Urnak szenteltessék — és hogy áldozatot hozzanak aszerint, amint meg van mondva az Ur törvényében, egy pár gerliczét, vagy két galambfiat. És ime volt egy ember Jeruzsálemben, kinek neve Simeon, és ez az ember igaz és istenfélő volt, ki Izrael vigasztalását várta, és a Szentlélek lakott benne. És ígéretet vett a Szentlélektől, hogy meg nem hal mindaddig, míg meg nem látja az Urnak föl-kentjét. És a Lélek által indítatva, a templomba jött, s midőn a kisdéd Jézust szülői bevitték, hogy a törvény szokása szerint cselekedjenek érte, karjaira vette őt, áldotta Istent, és így szólt: Most bocsátod el, Uram, szolgádat a te ígéd szerint békességben; mert látták szemeim a te üdvösségedet, kit rendeltél az összes népek színe elé, világosságul a pogányok megvilágosítására és dicsőségül a te népednek, Izraelnek.

Szent Balázs püspök és vértanu napján.

(Február 3.)

Lecke és evangelium mint valamely szent vértanu és püspök ünnepe 234. old.

Szent Skolasztika szűz napján.

(Február 10.)

(A benzésrend templomaiban.)

Lecke : Énekek Éneke 8, 1—4.

Ki adja meg nekem, hogy testvérem légy, ki anyám emlőit szopta, hogy megtaláljalak téged odakünn, és megcsokoljalak, és senki többé engem le ne nézzen? Megragadlak téged és beviszlek anyám házába; ott tanítasz engem, és én fűszeres borral telt poharat adok neked, s gránátalmáim mustját. Balkeze fejem alatt, és jobbja megölel engem. Kérve kérek titeket Jeruzsálem leányai! hogy föl ne keltsétek, se föl ne ébresszétek az én szeretőmet, míg maga nem akarja.

Evangelium : Máté 25, 1—13, mint alább. 247. old.

A szeplőtelen Szűz megjelenése Lourdesban.

(Február 13.)

Lecke : Jelenések könyve 11, 19. 12, 1. 10.

Megnyílt az Isten temploma a mennyben; és látható volt szövetségének szekrénye az ő templomában, s villámlás és csattogás, földindulás és nagy jégeső támadt. És nagy jel tünt fel az égen: Egy asszony a napba öltözve és a hold a lábai alatt, és a fején tizenkét csillagu korona. És nagy szózatot hallottam az égben, mely ezt mondá: Most az üdvösség és az erő és az ország a mi Istenünké lett és a hatalom az ő föl-kentjéé.

Evangelium : Szent Lukács 1, 26—31.

Az időben elküldötte Isten Gábiel angyalt Galileának Názáret nevű városába, egy szűzhöz, ki egy József nevű férfiúnak volt eljegyezve, Dávid házából, és a szűznek neve Mária volt. És midőn az angyal bement hozzá, így szólt: Üdvözlégy, malaszttal teljes, az Ur van teveled, áldott vagy te az asszonyok között! Midőn ezt hallotta, meg-

zavarodott az ő beszédén és gondolta magában, miféle köszöntés ez? De az angyal mondá neki: Ne félj Mária, mert kegyelmet találtál Istennél! Ime méhedben fogansz és fiat szülsz, és az ő nevét Jézusnak hívod.

Szent Mátyás apostol napján.

(Február 24. v. 25.)

Lecke: Apostolok Cselekedetei 1, 15—26.

Amikor napokban felállott Péter a testvérek között, (volt pedig mintegy százhusz emberből álló sereg) és mondá: Testvéreim! Be kell teljesedni az írásnak, melyet a Szentlélek Dávid szája által előre megmondott Judásról, ki vezére volt azoknak, kik Jézust elfogták; ki közénk tartozott és velünk e hivatalban osztozott. És ez telket szerzett a gonoszság díján és fölakasztva magát, középen kettészakadt és kidőlték összes belei. És ez tudomására jutott Jeruzsálem összes lakóinak, úgy hogy azt a telket az ő nyelvükön Hakeldamának, azaz vértelkeknek hívják. Mert meg van írva a Zsoltárok könyvében: Válgjon az ő lakóhelyük pusztává és ne legyen aki benne lakjék, és: Előjárói hivatalát foglalja el más. Szükséges tehát, hogy ezen férfiak közül, kik mindazóta velünk voltak, amióta az Ur Jézus ki- és bejárt köztünk, kezdve János keresztelésétől ama napig, melyen felvitetett közülünk, — egyikük velünk együtt tanuja legyen az ő feltámadásának. És kijelöltek kettőt: Józsefet, kit Barzabásnak, s melléknéven «igaznak hívtak», és Mátyást. És imádkozva mondák: Mutasd meg te Uram, ki mindeneknek szívét ismered, hogy a kettő közül melyiket választottad ki arra, hogy e szolgáltnak és az apostoli hivatalnak helyét elfoglalja, melyből Judás kiesett, hogy elmenjen a maga helyére. És sorsot vetettek rájuk, és a sors Mátyásra esett, és a tizenegy apostol közé sorozták őt.

Evangelium: Szent Máté 11, 25—30.

Hálát adok neked stb. mint Remete szent Pál napján. 175. old.

Aquinói szent Tamás hitvalló és egyház-tanító napján.

(Márczius 7.)

Lecke: Bölcsesség könyve 7, 7—14.

Óhajtottam és értelem adatott nekem; könyörögtem és belém szállt a bölcsesség lelke; és többre becstültem azt király-

ságoknál és királyi székeknél, és a gazdagságot semminek sem tartottam ahhoz képest. A drágakövet sem hasonlítottam hozzá, mert minden arany hozzá képest parányi fővény, s vele szemben az ezüst sárnak tűnik föl. Jobb szerettem az egészségnél és szépségnél s eltökéltem, hogy világítóul használok, mert elolthatatlan az ő világa. Vele egyetemben ért engem minden jó, és számtalan tisztesség az ő keze által. Örömet találtam mindenben, mert ez a bölcsesség előttem járt, és nem tudtam, hogy mindezeknek szülőanyja. Tettetés nélkül tanultam meg, irigység nélkül közlöm, s nem titkolom el értékét. Mert végtelen kincs ez az embereknek, mellyel akik éltek, részesültek Isten barátságában, mert a fegyelmezettség ajándékai ajánlják őket.

Evangelium: Szent Máté 5, 13—19.

Mint valamely egyháztanító ünnepén 244. old.

Istenes szent János napján.

(Márczius 8.)

Lecke: Sirák fia 31, 8—11. *Boldog a férfiu* stb. 245. old.

Evangelium: Szent Máté 22, 35—46. Mint pünk. u. 17-ik vas. 157. old.

Hofbauer szent Kelemen napján.

(Márczius 15.)

Lecke: Szent Lukács ap. levele a korintusiakhoz 4, 9—14. Mint valamely szent hitvalló napján II. 245. old.

Evangelium: Szent Lukács 12, 32—34. 246. old.

Szent József emléknapján.

(Március 19.)

Lecke: Sirák fia 45, 1—6.

Kedves volt Isten és emberek előtt, kinek áldott az emlékezete. Hasonlóvá tette őt dicsőségben a szentekhez, fölmagasztalta őt az ellenségek megfélemedésében és szavaira sietette a csodajeleket. Megdicsőítette őt a királyok színe előtt és parancsolatot adott neki népe előtt, s megmutatta neki dicsőségét. Hűsége és szelidsége miatt megszentelte őt, kiválasztotta minden testből. Meghallgatta őt és az ő szavát, bevezette őt a felhőbe. És megadta neki szemtől-szembe parancsolatokat és az életnek és fegyelemnek törvényét.

Evangelium: Szent Máté 1, 18—21.

Miután Jézus anyja, Mária, el volt jegyezve Józsefnek, mielőtt egybekeltek, kitünt, hogy méhében fogant a Szentlélektől. József pedig, az ő férje, mivelhogy igaz volt, és nem akarta őt rossz hírbe hozni: titkon szándékozott őt elbocsátani. Mialatt pedig erről gondolkodott, ime megjelent neki az Ur angyala álmában, mondván: József, Dávid fia, ne félj magadhoz venni Máriát, a te feleségedet, mert ami őbenne fogantatott, a Szentlélektől van. Fiat szül pedig, és te az ő nevét Jézusnak fogod hívni: mert ő szabadítja meg népét az ő bűneiktől.

Szent Benedek apát napján.

Lecke és evangelium: mint valamely szent apát ünnepe 246. old.

(A bencésrend templomaiban.)

Lecke: Sirák fia 50, 1—14.

Simon, Oniás fia, a főpap, ki életében támogatta a házat, és az ő napjaiban megerősítette a templomot. A templom magas építménye is ő általa alapított, a kettős épület és a templom magas kőfalai. Az ő napjaiban kiáradtak a vizutak, és niint a tenger, módfölött megteltek. Gondot viselt nemzetiségére és megmentette a pusztulástól. Ki képes volt megnagyobbítani a várost, ki dicsőséget szerzett a néppel való érintkezésben; s a háznak és előcsarnoknak bejáratát kibővítette. Mint a hajnali csillag a köd közepett, és mint a tele hold az ő napjaiban világít. És mint a fényes nap, úgy tündöklött ő az Isten templomában. Mint a fénylő szivárvány a dicsőségnek ködében, és mint a rózsavirág tavaszi napokban, és mint a vízfolyásnál álló liliomok, és mint az illatozó tömjén a nyári napokban. Mint a világító tűz, és a tűzben égő tömjén. Mint a mindenféle drágakövekkel ékesített tiszta aranyedény. Mint a rügyező olajfa, és a magasba törő cziprus, olyan volt ő, mikor a dicsőség köntösét magára vette, és teljes diszbe öltözött. Midőn a szent oltárhoz fölment, fényt árasztott a szentség diszöltönyében. Mikor pedig a részeket elvette a papok kezéből, ő is az oltárnál állott. És körülötte a testvérek serege: mint a czedrusültetvény Libanon hegyén, úgy állottak körül, mint a pálmaágak, Áron összes fiai is az ő dicsőségükben.

Evangelium: Máté 19, 27—29. 246. old.

Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén.

(Márczius 25.)

Lecke : Izaiás próféta jóvendőlése 7, 10—15.

Ama napokban ismét szólott az Ur Ákáznak, mondván: Kérj magadnak jelt a te Uradtól Istenedtől akár lenn a mély-ségben, akár fönn a magasságban. De Akáz felelé: Nem kérek és nem kísértem az Urat. Akkor mondá: Halljátok tehát Dávid háza! Hát nem elég, hogy az embereket kifárasztjátok, hanem még az én Istenemnek is terhére vagytok? Ennélfogva az Ur maga ad nektek jelt. Ime egy szűz fogan és fiat szül, s annak neve Emmanuelnek fog hivatni. Írósvajat és mézet eszik, amint tudni fogja a rosszat megvetni és a jót választani.

Evangelium : Szent Lukács 1, 26—38.

Az időben elküldötte Isten Gábiel angyalt Galileának Názáret nevű városába egy szűzhöz, ki egy József nevű férfiúnak volt eljegyezve Dávid házából, és a szűznek neve Mária volt. És midőn az angyal bement hozzá, így szólt: Üdvözlégy, malaszttal teljes, áldott vagy te az asszonyok között! Midőn ezt hallotta, megzavarodott az ő beszédén és gondolta magában, miféle köszöntés ez? És az angyal mondá neki: Ne félj Mária, mert kegyelmet találtál Istennél! Ime méhedben fogansz és fiat szülsz, és az ő nevét Jézusnak hívod. Ez nagy leszen, s a Magasságbeli Fiának fog hivatni, és neki adja az Ur Isten az ő atyjának, Dávidnak trónját, és uralkodni fog Jákob házában mindörökké, és az ő uralkodásának nem lesz vége. Mária pedig mondá az angyalnak: Mikép történik ez, minthogy férfit nem ismerek? És felelé az angyal és mondá neki: A Szentlélek száll tereád és a Magasságbelinek ereje megárnýékoz téged s azért a Szent is, ki tőled születik, Isten Fiának fog hivatni. És ime Erzsébet, a te rokonod, ő is fiut fogant öregségében, és ez hatodik hónapja

neki, kit magtalannak hívnak; mert Istennél semmi sem lehetetlen. Mária pedig mondá: Ime az Urnak szolgálója, legyen nekem a te ígéd szerint.

Ferreri szent Vince napján.

(Április 5.)

Lecke: Sirák fia könyve 31, 8—11. 245. old.

Evangelium: Szent Lukács 12, 35—40. 245. old.

Szent Adalbert püspök és vértanu napján.

(Ápril 23.)

Lecke: Szent Jakab ap. levele 1, 2—12.

Testvérek! Csupa örömnök tartsátok, ha különféle kísértésekbe estek, tudván, hogy a ti hitetek megpróbáltatása béketűrést eredményez, a béketűrés pedig betetőzi a cselekedetet, hogy tökéletesek legyetek, és kifogástalanok, minden fogakozás nélkül. Ha pedig valakinek közöletek bölcseségre van szükségé, kérje az Istentől, ki mindenkinék bőven ad és nem hánnya fel; és megadatik neki. De kérje hittel, mitsem kételkedve; mert aki kételkedik, hasonló a tenger hullámaéhoz, melyet a szél hajt és hány idestova. Ne gondolja tehát az olyan ember, hogy valamit kapjon az Urtól. A kettősszívű ember állhatatlan minden útján. A megalázott testvér dicsekedjék felmagasztaltatásában, a gazdag pedig megaláztatásában, mert el fog tűnni, mint a fű virága. Mert fölkel a nap hőséggel, és elszáritja a fűvet, és virága lehullik és szinpompája tönkremegy; így fog a gazdag is elhervadni az ő utain. Boldog a férfi, ki a kísértést kiállja; mert ha igaznak bizonyul, elnyeri az élet koronáját, melyet Isten az őt szeretőknek ígért.

Evangelium: Szent János 15, 1—7.

(Mint alább szent György napján 186. old.)

Szent György vértanu napján.

(Ápril 24.)

Lecke: Szent Pál ap. második levele Timoteushoz 2, 8—10. és 3, 10—12.

Kedvesem! Emlékezzél meg, hogy az Ur Jézus Krisztus, ki Dávid ivadékból származott, feltámadott halottaiból az én evangeliumom szerint, melyért szenvedek egész a bilincsekig,

mint egy gonosztevő; de az Isten igéje nincs megkötözve. Ennekokáért mindent eltűrök a választottakért, hogy ők is elnyerjék az üdvösséget, mely Krisztus Jézusban van, a mennyei dicsőséggel.

Te azonban megértetted az én tanításomat, oktatásomat, szándékomat, hitemet, kitartásomat, szeretetemet, béketűrésemet, üldöztetésemet, szenvedéseimet, melyek engem Antiochiában, Ikoniumban és Lisztrában értek; s hogy minő üldözéseket szenvedtem, de mindezekből kiszabadított engem az Ur. És mindazok, kik jámborul akarnak élni Krisztus Jézusban, üldözést fognak szenvedni.

Evangelium: Szent János 15, 1—7.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Én vagyok az igazi szőlőtő és Atyám a szőlősgazda, Minden rajtam levő hajtást, mely gyümölcsöt nem hoz, eltávolít, és mindazt, amely gyümölcsöt hoz, megtisztítja, hogy több gyümölcsöt hozzon. Ti már tiszták vagytok a beszéd folytán, melyet nektek mondtam. Maradjatok énbennem és én tibenetek! Valamint a szőlővessző nem hozhat gyümölcsöt önmagától, hacsak a szőlőtőn nem marad: úgy ti sem, hacsak énbennem nem maradtok. Én vagyok a szőlőtő, ti vagytok a szőlővesszők. Aki énbennem marad és én őbenne, az terem sok gyümölcsöt; mert nálam nélkül semmit sem tehetek. Ha valaki énbennem nem marad, kivettetik, mint a szőlővessző és elszárad, és összeszedik és a tűzre dobják és elég. Ha bennem maradtok és az én igéim megmaradnak bennetek, kérhettek amit csak akartok, és meglesz nektek.

Szent Márk evangelista napján.

(Ápril 25.)

Lecke: Ezekiel próféta jövendölése 1, 10—14.

A négy állatnak ábrázata ez vala: Jobbról mind a négynek emberarca és oroslánarca; balfelől pedig mind a négynek ökör-, és fent mind a négynek sasarca volt. Arcuk és szárnyaik fölfelé voltak irányítva; mindegyiknek két szárnya egymást érte, kettő pedig testöket fődte; és mindegyikök

arccal előre ment; amerre őket a lélek ereje vitte, arra mentek, és nem fordultak vissza, amint mentek. És az állatok közt úgy látszott, mintha tüzes parázs égne és fáklya mozogna és a tűznek fénye volt és a tűzből villám cikázott. És az állatok ideoda jártak-keltek, hasonlóan a cikázó villámhoz.

Evangelium: Szent Lukács 10, 1—9.

Az időben kijelölt az Ur más hetvenkettőt is, és elküldé őket kettőnkint maga előtt minden városba és helyre, ahová menni szándékozott. És monda nekik: Az aratás ugyan sok, de a munkás kevés. Kérjétek tehát az aratás urát, hogy küldjön munkásokat az ő aratásába. Menjetek! Ime én mint bárányokat küldelek titeket a farkasok közé. Ne hordjatok erszényt, se táskát, se lábbelit, és utközben senkit se köszöntsetek! Bármely házba bementek, először azt mondjátok: Békesség e háznak! És ha békesség fia leszen ott, rajta fog nyugodni a ti békességetek; ha pedig nem, visszatér hozzátok. Maradjatok pedig ugyanazon házban, s egyetek és igyatok, amijök van; mert a munkás méltó az ő jutalmára. Ne menjetek át egyik házból a másikba. S bármely városba bementek és befogadnak benneteket, egyétek, amit elétek tesznek. És gyógyítsátok meg a betegeket, akik abban vannak, és mondjátok nekik: Elközelgetett hozzátok az Isten országa.

Buzaszenteléskor.

I. Evangelium napkelet felé: Szent János 1, 1—14. *Kezdetben vala az ige* stb., mint karácsony ünnepén harmadik misére 9. old.

II. Evangelium dél felé: Szent Márk 16, 14—20. *Az időben megjelent Jézus a tizenegyznek* stb., mint Áldozcsüdtörtő-kön 132. old.

III. Evangelium napnyugat felé: Szent Máté 1, 1—16. *Jézus Krisztusnak, Dávid fiának, Ábrahám fiának nemzet-ségkönyve* stb., mint Kisasszony napján 212. old.

IV. Evangelium észak felé: Szent Lukács 1, 5—17.

Volt Heródesnek, Judea királyának napjaiban egy Zakariás nevű pap, Abia osztályából, kinek felesége Áron leányai közül volt, és Erzsébetnek hívták. Mindketten pedig igazak voltak Isten előtt, feddhetetlenül járva az Urnak minden parancsában és törvényében, és nem volt nekik fiok, mivelhogy Erzsébet magtalan volt, és mindketten előhaladtak napjaikban.

Történt pedig; midőn az ő osztályának rendje szerint papi teendőjét végezte Isten előtt, a papság szokása szerint rákerült a sor, hogy bemenne az Ur templomába, illatszert gyujtson, míg az egész népsokaság künn imádkozott a tömjénáldozat órájában. Ekkor megjelent neki az Ur angyala, az illatszerek oltárának jobbján állva. Amint Zakariás ezt látta, megzavarodott, és félelem szállta meg őt. De az angyal mondá neki: Ne félj Zakariás, mert könyörgésed meghallgattott, és a te feleséged, Erzsébet, fiat szül neked, kit Jánosnak nevezz, és örömed és vigasságod leszen, és az ő születésén sokan fognak örülni. Mert nagy lesz ő az Ur előtt és sem bort, sem részegítő italt nem iszik, és betelik Szentlélekkel még anyja méhében. És Izrael fiai közül sokakat megtérít az ő Urokhöz, Istenükhöz. És Illés lelkével és erejével fog járni előtte, hogy az atyák sziveit a fiakhoz térítse és a hitetleneket az igazak okosságára, hogy az Urnak tökéletes népet készítsen.

Szent Fülöp és Jakab apostolok napján.

(Május 1.)

Lecke: Bölcsesség könyve 5, 1—5.

Az igazak nagy állhatatossággal fognak helyükön állani azokkal szemben, kik őket nyomorgatták és kik munkáikat elrabolták. Ennek láttára szörnyű félelemmel megháborodnak

és csodálkoznak a nem remélt szabadulás hirtelenségén, azt mondván magokban bánkódva és lelkük szorongatásában fohászkodva: Ezek azok, kiket valamikor nevetség és guny tárgyává tettünk. Mi balgatók, az ő életüket esztelenségnek tartottuk, és az ő végüket becstelennek. Ime, mint szám láltatnak az Isten fiai közé, és örökségük a szentek között van!

Evangelium : Szent János 14, 1—13.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Ne szomorkodjék szívetek! Hisztek az Istenben, higgyetek énbennem is! Az én Atyám házában sok lakás van. Különben nem mondtam volna nektek: azért megyek el, hogy nektek helyet készítsek. És ha majd elmentem és helyet készítettem, ismét visszajövök és magammal viszlek benneteket, hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek. Hogy én hová megyek, azt tudjátok, és tudjátok az utat is. Mondja neki Tamás: Uram, nem tudjuk, hová mégy, hogyan tudhatjuk tehát az utat? Mondja neki Jézus: Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem jut az Atyához, csak énáltalam. Ha engem megismertetek volna, bizonyára megismertétek volna Atyámat is; de mostantól fogva megismeritek őt, és láttátok őt. Mondja neki Fülöp: Uram, mutasd meg nekünk az Atyát és elég nekünk. Mondja nekik Jézus: Annyi ideje veletek vagyok, s ti nem ismertek engem? Fülöp, aki engem lát, az Atyát is látja. Hogyan mondhatod: Mutasd meg nekünk az Atyát? Nem hiszitek, hogy én az Atyában, és az Atya énbennem van? Az ígéket, melyeket én nektek mondok, nem magamtól mondom; hanem az Atya, ki bennem lakik, ő viszi véghez a tetteket. Nem hiszitek, hogy én az Atyában, és az Atya énbennem van? Ha másképp nem, a cselekedetekért higgyétek! Bizony, bizony mondom nektek, aki énbennem hisz, a cselekedeteket, melyeket én véghez viszek, ő is véghez viszi, sőt

ezeknél nagyobbakat tesz, mert én az Atyához megyek. És bármit kértek az Atyától az én nevemben, megteszem.

Szentkereszt feltalálása napján.

(Május 3.)

Lecke: Szent Pál apostol levele a filippiekhez 2, 5—11.
Mint virágvasárnapján 87. old.

Evangelium: Szent János 3, 1—15.

Az időben volt a farizeusok között egy Nikodémus nevű férfit, a zsidóknak főembere. Ez éjjel ment Jézushoz és mondá neki: Rabbi, mi tudjuk, hogy Istentől jöttél, mint mester, mert senki ilyen csodajeleket, minőket te művelsz, nem művelhet, hacsak Isten nincs vele. Felelé Jézus és mondá neki: Bizony, bizony mondom neked, hacsak valaki újra nem születik, nem láthatja Isten országát. Mondja neki Nikodémus: Hogyan születhetik az ember, mikor már vén? Vajjon bemehet-e ismét anyja méhébe, hogy ujjaszülessék? Felelé Jézus: Bizony, bizony mondom neked, ha valaki újra nem születik vízből és a Szentlélekből, nem mehet be Isten országába. Ami testből született, az test; és ami lélekből született, az lélek. Ne csodáld, hogy azt mondtam neked: Szükséges újra születnetek. A szél ott fúj, ahol akar; és hallod a zugását, de nem tudod honnan jön, vagy hová megy; így van ez mindenkivel, ki a lélekből született. Felelé Nikodémus és mondá neki: Mikép történhetik ez? Felelé Jézus és mondá neki: Te mester vagy Izraelben és nem tudod ezt? Bizony, bizony mondom neked, hogy amit tudunk, azt mondjuk, és amit látunk, azt bizonyítjuk, és ti nem fogadjátok el a mi bizonyágunkat. Ha földiekről szólok és nem hiszitek,

hogyan fogjátok hinni, ha majd menyyeiekről beszélek nektek? És senki sem ment föl mennybe, hanem csak az, aki leszállott a mennyből, az Emberfia, ki mennyben van. És miként Mózes felmagasztalta a kigyót a pusztában, úgy kell az Emberfiának is felmagasztaltatnia, hogy mindenki, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.

Szent Flórián vértanu napján.

(Május 4.)

Lecke: Szent Péter ap. első levele 1, 3—7. 233. old.

Evangelium: Szent János 15, 5—11. 233. old.

Nepomuki szent János napján.

(Május 16.)

Lecke: Bölcsesség könyve (Sirák fia) 21, 26—29.

Az esztelen az ablakon néz be a házba, az okos ember pedig kívül áll. Bolondság az embertől az ajtón hallgatózni, és az okosra nézve gyalázat lenne. Az esztelennek ajkai bolondságokat beszélnek, az okosak igéi ellenben mérlegen fontoltatnak. A bolondoknak szájukban van a szívök, a bölcseknek pedig szívökben a szájok. Mikor az istentelen az ördögöt átkozza, a saját lelkét átkozza. A besugó beszennyezi a maga lelkét és minden oldalról gyűlölik őt, sőt aki vele tart is gyűlöletes lesz; a hallgatót és értelmest tisztelik.

Evangelium: Szent Máté 11, 2—10.

Az időben, midőn János meghallotta stb., mint advent második vasárnapján 4. old.

A bold. Szüz, mint a «keresztények segítsége» ünnepén.

(Május 24.)

Lecke: A bölcsesség (Sirák fia) könyve 24, 14—16. 205. o.

Evangelium: Szent Lukács 11, 27—28. 199. old.

Szent István király jobbkezeének feltalálása napján.

(Május 30.)

Lecke: Tóbiás könyve 4, 6—12.

Életednek minden napján legyen elmédben az Isten, és óvakodjál, hogy valaha bűnbe bele ne egyezz, s el ne hanyagold a mi Urunk Istenünk parancsolatait. Vagyonodból adj alamizsnát és el ne fordítsd orcádat egy szegénytől se; mert akkor tőled sem fordul el az Ur orcája. Amint lehet, úgy légy irgalmas. Ha sokad lesz, adj bőven; ha kevesed lesz, igyekezzél a keveset is örömet adni. Mert jó jutalmat gyűjtesz magadnak a szükségnek napján; mivel az alamizsna megszabadít minden bűntől és haláltól, s nem engedi a lelket a sötétségbe jutni. Nagy bizalmat ad a fölséges Isten előtt az alamizsna mindazoknak, akik gyakorolják.

Evangelium: Szent Lukács 12, 32—34.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Ne félj, kiseded nyáj! stb. mint a 246. old.

Szent Norbert püspök napján.

(Junius 6-án.)

Lecke és evangelium 242. old.

Jézus szents. Szive ünnepén.

Lásd a változó ünnepek között 228. o.

Páduai szent Antal napján.

(Junius 13-án.)

Lecke: Szent Pál ap. első levele a korintusiakhoz 4, 9—14.

Testvérek! Csodája lettünk a világnak, az angyaloknak és az embereknek. Mi balgák vagyunk Krisztusért, ti pedig okosak Krisztus Jézusban; mi gyengék, ti pedig erősek; ti tekintélyesek, mi megvetettek. A jelen óráig éhezünk és szomjuhozunk, mezítelenek vagyunk és arczul vernek bennünket és nincs maradásunk, és sajátkezüleg dolgozva fáradozunk; átkoznak bennünket és áldást mondunk: üldözést szenvedünk és eltűrjük; szidalmaznak bennünket és mi imád-

kozunk; mintegy szemetje lettünk e világnak, s mindenkinek sőpredeke egész mostanáig. Nem azért írom ezt, hogy benne-
teket megszégyenítsek, hanem mint szeretett fiaimat intelek,
a mi Urunk Krisztus Jézusban.

Evangelium: Szent Lukács 12, 35—40.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: *Ágyékaitok le-
gyenek felővezve* stb. 245. old.

A szent Ferencrend templomaiban:

Lecke: mint aquinói sz. Tamás napján 181. old.

Evangelium: Máté 5, 13—19, 244. old.

Szent Alajos napján.

(Junius 21-én.)

Lecke: Bölcsesség könyve (Sirák fia) 31, 8—11.

Boldog a férjfiu stb. 245. old.

Evangelium: Szent Máté 22, 29—40.

Az időben felelvén Jézus, mondá a szadduceusoknak: Tévedtek, mert nem ismeritek az írá-
sokat, sem az Isten erejét. Mert a feltámadáskor
sem nem házasodnak, sem férjhez nem mennek,
hanem úgy lesznek, mint az Isten angyalai menny-
ben. A halottak feltámadásáról pedig nem olvas-
tátok-e, amit az Isten mondott nektek, midőn így
szólt nektek: Én vagyok Ábrahám Istene és Izsák
Istene és Jákob Istene; — Nem a halottak Istene,
hanem az élőké. És midőn a nép ezt hallotta,
csodálkozott az ő tanításán. A farizeusok pedig,
amint meghallották, hogy a szadduceusokat elhall-
gattatta, egybegyültek és kérdé őt egyikök, egy
törvénytudó, kísértvén őt: Mester! Melyik a leg-
nagyobb parancsolat a törvényben? Mondá neki
Jézus: Szeresd a te Uradat Istenedet teljes szived-
ből, teljes lelkedből és teljes elmédből. Ez a leg-
nagyobb és első parancsolat. A második pedig

hasznos ehez: Szeresd felebarátodat, mint tennemagadat. E két parancsolaton függ az egész törvény és a próféták.

Keresztelő szent János születése napján.

(Junius hó negyedik vasárnapján.)

Lecke: Izaiás próféta jövendölése 49, 1—7.

Hallgassatok szigetek és figyeljete távoli népek! Az Ur anyám méhétől fogva hívott engem, mikor anyám méhében voltam, megemlékezett nevemről. És az én számat olyanná tette, mint az éles kard; az ő keze árnyékával védett engem és olyanná tett, mint a kiválasztott nyíl; tegezébe rejtett el engem. És mondá nekem: Az én szolgám vagy te Izrael, mert yeled fogok dicsekedni.

Es most azt mondja az Ur, ki anyám méhétől fogva szolgájává alkotott engem: Ime, világosságul adtalak téged a pogányoknak, hogy üdvösségem hirdetője légy a földnek végső határáig. Meglátnak a királyok és fölkelnek a fejedelmek és imádnak az Urért, és Izrael szentjeért, ki téged kiválasztott.

Evangelium: Szent Lukács 1, 57—68.

Erzsébetnek elérkezett a szülés ideje és fiat szült. És meghallották szomszédai és rokonai, hogy az Ur nagy írgalmasságot cselekedett vele, és szerencsét kívántak neki.

És történt a nyolcadik napon, hogy eljöttek körülmélni a gyermeket és atya nevéől Zakariásnak nevezték őt. De anyja felszólalt és mondá: Semmi esetre sem, hanem Jánosnak fog hivatni. És mondák neki: Hisz senki sincs rokonságodban, ki e néven hivatnék! Intettek tehát atyjának, hogy minek akarja őt neveztetni. És írotáblát kérve, ráírta, mondván: János a neve. És mindannyian csodálkoztak. És azonnal megnyílt az ő szája és nyelve és szólott, áldván az Istent. És félelem szállta meg összes szomszédaikat s ezen dolgoknak hire elterjedt Judea egész hegyvidékén. S mindazok, akik meghallották, szívökre vették, mondván: Mit gondolsz, mi lesz e gyermekből? Mert az Ur

keze volt vele. És Zakariás, az ő atyja, betelt Szentlélekkel és jövendölt, mondván: Áldott az Ur, Izrael Istene! mert meglátogatta az ő népét és megváltást szerzett neki.

Szent László király napján.

(Junius 27-én.)

Lecke: Bölcsesség könyve 10, 10—14.

Az igazat helyes utakon vezérelte az Ur, és megmutatta neki az Isten országát, és megadta neki a szentek tudományát; tisztességet adott neki munkáiban és betetőzte műveit. Mikor csalárdul befonni akarták, mellette volt és becsültte tette őt. Megőrizte őt az ellenségektől, és a csalóktól mególtalmazta őt, és heves küzdelmet bocsátott rá, hogy győzzön és tudja meg, hogy a bölcsesség mindennél hatalmasabb. Ez az eladott igazat nem hagyta el, hanem megszabadította őt a bűnösöktől és leszállt vele a börtönbe, és a bilincsekben nem hagyta őt magára, míg kezébe nem adta az ország pálcáját, és a hatalmat azok ellen, kik őt elnyomták; és megmutatta, hogy hazugok azok, kik őt gyalázták, és örök dicsőséget adott neki a mi Urunk Istenünk.

Evangelium: Szent Lukács 12, 35—40.

Ágyékaitok legyenek felővezve 245. old.

Szent Péter és Pál apostolok ünnepén.

(Junius 29-én.)

Lecke: Apostolok cselekedetei 12, 1—11.

Ama napokban Herodes király arra vetemedett, hogy az egyház némely tagjait üldözze. Megölte pedig Jakabot, János testvérét, karddal. Mivel pedig látta, hogy ez tetszett a zsidóknak, azon volt, hogy Pétert is elfogja. Akkor épen a kovásztalan kenyerek napjai voltak. Két midőn elfogott, börtönbe vetette és átadta négy-négy katonából álló négy őrségnek, hogy vigyázzanak rá, hogy husvét után kiszolgáltathassa a népnek. És Pétert csakugyan őrizték a börtönben. Az egyházban pedig szüntelen imádkoztak érte az Istenhez. Mikor pedig Heródes a nép elé akarta őt vinni, ugyanazon éjjel Péter két katona között hált, megkötözve két láncsal, és az örök az ajtó előtt őrizték a börtönt. S ime az Ur anyála melléje állt és világosság ragyogott a hajlékban, és meglátva Péter oldalát, fölkelte őt, mondván: Kelj föl gyorsan! És a

lancok leestek a kezeiről. Mire az angyal mondá neki: Övezd fel magad és huzd fel saruidat! És úgy cselekedett. És mondá neki: Vedd rád ruhádat és kövess engem! És kimenve követte őt, és nem tudta, hogy ami az angyal által történt, valóság, hanem azt gondolta, hogy látomása van. Elmenve pedig az első és második őrség előtt, a vaskapuhoz értek, mely a városba vezet; ez magától kinyílt előtük. És kilépve egy utcával tovább mentek, és az angyal hirtelen eltűnt mellőle. S Péter magához térve mondá: Most igazán tudom, hogy az Ur elküldötte angyalát és kimentett engem Heródes kezéből és a zsidó népnek minden várákozásából.

Evangelium: Szent Máté 16, 13—19.

Az időben Jézus Fülöp-Caezarea környékére jött és megkérdezte tanítványait mondván: Kinek tartják az emberek az Emberfiát? Ők pedig mondák: Némelyek keresztelő Jánosnak, némelyek pedig Illésnek, némelyek pedig Jeremiásnak, vagy egynek a próféták közül. Mondá nekik Jézus: Hát ti kinek tartotok engem? Mire Simon Péter mondá: Te Krisztus vagy, az élő Istennek fia. Felelvén erre Jézus, mondá neki: Boldog vagy Simon, Jónás fia! mert nem a test és vér jelentette ki ezt neked, hanem az én Atyám, ki mennyekben van. Én pedig mondom neked, hogy te Péter vagy, és ezen kösziklára épitem anyaszentegyházamat, és a pokol kapui nem vesznek erőt rajta. Neked adom a mennyország kulcsait; és bármit megkötsz a földön, meg lesz kötve a mennyekben is, és bármit föloldasz a földön, föl lesz oldva a mennyekben is.

Jézus drága vére ünnepén.

(Julius hó első vasárnapján.)

Lásd a változó ünnepek között. 229. old.

Sarlós Boldogasszony napján.

Lecke: Énekek éneke 2, 8—14.

Ime ő jön szökdécselve a hegyeken, átugorva a halmozkat; hasonló az én szerelmesem a gazellához és szarvasborjú-

hoz. Ime ő a mi falunk mögött áll, kinézve az ablakon, nézdegélve a rostélyon át. Ime az én szerelmesem azt mondja nekem: Kelj föl, siess én barátnóm, galambom, szépem, és jöjj! Mert a tél már elmúlt, a záporosó megszűnt és eltávozott. Virágok mutatkoznak földünkön, a szőlőmetszés ideje elérkezett; a gerlicze szava hallatszik földünkön! a fügefá meg hozta első gyümölcsét, a virágzó szőlők árasztják illatjukat. Kelj föl én barátnóm, én szépem, és jöjj! Én galambom, ki a sziklaüregekben és a sziklahasadékokban lakol, mutasd meg nekem orcádat, hadd zengjen szózatod füleimben; mert a te szavad édes, a te orcád bájos.

Evangelium: Szent Lukács 1, 39—47.

Az időben elindulván Mária, elment sietve a hegyvidékre, Judának egy városába. És bement Zakariás házába és köszöntötte Erzsébetet. S történt, hogy amint Erzsébet Mária köszöntését meghallotta, a kisdud ujongott méhében és Erzsébet betelt Szentlélekkel, és nagy szóval felkiáltott s így szólt: Áldott vagy te az asszonyok között és áldott a te méhednek gyümölcse. De honnét van ez nekem, hogy az én Uramnak anyja jön hozzám? Mert ime, amint köszöntésed szava fülembbe jutott, méhemben a kisdud ujongott örömeiben. És boldog vagy, ki hittél, mert beteljesedik az, amit neked az Úr mondott.

Mire Mária mondá: Magasztalja az én lelkem az Urat: és örvendez az én lelkem az én üdvözítő Istenemben.

Szent Margit szüz és vértanu napján.

(Julius 13-án.)

Lecke: Sirák fia 51, 13—17.

Uram Istenem! Felmagasztaltad a földön lakóhelyemet, és a haláltól való szabadulásért könyörögtem. Segítségül hívtam az Urat, az én Uramnak atyját, hogy el ne hagyjon engem nyomoruságom napján, és a kevélyek korában segítség nélkül. Dicsérni fogom a te nevedet szüntelen, és hálaadással magasztalom, és meghallgattatott az én imádságom. És kiszabadítottál engem a veszedelemből, kimentettél a gonosz idő-

ből. Ennek okáért hálát adok és dicséretet mondok neked, Urunk Istenünk.

Evangelium: Szent Máté 13, 44—52.

Hasonló mennyeknek országa a szántóföldön elrejtett kincshez stb. mint Szent Anna napján 203. old.

Apostolok oszlása napján.

(Julius 15-én.)

Lecke: Szent Pál ap. levele a rómaiakhoz 10, 10—18. 171. o.

Evangelium: Szent Máté 10, 16—22.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Ime én titeket mint juhokat küldlek a farkasok közé. Legyetek tehát okosak, mint a kigyók, és egyszerűek, mint a galambok. De óvakodjatok az emberektől; mert kiszolgáltatnak benneteket a törvényszékeknél, és zsinagógáikban megostoroznak benneteket. És a helytartókhoz és királyokhoz hurczolnak benneteket énérettem, bizonyságul nekik és a pogányoknak. Midőn pedig kiszolgáltatnak titeket, ne töprenkedjete azon, hogy miképen és mit szóljatok, mert megadatik nektek azon órában, mit mondjatok. Mert nem ti vagytok, akik szóltok, hanem a ti Atyátok. *Lelke az, aki bennetek szól.* Halálra fogja pedig adni a testvér testvérét és az apa fiát, és a gyermekek a szülők ellen támadnak és halálra viszik őket. És gyűlöletesek lesztek mindenkinél az én nevemért. Aki azonban kitart mindvégig, az üdvözl.

Kármelhegyi Boldogasszony napján.

(Julius 16-án.)

Lecke: Bölcsesség könyve (Sirák fia) 24, 23—31.

Én, mint a szőlőtő, gyönyörűséges illatot árasztok, és az én virágaim tisztességes és becsületes gyümölcsöt hoznak. Én vagyok anyja a szép szeretetnek, az erénynek, ismeretnek és

szent reménységnek. Énbennem megvan az út és igazság minden kegyelme, énbennem megvan az életnek és erőnek minden reménysége. Jőjjetek át hozzám mindnyájan, kik engem kívánatok, és teljete be gyümölcseimmel! Mert az én lelkem édesebb a méznél, és az én örökségem jobb a szinméznél és lépesméznél. Az én emlékezetem él minden idők nemzedékeiben. Kik belőlem esznek, méginkább éheznek; s kik belőlem isznak, méginkább szomjaznak. Aki reám hallgat, meg nem szégyenül; és akik velem munkálkodnak, nem vétkeznek. Akik fényt derítenek rám, örök életet nyernek.

Evangelium: Szent Lukács 11, 27—28.

Az időben, midőn Jézus a néphez szólott, fel-emelte szavát egy asszony a seregből és mondá neki: Boldog a méh, mely téged hordozott, és az emlők, melyeket szoptál! Ő pedig mondá: De még inkább boldogok, kik Isten ígését hallgatják és megtartják.

A karmelitarend templomaiban:

Evangelium: mint Hétfájdalmu Szűz ünnepén 227. old.

Szent András és Benedek remeték és vértanuk napján.

(Julius 17-én.)

Lecke: Szent Pál ap. második levele a korintusiakhoz 6, 4—10.

Testvérek! Mindenben úgy viseljük magunkat, mint Isten szolgálói, sok türésben, szenvedésben, szükségben, szorongatásban, vereségben, börtönben, lázadásban, munkában, virrasztásban, böjtölésben, tisztaságban, tudományban, kitartásban, nyájasságban, a Szentlélekben, tettetés nélkül való szeretetben, az igazság ígében, az Isten erejében, az igazság fegyvereivel jobbról és balról, tisztelet és becstelenség, gyalázat és jó hírnév mellett, mint csábítók és mégis igazmondók, mint akik ismeretlenek és mégis ismeretesek, mint akik haldokolnak és ime élünk, mint akiket megvertek, de meg nem öltek; mint akik szomorkodnak, mégis mindig örvendeznek, mint akik szűkölködnek, s mégis sokakat gazdagítanak, mint akiknek semmijök sincs, s mégis mindenök van.

Evangelium: Szent Lukács 6. 17—23.

Az időben midőn Jézus lejött a hegyről stb. 240. old.

Paulai szent Vince napján.

(Julius 19-én.)

Lecke: Szent Pál ap. első levele a korintusiakhoz 4, 9—14.

Mint páduai szent Antal napján 192. old.

Evangelium: Szent Lukács 10, 1—9. mint szent Márk napján 187. old.

Bünbánó szent Mária Magdolna napján.

(Julius 22-én.)

Lecke: Énekek éneke 3, 2—5. és 8, 6—7.

Fölkelek és körüljárom a várost, az utcákon és tereken keresem, kit az én lelkem szeret; kerestem őt és nem találtam. Rám találtak az örök, kik a várost őrzik. Vajjon láttatok-e, kit az én lelkem szeret? Alig hagytam el őket, megtaláltam, kit az én lelkem szeret; megfogtam őt és el sem bocsátom, míg be nem viszem őt anyám házába és szülőm kamrájába. Mindenre kérlek titeket, Jeruzsálem leányai, a gazellákra és a mező szarvasaira, föl ne keltsétek, s föl ne ébresszétek az én kedvesemet, míg maga nem akarja. Tégy engemet, mint pecsétet szivedre, mint pecsétet karodra; mert erős, mint a halál a szeretet, kemény, mint a pokol fejedelme, a féltékenység lángolása olyan, mint a tűznek és lángoknak lobogása. Sok víz nem képes kioltani a szeretetet, sem a folyók el nem borithatják; ha az ember háza minden vagyonát odaadja is a szeretetért, semmibe sem veszi.

Evangelium: Szent Lukács 7, 36—50.

Az időben egy valaki a farizeusok közül megkérte Jézust, hogy étkezzék nála. És bement a farizeus házába és letelepedett. És ime a városnak egy bűnös asszonya, amint megtudta, hogy a farizeus házában letelepedett, egy alabastromedényt hozott kenettel, és megállva hátul lábainál, kezdé lábait könyeivel áztatni és fejének hajfürteivel törölgetni, és csókolgatta lábait és a kenettel kenegette. Midőn pedig ezt a farizeus, aki őt meghitta — látta, mondá magában: Ha ez próféta volna, bizonynal

tudná, hogy kicsoda és miféle asszony az, aki őt érinti, tudniillik, hogy bűnös. Mire Jézus mondá neki: Simon, valami mondanivalóm van neked. Az pedig mondá: Szólj mester! Egy hitelezőnek két adósa volt. Az egyik ötszáz denárral tartozott neki, a másik pedig ötvennel. Mivelhogy nem volt nekik miből megfizetniök, elengedte mindkettőnek. Vajjon melyik fogja őt jobban szeretni? Felelé Simon és mondá: Azt hiszem, hogy az, amelyiknek többet engedett el. Ő pedig mondá neki: Helyesen ítéltél. És az asszonyhoz fordulva mondá Simonnak: Látod ezt az asszonyt? Bejöttem házadba, vizet lábaimra nem adtál, ez pedig könyeivel áztatta lábaimat és hajával törölgette. Csókot nekem nem adtál, ez pedig amióta bejött, nem szünt meg lábaimat csókolgatni. Fejemet olajjal nem kentéd meg, ez pedig kenettel kenegette lábaimat. Miért is azt mondom neked: Megbocsáttatik neki sok bűne, mert igen szeretett; akinek pedig kevesebb bocsáttatik meg, kevésbbé szeret. Az asszonynak pedig mondá: A te bűneid meg vannak bocsátva. És a vele együtt letelepültek mondogatták magokban: Kicsoda ez, aki még a bűnöket is megbocsátja? Mondá pedig az asszonynak: A te hited megmentett téged, menj békével!

Szent Jakab apostol napján.

(Julius 25-én.)

Lecke: Szent Pál ap. első levele a korintusiakhoz 4, 9—15.

Testvérek! Azt hiszem, hogy Isten minket, apostolokat legutolsóknak mutatott be, mint halálra szántakat, mert csodája lettünk a világnak, az angyaloknak és az embereknek. Mi balgák vagyunk Krisztusért, ti pedig okosak Krisztusban; mi gyengék, ti pedig erősek; ti tekintélyesek, mi megvetettek. A jelen óráig éhezünk és szomjuhozunk, mezitelenek vagyunk és arcul vernek bennünket és nincs maradásunk, és sajátkezüleg dolgozva fáradozunk; átkoznak bennünket és

áldást mondunk: üldözést szenvedünk és eltűnjük; szidalmaznak bennünket és mi imádkozunk; mintegy szemetje lettünk e világnak, s mindenkinek söpredéke egész mostanáig.

Nem azért írom ezt, hogy benneteket megszegyenítsek, hanem mint szeretett fiaimat intelek. Mert ha tizezer tanítótok van is Krisztusban, de nincs sok atyátok. Mert Krisztus Jézusban én szültelek titeket az evangélium által.

Evangélium: Szent Máté 20, 20—23.

Az időben Jézushoz járult Zebedeus fiainak anyja az ő fiaival, leborult előtte és kért tőle valamit. Mondá neki: Mit akarsz? Az feleli: Mondjad, hogy ez az én két fiam, egyik jobb, másik bal felől üljön melletted országodban. Mire Jézus mondá: Nem tudjátok, mit kértek. Meg tudjátok-e inni azt a poharat, melyet én inni fogok? Mondják neki: Meg tudjuk. Mondá nekik: Az én poharamat ugyan megisszátok, de hogy jobbomra, vagy balomra üljete, azt nem adhatom meg nektek, hanem azoknak, kiknek Atyámtól készítettett.

Szent Anna asszony napján.

(Julius 26-án.)

Lecke: Példabeszédek könyve 31, 10—31.

Erős asszonyt ki talál? Értékes, mint a messziről, a föld határaitól való dolgoké. Bizik benne férjének szíve, és zsákmányra nincs szüksége. Jót tesz vele és nem rosszat egész életében. Gondját viseli gyapjunak és lennek, és dolgozik ügyes kezekkel. Olyan, mint a kereskedő hajója, távolról hozza élelmet. Még éjszaka fölkel és enni ad háznépének, és ételt az ő szolgálóleányainak. Szemét ráveti a szántóföldre és megveszi; a maga keze gyümölcseiből ülteti szőlőjét. Erősséggel övezi föl ágyékát és megerősíti karját. Érti és látja, hogy jó az ő sáfárkodása; nem alszik ki éjjel a lámpása. Kezét a rokkára teszi és ujjai megragadják az orsót. Kezét megnyitja a szükölködőnek, és markát kinyújtja a szegény felé. Nem félti házat a hó hidegétől, mert egész háza népe kétszeres ruhákba van öltözve. Szőnyeget készít magának; öltözete a len és vörös bibor. Férje tekintélyes a kapucsarnokokban, midőn együtt ül az ország nagyjaival. Gyolcsot készít és eladja, és övet szállít a házalónak. Erő és hűség az ő öltözete, és mosolyogni fog az utolsó napon. Száját bölcseségre nyitja és kegyes törvénye

hangzik nyelvéről. Szemmel tartja háznépe útjait és nem eszi hiába a kenyeret. Felnőnek fiai, és igen boldognak mondják; férje is dicséri őt. Sok nő gyűjtött magának gazdagságot; de te valamennyit fölülmultad. Csalárd a kecsesség és hiu a szépség; amely asszony az Urat féli. az dicséretes. Adjatok neki kezeinek gyümölcséből, hadd dicsérjék őt a kapucsarnokokban az ő cselekedetei.

Evangelium: Szent Máté 13, 44—52.

Az időben mondá Jézus tanítványainak e példabeszédet: Hasonló a mennyek országa a szántóföldben elrejtett kincshez, melyet aki megtalál, elrejtí és afölötti örömében elmegy és eladja mindenét, amiye van, és megveszi azt a szántóföldet. Ismét hasonló mennyek országa a kereskedő emberhez, aki jó gyöngyöket keres. Mikor pedig egy drága gyöngyöt talált, elment és eladta mindenét, amiye volt, és megvette azt. Ismét hasonló mennyek országa a tengerbe vetett hálózhoz, mely mindenféle halakat összegyűjt; melyet, mikor megtelt, kihuztak, és leülve a partra, a jókat kiválogatták edényekbe, a rosszakat pedig kieresztették. Így lesz a világ végén is: Kimennek az angyalok és kiválasztják a rosszakat az igazak közül, és a tüzes kemencébe vetik őket; ott sirás lesz és fogak csikorgatása. Értettétek-e mindezeket? — Mondják neki: Igen. Mondá nekik: Azért minden írástudó, ki jártas az Isten országában, hasonló a csalados emberhez, ki az ő kincséből ujat és régít hoz elő.

Loyolai szent Ignác napján.

(Július 31-én.)

Lecke: Szent Pál ap. második levele Timoteushoz 3, 8—10. 3, 10—12.

Kedvesem! Emlékezzél meg stb. 236. old.

Evangelium: Szent Lukács 10, 1—9.

Az időben kijelölt az Ur stb. mint szent Márk napján 187. old.

Porciunkula-bucsu napján.

(Augusztus 2-án.)

Lecke: Szent János ap. Jelenései 21, 2–5.

Ama napokban láttam a szent várost, az új Jeruzsálemet alászállni az égből az Istentől, felkészülve, mint a vőlegényének felékesített menyasszonyt. És hallottam nagy szózatot a trón felől, mely így szólt: Ime az Isten hajléka az emberekkel, és velök fog lakni. És ők az ő népe lesznek, és maga az Isten velök lesz, mint az ő Istenük. És letöröl az Isten minden könnyet az ő szemeikről; és halál többé nem leszen, sem sírás, sem jajgatás, sem fájdalom nem lesz többé, mert az első elmúlt. És mondá ki a trónon ült: Ime mindent megújítok!

Evangelium: Szent Lukács 19, 1–10.

Az időben bemenve Jézus Jerikóba, keresztül ment rajta. És ime, egy Zakeus nevű férfit, ki a vámosok feje és gazdag volt, igyekezett látni Jézust, hogy ki légyen, de nem láthatta a sokaságtól, mert kis termetű volt. Előre sietett tehát és fölment egy vad fügefára, hogy megláthassa őt, mivel arra kellett elhaladnia. S midőn Jézus ama helyre ért, föltekintett és meglátta őt s mondá neki: Zakeus, szállj le sietve, mert ma a te házában kell megszállnom. És gyorsan leszállt és örömmel fogadta őt. És ennek láttára mindnyájan zugolódtak, mondván: Bűnös embernél szállt meg! Zakeus pedig elébe állt és mondá az Urnak: Ime, Uram, javaimnak felét a szegényeknek adom és ha valakit valamivel megkárosítottam, négyszeresen fizetem neki vissza. Mondá neki Jézus: Ma üdvössége lett e háznak, mivel hogy ő is Ábrahám fia. Mert az Emberfia azt jött keresni és üdvözíteni, ami el volt veszve.

Szent Domonkos hitvalló napján.

(Augusztus 4-én.)

Lecke: Szent Pál ap. második levele Timoteushoz 4, 1–8.

Kérve kérlek Isten és Jézus Krisztus előtt stb. 243. old.

Evangelium : Szent Lukács 12, 35—40.

Ágyékaitok legyenek felövezve stb. 245. old.

(A Domonkos-rend templomaiban : *Ti vagytok a föld sója* 244. old.)

Havi Boldogasszony napján.

(Augusztus 5-én.)

Lecke : Bölcsesség könyve (Sirák fia) 24, 14—16.

Kezdetől fogva és örök idők előtt teremtettem és az eljövendő világig meg nem szünöm; és a szent lakóhelyen szolgáltam előtte. És így nyertem állandó lakást Sionban, és a megszentelt városban hasonlóképen megnyugodtam, és Jeruzsálemben az én hatalmam. És meggyökereztem a tiszteletre méltó nép között, és az én Istenem részében, mely az ő öröksége; és a szentek gyülekezetében van az én tartózkodásom.

Evangelium : Szent Lukács 11, 27—28.

Mint Kármelhegyi Boldogasszony napján 199. old.

Urunk színe változása napján.

(Augusztus 6-án.)

Lecke : Szent Péter ap. második levele 1, 16—19.

Szeretteim! Nem kieszt meséket követtünk, midőn a mi Urunk Jézus Krisztusnak hatalmát és megjelenését tudotokra adtuk, hanem mint akik szemlélői voltunk az ő nagyságának. Midőn ugyanis az Atya Istentől megtiszteltetett és megdicsőített, a magasztos dicsőségből ilyenféle szót hangzott le hozzá: Ez az én szerelmes Fiam, kibem kedvem telik, őt hallgassátok! És mi ezt az égből jövő szót hallottuk, midőn a szent hegyen vele voltunk. És ezáltal megerősített a próféták jövendölése, melyre jól teszitek, ha figyeltek, mint a sötét helyen világitó szövétnekre, míg a nap fel nem virrad és a hajnalcillag fel nem tűnik szíveitekben.

Evangelium : Szent Máté 17, 1—9.

Az időben maga mellé vevé Jézus stb. mint bőjt második vasárnapján 40. old.

Szent Donát püspök és vértanu napján.

(Augusztus 7-én.)

Lecke : Szent Jakab ap. levele 1, 12—18.

Boldog a férfi stb. 234. old.

Evangelium : Szent Lukács 14, 26—33. ugyanott.

Szent Lőrinc vértanu napján.

(Augusztus 10-én.)

Lecke: Szent Pál ap. második levele a korintusiakhoz 9, 6—10.

Testvérek! Aki szükön vet, szükön is arat; és aki áldással vet, áldással is arat. Kiki hogyan fogadta szívében, ne szomorúsággal, vagy kénytelenségből; mert a jókedvű adakozót szereti az Isten.

Isten pedig elég hatalmas arra, hogy minden kegyelmet bőven megadjon nektek, hogy mindenkor mindennel bőven ellátva, készek legyetek minden jó cselekedetre, amint irva van: Osztogatott, adott a szegényeknek; az ő igazsága főnmarad örökkön örökké. Aki pedig a vetőnek magot ad, kenyeret is ad eledelül, és megsokasítja a ti magotokat és megszorítja igazságtok terményeit.

Evangelium: Szent János 12, 24—26.

Az időben monda Jézus tanítványainak: Bizony, bizony mondom nektek, hacsak a gabonaszem a földbe nem esik és meg nem hal, egyedül marad; ha pedig meghal, sok gyümölcsöt hoz. Aki szereti életét, elveszti azt; és aki gyűlöli életét ez életben, megőrzi azt az örök életre. Ha valaki nekem szolgál, engem kövessen; és ahol én vagyok, ott lesz az én szolgám is. Ha valaki nekem szolgál, azt megtiszteli az én Atyám.

Szent Klára napján.

(Augusztus 12-én.)

Lecke: Szent Pál ap. második levele a korintusiakhoz, 10, 17—18. és 18, 1—2. 250. old.

A szent Ferencz-rend templomaiban:

Lecke: Énekek éneke 2, 10—14.

Ime az én szerelmesem azt mondja nekem: Kelj föl, siess én barátnőm, galambom, szépem, és jöjj! Mert a tél már elmúlt, a záporosó megszűnt és eltávozott. Virágok mutatkoznak földünkön, a szőlőmetszés ideje elérkezett; a gerlicze szava hallatszik földünkön; a fügefa meghozta első gyümölcsét, a virágzó szőlők árasztják illatjukat. Kelj föl én barát-

nőm, én szépem és jöjj! Én galambom, ki a sziklaüregekben és a sziklahasadékokban lakol, mutasd meg nekem orczádat, hadd zengjen szózatod füleimben; mert a te szavad édes, a te orczád bájos.

Evangelium: Szent Máté 25, 1—13. 247. old.

Nagy Boldogasszony napján.

(Augusztus 15-én.)

Lecke: Sirák fia 24, 11—20.

Mindenekben nyugalmat kerestem; és az Ur örökségében van maradásom. Akkor parancsolt és szólt nekem a mindenek Teremtője; és ki engem teremtett, megnyugodott hajlékomban és így szólt hozzám: Jákobban lakjál és Izraelben legyen örökséged, és az én választottaim közt verj gyökeret. Kezdetől fogva és az idők előtt teremtettem, és az egész örökkévalóságban meg nem szünöm, és a szent lakóhelyen szolgáltam előtte. És így nyertem állandó lakást Sionban, és a megszentelt városban hasonlóképen megnyugodtam, és Jeruzsálemben az én hatalmam. És gyökeret vertem a tiszteletre méltó nép között, és az én Istenem részében, mely az ő öröksége; és a szentek gyűlekezetében van az én tartózkodásom. Magasra nőttem, mint a czédrus a Libanonban, és mint a ciprus Sion hegyén; felnővekedtem, mint a pálma Kádeszben, és mint a rózsauiltetvény Jerikóban; mint a szép olajfa a mezőkön, és mint a platán a víz mellett az utcákon, úgy megnőttem. Mint a jószagu fahéj és balzsam, úgy illatoztam; mint a válogatott mirrha, olyan kellemes illatot árasztottam.

Evangelium: Szent Lukács 10, 38—42.

Az időben Jézus egy faluba ért, és egy Márta nevű asszony befogadta őt házába. És volt ennek egy Mária nevű nővére, ki leülve az Ur lábaihoz, hallgatta az ő igéjét. Márta pedig sürgött-forgott a gondos kiszolgálás körül, míg végre megállott és mondá: Uram, nem törődöl vele, hogy nővérem egyedül hagy szolgálni? Mondd neki tehát, hogy segítsen! Mire mondá neki az Ur: Márta, Márta! te szorgos vagy és sok mindennel törődöl. Pedig egy a szükséges. Mária a legjobb részt választotta, mely el nem vétetik tőle.

Szent Rókus hitvalló napján.

(Augusztus 16-án.)

Lecke: Sirák fia 31, 8—11. mint alább sz. István király ünnepén.

Evangelium: Szent Lukács 12, 35—40. 245. old.

Szent István király ünnepén.

(Augusztus 10-án.)

Lecke: Sirák fia 31, 8—11.

Boldog a férfit, ki szeplő nélkül való; és az arany után nem járt, sem a pénzben és kincsekben nem bizott. Kicsoda ez? Hadd dicsérjük őt, mert csodadolgokat cselekedett életében. Aki ebben próbára tétetett és tökéletes maradt, annak örök dicsősége leszen; aki vétkezhetett volna és nem vétkezett; rosszat cselekedhetett volna és nem cselekedett; miért is az ő javai biztosítva vannak az Urban, és az ő alamizsnáiról beszél a szentek egész gyülekezete.

Evangelium: Szent Lukács 19, 12—26.

Az időben mondá Jézus tanítványainak e példabeszédet: Egy bizonyos előkelő ember elutazott messzeföldre, hogy egy királyságot megszerezzen és visszatérjen. Maga elé hívta tehát tíz szolgáját, s adott nekik tíz minát és mondá: Kereskedjétek ezzel míg megjövök. Polgártársai azonban gyűlöltek őt s követséget küldöttek utána, ezen üzenettel: Nem akarjuk, hogy ez uralkodjék rajtunk. És történt, hogy miután a királyságot megnyerte, visszatért. És előhívatta szolgálait, kiknek a pénzt adta, hogy megtudja, ki mennyit nyereszkedett. Előállt tehát az első, mondván: Uram, a te minád tíz minát hozott. És mondá neki: Jó szolga vagy! mivel a kevésben hű voltál, tíz városnak kormányzatát bízom rád. És jött a másik, mondván: Uram, a te minád öt minát hozott. És ennek mondá: Te is légy kormányzó öt város fölött. És egy másik is jött, és így szólt: Uram, itt van a te minád,

melyet eltéve tartottam a zsebkendőmben, mert féltem tőled, mivelhogy kemény ember vagy, elviszed, amit le nem tettél, és learatod, amit nem vetettél. Mondá neki: Saját szavaidból ítéllek meg, semmirevaló szolga! Tudtad, hogy én kemény ember vagyok, ki elviszem amit le nem tettem, learatom, amit nem vetettem; miért nem adtad hát pénzemet a váltóasztalra, hogy mikor visszatérek, kamatokkal vehettem volna fel azt? És mondá az ottállóknak: Vegyétek el tőle a minát és adjátok annak, akinek tiz minája van! Mondom pedig nektek, hogy mindannak, akinek van, adatik és bővelkedni fog; attól pedig, akinek nincs, az is elvéte-
tik, amije van.

Szent Bernát apát és egyháztanító.

(Augusztus 21.)

Lecke: Sirák fia 39, 6—14. *Az igaz szívet* stb. 244. old.

Evangelium: Szent Máté 5, 13—19. *Ti vagytok* stb. 244. o.

Szent Bertalan apostol napján.

(Augusztus 24.)

Lecke: Szent Pál ap. első levele a korintusiakhoz 12, 27—31.

Testvérek! Ti Krisztus teste vagytok, és tagból való tagjai. És némelyeket Isten az ő egyházában először apostollokká, másodszor prófétákká, harmadszor tanítókká rendelt, azután (adott nekik) csodatevő erőt, továbbá tehetséget a gyógyításra, segélynyújtásra, kormányzásra, nyelvek elsajátítására, beszédek magyarázására. De vajjon mind apostolok-e? vajjon mind próféták-e? vajjon mind tanítók-e? Talán valamennyien csodatevő erővel, valamennyien gyógyító erővel birnak? Talán valamennyien nyelveket beszélnek? valamennyien beszédeket magyaráznak? Törekedjete tehát jobb adományok után!

Evangelium: Szent Lukács 6, 12—19.

Az időben kiment Jézus a hegyre imádkozni, és az egész éjszakát imádságban töltötte Istennel. És mikor megvirradt, magához hívta tanítványait

és kiválasztott közülök tizenkettőt (kiket apostoloknak is nevezett), Simont, kit Péternek hívott, és Andrást, az ő testvérét, Jakabot és Jánost, Fülöpöt és Bertalant, Mátét és Tamást, Jakabot az Alfeus fiát, és Simont, kit buzgónak hívnak, és Judást, Jakabnak testvérét, és karióti Judást, aki áruló lett.

És midőn lejött velök, megállt egy térségen, tanítványainak seregével és nagy sokaságu néppel egész Judeából és Jeruzsálemből, a tenger mellékéről, Tirusból és Szidonból, kik azért jöttek, hogy őt hallgassák és betegségeikből meggyógyuljanak. És akiket tisztátalan lelkek gyötörtek, meggyógyultak. És az egész nép érinteni igyekezett őt, mert erő áradt ki belőle és meggyógyította valamennyit.

Kalazanti szent József napján.

(Augusztus 27.)

Lecke: Bölcsesség könyve 10, 10—14.

Az igazat helyes utakon vezérelte az Ur stb. mint szent László király napján 195. old.

Evangelium: Szent Máté 18, 1—5.

Az időben a tanítványok Jézushoz járultak és és mondák: Kit vélsz nagyobbnek mennyek országában? És Jézus odahívott egy kisdedet, közéjük állította és így szólt: Bizony mondom nektek, ha meg nem tértek és olyanok nem lesztek mint a kisdedek, nem mentek be mennyek országába. Tehát aki megalázza magát, mint e kisded, az nagyobb mennyek országában. És aki egy ilyen kisdedet befogad az én nevemben, engem fogad be.

Sz. Ágoston püspök és egyháztanító napján.

(Augusztus 28.)

Lecke: Szent Pál ap. második levele Timoteushoz 4, 1—8. 243. oldal.

Evangelium: Szent Máté 5, 13—19. 244. old.

Keresztelő szent János fővétele napján.

(Augusztus 29.)

Lecke: Jeremiás próféta jóvendölése 1, 17—19.

Ama napokban hozzám intézte szavát az Ur, mondván: Te pedig övezd föl ágyékaidat és kelj föl, és mond meg Judának mindazt, amit én neked parancsolok. Ne félj tőlük; mert megmutatom, hogy nincs mit rettegned előttük. Mert én ma erős várossá teszek téged, és vasoszloppá, és rézfallá az egész földön, Juda királyai, fejedelmei, papjai és a föld népe ellen. És hadakozni fognak ellened, de le nem győznek, mert én veled vagyok, ugymond az Ur, hogy megszabadítsalak téged.

Evangelium: Szent Márk 6, 17—29.

Az időben Heródes elküldött és elfogatta Jánost, és a börtönben bilincsekbe verette Heródiás, az ő testvérének, Fülöpnek felesége miatt, mert feleségül vette őt. János ugyanis azt mondotta Heródesnek: Nem szabad elvenned testvéred feleségét. Heródiás azonban élete ellen tört, és meg akarta őt ölni, de nem tehetette meg; mert Heródes félt Jánostól, tudván hogy igaz és szent férfiu. És vigyázott rá, és rája hallgatva, sokat megtett, és szívesen hallgatta őt. De midőn alkalmas nap kínálkozott, Heródes születésnapj lakomát adott Galilea előkelőinek, hadvezéreinek és főembereinek. Ekkor ugyanezen Heródiás leánya bement és tánczolt, és megtetszett Heródesnek és a vele együtt letelepülteknek; s mondá a király a leánynak: Kérj tőlem amit akarsz, és megadom neked. És meg esküdött neki: Kérj bármit, megadom neked, ha mindjárt országomnak felét is. Az pedig kiment és mondá anyjának: Mit kérjek? Mire ez felelé: Keresztelő János fejét. És mindjárt sietve bement a királyhoz és előadta kérését mondván: Akarom, hogy add ide nekem azonnal egy tálban Keresztelő János fejét. És elszomorodott a király; de az eskü és a vele együtt letelepültek miatt nem akarta neki

kedvét szegni, hanem elküldött egy hóhért, és megparancsolta, hogy hozza el (János) fejét egy tálban. És az lefejezte őt a börtönben, és elhozta fejét egy tálban, s átadta a leánynak, a leány pedig anyjának. Amint ezt tanítványai meghallották, jöttek és elvitték testét és eltemették.

Szent Rozália napján.

(Szeptember 4.)

Lecke: Szent Pál ap. második levele a korintusiakhoz 10, 17—18. és 11, 1—2. 250. old.

Evangelium: Szent Máté 25, 1—13. 247. old.

Kisasszony napján.

(Szeptember 8.)

Lecke: mint Szeptőlelen fogantatás ünnepén 174. old.

Evangelium: Szent Máté 1, 1—16.

Jézus Krisztusnak, Dávid fiának, Ábrahám fiának nemzetségekönyve. Ábrahám nemzette Izsákot. Izsák pedig nemzette Jákobot. Jákob pedig nemzette Judát és ennek testvéreit. Juda pedig nemzette Fáreszt és Zárát Támártól. Fáresz pedig nemzette Ezront. Ezron pedig nemzette Aramot. Aram pedig nemzette Aminadabot, Aminadab pedig nemzette Naaszont. Naaszon pedig nemzette Szalmon. Szalmon pedig nemzette Boozt Rahabtól. Booz pedig nemzette Obedet Ruttól. Obed pedig nemzette Jesszét. Jessze pedig nemzette Dávid királyt. Dávid király pedig nemzette Salamont attól, ki Uriás felesége volt. Salamon pedig nemzette Roboámot. Roboám pedig nemzette Ábiást. Ábiás pedig nemzette Ázát. Áza pedig nemzette Jozafátot. Jozafát pedig nemzette Joramot. Joram pedig nemzette Oziást. Oziás pedig nem-

zette Joatámot. Joatám pedig nemzette Ákáz. Ákáz pedig nemzette Ezekiást. Ezekiás pedig nemzette Manasszeszt. Manasszes pedig nemzette Ámont. Ámon pedig nemzette Joziást. Joziás pedig nemzette Jekoniást és ennek testvéreit a Babilonba költözés idején. És a Babilonba költözés után Jekoniás nemzette Szalátielt. Szalátiel pedig nemzette Zorobabelt. Zorobabel pedig nemzette Abiudot. Abiud pedig nemzette Eliakimot. Eliakim pedig nemzette Ázort. Ázor pedig nemzette Szádokot. Szádok pedig nemzette Ákimot. Ákim pedig nemzette Eliudot. Eliud pedig nemzette Eleazart. Eleazar pedig nemzette Mátánt. Mátán pedig nemzette Jákobot. Jákob pedig nemzette Józsefet, férjét Máriának, akitől született Jézus, ki Krisztusnak hivatik.

Mária nevenapján.

(Szeptember 12-én.)

Lecke : Bölcsesség könyve (Sirák fia) 24, 23—31. Mint kármelhegyi Boldogasszony napján 198. old.

Evangelium : Szent Lukács 1, 26—38. Mint Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén 184. old.

Szent kereszt felmagasztaltatása napján.

(Szeptember 14.)

Lecke : Szent Pál ap. levele a filippiekhez 2, 5—11.

Testvérek! Ugyanaz az érzés legyen bennetek, mely Krisztus Jézusban volt, ki midőn isteni alakban vala, nem tartotta ragadománynak, hogy Istennel egyenlő, hanem kifosztotta önmagát, s szolgálai alakot öltve, hasonlóvá lett az emberekhez, és külsejében olyan volt mint ember. Megalázta magát engedelmes levén mindhalálig, és pedig a kereszthalálig. Amiért az Isten fel is magasztalta őt és olyan nevet adott neki, mely minden név fölött van, hogy a Jézus névre minden térd meghajoljon, a mennyieieké, a földieké és a földalattiaké, és minden nyelv megvallja, hogy az Úr Jézus Krisztus az Atya Istennek dicsőségében van.

Evangelium: Szent János 12, 31—36.

Az időben mondá Jézus a zsidók seregének: Most ítélet tartatik a világ fölött; most e világ fejedelme kiüzetik; és én ha majd fölmagasztaltatom a földről, mindent magamhoz vonzok. Ezt pedig azért mondotta, hogy előre jelezze, minő halállal fog meghalni. Felelé neki a sokaság: Mi a törvényből azt hallottuk, hogy a Krisztus örökké megmarad, hogy mondhatod tehát, hogy az Emberfiának fel kell magasztaltatnia? Ki az az Emberfia? Erre mondá nekik Jézus: A világosság még egy rövid ideig veletek van. Járjatok, míg világos van, hogy a sötétség meg ne lépjen benneteket, mert aki sötétben jár, nem tudja merre menjen. Míg a világosság tart, higgyetek a világosságban, hogy a világosság gyermekei legyetek.

Hétfájdalmu Szüz ünnepén.

(Szeptember III. vasárnap.)

Lecke és evangelium: 227. old.

Szent Máté apostol napján.

(Szeptember 21.)

Lecke: Ezekiel próféta jóvendölése 1, 10—14, mint szent Márk evangelista napján 186. old.

Evangelium: Szent Máté 9, 9—13.

Azon időben látott Jézus egy Máté nevű embert a vámon ülni. És mondá neki: Kövess engem! És az fölkel és követte őt. S történt, hogy mikor a házban asztalnál ült, ime sok vámos és bűnös jött, és letelepedtek Jézussal és az ő tanítványaival. Amint ezt a farizeusok látták, mondák tanítványainak: Miért eszik a ti mestertek a vámosokkal és bűnösökkel? Jézus pedig ezt hallva, mondá: Nem az egészségeseknek van szükségük

az orvosra, hanem a betegeknek. Menjetelek és tanuljátok meg mit tesz az: «Irgalmasságot akarok és nem áldozatot.» Mert nem az igazakat jöttem híni, hanem a bűnösöket.

Szent Gellért püspök és vértanu napján.

(Szeptember 24.)

Lecke: Szent Jakab ap. levele 1, 12—18.

Szeretteim! Boldog a férfi, ki a kísértést kiállja stb. 234. old.

Evangelium: Szent Máté 16, 24—27.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Ha valaki akar utánam jönni, tagadja meg önmagát, vegye föl keresztjét és kövessen engem. Mert aki megakarja menteni életét, elveszti azt; aki pedig énérettem elveszti életét, megtalálja azt. Mert mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelkének pedig kárát vallja? Vagy mit ad az ember cserébe lelkéért? Mert az Emberfia majd eljön az ő Atyja dicsőségében angyalaival, és akkor megfizet kinek-kinek cselekedetei szerint.

Szent Mihály főangyal napján.

(Szeptember 29.)

Lecke: Szent János ap. Jelenései 1, 1—5.

Ama napokban kijelentette Isten, aminek csakhamar történnie kell; és kinyilatkoztatta szolgájának, Jánosnak, elküldvén hozzá angyalát, ki bizonyosságot tett az Isten ígéjéről és bizonyosságot Jézus Krisztusról mindenre nézve, amit látott. Boldog aki olvassa és hallja ezen jövőndölés ígéit, és megtartja ami benne irva van; mert közel van az idő.

János a hét egyháznak Ázsiában. Kegyelem nektek és békeesség attól, aki van, aki volt, és aki lesz és a hét szellemtől, kik trónja előtt vannak, és Jézus Krisztustól, ki hű tanu, a halottak elsőszülötte és a föld királyainak fejedelme, aki minket szeretett és megmosott bűneinktől az ő vérében.

Evangelium: Szent Máté 18, 1—10.

Az időben a tanítványok Jézushoz járultak mondván: Kit vélsz nagyobbnek mennyek országában? És Jézus odahívott egy kisdedet, közéjük állította és így szólt: Bizony mondom nektek, ha meg nem tértek és olyanok nem lesztek, mint a kisdedek, nem mentek be mennyek országába. Tehát aki megalázza magát, mint e kisded, az nagyobb mennyek országában. És aki egy ilyen kisdedet befogad az én nevemben, engem fogad be.

Aki pedig megbotránkoztat egyet azon kisdedek közül, kik énbennem hisznek, annak jobb, ha malomkövet kötnek a nyakára és a tenger mélyébe süllyeszti. Jaj a világnak a botrányok miatt! Mert szükség ugyan, hogy botrányok jöjjenek; de jaj annak az embernek, aki által a botrány jó! Ha tehát kezéd, vagy lábad botránkoztat, vágd le és vedd el magadtól! Jobb neked bénán vagy sántán az életre bemenned, mint két kézzel vagy lábbal bírva az örök tüzre vettetned. És ha a szemed botránkoztat, vágd ki azt és vedd el magadtól! Jobb neked egy szemmel bemenni az életre, mint két szemmel a gehenna tüzére vettetni. Vigyázzatok, hogy meg ne vessetek egyet e kicsinyek közül! Mert mondom nektek, hogy az ő angyalaik az égben mindenkor látják Atyám orcáját, ki mennyekben van.

Szent Olvasó (Rózsafüzér) ünnepén.

(Október hó első vasárnapján.)

231. old.

Magyarok Nagyasszonya ünnepén.

(Október hó második vasárnapján.)

232. old.

Szeráfi szent Ferenc hitvalló napján.

(Október 4.)

Lecke: Szent Pál ap. levele a galatákhoz 6, 14—18.

Testvérek! Távol legyen tőlem másban dicsekedni, mint a mi Urunk Jézus Krisztus keresztyében, aki által nekem meg van feszítve a világ, és én a világnak. Mert a Krisztus Jézusban sem a körülmetélés nem használ, sem a körülmetéletlenség, hanem az új teremtmény. És mindazokon, kik e szabályt követik, békesség rajtok és irgalom, és Isten Izraelén! Ezután pedig senki se alkalmatlankodjék nekem, mert én az Ur Jézus sebhelyeit viselem testemen. A mi Urunk Jézus Krisztusnak kegyelme legyen a ti lelketekkel, testvérek! Amen.

Evangelium: Szent Máté 11, 25—30.

Mit Remete Szent Pál napján 175. old.

Szent Terézia napján.

(Október 15.)

Lecke: Szent Pál ap. második lev. a korintusiakhoz 10, 17—18. és 18, 1—2.

Evangelium: Szent Máté 25, 1—13. 247. old.

A kármelitarend templomaiban: *Lecke:* mint szent Tamás ünnepén 181. old.

Evangelium: mint Rem. szent Pál napján 175. old.

Szent Lukács evangélista napján.

(Október 18.)

Lecke: Szent Pál ap. második levele a korintusiakhoz 8, 16—24.

Testvérek! Hála legyen pedig az Istennek, ki ugyanazon buzgóságot gerjesztette Titus szívében tiirántatok, mert a felszólítást elfogadta ugyan, de mivel buzgóbb volt, önként utazott el hozzátok. Elküldöttük vele azt a testvért is, akinek dicsérete az evangelium által el van terjedve az összes hitközségekben; sőt nemcsak ez, hanem a hitközségek kísérel is rendelték őt mellénk e könyöradománygyűjtés végett teendő utazásunkban, melyet az Ur dicsőségére elszánt akarral magunkra vállaltunk; — mert el akarjuk kerülni azt, hogy valaki megszóljon bennünket e nagy összeg miatt, melyet kezelünk. Mert gondját viseljük a vagyonnak nem-

csak Isten, hanem az emberek előtt is. Velük küldöttük továbbá azt a testvérünket is, akinek gondosságáról sok dologban gyakran meggyőződünk, és aki most irántatok való nagy bizodalomban még sokkal buzgóbb. Ami Titust illeti: ő az én kísérőm és reátok nézve munkatársam, ami pedig a testvéreket: ők a hitközségek küldöttei, Krisztus dicsősége. Mutassátok ki tehát irántuk a ti szereteteteknek és a mi felőletek való dicsekvésünknek bizonyítékait a hitközségek színe előtt!

Evangelium: Szent Lukács 10, 1—9.

Mint szent Márk evangelista napján 187. old.

Szent Vendel apát napján.

(Október 20.)

Lecke és evangelium 246. old.

Szent Orsolya szűz, vértanu és társai napján.

(Október 21.)

Lecke: Szent Pál ap. első levele a korintusiakhoz 7, 25—34.

A szűzekre nézve nincs parancsom az Urtól stb. 250. o.

Evangelium: Szent Máté 25, 1—13.

Hasonló mennyeknek országa tiz szűzhöz stb. 247. old.

Kapisztrán szent János hitvalló napján.

(Október 23.)

Lecke: Szent Pál ap. első levele a korintusiakhoz 4, 9—14.

Csodája lettünk a világnak stb. 245. old.

Evangelium: Szent Lukács 12, 35—40.

Ágyékaitok legyenek felővezve stb. 245. old.

Legszentebb Megváltó ünnepe.

(Október 23.)

Lecke: Szent Pál ap. levele az efezusiakhoz 1, 3—9.

Áldott legyen az Isten, a mi Urunk Jézus Krisztusnak Atyja, ki minket Krisztus által minden lelki és mennyei áldásban részesített, amennyiben minket őbenne világ teremteste

előtt kiválasztott, hogy az ő színe előtt szentek és szeplőtelenek legyünk szeretetben, ki előre fogadott fiaivá rendelt minket önmagának Jézus Krisztus által, az ő akaratának szándéka szerint, az ő kegyelme dicsőségének magasztalására, mellyel bennünket kitüntetett az ő szeretett Fiában, kiben megvan a mi váltságunk az ő vére által, azaz: bűneink bocsánata az ő kegyességének gazdagsága szerint, mely túlaradt bennünk minden bölcseséggel és értelemmel, hogy tetszése szerint tudassa velünk az ő akaratának titkát, melyet elhatározott.

Evangelium: Szent János 3, 13—15. 17—18.

Az időben mondá Jézus Nikodémusnak: Senki sem ment fel mennybe, hanem csak az, aki leszállott a mennyekből, az Emberfia, ki mennyben van. És miként Mózes felmagasztalta a kigyót a pusztában, úgy kell az Emberfiának is felmagasztaltatnia, hogy senki, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Mert nem azért küldötte Isten az ő Fiát a világra, hogy a világot ítélje, hanem hogy a világ üdvözüljön őáltala. Aki őbenne hisz, nem ítéltetik meg; aki pedig nem hisz, már megvan ítélve, mert nem hisz az Isten egyszülött Fiának nevében.

B. Mór püspök és hitvalló napján.

(Október 25.)

Lecke: Szent Pál ap. első levele a tesszalonikaiakhoz 2, 9—13.

Testvérek! Emlékezzetek a mi munkáinkra és fáradozásunkra; miszerint éjjel-nappal munkálkodva, hirdettük közöttetek az Isten evangeliumát, hogy senkinek közöleték terhére ne essünk. Tanuk vagytok rá ti és az Isten, hogy mily szentül, igazságosan és kifogástalanul viselkedtünk közöttetek, kik hittetek; amint tudjátok, hogy miként az atya fiait, mind egyikeket úgy intettünk, vigasztaltunk és kértünk, hogy éljeteek méltóan Istenhez, ki meghívott titeket az ő országába és dicsőségébe.

Azért mi is szüntelen hálát adunk Istennek, hogy az Isten igéjének hirdetését, melyet tőlünk hallottatok, nem úgy vettétek mint emberek szavát, hanem (amint tényleg az), mint Istennek igéjét, aki bennetek munkálkodik, akik hittetek a mi Urunk Krisztus Jézusban.

Evangelium: Szent János 10, 11—16.

Én vagyok a jó pásztor stb. mint Husvét után második vasárnap 127. old.

Szent Dömötör vértanu napján.

(Október 26.)

Lecke: Bölcsesség könyve 10, 10—14. 235. old.

Evangelium: Szent Máté 10, 34—42. 236. old.

Szent Simon és Judás apostolok napján.

(Október 28.)

Lecke: Szent Pál ap. levele az efezusiakhoz 4, 7—13.

Testvérek! Mindegyikünknek Krisztus ajándékának mértéke szerint adatott kegyelem. Azért mondja (az írás): Fölmenvén a magasba, fogva vitte a fogságot, ajándékokat adott az embereknek. Az pedig, hogy fölment, mit jelent mást, mint hogy előbb le is szállott a föld alsó részeibe? Aki leszállott, ugyanaz, ki föl is ment minden egek fölé, hogy mindent betöltsön. És ugyan ő rendelt némelyeket apostolokká, némelyeket pedig prófétákká, másokat viszont evangelistákká, ismét másokat pásztorokká és tanítókká a szentek teljes kiképzésére, a szolgálat teljesítésére, Krisztus testének fölépítésére, míg mindnyájan eljutunk a hitnek és az Isten Fia megismerésének egységére, a teljes férfikorba, Krisztus teljes fejlettségének korárába.

Evangelium: Szent János 15, 17—25.

Az időben monda Jézus tanítványainak: Ezt parancsolom nektek, hogy szeressétek egymást.

Ha a világ gyűlöl benneteket, jusson eszetekbe, hogy engem előbb gyűlölt mint titeket. Ha a világból volnátok, a világ azt, ami az övé, szeretné; de mivel nem vagytok a világból, hanem én kiválasztottalak benneteket a világból, azért gyűlöl benneteket a világ. Emlékezzetek vissza beszédemre, melyet nektek mondtam: Nem nagyobb a szolga uránál. Ha engem üldöztek, titeket is üldözni fognak; ha az én beszédemet megtartották, a titeket is megtartják. De mindezt

az én nevemért teszik nektek, mert nem tudnak arról, aki engem küldött. Ha el nem jöttem és nem szóltam volna hozzájuk, nem volna bűnük: most azonban nincs mentségök bűnükre. Aki engem gyűlöl, Atyámat is gyűlöl. Ha olyan cselekedeteket nem vittem véghez közöttük, aminőket senki más véghez nem vitt, nem volna bűnük; most azonban láttak is, meg gyűlöltek is, úgy engemet, mint Atyámat. De hogy beteljesedjék a mondas, mely az ő törvényükben írva van: Ok nélkül gyűlöltek engem.

Minden szentek ünnepén.

(November 1.)

Lecke: Szent János Jelenései 7, 2—12.

Ama napokban, ime én, János láttam egy más angyalt feljöni napkeletről, ki az élő Istennek jelét viselte és nagy szóval kiáltott a négy angyalnak, kiknek hatalmukban állt ártani a földnek és tengernek, mondván: Ne ártsatok a földnek és tengernek, se a fáknak, míg a mi Istenünk szolgálait homlokukon meg nem jelöljük. És hallottam a megjelöltek számát, száznegyvennégy ezren voltak megjelölve Izrael fiainak minden nemzetségéből tizenkétezer jelölt; Ruben nemzetségéből tizenkétezer jelölt; Gád nemzetségéből tizenkétezer jelölt; Ázer nemzetségéből tizenkétezer jelölt; Juda nemzetségéből tizenkétezer jelölt; Neftali nemzetségéből tizenkétezer jelölt; Manasszes nemzetségéből tizenkétezer jelölt; Simeon nemzetségéből tizenkétezer jelölt; Levi nemzetségéből tizenkétezer jelölt; Izakár nemzetségéből tizenkétezer jelölt; Zabulon nemzetségéből tizenkétezer jelölt; József nemzetségéből tizenkétezer jelölt; Benjamin nemzetségéből tizenkétezer jelölt.

Ezután láttam nagy sereget, melyet senki meg nem számálhatott, minden nemzethből és nemzetségből, népekből és nyelvekből a trón előtt és a Bárány színe előtt állni, fehér ruhákba öltözve, pálmákkal kezükben; és fenszóval kiáltották, mondván: Üdv a mi Istenünknek, ki a trónon ül, és a Báránynak! És az összes angyalok a trón és a vének, és a négy élőlény körül álltak, és a trón előtt arcukra borultak és imádták Istent, mondván: Amen. Áldás, dicsőség, bölcsesség, hálaadás, tisztelet, hatalom és erősség legyen a mi Istenünknek mindörökön örökké! Amen.

Evangelium : Szent Máté 5, 1—12.

Az időben midőn pedig Jézus a seregeket látta, fölment egy hegyre, és miután leült, hozzájárultak tanítványai, s megnyitva száját, tanította őket mondván: Boldogok a lelki szegények; mert övék mennyeknek országa. Boldogok a szelidek; mert övék lesz a föld. Boldogok, akik sirnak; mert ők megvigasztaltatnak. Boldogok, akik éheznek és szomjuhózzák az igazságot; mert ők kielégíttetnek. Boldogok az irgalmasok; mert ők irgalmasságot nyernek. Boldogok a tiszta szívűek; mert ők meglátják az Istent. Boldogok a békességesek; mert ők Isten fiainak hivatnak. Boldogok, kik üldözést szenvednek az igazságért; mert övék mennyeknek országa. Boldogok vagytok, midőn szidalmaznak és üldöznek titeket, és hazudozva minden rosszat mondanak ellenetek én miattam. Örüljete és vigadjatok, mert a ti jutalmatok bőséges a mennyekben!

Halottak napján.

(November 2.)

Lecke : Szent Pál ap. első levele a korintusiakhoz 15, 51—57.

Testvérek! Ime, titkot mondok nektek: Mindnyájan feltámadunk ugyan, de nem mindnyájan változunk át. Hirtelen, egy szempillantás alatt, a végső trombitaszóra, mert szól a trombita és a holtak feltámadnak rothadatlanul és mi elváltozunk. Mert e rothadandó testnek rothadatlanságba kell öltöznie és e halandó testnek halhatatlanságba kell öltöznie. Mikor pedig ez a halandó (test) halhatatlanságba öltözik, akkor teljeseedik a mondás, mely írva van: Elnyelte a halált a győzelem. Hol van, halál, a te győzelmed? Hol van, halál, a te fullánkod? A halál fullánkja ugyanis a bűn; a bűn hatalma pedig a törvény. De legyen hála Istennek, ki nekünk győzelmet adott a mi Urunk Jézus Krisztus által!

Evangelium : Szent János 5, 25—29.

Az időben mondá Jézus a zsidók seregének: Bizony, bizony mondom nektek, hogy eljön az

óra, sőt már most is itt van, amikor a halottak hallják az Isten Fiának szavát, és akik meghallják, élni fognak. Mert miként az Atyának élete van önmagában, úgy adta meg a Fiúnak is, hogy élete legyen önmagában; s hatalmat adott neki, hogy ítéletet tegyen, mert ő az Emberfia. Ezen ne csodálkozzatok, mert eljön az óra, melyben mindazok, kik a sirokban vannak, meghallják az Isten Fiának szavát és föltámadnak, akik jót cselekedtek, az életre, akik pedig rosszat tettek, az ítéletre.

Borromei szent Károly püspök napján.

(November 4.)

Lecke: Sirák fia 44, 16—27. és 3—8. 20. 242. old.

Evangelium: Szent Máté 25, 14—23. 242. old.

Szent Imre herceg napján.

(November 5.)

Lecke: Bölcsesség könyve 4, 7—17.

Az igaz, ha hirtelen lepi is meg őt a halál, nyugalomban lesz. Mert nem a hosszú évek szerint számított aggkor tiszteltetelméltó; hanem az ember belátása az ősz haj, és a szeplőtelen élet az aggkor. Mivel Istennek tetszett, kedvessé lett; s mivel bűnösök között élt, elvitetett. Elragadtatott, hogy a gonoszság meg ne rontsa értelmét, vagy a tettetés meg ne csálja lelkét. Mert a léhaság szemfényvesztése elhomályosítja a jót, és a vágyakodás állhatatlansága megrontja a romlatlan elmét. Röviden végezve, sok időt ért meg; mert kedves volt Istennek az ő lelke, azért sietett őt a gonoszságok közül kimenteni. Az emberek pedig látták, de föl nem értették, sem szívökre nem vették az ilyeneket, hogy Isten kegyelme és irgalmassága van az ő szentein és tekintete választottain. A meghalt igaz elítéli az élő gonoszokat és a korán bevégzett ifjuság az igaztalannak hosszú életét. Mert látni fogják a bölcsnek végét és nem értik meg, mit végzett felőle az Isten és miért vette őt az Ur oltalmába.

Evangelium: Szent Lukács 12, 35—40.

Ágyékaitok legyenek felővezve stb. 245. old.

Szent Márton püspök napján.

(November 11.)

Lecke: Sirák fia 44, 16—27 és 45, 3—8. 20. 242. old.

Evangelium: Szent Lukács 11, 33—36.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Senki sem gyújt világot azért, hogy rejtkebe, vagy véka alá tegye, hanem a tartóra, hogy akik bemennek, lássák a világosságot. A te testednek világa a szemed. Ha a szemed ép, egész tested világos lesz; ha pedig hibás, akkor a tested is sötét lesz. Vigyázz tehát, hogy a világosság, mely benned van, sötétség ne legyen. Ha tehát egész tested világos és nincs benne egyetlen sötét rész, világos lesz az egész és mint a villám fénye, megvilágít téged.

A bold. szüz Mária oltalma napján.

(November hó második vasárnapján.)

233. old.

Szent Lipót hitvalló napján.

(November 15.)

Lecke és evangelium mint szent István király ünnepén 208. old.

Magyar szent Erzsébet napján.

(November 19.)

Lecke és evangelium mint Szent Anna napján 202. old.

Szüz Mária bemutatása napján.

(November 21.)

Lecke: Bölcsesség könyve (Sirák fia) 24, 14—16.

Mint Havi Boldogasszony napján 205. old.

Evangelium : Szent Lukács 11, 27. 28.

Az időben, midőn Jézus a néphez szólott, föl-emelte szavát egy asszony a nép közül és mondá neki: Boldog a méh, mely téged hordozott, és az emlők, melyeket szoptál. Ő pedig mondá: De még inkább boldogok, kik az Isten igéjét hallgatják és megtartják.

Szent Cecilia szüz és vértanu napján.

(November 22.)

Lecke és evangelium : 247. old.

Szent Katalin szüz és vértanu napján.

(November 25.)

Lecke és evangelium : 247. old.

B) Változó ünnepek.

Jézus szentséges neve ünnepén.

(Vizkereszt után második vasárnap.)

Lecke : Apostolok Cselekedetei 4, 8—12.

Ama napokban Péter eltelve Szentlélekkel, így szól hozzájuk: Népek fejei és vénei, halljátok! Ha mi ma ítélő szék elé kerülünk egy beteg emberen végzett jócselekedetünk miatt, ami által az meggyógyult, vegyétek tudomásul mindannyian ti és Izrael egész népe, hogy a mi Urunknak, a názáreti Jézus Krisztusnak nevében, kit ti keresztre feszítettek, kit az Isten feltámasztott halottaiból, ő általa áll ez előttetek egészségesen. Ez az a kő, melyet ti, mint építők elvetettetek, mely szegletfővé lett, s nincsen senki másban üdv. Mert nem adatott más név az embereknek az ég alatt, amelyben üdvözlünk kellene.

Evangelium : Szent Lukács 2, 21.

Az időben, miután eltelt nyolcz nap, amikor a gyermeket körül kellett metélni, Jézusnak nevezték őt, amint az angyal nevezte, mielőtt méhben fogatott.

A szent Család ünnepe.

(Vizkereszt után harmadik vasárnap.)

Lecke: Szent Pál ap. levele a kolosszaiakhoz 3, 12—18.

Testvérek! Öltösetek tehát magatokra, mint Istennek választottai, szentjei és szerettei az irgalmasságnak indulatait, a kegyességet, alázatosságot, szerénységet, békétüret; viseljétek el egymást és bocsássatok meg egymásnak, ha valakinek valaki ellen panasza van; miként az Ur megbocsátott nektek, úgy ti is! Mindezek fölött pedig legyen szeretetetek, mely a tökéletességnek köteléke. És Krisztus békesége uralkodjék sziveitekben, melyre hivatva is vagytok egy testben; és hála-sak legyetek! Krisztus igéje lakozzék közöttetek gyakran, hogy egymást minden bölcseségben oktassátok és intsetek, zsoltárokkal, dicsőítő dalokkal és lelki énekkel zengedezvén sziveitekben, hálát adva Istennek. Bármít cselekesztek szóval vagy tettel, mindent a mi Urunk Jézus Krisztus nevében tegyetek, hálát adván Istennek és az Atyának óáltala!

Evangelium: Szent Lukács 2, 42—52.

Mikor Jézus tizenkét éves lett és szülői az ünnepi szokás szerint felmentek Jeruzsálembe, elvégződ-vén a napok, midőn visszatértek, a gyermek Jézus visszamaradt Jeruzsálemben, és szülői nem vették észre. Azt híván, hogy az utitársaságban van, egy napi járásnyira mentek s keresték őt a rokonok és ismerősök között. S miután nem találták, vissza-tértek Jeruzsálembe, hogy megkeressék. És történt, hogy harmadnap mulva megtalálták őt a templom-ban, amint a tanítók között ült, hallgatta és kér-dezgette őket. Mindazok pedig, akik őt hallgatták, bámultak az ő okosságán és feleletein. És midőn meglátták őt; csodálkoztak, s mondá neki anyja: Fiam, miért cselekedtél így velünk? Ime atyád és én bánkódva kerestünk téged! És mondá nekik: Hogy van az, hogy engem kerestetek? Hát nem tudátok, hogy abban kell lennem, ami az én Atyámé? És ők nem értették meg a szót, melyet nekik mondott. És lement velök s Názáretbe érkezett, és engedelmes volt nekik. És anyja

mindezen igéket megtartotta szívében. Jézus pedig növekedett bölcsességben, korban és kedvességben Istennél és az embereknél.

Szűz Mária hét fájdalma ünnepén.

(Fekete vasárnap után pénteken.)

Lecke: Judit könyve 13, 22—25.

Megáldott téged az Ur az ő erejével, mert általad semmivé tette ellenségeinket. Áldott vagy te, leányom, a fölséges Ur Istentől minden asszonyok fölött a földön. Áldott az Ur, ki az eget és a földet teremtette, mert ma a te nevedet úgy felmagasztalta, hogy a te dicséreted meg nem szűnik az emberek szájában, kik az Ur erejéről örökké megemlékeznek, mivelhogy nem kímélted értök életedet a te nemzedet szorongatásáért és sanyaruságáért, hanem elejét vetted a romlásnak a mi Istenünk színe előtt.

Evangelium: Szent János 19, 22—26.

Az időben Jézus keresztje mellett ott állt az ő anyja és anyjának nővére, Mária, Kleofás felesége és Mária Magdolna. Midőn tehát Jézus látta, hogy anyja és a tanítvány, akit szeretett, ott állanak, mondá anyjának: Asszony, ime a te fiad! Azután mondá a tanítványnak: Ime a te anyád! És attól az órától fogva a tanítvány magához vette őt.

Szent József főünnepén.

(Husvét után harmadik vasárnap.)

Lecke: Mózes első könyve 49, 25—27.

Növekedő fiu József, növekedő fiu és ékes tekintetű; a leányok a kőfalon futkostak. De fölháborították őt, perlekedtek vele és irigykedtek rá a nyilasok. Am az ő kezija erősen állt és megoldattak az ő karjainak és kezeinek kötelékei Jákob hatalmasának kezei által; onnan támadt a pásztor, Izraelnek alapköve. A te atyádnak Istene leszen a te segitőd és a Mindenható megáld téged az ég áldásával onnan felülről, a mélység áldásával alulról, az emléknek és anyaméhnek áldásával. Atyád áldási fölülmulják az ő atyáinak áldásait, miglen eljő az örök halmok óhajta. Szálljanak azok József fejére és a Nazareus feje tetejére testvérei között.

Evangelium : Szent Lukács 3, 21—23.

Az időben történt pedig, hogy mikor az egész népet megkeresztelte és Jézus is megkeresztelkedett és imádkozott, megnyílt az ég és leszállt rá a Szentlélek, testi alakban mint egy galamb, és szózat hallatszott az égből: Te vagy az én szerelmes Fiam, te benned telik kedvem! És maga Jézus a kezdetkor mintegy harminc esztendő volt, amint vélték, József fia.

Jézus szentséges Szíve ünnepén.

(Pénteken, Urnap nyolcada után.)

Lecke : Izaiás próféta 12, 1—6.

Hálát adok neked, Uram! mert haragudtál rám; de elfordult a te haragod és megvigasztaltál engem. Ime, Isten az én szabadítóm, bizalmam van benne és nem félek; mert az én erősségem és dicséretem az Ur és ő üdvösségemre vált nekem. Örömmel fogtok vizet meríteni az üdvözítő kútforrásaiból s azt fogjátok mondani ama napon: Adjatok hálát az Urnak és hívjátok segítségül az Ur nevét; ismertessétek a népek között az ő tetteit; emlékezzetek meg, hogy fölséges az ő neve. Énekeljete az Urnak, mert nagy dolgokat cselekedett; hirdessétek ezt az egész földön. Örvendezz és dicsérd Sion lakossága; mert nagy közöttetek Izraelnek Szentje.

Evangelium : Szent János 19, 31—35.

Az időben a zsidók (minthogy készüllet nap vala) hogy a testek szombaton a kereszten ne maradjanak, (mert ez a szombat nagy nap volt), kérték Pilátust, hogy törjék meg lábszáraikat és vegyék le őket. Odamentek tehát a katonák és az elsőnek csakugyan megtörték lábszárait és a másíknak is, aki vele meg volt feszítve, de mikor Jézushoz értek, amint látták, hogy már meg van halva, nem törték meg lábszárait, hanem a katonák egyike lándzsával megnyitotta oldalát és azonnal vér és víz jött ki belőle. És aki látta ezt, bizonyosságot tett róla, és az ő bizonyossága igaz.

Jézus szentséges vére ünnepén.

(Julius hó első vasárnapján.)

Lecke: Szent Pál ap. levele a zsidókhoz 9, 11—15.

Mint bőjt ötödik vasárnapján 75. old.

Evangelium: Szent János 19, 11—15.

Az időben, amint Jézus az ecetet magához vette, így szólt: Beteljesedett! És meghajtva fejét, kiadá lelkét. A zsidók erre, (minthogy készületnap vala), hogy a testek szombaton a kereszten ne maradjanak, (mert ez a szombat nagy nap volt), kérték Pilátust, hogy törjék meg lábszáraikat és vegyék le őket. Odamentek tehát a katonák és az elsőnek csakugyan megtörték lábszárait és a másiknak is, aki vele meg volt feszítve, de mikor Jézushoz értek, amint látták, hogy már meg van halva, nem törték meg lábszárait, hanem a katonák egyike lándzsával megnyitotta oldalát és azonnal vér és víz jött ki belőle. És aki látta ezt, bizonysgot tett róla, és az ő bizonyága igaz.

A legszentebb Megváltó ünnepén.

(Julius hó harmadik vasárnapján.)

Mint október 23-án 218. old.

Szent Joakim, a bold. Szüz atyjának ünnepén.

(Vasárnap, Nagyboldogasszony nyolcada alatt.)

Lecke: Bölcsesség könyve (Sirák fia) 31, 8—11.

Mint szent István király ünnepén 208. old.

Evangelium: Szent Máté 1, 1—16.

Mint Kisasszony napján 212. old.

Szüz Mária tisztaságos szive ünnepén.

(Vasárnap, Nagyasszony nap nyolcada után.)

Lecke: Énekek éneke 8, 6—8.

Tégy engemet, mint pecsétet szivedre, mint pecsétet karodra; mert erős, mint a halál a szeretet; kemény, mint a pokol gerjedelme, a féltékenység; lángolása olyan, mint a tűznek

és lángoknak lobogása. Sok víz nem képes kioltani a szeretetet, sem a folyók el nem boríthatják; ha az ember háza minden vagonát odaadná is a szeretetért, semmibe sem venné.

Evangelium: Szent Lukács 2, 48—52.

Az időben mondá Jézusnak az ő anyja: Fiam, miért cselekedtél így velünk? Ime atyád és én bánkódva kerestünk téged! És mondá nekik: Hogy van az, hogy engem kerestetek? Hát nem tudtátok, hogy abban kell lennem, ami az én Atyámé? És ők nem értették meg a szót, melyet neki mondott. És lement velök s Názáretbe érkezett, és engedelmes volt nekik. És anyja mindezen ígéket megtartotta szívében. Jézus pedig növekedett bölcsességben, korban és kedvességben Istennél és az embereknel.

Órzóangyalok ünnepén.

(Szeptember hó első vasárnapján.)

Lecke: Mózes második könyve 23, 20—23.

Ezt mondja az Ur Isten: Ime én elküldöm angyalomat, hogy előtted járjon és megőrizzen az uton és bevezessen arra a helyre, melyet készítettem. Vigyázz reá és hallgass az ő szavára s ne vétkezzél ellene, mert ha vétkezel, nem bocsátja meg, és az én nevemet viseli. Hogyha pedig hallgatsz az ő szavára és megteszed mindazt, amit mondok: ellensége leszek ellenségeidnek és megfenyítem azokat, kik téged bántanak. És az én angyalom előtted jár.

Evangelium: Szent Máté 18, 1—10.

Mint szent Mihály napján 216. old.

Szüz Mária hét fájdalma ünnepén.

(Szeptember hó harmadik vasárnapján.)

Mint a 227. oldalon.

Szent Olvasó (Rózsafüzér) ünnepén.

(Október hó első vasárnapján.)

Lecke: Bölcsesség könyve (Példabeszédek) 8, 22—35.

Mint szepőlételen fogantatás ünnepén 174. old.

Evangelium: Szent Lukács 1, 26—38.

Mint Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén 184. old.

Szűz Mária anyasága ünnepe.

(Október hó második vasárnapja.)

Lecke: Bölcsesség könyve (Sirák fia) 24, 23—31.
Mint kármelhegyi Boldogasszony napján 198. old.

Evangelium: Szent Lukács 2, 43—51.

Midőn Jézus szülői az ünnepnapok végeztével visszatértek, a gyermek Jézus visszamaradt Jeruzsálemben és szülői nem vették észre. Azt híván, hogy az utitársaságban van, egy napi járásnyira mentek és keresték őt a rokonok és ismerősök között. S miután nem találták, visszatértek Jeruzsálembe, hogy megkeressék. És történt, hogy harmadnap mulva megtalálták őt a templomban, amint a tanítók között ült, hallgatta és kérdezgette őket. Mindazok pedig, akik őt hallgatták, bámultak az ő okosságán és feleletein. És midőn meglátták őt, csodálkoztak s monda neki anyja: Fiam, miért cselekedtél így velünk? Ime atyád és én bánkódva kerestünk téged! És monda nekik: Hogy van az, hogy engem kerestetek? Hát nem tudátok, hogy abban kell lennem, ami az én atyámé? És ők nem értették meg a szót, melyet nekik mondott. És lement velők és Názáretbe érkezett és engedelmes volt nekik. És anyja mindezen ígéket megtartotta szívében.

Magyarok Nagyasszonya ünnepe.

(Október hó második vasárnapján.)

Lecke: Bölcsesség könyve (Sirák fia) 24, 23—31.
Mint kármelhegyi Boldogasszony napján 198. old.

Evangelium: Szent Lukács 1, 26—28.

Az időben elküldötte Isten Gábiel angyalt Galileának Názáret nevű városába egy szüzhöz, ki egy József nevű férfinak volt eljegyezve, Dávid házából és a szüznek neve Mária volt. És midőn az

angyal bement hozzá, így szólt: Üdvözlégy, malaszttal teljes, az Ur van teveled, áldott vagy te az asszonyok között!

Szűz Mária tisztasága ünnepén.

(Október hó harmadik vasárnapján.)

Lecke: Énekek éneke 2, 10—14.

Ime az én szerelmesem azt mondja nekem: Kelj föl, siess és barátnőm, galambom, szépem és jöjj! Mert a tél már elmúlt, a záporosó megszűnt és eltávozott. Virágok mutatkoznak földünkön; a szőlőmetszés ideje elérkezett; a gerlicze szava hallatszik földünkön; a fügefa meghozta első gyümölcsét, a virágzó szőlők árasztják illatjukat. Kelj föl én barátnőm, én szépem, és jöjj! Én galambom, ki a sziklaüregekben és a sziklahasadékokban lakol, mutasd meg nekem orcádat, hadd zengjen szózatod füleimben; mert a te szavad édes, a te orcád bájos.

Evangelium: Szent Lukács 1, 26—35.

Az időben elküldötte Isten Gábríel angyalt Galileának Názáret nevű városába, egy szűzhöz, ki egy József nevű férfiúnak volt eljegyezve, Dávid házából és a szűznek neve Mária volt. És midőn az angyal bement hozzá, így szólt: Üdvözlégy, malaszttal teljes, az Ur van teveled, áldott vagy te az asszonyok között! Midőn ezt hallotta, megzavarodott az ő beszédén és gondolta magában, miféle köszöntés ez? És az angyal mondá neki: Ne félj Mária, mert kegyelmet találtál Istennél! Ime méhedben fogansz és fiat szülsz, és az ő nevét Jézusnak hivod. Ez nagy leszen s a Magasságbeli Fiának fog hivatni, és neki adja az Ur Isten az ő atyjának, Dávidnak trónját és uralkodni fog Jákob házában mindörökké, és az Ő uralkodásának nem lesz vége. Mária pedig mondá az angyalnak: Milyen történik ez, minthogy férfit nem ismerek? És felelé az angyal és mondá neki: A Szentlélek száll

tereád és a Magasságbelinek ereje megárnýékoz
téged s azért a Szent is, ki tőled születik, Isten
Fiának fog hivatni.

Szűz Mária oltalma ünnepén.

(November hó második vasárnapján.)

Lecke: Bölcsesség könyve (Sirák fia) 24, 14—16.

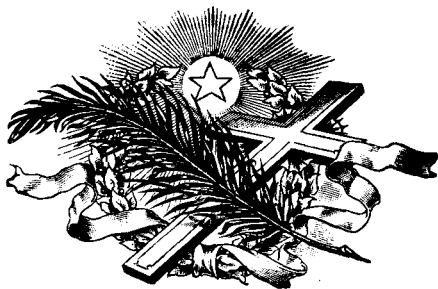
Kezdetől fogva és az idők előtt teremtettem és az egész
örökkévalóságban meg nem szűnöm, és a szent lakóhelyen
szolgáltam előtte. És így nyertem állandó lakást Sionban és
a megszentelt városban hasonlóképen megnyugodtam és Jeru-
zsálemben van az én hatalmam. És gyökeret vertem a tiszte-
letre méltó nép között és az én Istenem részében, mely az ő
öröksége; és a szentek gyülekezetében van az én tartóz-
kodásom.

Evangelium: Szent Lukács 11, 27. 28.

Mint kármelhegyi Boldogasszony napján. 198. old.

Templomszentelés ünnepén.

Lecke és evangelium mint Portiunkula napján 204. old.

III.

Közös leckék és evangéliumok.

Szent vértanu és püspök napján.

I.

Lecke: Szent Jakab ap. levele 1, 12—18.

Szerettem! Boldog a férfi, ki a kísértést kiállja; mert ha igaznak bizonyul, elnyeri az élet koronáját, melyet Isten az őt szeretőknek ígért. Senkise mondja, mikor kísértést érez, hogy Isten kísérti őt; mert Isten rosszra nem kísérhető, de ő sem kísért senkit. Hanem kiki kísértetik vonzatva és csábítva a saját kívánságától. Azután a kívánság, ha egyszer fogant, szüli a bűnt, a bűn pedig, ha véghezvitetett, okozza a halált. Ne tévedjeteek tehát, szeretett testvéreim! Minden jó adomány és minden tökéletes ajándék onnan felülről származik a világosság Atyjától, kinél nincs változás, sem árnyéka a változandóságnak. Mert szabad akaratból szült minket az igazság ígéjével, hogy mintegy zsengeje legyünk az ő teremtésének.

Evangélium: Szent Lukács 14, 26—33.

Az időben monda Jézus a népseregnek: Ha valaki hozzám jön és nem gyűlöli atyját és anyját, feleségét és fiait, testvéreit és nővéreit, sőt még a saját életét is, nem lehet az én tanítványom. És aki nem viseli keresztségét és nem jön utánam, nem lehet az én tanítványom. Mert ki az, aki tornyot akarván építeni, előbb le nem ül és össze nem számítja a szükséges költségeket, vajjon van-e annyija, hogy be tudja fejezni, nehogy miután lerakta az alapot és befejezni nem tudta, mindazok, kik látják, kigunyolják őt, mondván: Ez az ember elkezdett építeni és nem tudta befejezni? Avagy melyik király nem fog, mielőtt egy másik király ellen harcba szállna, előbb leülni és megfontolni, vajjon

tízezer emberrel szembe szállhat-e azzal, ki huszezerrel jön ellene? Különben még a távolba követséget küld hozzá és békét kér. Így tehát senki közöleték, ki le nem mond mindenről, amiye van, nem lehet az én tanítványom.

II.

Lecke : Szent Pál ap. második levele a korintusiakhoz 1, 3—7.

Testvérek! Áldott legyen az Isten és a mi Urunk Jézus Krisztusnak Atyja, az irgalmasság Atyja és minden vigasztalás Istene, ki vigasztal minket minden viszontagságunkban, hogy mi is vigasztalhassuk azokat, kik mindenféle szorongatásban vannak, azon bátorítással, mellyel Isten mi magunkat is bátorít. Mert, amint bőven kijut nekünk Krisztus szenvedéseiből, úgy bővelkedünk Krisztus által a vigasztalásban is. De akár szenvedünk, a ti intésekre és üdvösségekre, akár vigasztalódunk, a ti buzdítástokra, akár buzdítottatunk, a ti buzdítástokra és üdvösségekre szolgál, mely ugyanazon szenvedéseknek békés elviselésére képesít, amelyeket mi is viselünk, hogy belétek helyezett reménységünk erős legyen, miután tudjuk, hogy amint társaink vagytok a szenvedésekben, úgy lesztek a vigasztalásban is.

Evangelium : Szent Máté 16, 24—27.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Ha valaki utánam akar jönni, tagadja meg önmagát, vegye föl keresztyét és kövessen engem. Mert aki meg akarja menteni életét, elveszti azt; aki pedig énérettem elveszti életét, megtalálja azt. Mert mit ér az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelkének pedig kárát vallja? Vagy mit ad az ember cserébe lelkeért? Mert az Emberfia majd eljön az ő Atyja dicsőségében angyalaival és akkor megfizet kinek-kinek cselekedetei szerint.

Szent vértanu napján.

I.

Lecke : Bölcsesség könyve 10, 10—14.

Az igazat helyes utakon vezérelte az Ur és megmutatta neki az Isten országát és megadta neki a szentek tudományát;

tisztességet adott neki dolgaiban és betetőzte műveit. Mikor csalárdul befogni akarták mellette volt és becsültté tette őt. Megőrizte őt az ellenségektől és a csalóktól mególtalmazta őt és heves küzdelmet bocsátott rá, hogy győzzön és tudja meg, hogy a bölcsesség mindennél hatalmasabb. Ez az eladott igazat nem hagyta el, hanem megszabadította őt a bűnösöktől és leszállt vele a börtönbe és a bilincsekben nem hagyta őt magára, míg kezébe nem adta az ország pálcáját és hatalmat azok ellen, kik őt elnyomták; és megmutatta, hogy hazugok azok, kik őt gyalázták és örök dicsőséget adott neki a mi Urunk Istenünk.

Evangelium: Szent Máté 10, 34—42.

Az időben monda Jézus tanítványainak: Ne gondoljátok, hogy békét hozni jöttem a földre. Nem jöttem békét hozni, hanem kardot. Mert elválasztani jöttem az embert atyjától, és a leányt anyjától, és a menyet a napától. És az ember ellenségei az ő házanépe. Aki atyját vagy anyját jobban szereti mint engem, nem méltó hozzám; és aki fiát vagy leányát jobban szereti, mint engem, nem méltó hozzám. És aki föl nem veszi keresztjét s nem követ engem, nem méltó hozzám. Aki megtalálja életét, elveszti azt, és aki elveszti életét énértem, megtalálja azt.

Aki titeket befogad, engem fogad be, és aki engem befogad, azt fogadja be, aki engem küldött. Aki prófétát fogad be próféta nevében, prófétának jutalmát kapja, és aki igazat fogad be az igaznak nevében, az igaznak jutalmát kapja. És bárki italul egynek e legkisebbek közül csak egy pohár hideg vizet is ad, tanítvány nevében; — bizony mondom nektek, nem veszti el jutalmát.

II.

Lecke: Szent Pál ap. második levele Timoteushoz 2, 8—10, 3, 10—12.

Kedvesem! Emlékezzél meg, hogy az Ur Jézus Krisztus, ki Dávid ivadékából származott, feltámadott halottaiból az én evangeliumom szerint, melyért szenvedek egész a bilincsekig,

mint egy gonosztevő; de az isten ígéje nincsen megkötözve. Ennekokáért mindent eltűrök a választottakért, hogy ők is elnyerjék az üdvösséget, mely Krisztus Jézusban van, a mennyei dicsőséggel.

Te azonban megértetted az én tanításomat, oktatásomat, szándékomat, hitemet, kitartásomat, szeretetemet, béketűrésemet, üldöztetésem, szenvedéseimet, melyek engem Antiokiában, Ikoniumban és Lisztrában értek; s hogy minő üldözéseket szenvedtem, de mindezekből kiszabadított engem az Ur. És mindazok, kik jámborul akarnak élni Krisztus Jézusban, üldözést fognak szenvedni.

Evangelium : Szent Máté 10, 26—32.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Semmi sincs elrejtve, mi föl ne födöztetnék, és eltitkolva, mi ki ne tudódnék. Amit nektek a sötétben mondok, mondjátok el a világoson, és amit fülbesugva hallotok, hirdessétek a háztetőkön. És ne féljete azoktól, kik megölik a testet, de a lelket meg nem ölhetik; hanem inkább attól féljete, ki a lelket is meg a testet is a pokoli romlásba döntheti. Nemde két verebet adnak egy fillérért? És egy sem esik közölk a földre a ti Atyátok nélkül. A ti fejeteznek hajszálai pedig mind meg vannak számolva. Ne féljete tehát! Sok verébnél többet értek ti. Mindazt tehát, aki meg vall engem az emberek előtt, én is megvallom Atyám előtt, ki mennyekben van.

III.

Lecke : Szent Jakab ap. levele 1, 2—12.

Mint szent Adalbert napján 185. old.

Evangelium : Szent Máté 10, 26—32. mint fönt 237. old.

IV.

Lecke : Szent Péter ap. első levele 4, 13—19.

Szeretteim! Örüljete, ha részt vehettek Krisztus szenvedésében, hogy majd az ő dicsőségének kinyilatkoztatásakor is vigadozva örvendhessetek. Ha szidalmaznak titeket Krisztus nevéért, boldogok vagytok, mert az Isten tisztelete, dicsősége

és ereje, és az ő lelke rajtatok nyugszik. Senki azonban közöletek ne szenvedjen mint gyilkos, vagy tolvaj, vagy átkozódó, vagy máséra vágó. Ha pedig mint keresztény, ne szégyelje magát, hanem dicsőítse Istent e név miatt. Mert ideje, hogy megkezdődjék az ítélet az Isten házában. Ha pedig rajtunk kezdődik, hogyan végződik azokon, akik nem hisznek az Isten evangéliumának? És ha az igaz is csak alig üdvözülni, hol lesz maradása az istentelennek és bűnösnek? Ennekokáért azok is, kik Isten akarata szerint szenvednek, ajánlják fel lelkeiket a hűséges Teremtőnek jócselekedetek által.

Evangelium: Szent János 12, 24—26.

Ha a gabonaszem a földbe nem esik stb. mint szent Lőrinc napján 206. old.

Egy szent vértanu napján husvéti időben.

Lecke: Bölcsesség könyve 5, 1—5.

Az igazak nagy állhatatossággal stb. mint szent Fülöp és Jakab napján 188. old.

Evangelium: Szent János 12, 24—26.

Én vagyok az igazi szőlőtő stb. mint szent György napján 186. old.

Több szent vértanu napján husvéti időben.

Lecke: Szent Péter ap. első levele 1, 3—7.

Áldott legyen az Isten és a mi Urunk Jézus Krisztusnak Atyja, ki az ő nagy irgalmassága szerint újra szült minket élő reménységre Jézus Krisztusnak halottaiból való feltámadása által, romolhatlan, fertőzetlen és hervadhatlan örökségre, mely a mennyekben el van téve számotokra, kiket Istennek hatalma a hit által megőriz az üdvösségre, mely készen áll, hogy az utolsó időben kinyilváníttassék. Ennek örvendeni fogtok, ha most egy kissé szomorkodnotok kell is különféle kísértések miatt; hogy a ti hitetek próbája sokkal értékesebbnek találtassék az aranyból, (mely a tűz által próbáltatik meg,) és dicséretetekre, dicsőségetekre és tisztességetekre válják Jézus Krisztusnak megjelenésekor.

Evangelium: Szent János 15, 5—11.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki énben nem marad és én őbenne, az terem sok gyümöl-

csöt; mert nálam nélkül semmit sem tehettek. Ha valaki énbennem nem marad, kivettetik, mint a szőlővessző és elszárad, és összeszedik és a tűzre dobják és elég. Ha bennem maradtok és az én igéim megmaradnak bennetek, kérhettek amit csak akartok, és meglesz nektek. Az válik az én Atyámnak dicsőségére, ha minél több gyümölcsöt hoztok és tanítványaimmá lesztek.

Amint engem szeretett az Atya, én is úgy szerettelek titeket. Maradjatok meg az én szeretetemben! Ha megtartjátok parancsolataimat, megmaradtok szeretetemben, miként én is megtartottam Atyám parancsolatait és megmaradok az ő szeretetében. Ezt azért mondtam nektek, hogy az én örömem tibennetek legyen és örömötök teljes legyen.

Több szent vértanu napján a husvéti időn kívül.

I.

Lecke: Bölcsesség könyve 3, 1—8.

Az igazak lelkei Isten kezében vannak, és a halál gyötrelme nem érinti őket. A balgák szemében úgy tűntek föl, mintha meghalnának, és kimulásukat gyötremnek tartják, és tőlünk való távozásukat kiirtásuknak, pedig ők békében vannak. Ha az emberek előtt kinokat szenvedtek is, az ő reménységük halhatatlansággal teljes. Miután csekélységekben szenvedtek, sokban jut jó részük; mert az Isten próbára tette és méltóknak találta őket magához. Mint aranyat a kemencében, kipróbálta őket, és úgy fogadja őket, mint égő áldozatot, s annak idején majd tekintetbe vételnek. Az igazak fényleni fognak, és mint a lidérctüzek a nádasban, idestova futkosnak. Itélni fogják a nemzeteket és uralkodnak a népeken, és az ő Urok uralkodni fog örökké.

Evangelium: Szent Lukács 21, 9—19.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Ha majd hallotok csatákról és lázadásokról, ne ijedjete meg; mindennek előbb meg kell történnie, de ez még nem lesz mindjárt a vég. Akkor mondá

nekik: Nemzet nemzet ellen és ország ország ellen támad, és helyenként nagy földrengések lesznek, és dögvésznek és inség, és rettentő égi tüntemények és nagy jelek lesznek. De mindezek előtt rátok vetik kezeiket és üldöznek benneteket, átadnak a zsinagógáknak, és börtönökbe, királyok és helytartók elé hurcolnak titeket az én nevemért. Történik pedig ez rajtatok, hogy bizonyságul szolgáljon nektek. Vessétek tehát szívetekbe, hogy előre azon ne törjétek fejeteiket, hogy mikép feleljetek. Mert én majd adok nektek olyan ékesszólást és bölcseséget, melynek ellen nem állhatnak és ellen nem mondhatnak összes ellenfeleitek. Elárulnak pedig benneteket a szülők és testvérek, rokonok és barátok, sőt némelyeket közöletek halálra visznek, és gyűlöletesek lesztek mindenki előtt az én nevemért, de azért egy hajszál sem vész el fejeteokről. A béketűrésben fogjátok megőrizni lelketeket.

II.

Lecke: Bölcsesség könyve 5, 16—20.

Az igazak pedig örökké élnek, és az ő jutalmuk az Urnál van, és gondja van rájuk a Magasságbelinek. Ennek okáért dicső országot és ékes koronát kapnak az Ur kezéből; mert jobbjával védi, és szent karjával oltalmazza őket. Fegyvert ragad az ő buzgósága és a teremtményeket fölfegyverzi ellenségeinek megboszulására. Mellvért gyanánt felölti az igazságot, és sisak gyanánt fölteszi a biztos ítéletet; győzhetetlen paizsként kezeli a méltányosságot.

Evangelium: Szent Lukács 6, 17—23.

Az időben, midőn Jézus lejött a hegyről, megállt egy térségen, tanítványainak seregével és nagy sokaságu néppel egész Judeából és Jeruzsálemből, a tenger mellékéről, Tirusból és Szidonból, kik azért jöttek, hogy őt hallgassák és betegségeikből meggyógyuljanak. És akiket tisztátalan lelkek gyötörték, meggyógyultak. És az egész nép érinteni igye-

kezett őt, mert erő áradt ki belőle és meggyógyította valamennyit. S fölemelte szemeit tanítványaira és mondá: Boldogok vagytok szegények, mert tietek az Isten országa. Boldogok, kik most éheztek, mert majd kielégíttettek. Boldogok, kik most sirtok, mert nevetni fogtok. Boldogok lesztek, midőn gyűlölnek benneteket az emberek, és midőn ki-
rekesztenek és szidalmaznak titeket, és neveteket rossz hirbe hozzák az Emberfiáért. Örüljete ama napon és vigadjatok, mert ime, nagy lesz a ti jutalmatok mennyben.

III.

Lecke: Szent Pál ap. levele a zsidókhoz 10, 32—38.

Testvérek! Emlékezzetek vissza a régi napokra, melyekben megvilágosítatva a szenvedések nagy harcát vívtátok; midőn ugyanis egyrészt a gyaláztatások és üldöztetések révén mindenek szemét magatokra vontátok, másrészt pedig a hasonló sorsuaknak társaivá lettetek. Mert a foglyok iránt is részvételt voltatok, meg javaitoknak elrablását is örömmel vettétek, tudván, hogy nektek becsebb és maradandóbb jótok van. Ne veszítsétek el tehát bizalmatokat, melyre nagy jutalom vár! Mert türelemre van szükségtek, hogy Isten akaratát teljesítve, elnyerjétek az ígéretet. Csak egy kevés idő még, és aki eljövendő, eljő és nem késik. Az én igazom pedig a hitből él.

Evangelium: Szent Máté 24, 3—13.

Az időben, midőn Jézus az Olajfák hegyén leült, hozzájárultak tanítványai titkon, mondván: Mondd meg nekünk mikor lesz ez? és mi lesz a jele eljövetelednek és a világ végének? Mire Jézus mondá nekik: Vigyázzatok, hogy valaki el ne ámitson benneteket! Mert sokan fognak jönni az én nevemben, mondván: Én vagyok a Krisztus; és sokakat megtévesztenek. Midőn hallani fogtok harcokról és háborus hírekről: Vigyázzatok, hogy meg ne rémüljete, mert ennek meg kell történnie, de ez még nem a vég. Mert nemzet nemzet ellen támad és ország ország ellen, s dögvszek,

éhinség és földrengések lesznek helyenként. De mindez csak kezdete a fájdalomnak. Akkor sanyargatásra adnak és megölnék benneteket, s gyűlölni fognak titeket minden nemzetek az én nevemért. És akkor sokan megbotránkoznak, elárulják és gyűlölik egymást. És sok hamis próféta támad, és sokakat megtévesztenek. S mivelhogy elhatalmasodik a gonoszság, sokaknak meghül a szeretete. Aki azonban állhatatos marad mindvégig, az üdvözl.

Szent püspök és hitvalló napján.

I.

Lecke : Bölcsesség könyve (Sirák fia) 44, 16—27 és 45, 3—8.

Ime a főpap, ki az ő napjaiban tetszett az Istennek és igaznak találtatott, és a haragnak idején engesztelővé lett. Nem lehetett hozzá hasonlót találni, ki a fölségesnek törvényét megtartotta volna. Azért esküvel ígérte neki az Ur, hogy népévé növeszti őt. Az összes nemzetségeknek szánt áldást neki adta és megerősítette szövetségét az ő fején. Kitüntette őt áldásaival, föntartotta neki irgalmasságát, és kedvet talált az Ur szemei előtt. Megdicsőítette őt a királyok színe előtt, és a dicsőség koronáját adta neki. Örök szövetséget kötött vele és neki adta a főpapságot, s boldoggá tette őt a dicsőségben. (Megbizta őt), hogy viselje a papságot, dicséretet mondjon az ő nevének és méltó tömjénáldozatot mutasson be neki kellemes illatul.

Evangelium : Szent Máté 25, 14—23.

Az időben monda Jézus tanítványainak e példabeszédet. Egy messzire elutazó ember előhivta szolgálait és átadta nekik minden vagyonát, és az egyiknek adott öt talentumot, a másiknak kettőt, a harmadiknak pedig egyet, mindegyiknek a saját tehetsége szerint, és nyomban elindult. Elment tehát aki öt talentumot kapott, üzérkedett vele és más ötöt nyert. Hasonlókép aki kettőt kapott, más kettőt nyert. Aki pedig egyet kapott, elment, elásta a földbe, és elrejtette urának pénzét. Sok idő múlva

azonban megjött ama szolgáknak ura és leszámolt velök. És előlépett aki öt talentumot kapott, s más öt talentumot mutatott föl, mondván: Uram, öt talentumot adtál át nekem, ime más ötöt nyertem rajta. Mondá nekik ura: Jól van, derék és hű szolga! mivel kevésben hű voltál, sokat bizok rád, menj be a te urad örömébe. Előlépett pedig az is, ki két talentumot kapott és mondá: Uram, két talentumot adtál nekem, ime más kettőt nyertem. Mondá neki ura: Jól van, derék és hű szolga! mivel kevésben hű voltál, sokat bizok rád, menj be a te urad örömébe.

II.

Lecke : Szent Pál ap. levele a zsidókhoz 7, 23—27.

Testvérek! Sokan lettek papokká, mivel a halál gátolta, hogy megmaradjanak; ennek azonban, mivel örökké megmarad, örökkétartó papsága van. Ennélfogva üdvözítheti is örökre azokat, kik őáltala járulnak Istenhez, mivel azért él mindenkor, hogy érettünk közbenjárjon. Mert ilyen főpap kellett nekünk, aki szent, ártatlan, szeplőtelen, elkülönített a bűnösöktől, fönségesebb az egeknél; kinek nincs szüksége naponkint arra, hogy miként a papok, előbb a saját bűneiért mutasson be áldozatot, azután a népéért, mert egyszer tette ezt, midőn önönmagát feláldozta, Jézus Krisztus, a mi Urunk.

Evangelium : Szent Máté 24, 42—47.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Vigyázzatok, mert nem tudjátok, mely órában jő el a ti Uratok. Azt pedig értsétek meg, hogy ha tudná a családatya, mely órában jön a tolvaj, bizonyára vigyázna és nem hagyna betörni a házába. Azért legyetek készen ti is, mert amely órában nem vélitek, jő el az Emberfia.

Vajjon kicsoda a hű és okos szolga, kit az ő ura háznépe fölé rendelt, hogy nekik eledelt adjon annak idején? Boldog a szolga, kit, mikor ura eljön, így cselekedve talál. Bizony mondom nektek, hogy minden jószága fölé rendeli őt.

Szent egyháztanító napján.

I.

Lecke: Szent Pál ap. második levele Timoteushoz 4, 1—8.

Kedvesem! Kérve kérlek Isten és Jézus Krisztus előtt, ki ítélni fogja az eleveneket és holtakat, az ő eljövetelére és az ő országára: hirdesd az igét, járj utána alkalmas és alkalmatlan időben, ints, kérj, dorgálj teljes türelemmel és tanítással. Mert lesz idő, mikor a józan tanítást nem tűrik, hanem tetzésük szerint való tanítókat szereznek magoknak a viszketeg fülűek, és az igazságtól elfordítják hallásukat, s a mesékre hajlanak. Te azonban vigyázz, fáradozzál mindenben, lásd el az evangélista munkáját, teljesítsd szolgálatodat, józan légy!

En ugyanis nemsokára áldozatul esem, és kimulásom ideje közel van. Jó harcot harcoltam, a futást elvégeztem, a hitet megtartottam. Egyébiránt el van téve számomra az igazság koronája, melyet megad nekem ama napon az Ur, az igaz bíró; sőt nemcsak nekem, hanem azoknak is, kik szeretik az ő eljövetelét.

Evangélium: Szent Máté 5, 13—19.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Ti vagytok a föld sója. Hogyha a só ízét veszti, mivel sózzák meg? Nem való többé semmire, mint hogy kivessék és eltapodják az emberek. Ti vagytok a világ világossága. A hegyen épült város el nem rejthető. Mécsét sem azért gyujtának, hogy a véka alá tegyék, hanem a tartóra, hogy világítson mindazoknak, kik a házban vannak. Ugy világítson a ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák a ti jó cselekedeteiteket és dicsőítsék Atyátokat, ki mennyekben van.

Ne gondoljátok, hogy fölbontani jöttem a törvényt, vagy a prófétákat. Nem jöttem fölbontani, hanem teljesíteni. Mert bizony mondom nektek: Mig elmulik az ég és föld, egy vessző, vagy egy pont el nem mulik a törvényből, mielőtt minden meg nem történik. Aki tehát egyet ezen legkisebb parancsolatok közül fölbont és úgy tanítja az embereket, ez a legkisebbnek fog hívatni mennyek

országában; aki pedig ezeket megtartja és tanítja, az nagynak fog hivatni mennyek országában.

II.

Lecke: Bölcsesség könyve (Sirák fia) 39, 6—14.

Az igaz szívét arra adja, hogy korán ébredjen az Urhoz, ki őt teremtette, és a Magasságbelinek színe előtt könyörög. Megnyitja száját az imádságra és bűneiért esedezik. Mert ha a nagy Ur akarja, eltölti őt az értelem lelkével, és ő zápor-esőként árasztja bölcs szavait, és imádságban vallja meg Urát, és Ő irányítja szándékát és tudományát, és titkos dolgaiban tanácsot ad neki. Ő nyilvánosságra hozza tudományának oktatását, és az Ur szövetségének törvényében leli dicsőségét. Sokan dicsérik az ő bölcsességét, mely soha el nem mulik. Nem szűnik meg az ő emlékezete, és nevét emlegetni fogják nemzedékről nemzedékre. Bölcsességét magasztalják a nemzetek és dicséretét hirdeti a gyülekezet.

Evangelium mint fönt 244. old.

Szent hitvalló napján.

I.

Lecke: Bölcsesség könyve (Sirák fia) 31, 8—11.

Boldog a férfit, ki szeplő nélkül van és az arany után nem járt, sem a pénzben és kincsekben nem bízott. Kicsoda ez? Hadd dicsérjük őt, mert csodadolgokat cselekedett életében. Aki ebben próbára tétetett és tökéletes maradt, annak örök dicsősége leszen; aki vétkezhetett volna és nem vétkezett; rosszat cselekedhetett volna és nem cselekedett; miért is az ő javai biztosítva vannak az Urban, és az ő alamizsnáiról beszél a szentek egész gyülekezete.

Evangelium: Szent Lukács 12, 35—40.

Az időben mondás Jézu tanítványainak: Ágyékaik legyenek felövezve és égő lámpák kezeitekben, és ti hasonlók azon emberekhez, kik urukat várják, mikor a mennyegzőből visszatér, hogy amint megjön és zörget, azonnal ajtót nyissanak neki. Boldogok azok a szolgák, kiket, midőn megjön az ur, ébren talál. Bizony mondom nektek, hogy felövezi magát, leülteti őket és körüljárva szolgál nekik. És ha a második őrváltáskor, vagy akár a

harmadik örváltáskor jön, és úgy találja őket, boldogok azok a szolgák. Azt pedig tudjátok meg, hogy ha a családátya tudná, mely órában jön a tolvaj, bizonyára vigyázna és nem engedne házába betörni. Ti is legyetek készen, mert amely órában nem vélitek, eljő az Emberfia.

II.

Lecke: Szent Pál ap. első levele a korintusiakhoz 4, 9—14.

Testvérek! Csodája lettünk a világnak, az angyaloknak és embereknek. Mi balgák vagyunk Krisztusért, ti pedig okosak Krisztusban; mi gyengék, ti pedig erősek; ti tekintélyesek, mi megvetettek. A jelen óráig éhezünk és szomjuhozunk, meztelenek vagyunk, arcul vernek bennünket s nincs maradásunk, és sajátkezűleg dolgozva fáradunk; átkoznak bennünket és áldást mondunk; üldözést szenvedünk és eltűrjük; szidalmaznak bennünket és mi imádkozunk; mintegy szemetje lettünk e világnak, s mindenkinek söpredéke egész mostanáig. Nem azért irrom ezt, hogy megszégyenítselek titeket, hanem mint szeretett fiaimat intelek a mi Urunk Krisztus Jézusban.

Evangelium: Szent Lukács 12, 32—34.

Az időben mondá Jézus tanítványainak: Ne félj te kisded nyáj; mert tetszett a ti Atyátoknak, nektek adni az országot. Adjátok el, amitek van és adjatok alamizsnát. Készítsetek magatoknak erszényeket, melyek el nem avulnak, kimeríthetetlen kincset a mennyben, hol a tolvaj meg nem közeleti, sem a moly nem árt neki. Mert ahol a kincsetek van, ott leszen szívetek is.

Szent apát napján.

Lecke: Bölcseség könyve (Sirák fia) 45, 1--6.

Kedves volt Isten és emberek előtt; kinek áldott az emlékezete. Hasonlóvá tette őt dicsőségben a szentekhez, fölmagasztalta őt az ellenségek megfélemledésében és szavaira siettetett a csodajeleket. Megdicsőítette őt a királyok színe előtt, parancsokat adott neki népe előtt, és megmutatta neki dicsőségét. Hűsége és szelidsége miatt megszentelte őt, s kiválasztotta minden testből. Meghallgatta őt és az ő szavát, s be-

vezette őt a felhőbe. És megadta neki szemtől-szembe a parancsolatokat, s az életnek és fegyelemnek törvényét.

Evangelium: Szent Máté 19, 27—29.

Az időben mondá Péter Jézusnak: Ime mi mindent elhagytunk és követtünk téged, mi lesz tehát velünk? Jézus pedig mondá nekik: Bizony mondom nektek, hogy ti is, kik engem követtetek, az ujjászületéskor, mikor majd az Emberfia az ő fönségének trónján ül, tizenkét széken ültök és ítéltek Izraelnek tizenkét törzsét. És mindaz, aki elhagyja házáat, vagy testvéreit, vagy nővéreit, vagy atyját, vagy anyját, vagy feleségét, vagy fiait, vagy szántóföldjeit az én nevemért, százannyit kap és az örök életet bírja.

Szent szüz és vértanu napján.

I.

Lecke: Bölcsesség könyve (Sirák fia) 51, 1—8. 12.

Hálát adok neked, Uram királyom és dicsérlek téged, szabadító Istenemet. Hálát adok a te nevednek; mert segítóm és oltalmazóm lettél, s megmentetted testemet a romlástól, a gonosz nyelv törétől, a hazugságot koholók ajkaitól, és a jelenlevőkkel szemben segítóm lettél. És megszabadítottál engem a te neved irgalmasságának sokasága szerint a falásra kész ordítóktól, azoknak kezéből, kik életemre törtek, és a sok nyomoruságtól, melyek környékeztek; a fojtogató lángtól, mely engem körülvelt, és a tűz közepett nem égtem meg; a pokol gyomrának mélységéből, és a megfertőzött nyelvtől és a hazugság szavától, a gonosz királytól és az álnok nyelvtől. Mindhalálig dicséri az én lelkem az Urat; mert kimented a benned bizókat és kiszabadítod őket a pogányok kezéből, Urunk Istenünk!

Evangelium: Szent Máté 25, 1—13.

Az időben mondá Jézus tanítványainak e példa-beszédet: Hasonló lesz mennyek országa tíz szüzhöz, kik vevén lámpáikat, eléje mentek a vőlegénynek és menyasszonynak. Őt pedig közülük balga volt, és öt okos. Ám az öt balga fogta lámpáját és

nem vitt magával olajat. Az okosak ellenben vittek olajt edényeikben a lámpákkal együtt. Mivel pedig a vőlegény késett, szunnyadoztak mindannyian és elaludtak. Éjfélkor azonban lárma támadt: Íme jön a vőlegény, menjetek ki elébe! Akkor fölkeltek mind ama szüzek és rendbe hozták lámpáikat. A balgák pedig mondták az okosoknak: Adjatok nekünk olajotokból, mert a mi lámpáink elalsznak. Felelének az okosak mondván: Nehogy esetleg se nekünk, se nektek ne legyen elég, menjetek inkább az árusokhoz és vegyetek magatoknak. És míg azok elmentek venni, jött a vőlegény, és akik készen voltak, bementek vele a menyegzőre és bezárult az ajtó. Végre aztán jöttek a többi szüzek is, mondván: Uram, Uram, nyisd ki nekünk az ajtót! De ő felelé és mondá: Bizony mondom nektek, nem ismerlek titeket. Vigyázzatok tehát, mert nem tudjátok sem a napot, sem az órát!

II.

Lecke: Bölcsesség könyve (Sirák fia) 51, 13—17.

Uram Istenem! Fölmagasztaltad a földön stb. mint szent Margit vértanu napján 197. old.

Evangelium: Szent Máté 13, 44—52.

Az időben mondá Jézus tanítványainak e példabeszédet: Hasonló a mennyek országa a szántóföldben elrejtett kincshez, melyet aki megtalál, elrejtí és afölötti örömében elmegy és eladja mindenét, amiye van, s megveszi azt a szántóföldet. Ismét hasonló mennyek országa a kereskedő emberhez, aki jó gyöngyöket keres. Mikor pedig egy drága gyöngyöt talált, elment és eladta mindenét, amiye volt, és megvette azt. Ismét hasonló mennyek országa a tengerbe vetett hálához, mely mindenféle halakat összegyűjt; melyet, mikor megtelt, kihuztak, és leülve a partra, a jókat kiválogatták edé-

nyekbe, a rosszakat pedig kieresztették. Így lesz a világ végén is: Kimennek az angyalok és kiválasztják a rosszakat az igazak közül, és a tüzes kemenczébe vetik őket; ott sirás lesz és fogak csikorgatása. Értettétek-e mindezt? — Mondják neki: Igen. Mondá nekik: Azért minden írástudó, ki jártas az Isten országában, hasonló a csalados emberhez, ki az ő kincséből ujat és régít hoz elő.

Más evangelium.

Szent Máté: 19, 3—12.

Az időben a farizeusok Jézushoz mentek, kísértve őt és mondván: Szabad-e az embernek feleségét elbocsátani bármi okból? Mire ő mondá nekik: Nem olvastátok, hogy aki az embert teremtette, kezdettől fogva férfinak és asszonynak teremtette őket? És mondá: Ennekokáért elhagyja az ember atyját és anyját, s feleségéhez ragaszkodik, és ketten lesznek egy testben. Tehát már nem két testet, hanem egyet képeznek. Ennélfogva amit Isten összekötött, ember el ne válassza. Mondák neki: Miért parancsolta tehát Mózes, hogy (az asszonynak) váló-levelet adjunk és elbocsássuk? Mondá nekik: Mert Mózes a ti szívetek keménysége miatt engedte meg nektek feleségteket elbocsátani; de kezdettől fogva nem így volt. Mondom pedig nektek, hogy aki elbocsátja feleségét — kivéve a paráznaság esetét — és mást vesz, házasságtörést követ el; és aki az elbocsátottat elveszi, házasságtörést követ el. Mondák neki tanítványai: Ha így áll az ember dolga a feleségével, akkor jobb nem házasodni. Mondá nekik: Nem mindenki fogja föl ezt az ígét, hanem csak akiknek megadatott. Mert vannak férfierejüktől megfosztottak, kik anyjok méhéből így születtek, és vannak férfi

erejüktől megfosztottak, kiket az emberek tettek azokká, és vannak férfiatlanok, kik önmagoknak szegték férfi erejüket mennyek országáért. Aki fel tudja fogni, fogja fel!

Több szent szüz és vértanu napján.

Lecke: Szent Pál apostol első levele a korintusiakhoz 7, 25—34.

A szüzekről nincs parancsom az Urtól stb. mint alább a 250. oldalon.

Evangelium: Szent Máté 13, 44—52.

Hasonló mennyek országa a szántóföldben elrejtett kincshez stb. mint fönt a 248. old.

Szent szüz napján.

I.

Lecke: Szent Pál ap. második levele a korintusiakhoz 10, 17—18. és 11, 1—2.

Testvérek! Aki dicsekszik, az Urban dicsekedjék! Mert nem az az igazi, aki magamagát ajánlja, hanem akit Isten ajánl. Vajha eltűrnétek tőlem egy kis balgaságot! Igen, türjetekek el! Mert isteni buzgósággal buzgólkodom értetek. Hiszen eljegyeztelek benneteket egy férfiúnak, hogy mint tiszta szüzet mutathassalak be Krisztusnak.

Evangelium: Szent Máté 25, 1—13. mint fönt 247. old.

II.

Leczke: Szent Pál ap. első levele a korintusiakhoz 7, 25—34.

Testvérek! A szüzekre nézve nincs parancsom az Urtól, tanácsot azonban adok, mint aki irgalmasságot nyertem az Urtól, hogy hű legyek. Azt tartom tehát jónak a főnforgó szükség miatt, hogy jó az embernek, úgy lenni. Ha feleséghez vagy kötve, ne keress elválást; ha szabad vagy a feleségtől, ne keress feleséget. Ha azonban feleséget vettél, nem vétkeztél. És ha a szüz férjhez ment, nem vétkezett; ám az ilyeneknek testi gyötrelmeik lesznek. De én kiméllek titeket. Azt mondom tehát, testvérek: Az idő rövid; hátra van, hogy akiknek feleségük van, úgy legyenek, mintha nem volna; és akik sirnak, mintha nem sirnának; és akik örülnek, mintha nem örülnének; és akik vesznek, mintha semmijök sem volna; és akik élnek e világgal, mintha nem élnének; mert e világ-

nak alakja elmulik. Azt szeretném pedig, hogy gond nélkül lennétek. Aki nőtlen, annak arra van gondja, ami az Uré, hogyan tessék Istennek. Aki pedig megnősült, arról gondoskodik, ami a világé, hogyan tessék nejének, és meg van osztva. És a férjnélküli asszony és szüz arra gondol, ami az Uré, hogy szent legyen testben és lélekben, a mi Urunk Krisztus Jézusban.

Evangelium: Szent Máté 25, 1—13. mint fönt 247. old.

Szent vértanu asszony napján.

Lecke: Bölcsesség könyve (Sirák fia) 51, 1—8. mint fönt szent Margit vértanu napján a 197. old.

Evangelium: Szent Máté 13, 44—52. mint fönt a 248. old.

Szent asszony napján.

I.

Lecke: Példabeszédek könyve 31, 10—31.

Erős asszonyt ki talál stb. mint szent Anna napján 202. o.

Evangelium: Szent Máté 13, 44—52. ugyanott.

Szent özvegy napján.

Lecke: Szent Pál ap. első levele Timoteushoz 5, 3—10.

Kedvesem! Az özvegyeket, kik igazán özvegyek, tartsd tiszteletben. Ha pedig valamely özvegynek gyermekei vagy unokái vannak, tanulja meg először háznépét kormányozni és szüleinek viszontszolgálatot tenni; mert ez kedves dolog az Isten előtt. Aki pedig igazán özvegy és elhagyatott, bizzék az Istenben s foglalkozzék könyörgésekkel és imádságokkal éjjel és nappal. Mert aki élvezetekben él, az élő halott. Azt is kösd szívökre, hogy feddhetetlenek legyenek. Ha pedig valaki övéire és főképen háznépére gondot nem visel, az megtagadta a hitet és alábbvaló a hitelennél. Özvegynek olyan választassék, ki nem kevesebb hatvan évesnél, ki egy férfinak volt felesége, ki a jó cselekedetekben hírnévre tett szert, ki gyermekeket nevelt, ki idegeneknek szállást adott, ki a szentek lábait megmosta, ki a nyomorúságban szenvedőknek segítségére volt, ki minden jó cselekedetet gyakorolt.

Evangelium: Szent Máté 13, 44—52, mint a 202. old.

Templomszentelés napján.

Lecke és Evangelium mint Porciunkula napján 204. old.

Szentbeszéd után.

A három isteni erény felindítása.

Hit.

Hiszek tebenned, igaz élő Istenem! ki a jóknak jutalmazója, a gonoszoknak büntetője vagy. Hiszem, hogy egy vagy lényegedben, három személyedben, én Teremtőm, Megváltóm és Megszentelőm. Hiszem és vallom azt a szent hitet, melyet Krisztus Urunk tanított, az apostolok hirdettek, a római katolikus anyaszentegyház tart, és ebben a hitben állhatatosan akarok élni és halni, mert ezt te jelentetted ki, aki véghetetlen bölcsesség és csalhatatlan igazmondó vagy.

Remény.

Bízom, Uram Istenem! a te irgalmasságodban és a Krisztus Jézus drágalátos vérében, melyet oly nagy szeretettel kiontott érettem, hogy nekem megbocsátod minden bűnömet, örök boldogságot adsz és annak elnyerésére bő malasztot; mert te kegyelmesen megígérted, aki hű vagy ígéretidben és hatalmas azoknak teljesítésében.

Szeretet.

Szeretlek téged, Istenem! mindenekfölött teljes szivemből, lelkemből, egyedül a te véghetetlen jószágodért. Oh, vajha oly igaz égő szeretettel szerethetnék, mint szeretnek téged a szent angyalok és a dicsőült szentek, kiknek szeretetével egybe-

kapcsolom az én csekély szeretetemet és neked bemutatom. Szeretem, Istenem! minden felebarátomat is teéretted, mert parancsolod, hogy szeressem őket. Kivánok nekik minden testi és lelki jót a te szeretetedből: azért, akik ellenem vétettek, azoknak tiszta szívből bocsánatot adok, akik ellen pedig én vétettem, azoktól a te szent fölséged előtt alázatosan bocsánatot kérek.

Mivelhogy így szeretlek, Istenem! ime ezen szeretetből kifolyólag teljes szíveimből szánom és bánom, hogy téged, minden szeretetre méltó Istenemet, valaha megbántottalak. Utálok és gyűlölöm egész életem vétkeit. Bár azt tehetném, hogy soha meg nem bántottalak volna. Kész vagyok ezután inkább meghalni, mint téged akárminő, de kivált halálos vétkekkel megbántani. Erősíts meg, Istenem, szent malasztoddal ezen szent indulataimban, föltett jó szándékomban, hogy azokban holtig állhatatosan megmaradhassak.

Azonkívül a te akaratodnak gondviselő vezérlésébe ajánlom testemet, lelkemet, életemet és mindenemet. Legyen, Uram, mindenekben és mindenemü változó ügyeimben, szegénységemben vagy gazdagságomban, betegségemben vagy egészségemben, kárvallásomban vagy jószerencsémben és egyéb testi és lelki, boldog vagy boldogtalan állapotomban a te szent akaratod.

De kivált ajánlom halálom óráját, mely ha ma, vagy akármikor megtörténik, ime, ezen szent indulatokat most avégre ébresztem, hogy a végső szentségekben méltóképen részesülhessek, amint részes lenni kívánok és add, Uram! hogy valóban részes is legyek a halálra vált Ur Jézusnak érdemeiért. Amen.

Egyházi naptár.

Változó ünnepek.

Év- szám	Hamvazó szerda	Husvét	Pünkösd	Advent I. vas.
1912	Február 21	Április 7	Május 26	December 1
1913	« 5	Március 23	« 11	November 30
1914	« 25	Április 12	« 31	« 29
1915	« 17	« 4	« 23	« 28
1916	Március 8	« 23	Junius 11	December 3
1917	Február 21	« 8	Május 27	« 2
1918	« 13	Március 31	« 19	« 1
1919	Március 5	Április 20	Junius 8	November 30
1920	Február 18	« 4	Május 23	« 28
1921	« 9	Március 27	« 15	« 27
1922	Március 1	Április 16	Junius 4	December 3
1923	Február 14	« 1	Május 20	« 2
1924	Március 5	« 20	Junius 8	November 30

Nem változó ünnepek.

JANUÁR.

1. <i>Uj-év.</i> Fulgenc pk.	17. Antal ap.
2. Makár ap.	18. Péter római széke.
3. Genovéa sz.	19. Kanut k. v.
4. Titus pk.	20. Fábián és Sebestyén v. v.
5. Teleszfor pp. v.	21. Ágnes sz. v.
6. <i>Vizkereszt. Három kir.</i>	22. Vince v. Anasztáz v.
7. Rajmund hv.	23. Szűz Mária eljegyz.
8. Szeverin ap.	24. Timoteus pk.
9. Julián vt.	25. Pál megtérése.
10. Vilmos pk.	26. Polikárp p. v.
11. Higin p. v.	27. Aranysz. sz. János pk.
12. Ernő ap.	28. Círilk pk. Magy. sz. Margit.
13. Veronika sz.	29. Szal. Ferenc pk.
14. Hilár pk.	30. Martina sz. v.
15. Remete Pál.	31. Nólask. Péter hv.
16. Márcell pp. v.	

Vizkereszt ut. II. vas.: *Jézus szents. neve.*

Vizkereszt ut. III. vas.: *Szent Család ünnepe.*

FEBRUÁR.

1. Ignác pk.	15. Fausztin és Jovita v. v.
2. <i>Gyertyaszentelő B. A.</i>	16. Julianna sz. v.
3. Balázs pk. v.	17. Donát v.
4. Korzini András pk.	18. Simeon pk.
5. Ágota sz. v.	19. Konrád hv.
6. Dorottya sz. v.	20. Eleutér pk.
7. Romuald ap.	21. Eleonóra kné.
8. Máтай János hv.	22. Péter székf. Ant.
9. Alex. Cirill pk.	23. Dam. Péter pk.
10. Skolasztika sz.	24. Mátyás apost.
11. A szervita-rend alapítói.	25. Valburga sz.
12. Eulália sz. v.	26. Kort. Margit sz.
13. Szepl. Szűz megj. Lourdesban.	27. Leander pk.
14. Bálint v.	28. Román ap.

MÁRCIUS.

1. Albin pk.	17. Gertrud sz.
2. Szimplicius pk.	18. Jer. Cirill pk.
3. Kunigunda sz.	19. Sz. József emlékezete.
4. Kázmér hv.	20. Joakim hv.
5. Özséb vt.	21. Benedek ap.
6. Felicitás és Perp.	22. Gothárd pk.
7. Tamás aquin. hv.	23. Otto pk., Pelágia sz.
8. Istenes János hv.	24. Gábor főangyal.
9. Franciska özv.	25. Gyümölcsoltó B. A.
10. Sebastei 40 vért.	26. Manó v.
11. Heraklius v.	27. Damask. János hv.
12. Gergely pp.	28. Kapiszt. János hv.
13. Nicefor pk.	29. Klím. János ap.
14. Matild kné.	30. Kvirin v.
15. Kelemen Hofb. hv.	31. Benjamin v.
16. Heribert pk.	

Pénteken, fekete vasárnap után : *Hétfájdalmu Szűz.*

ÁPRILIS.

1. Hugó pk.	12. Gyula p. hv.
2. Paulai Ferenc hv.	13. Hermenegild v.
3. Rikárd pk.	14. Jusztin v.
4. Izidor pk.	15. Lidvina sz.
5. Ferreri Vince hv.	16. Benedek Laber hv.
6. Sziksztus pp.	17. Rudolf v.
7. Herrm. József hv.	18. Apollonius v.
8. Amant pk.	19. IX. Leo pp.
9. Egyipt. Mária sz.	20. Viktor v.
10. Ezekiel pr.	21. Anzelm pk.
11. Leo pp.	22. Szoter és Kájus vv.

23. Adalbert (Béla) p. v.	27. Kanizius Péter hv.
24. György v.	28. Ker. n. Pál hv.
25. Márk ev.	29. Péter v.
26. Kletus és Marcellin vv.	30. Szienai Katalin sz.

Husvét után III. vas.: *Szent József főünnepé.*

MÁJUS.

1. Fülöp és Jakab app.	17. Baylon Paskál hv.
2. Atanáz pk.	18. Venánc v.
3. Szent Kereszt föltalálása.	19. Coeleszt. Péter pp.
4. Monika özv. Flórián v.	20. Szienai Bernardin hv.
5. V. Pius pp.	21. Cant. Felix hv.
6. János olajba főz.	22. Julia sz. v.
7. Szaniszló pk. v.	23. De Rossi János hv.
8. Mihály főangy. megj.	24. Sz. Mária kereszt. seg.
9. Nazianzi Gergely pk.	25. VII. Gergely pp.
10. Antonin pk.	26. Neri Fülöp hv.
11. Hieron. Ferenc hv.	27. Beda hv.
12. Pongrác v.	28. Ágoston Kant pk.
13. Szervác v.	29. Pazzi Magd. sz.
14. Bonifác v.	30. A sz. Jobb feltal.
15. De la Salle János hv.	31. Angela sz.
16. Nepomuki János v.	

Pénteken, Urnap nyolcada után: *Jézus szents. Szíve ünnepe.*

JUNIUS.

1. Nikodemus v.	16. Regis Ferenc hv.
2. Erazmus v.	17. Rajner hv. Adolf hv.
3. Klotild kné.	18. Mark és Marcellian vv.
4. Caracc. Ferenc hv.	19. Falkon. Julianna sz.
5. Bonifác pk. v.	20. Szilvér v.
6. Norbert hv.	21. Gonz Alajos hv.
7. Róbert ap.	22. Paulin pk.
8. Medárd pk.	23. Edeltrud sz.
9. Primus és Felic.	24. Teodulf hv.
10. Margit kné.	25. Vilmos ap.
11. Barnabás ap.	26. János és Pál vv.
12. Fak. János hv.	27. László kir.
13. Pád. Antal hv.	28. Leo pp.
14. Vazul pk.	29. <i>Péter és Pál app.</i>
15. Vitus, Modeszt. vv.	30. Pál ap. eml.

Junius hó IV. vasárnap: *Keresztelő János születése.*

JULIUS.

1. Teodorik ap.	5. Zacc. Antal hv.
2. Sárlos B. A.	6. Izaiás pr.
3. Kornél pk.	7. Vilibald pk.
4. Ulrik pk.	8. Kilián pk. v.

9. Lukrécia sz.	21. Dániel pr.
10. Amália sz.	22. Mária Magdolna bünb.
11. Pius pp.	23. Apollinár pk.
12. Gualb. János hv.	24. Krisztina sz. v.
13. Margit sz. v.	25. Jakab apost.
14. Bonaventura pk.	26. Anna, szüz Mária anyja.
15. Apost. oszl., Henrik hv	27. Zoerard, András, Ben.
16. Kármelhegyi B. A.	28. Ince pp.
17. Elek hv.	29. Márta sz.
18. Kamill hv.	30. Abdon és Szennen vv.
19. Paulai Vince hv.	31. Loyolai Ignác hv.
20. Illés pr.	

A hó első vasárnapján : *Jézus szents. vére.*

AUGUSZTUS.

1. Vasas sz. Péter.	17. Liberát v.
2. Lig. Alfonz pk.	18. Ilona kné.
3. István föltal.	19. Lajos pk.
4. Domonkos hv.	20. <i>István kir. hv.</i>
5. Havi B. A.	21. Bernárd ap.
6. Urunk színváltozása.	22. Timoteus Hippolit vv.
7. Kajetán hv.	23. Benici Fülöp hv.
8. Ciriák v.	24. Bertalan ap.
9. Román v.	25. Lajos kir. hv.
10. Lőrinc v.	26. Zefirin pp.
11. Filomena sz.	27. Kalaz. József hv.
12. Klára sz.	28. Ágoston pk.
13. Jpóly v., Kasszián v.	29. Ker. Ján. főv.
14. Özséb v.	30. Limai Róza sz.
15. <i>Nagyboldogasszony.</i>	31. Rajmund hv.
16. Rókus pk.	

Vasárnap, Nagyboldogasszony után : *Joakim.*

Vasárnap, Nagyboldogasszony nyolcada után : *Mária Szive.*

SZEPTEMBER.

1. Egyed ap.	14. Sz. kereszt felmag.
2. István kir. (2-szor).	15. Hildegard ap.
3. Pelágjus v.	16. Kornél és Ciprián vv.
4. Rozália sz.	17. Lambert pk.
5. Jusztn. Lőrinc hv.	18. Kupert. József hv.
6. Magnus ap.	19. Január v.
7. Regina sz.	20. Eusták v.
8. <i>Kisasszony napja.</i>	21. Máté ap.
9. Klaver Péter hv.	22. Villan. Tamás pk.
10. Tolent. Miklós pk.	23. Linus pp. v.
11. Jácint v.	24. Gellért pk. v.
12. Mária nevenapja.	25. Kleofás v.
13. Notburga sz.	26. Ciprián és Jusztna vv.

27. Kozma és Demjén vv.	29. Mihály főangyal.
28. Vencel kir. v.	30. Jeromos e. t.
- Szeptember első vasárnap: *Örzőangyalok ünn.*
 Szeptember harmadik vasárnap: *Fájdalmas Szűz ünn.*

OKTÓBER.

1. Remigius pk.	17. Hedvig özv.
2. Leodegard pk.	18. Lukács ev.
3. Kandid v.	19. Alk. Péter hv.
4. Assisi Ferenc hv.	20. Vendel ap.
5. Placid v.	21. Orsolya sz. v.
6. Bruno hv.	22. Mór pk.
7. Márkus hv.	23. Legsz. Megváltó ünn.
8. Brigitta özv.	24. Rafael főangyal.
9. Dénes pk. v.	25. Alac. Margit.
10. Borgias Ferenc hv.	26. Dömötör v.
11. Burghard pk.	27. Szabina v.
12. Miksa pk. v.	28. Simon és Judás app.
13. Kálmán v.	29. Narcissz pk.
14. Kalliszt pp. v.	30. Rodr. Alfonz hv.
15. Terézia sz.	31. Wolfgang pk.
16. Gál ap.	

Október első vasárnap: *Rózsafüzér ünnepe.*

Október második vasárnap: *Magyarok Nagyasszonya.*

Október harmadik vasárnap: *Szűz Mária tisztasága.*

NOVEMBER.

1. <i>Mindenszentek.</i>	16. Ödön pk.
2. Halottak napja.	17. Csodat. Gergely pk.
3. Hubert pk.	18. Odo ap.
4. Borr. Károly. pk.	19. Erzsébet özv.
5. Imre h. hv.	20. Val. Bódog hv.
6. Lénárt hv.	21. Szűz Mária bemut.
7. Engelbert pk.	22. Cecilia sz. v.
8. Gottfried pk.	23. Kelemen pp.
9. Tivadar v.	24. Ker. János hv.
10. Avell. András hv.	25. Katalin sz. v.
11. Márton pk.	26. Konrád pk.
12. Márton pp. v.	27. Virgil pk.
13. K. Szaniszló hv.	28. Szosztesen v.
14. Jozafát pk. v.	29. Szaturnin pk. v.
15. Lipót hv.	30. András ap.

November második vasárnap: *Sz. Mária ottalma.*

DECEMBER.

1. Eligius pk.	4. Borbála sz. v.
2. Bibiana sz. v.	5. Krizol. Péter pk.
3. Xav. Ferenc hv.	6. Miklós pk.

7. Ambrus e. t.	20. Teofil v.
8. <i>B. A. szeplőtll. fogant.</i>	21. Tamás apost.
9. Leokádia sz. v.	22. Zeno v.
10. Melkiades pp. v.	23. Viktoria sz. v.
11. Damáz pp.	24. Ádám és Éva.
12. Szinezius v.	25. <i>Karácsony ünnepe.</i>
13. Luca sz. v.	26. István első vért.
14. Spiridion pk.	27. János ev.
15. Ireneus pk.	28. Apró szentek.
16. Özséb pk.	29. Tamás pk.
17. Lázár pk.	30. Dávid kir.
18. Gracián pk.	31. Szilveszter pp.
19. Nemezius v.	

TARTALOM.

I.

Szent leckék és evangéliumok a vasárnapokra és az Ur főünnepeire.

	Oldal		Oldal
Advent első vasárnapján ...	3	Szombaton, böjt első vas. ut.	39
" második vasárnapján	4	Böjt második vasárnapján ...	40
" harmadik vasárnapján	5	Hétfőn, böjt második vásár-	
" negyedik vasárnapján	6	napja után	41
Karácsony böjtjén	6	Kedden, böjt másod. vas. ut.	42
Karácsony ünnepén	7	Szerdán, böjt másod. vas. ut.	43
Szent István vértanu napján	10	Csütörtökön, böjt másod.v. u.	45
Szent János evanglista napján	11	Pénteken, böjt másod. vas. u.	46
Aprószentek napján	12	Szombaton; böjt másod. v. u.	48
Karácsony utáni vasárnap ...	13	Böjt harmadik vasárnapján...	51
Uj-év napján	14	Hétfőn, böjt harmadik vas. u.	52
Uj-év utáni vasárnap	14	Kedden, böjt harmadik v. u.	54
Vizkereszt ünnepén... ..	15	Szerdán, böjt harmadik v. u.	55
Első vasárnap vizkereszt után	16	Csütörtökön, böjt harm. v. u.	56
Második vasárnap vizker. után	17	Pénteken, böjt harm. v. u....	57
Harmadik vasárnap vizk. után	18	Szombaton, böjt harm. v. u.	60
Negyedik vasárnap vizk. után	20	Böjt negyedik vasárnapján ...	63
Ötödik vasárnap vizker. után	20	Hétfőn, böjt negyedik vas. u.	64
Hatodik vasárnap vizker. után	21	Kedden, böjt negyedik vas. u.	66
Hetvenedvasárnap	22	Szerdán, böjt negyedik v. u.	67
Hatvanadvasárnap	24	Csütörtökön, böjt negy. v. u.	70
Ötvenedvasárnap	26	Pénteken, böjt negyedik v. u.	71
Hamvazószerdán... ..	27	Szombaton, böjt negyedik v. u.	74
Csütörtökön, h. szerda után	28	Böjt ötödik (Fekete) vasárnap)	75
Pénteken, h. szerda után ...	29	Hétfőn, Fekete vasárnap után	77
Szombaton, h. szerda után	30	Kedden, Fekete vasárnap után	78
Böjt első vasárnapján	32	Szerdán, Fekete vasárnap után	79
Hétfőn, böjt első vas. után	33	Csütörtökön, Fekete vas. után	81
Kedden, böjt első vas. után	34	Pénteken, Fekete vas. után...	82
Szerdán, böjt első vas. után	35	Szombaton, Fekete vas. után	83
Csütörtökön, böjt első vas. ut.	37	Virágvasárnap	86
Pénteken, böjt első vas. után	38	Nagyhétfőn... ..	59

	Oldal		Oldal
Nagykedden	96	Pünkösöd után hatodik vas.	146
Nagyszerdán	104	" " hetedik vas.	147
Nagycsütörtökön	112	" " nyolcadik vas.	147
Nagypénteken	114	" " kilencedik vas.	149
Nagyszombaton	121	" " tizedik vas. ...	149
Husvét napján	121	" " tizenegyedik v.	150
Husvéthétfőn	122	" " tizenkettedik v.	151
Husvétkedden	124	" " tizenharm. v.	153
Husvét után első (fehér) vas.	125	" " tizennegyed.v.	154
" " második vas. ...	127	" " tizenötödik v.	155
" " harmadik vas.	127	" " tizenhatodik v.	156
" " negyedik vas. ...	128	" " tizenhetedik v.	157
" " ötödik vasárnap	129	Kántor-szerdán	158
Keresztjáró napokon	130	Kántor-pénteken	159
Áldozó csütörtökön	131	Kántor-szombaton	161
Husvét után hatodik vasárnap	133	Pünkösöd után tizennyolca-	
Pünkösöd napján	133	dik vasárnap	163
Pünkösöd-hétfőn	135	Pünkösöd után tizenkilence-	
Pünkösöd-kedden	135	dik vasárnap	163
Pünkösöd-szerdán (kántor) ..	136	Pünkösöd után huszadik vas.	164
Pünkösöd-pénteken	137	Pünkösöd után huszonegye-	
Pünkösöd-szombaton	138	dik vasárnap	165
Szentháromság vasárnapján ...	139	Pünkösöd után huszonkette-	
Pünkösöd után első vasárnap	140	dik vasárnap	167
Urnapiján	141	Pünkösöd után huszonharma-	
Pünkösöd után második vas.	142	dik vasárnap	167
Pünkösöd után harmadik vas.	143	Pünkösöd után huszonnegye-	
" " negyedik vas.	144	dik vasárnap	168
" " ötödik vas. ...	145		

II.

Leckék és evangéliumok a szentek és az Ur kisebb ünnepeire.

Adalbert	185	Ágnes	176
Alajos	193	Ágoston	210
Ambrus	174	Balázs	180
András apostol	171	Benedek	183
András és Benedek	199	Bernát	209
Anna	202	Bertalan	209
Antal apát	176	Borbála	172
Antal páf.	192	Cecilia	225
Apostolok oszlása	198	Család szent	226

Tartalom 263

	Oldal		Oldal
Domonkos	204	Lőrincz	206
Donát	205	Lukács	217
Dömötör	220	Margit, magyar bold.	178
Erzsébet	224	Margit vértanu szűz	197
Fábián és Sebestyén	176	Márk	186
Ferenc szeráfi	217	Mária anyasága	231
Ferenc xav.	172	« bemutatása	224
Flórián	191	« eljegyzése	177
Fülöp és Jakab	188	« fogantatása	174
Gellért	215	« gyertyaszentelő	178
György	185	« gyümölcsoltó B. A.	184
Gyümölcsoltó B. A.	184	« havi Boldogasszony	205
Halottak napja	222	« hét fájdalma	227
Havi B. A.	205	« kármelhegyi	198
Ignác, lojolai	203	« keresztények segítségé	191
Imre	223	« Kisasszonynapja	212
István király	208	« magyarok Nagyassz.	232
István király keze föltalálása	192	« megjelenése Lourdesb.	180
Jakab apostol	201	« Nagyboldogasszony	207
János, alamizsnás	177	« nevenapja	213
János evang.	11	« olvasó ünn.	231
János, Kapiszt.	218	« oltalma	233
János, Keresztelő	194	« rózsafüzér	231
János, Ker. fővét.	211	« Sárlos B. A.	196
János, istenes	182	« szive	229
János, nepomuki	191	« tisztasága	232
Jézus neve	225	Mária Magdolna	200
Jézus szive	228	Márton	224
Jézus vére	229	Máté	214
Joakim	229	Mátyás	181
József emlékezete	182	Megváltó legsz.	218
József, kalaz.	210	Mihály	215
József főünnepe	227	Miklós	172
Katalin	225	Mindenszentek	221
Kármelhegyi B. A.	198	Mór	219
Károly, borromei	223	Norbert	192
Kelemen	182	Olvasó-ünnep	231
Kereszt felmagasztaltatása	213	Orsolya	218
Kereszt feltalálása	190	Öröangyalok	230
Kisasszony napja	212	Pál megtérése	177
Klára	206	Pál remete	175
László	195	Péter és Pál	195
Lipót	224	Porciunkula	204

	Oldal		Oldal
Rozália	212	Templomszentelés	233
Rókus	208	Terézia	217
Rózsafüzér ünnepe... ..	231	Urnap	141
Sarlós Boldogasszony	196	Urunk színe vált.	205
Simon és Judás	220	Vendel	218
Skolasztika	180	Vincze, ferreri... ..	185
Tamás ap.... ..	175	Vince, paulai	200
Tamás aquín.	181		

III.

Közös leckék és evangéliumok.

Vértanu és püspök napján... ..	234	Szent szűz és vértanu napján	247
Vértanu napján	235	Több szent szűz és vértanu	
Vértanu napján (husv. időben)	238	napján	250
Több szent vértanu napján		Szent szűz napján	250
(husvéti időben)... ..	238	Szent vértanu asszony napján	251
Több szent vértanu napján		Szent asszony napján	251
(husv. időn kívül)	239	Szent özvegy napján	251
Szent püspök hitvalló napján	242	Templomszentelés napján	251
Szent egyháztanító napján... ..	244	A három isteni erény felindí-	
Szent hitvalló napján	245	tása... ..	252
Szent apát napján	246	Egyházi naptár	254

